

JEDNOSTKOWE SPRAWOZDANIE FINANSOWE

za rok zakończony
dnia 31 grudnia 2022

BNP Paribas Bank Polska S.A

BNP PARIBAS

Ten dokument jest kopią w formacie pdf oficjalnego raportu rocznego, który został sporządzony w formacie xhtml

SPIS TREŚCI

WYBRANE JEDNOSTKOWE DANE FINANSOWE	5
JEDNOSTKOWY RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT	6
JEDNOSTKOWE SPRAWOZDANIE Z CAŁKOWITYCH DOCHODÓW	7
JEDNOSTKOWE SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ	8
JEDNOSTKOWE SPRAWOZDANIE ZE ZMIAN W KAPITALE WŁASNYM	9
JEDNOSTKOWE SPRAWOZDANIE Z PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH	10
1. INFORMACJE O BANKU	12
2. ZASADY RACHUNKOWOŚCI PRZYJĘTE DO SPORZĄDZENIA JEDNOSTKOWEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO	14
2.1. Podstawa sporządzenia jednostkowego sprawozdania finansowego	14
2.2. Kontynuacja działalności	14
2.3. Oświadczenie o zgodności z MSSF	14
2.4. Ujmowanie transakcji pod wspólną kontrolą	17
2.5. Połączenie jednostek gospodarczych	17
2.6. Zmiany zasad (polityk) rachunkowości oraz zmiany w prezentacji danych finansowych	18
2.7. Wycena pozycji wyrażonych w walutach obcych	18
2.8. Przychody i koszty z tytułu odsetek	18
2.9. Wynik z tytułu opłat i prowizji	19
2.10. Przychód z tytułu dywidend	20
2.11. Wynik z działalności handlowej	20
2.12. Wynik z działalności inwestycyjnej	20
2.13. Wynik z tytułu zaprzestania ujmowania aktywów finansowych wycenianych w zamortyzowanym koszcie w związku z istotną modyfikacją	21
2.14. Wynik z tytułu rezerw na ryzyko prawne związane z kredytami walutowymi	21
2.15. Pozostałe przychody i koszty operacyjne	21
2.16. Podatek dochodowy	21
2.17. Klasyfikacja i wycena aktywów i zobowiązań finansowych	21
2.18. Aktywa trwale przeznaczone do sprzedaży	25
2.19. Nieruchomości inwestycyjne	25
2.20. Wartości niematerialne	26
2.21. Rzeczowe aktywa trwale	27
2.22. Rachunkowość zabezpieczeń	27
2.23. Rezerwy	28
2.24. Leasing	29
2.25. Gwarancje finansowe	30
2.26. Świadczenia pracownicze	30
2.27. Kapitały	31
2.28. Działalność powiernicza	31
2.29. Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych	31
3. WARTOŚCI SZACUNKOWE	32
4. WYNIK Z TYTUŁU ODSETEK	46
5. WYNIK Z TYTUŁU OPŁAT I PROWIZJI	47
6. PRZYCHODY Z TYTUŁU DYWIDEND	48
7. WYNIK NA DZIAŁALNOŚCI HANDLOWEJ (W TYM WYNIK Z POZYCJI WYMIANY)	48

8. WYNIK NA DZIAŁALNOŚCI INWESTYCYJNEJ	48
9. WYNIK ODPISÓW Z TYTUŁU OCZEKIWANYCH STRAT KREDYTOWYCH AKTYWÓW FINANSOWYCH ORAZ REZERW NA ZOBOWIĄZANIA WARUNKOWE.....	49
10. OGÓLNE KOSZTY ADMINISTRACYJNE	50
11. KOSZTY ŚWIADCZEŃ PRACOWNICZYCH	50
12. AMORTYZACJA	50
13. POZOSTAŁE PRZYCHODY OPERACYJNE.....	51
14. POZOSTAŁE KOSZTY OPERACYJNE.....	51
15. PODATEK DOCHODOWY	51
16. ZYSK NA JEDNĄ AKCJĘ.....	52
17. KASA I ŚRODKI W BANKU CENTRALNYM	52
18. NALEŻNOŚCI OD BANKÓW	53
19. POCHODNE INSTRUMENTY FINANSOWE	54
20. RACHUNKOWOŚĆ ZABEZPIECZEŃ	57
21. KREDYTY I POŻYCZKI UDZIELONE KLIENTOM WYCENIANE WEDŁUG ZAMORTYZOWANEGO KOSZTU	60
22. KREDYTY I POŻYCZKI UDZIELONE KLIENTOM WYCENIANE WEDŁUG WARTOŚCI GODZIWEJ PRZEZ RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT	65
23. PAPIERY WARTOŚCIOWE WYCENIANE WEDŁUG ZAMORTYZOWANEGO KOSZTU.....	66
24. PAPIERY WARTOŚCIOWE WYCENIANE WEDŁUG WARTOŚCI GODZIWEJ PRZEZ RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT.....	68
25. PAPIERY WARTOŚCIOWE WYCENIANE WEDŁUG WARTOŚCI GODZIWEJ PRZEZ INNE CAŁKOWITE DOCHODY	69
26. INWESTYCJE W JEDNOSTKACH ZALEŻNYCH	70
27. WARTOŚCI NIEMATERIALNE.....	71
28. RZECZOWE AKTYWA TRWAŁE	72
29. LEASING.....	76
30. INNE AKTYWA	77
31. ZOBOWIĄZANIA WOBEC BANKU CENTRALNEGO	77
32. ZOBOWIĄZANIA WOBEC BANKÓW	78
33. ZOBOWIĄZANIA WOBEC KLIENTÓW.....	78
34. ZOBOWIĄZANIA PODPORZĄDKOWANE	79
35. POZOSTAŁE ZOBOWIĄZANIA	79
36. REZERWY.....	79
37. ODRO CZONY PODATEK DOCHODOWY	81
38. DZIAŁALNOŚĆ ZANIECHANA	82
39. PŁATNOŚCI W FORMIE AKCJI.....	82
40. ZOBOWIĄZANIA WARUNKOWE	85

41. USTANOWIONE ZABEZPIECZENIA	85
42. WARTOŚĆ GODZIWA AKTYWÓW I ZOBOWIĄZAŃ FINANSOWYCH	86
43. SPRZEDAŻ NALEŻNOŚCI	91
44. SEKURYZACJA	91
45. DZIAŁALNOŚĆ POWIERNICZA	91
46. AKCJONARIAT BANKU BNP PARIBAS BANK POLSKA S.A.	92
47. KAPITAŁ ZAPASOWY I POZOSTAŁE KAPITAŁY	93
48. WYPŁACONE DYWIDENDY	94
49. PODZIAŁ ZYSKU	94
50. ŚRODKI PIENIĘŻNE I EKWIWALENTY ŚRODKÓW PIENIĘŻNYCH	94
51. INFORMACJE DODATKOWE DO SPRAWOZDANIA Z PRZEPIYWÓW PIENIĘŻNYCH	95
52. TRANSAKCJE Z PODMIOTAMI POWIĄZANYMI	96
53. INFORMACJE DOTYCZĄCE SEGMENTÓW DZIAŁALNOŚCI	98
54. SPRAWY SĄDOWE	103
55. ZARZĄDZANIE RYZYKIEM FINANSOWYM	109
55.1. Strategia wykorzystywania instrumentów finansowych	109
55.2. Ryzyko kredytowe	109
55.3. Ryzyko kontrahenta	121
55.4. Ryzyko rynkowe (ryzyko stopy procentowej w księdze handlowej i ryzyko walutowe)	122
55.5. Ryzyko stopy procentowej w portfelu bankowym (ALM Treasury)	124
55.6. Ryzyko płynności	128
55.7. Ryzyko operacyjne	131
56. ZARZĄDZANIE ADEKWATNOŚCIĄ KAPITAŁOWĄ	134
57. WAŻNIEJSZE WYDARZENIA W BNP PARIBAS BANK POLSKA S.A. W 2022 ROKU	137
58. ISTOTNE ZDARZENIA PO DNIU BILANSOWYM	139

WYBRANE JEDNOSTKOWE DANE FINANSOWE

Wybrane jednostkowe dane finansowe		w tys. PLN		w tys. EUR	
Rachunek zysków i strat	Nota	za okres od 1.01.2022 do 31.12.2022	za okres od 1.01.2021 do 31.12.2021	za okres od 1.01.2022 do 31.12.2022	za okres od 1.01.2021 do 31.12.2021
Wynik z tytułu odsetek	4	3 397 742	3 067 580	724 728	670 143
Wynik z tytułu prowizji	5	1 079 235	1 002 050	230 198	218 908
Zysk brutto		788 176	621 904	168 116	135 861
Zysk netto		370 892	184 526	79 110	40 312
Całkowite dochody ogółem		(183 401)	(667 068)	(39 119)	(145 728)
Rachunek przepływów pieniężnych		za okres od 1.01.2022 do 31.12.2022	za okres od 1.01.2021 do 31.12.2021	za okres od 1.01.2022 do 31.12.2022	za okres od 1.01.2021 do 31.12.2021
Przepływy środków pieniężnych netto, razem		7 974 387	1 666 345	1 700 912	364 029
Wskaźniki		31.12.2022	31.12.2021	31.12.2022	31.12.2021
Liczba akcji (szt.)	46	147 593 150	147 518 782	147 593 150	147 518 782
Zysk (strata) na jedną akcję	16	2,51	1,25	0,54	0,27
Sprawozdanie z sytuacji finansowej		31.12.2022	31.12.2021	31.12.2022	31.12.2021
Aktywa razem		146 108 498	126 361 260	31 153 862	27 473 423
Kredyty i pożyczki udzielone klientom wyceniane według zamortyzowanego kosztu	21	83 893 270	80 124 751	17 888 072	17 420 696
Kredyty i pożyczki udzielone klientom wyceniane według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	22	949 298	1 219 027	202 413	265 040
Zobowiązania razem		134 893 224	114 968 617	28 762 495	24 996 438
Zobowiązania wobec klientów	33	120 429 051	101 823 600	25 678 384	22 138 453
Kapitał akcyjny	46	147 593	147 519	31 470	32 074
Kapitał własny razem		11 215 274	11 392 643	2 391 367	2 476 985
Adekwatność kapitałowa		31.12.2022	31.12.2021	31.12.2022	31.12.2021
Fundusze własne razem		14 874 946	15 528 874	3 171 698	3 376 283
Łączna kwota ekspozycji na ryzyko		91 512 357	87 410 438	19 512 646	19 004 748
Łączny współczynnik kapitałowy		16,25%	17,77%	16,25%	17,77%
Współczynnik kapitału Tier1		11,80%	12,96%	11,80%	12,96%

Dla celów przeliczenia prezentowanych danych na EUR, Bank stosuje następujące kursy:

Dla pozycji sprawozdania z sytuacji finansowej kurs NBP:

- na dzień 31.12.2022 r. - 1 EUR = 4,6899 PLN
- na dzień 31.12.2021 r. - 1 EUR = 4,5994 PLN

Dla pozycji rachunku zysków i strat oraz sprawozdania z przepływów pieniężnych kurs EUR liczony jako średnia arytmetyczna z kursów ogłaszanych przez NBP na ostatni dzień każdego miesiąca w okresie:

- dla okresu od 1.01.2022 r. do 31.12.2022 r. - 1 EUR = 4,6883 PLN
- dla okresu od 1.01.2021 r. do 31.12.2021 r. - 1 EUR = 4,5775 PLN

Kalkulacja zysku (straty) na jedną akcję została opisana w Nocie 16.

JEDNOSTKOWY RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT

	Nota	12 miesięcy do 31.12.2022	12 miesięcy do 31.12.2021
Przychody z tytułu odsetek	4	6 147 662	3 305 185
Przychody z tytułu odsetek obliczone przy zastosowaniu metody efektywnej stopy procentowej		5 851 275	3 087 129
przychody z tytułu odsetek od instrumentów finansowych wycenianych według zamortyzowanego kosztu		5 527 158	2 896 476
przychody z tytułu odsetek od instrumentów wycenianych według wartości godziwej przez inne całkowite dochody		324 117	190 653
Przychody o charakterze zbliżonym do odsetek od instrumentów wycenianych według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat		296 387	218 056
Koszty z tytułu odsetek	4	(2 749 920)	(237 605)
Wynik z tytułu odsetek		3 397 742	3 067 580
Przychody z tytułu opłat i prowizji	5	1 353 291	1 245 346
Koszty z tytułu opłat i prowizji	5	(274 056)	(243 296)
Wynik z tytułu opłat i prowizji		1 079 235	1 002 050
Przychody z tytułu dywidend	6	10 817	9 528
Wynik na działalności handlowej (w tym wynik z pozycji wymiany)	7	754 384	633 658
Wynik na działalności inwestycyjnej	8	9 612	(8 741)
Wynik na rachunkowości zabezpieczeń	20	13 267	50 369
Wynik z tytułu zaprzestania ujmowania aktywów finansowych wycenianych w zamortyzowanym koszcie w związku z istotną modyfikacją		(2 159)	-
Wynik odpisów z tytułu oczekiwanych strat kredytowych aktywów finansowych oraz rezerw na zobowiązania warunkowe	9	(282 717)	(236 963)
Wynik z tytułu rezerw na ryzyko prawne związane z kredytami walutowymi	54	(740 000)	(1 045 304)
Ogólne koszty administracyjne	10	(2 524 065)	(2 044 754)
Amortyzacja	12	(411 923)	(398 319)
Pozostałe przychody operacyjne	13	160 392	196 945
Pozostałe koszty operacyjne	14	(249 856)	(266 035)
Wynik na działalności operacyjnej		1 214 729	960 014
Podatek od instytucji finansowych		(426 553)	(338 110)
Zysk brutto		788 176	621 904
Podatek dochodowy	15	(417 284)	(437 378)
Zysk netto		370 892	184 526
przypadający na akcjonariuszy Banku		370 892	184 526
Zysk (strata) na jedną akcję (wyrażony w PLN na jedną akcję)			
Podstawowy	16	2,51	1,25
Rozwodniony	16	2,51	1,25

JEDNOSTKOWE SPRAWOZDANIE Z CAŁKOWITYCH DOCHODÓW

	Nota	12 miesięcy do 31.12.2022	12 miesięcy do 31.12.2021
Zysk netto za okres		370 892	184 526
Inne całkowite dochody			
Pozycje, które mogą zostać przeklasyfikowane na zyski lub straty po spełnieniu określonych warunków		(553 251)	(854 322)
Wycena aktywów finansowych wycenianych przez inne całkowite dochody brutto	25	(599 039)	(969 416)
Podatek odroczony od wyceny aktywów finansowych wycenianych przez inne całkowite dochody	37	113 817	184 189
Wycena instrumentów pochodnych zabezpieczających przepływy pieniężne brutto	20	(83 987)	(85 303)
Podatek odroczony od wyceny instrumentów pochodnych zabezpieczających przepływy pieniężne	37	15 958	16 208
Pozycje, które nie mogą być przeklasyfikowane na zyski lub straty		(1 042)	2 728
Wycena metodą aktuarialną świadczeń pracowniczych brutto	3f	(1 287)	3 368
Podatek odroczony od wyceny metodą aktuarialną świadczeń pracowniczych	37	245	(640)
Inne całkowite dochody (netto)		(554 293)	(851 594)
Całkowite dochody ogółem		(183 401)	(667 068)
w tym przypadające na akcjonariuszy Banku		(183 401)	(667 068)

JEDNOSTKOWE SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ

AKTYWA	Nota	31 grudnia 2022	31 grudnia 2021
Kasa i środki w Banku Centralnym	17	2 718 242	4 631 410
Należności od banków	18	11 709 582	2 254 621
Pochodne instrumenty finansowe	19	3 224 272	1 901 919
Korekta wartości godziwej pozycji zabezpieczanej i zabezpieczającej	20	33 025	65 465
Kredyty i pożyczki udzielone klientom wyceniane według zamortyzowanego kosztu	21	83 893 270	80 124 751
Kredyty i pożyczki udzielone klientom wyceniane według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	22	949 298	1 219 027
Papiery wartościowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu	23	22 167 261	23 268 041
Papiery wartościowe wyceniane według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	24	311 236	320 216
Papiery wartościowe wyceniane według wartości godziwej przez inne całkowite dochody	25	17 384 793	9 143 353
Inwestycje w jednostkach zależnych	26	93 119	122 033
Wartości niematerialne	27	825 196	744 169
Rzeczowe aktywa trwałe	28	1 059 703	1 233 221
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego		822 122	719 650
Inne aktywa	30	917 379	613 384
Aktywa razem		146 108 498	126 361 260
ZOBOWIĄZANIA	Nota	31 grudnia 2022	31 grudnia 2021
Zobowiązania wobec Banku Centralnego	31	8 713	-
Zobowiązania wobec innych banków	32	1 805 219	2 621 155
Pochodne instrumenty finansowe	19	3 147 855	1 918 032
Korekta wartości godziwej pozycji zabezpieczanej i zabezpieczającej	20	(451 646)	44 107
Zobowiązania wobec klientów	33	120 429 051	101 823 600
Zobowiązania podporządkowane	34	4 416 887	4 334 572
Zobowiązania z tytułu leasingu	29	718 724	860 009
Pozostałe zobowiązania	35	2 371 804	1 504 486
Zobowiązania z tytułu bieżącego podatku dochodowego		223 326	164 660
Rezerwy	36	2 223 291	1 697 996
Zobowiązania razem		134 893 224	114 968 617
KAPITAŁ WŁASNY	Nota	31 grudnia 2022	31 grudnia 2021
Kapitał akcyjny	46	147 593	147 519
Kapitał zapasowy	47	9 110 976	9 110 976
Pozostałe kapitały rezerwowe	47	3 136 599	2 946 115
Kapitał z aktualizacji wyceny	47	(1 150 000)	(595 707)
Zyski zatrzymane		(29 894)	(216 260)
wynik z lat ubiegłych		(400 786)	(400 786)
wynik bieżącego okresu		370 892	184 526
Kapitał własny razem		11 215 274	11 392 643
Zobowiązania i kapitał własny razem		146 108 498	126 361 260

JEDNOSTKOWE SPRAWOZDANIE ZE ZMIAN W KAPITALE WŁASNYM

	Kapitał akcyjny	Kapitał zapasowy	Pozostałe kapitały rezerwowe	Kapitał z aktualizacji wyceny	Zyski zatrzymane		Razem
					Wynik z lat ubiegłych	Wynik bieżącego okresu	
Stan na 1 stycznia 2022 roku	147 519	9 110 976	2 946 115	(595 707)	(400 786)	184 526	11 392 643
Całkowite dochody za okres	-	-	-	(554 293)	-	370 892	(183 401)
Wynik finansowy netto za okres	-	-	-	-	-	370 892	370 892
Inne całkowite dochody za okres	-	-	-	(554 293)	-	-	(554 293)
Podział wyniku za rok ubiegły	-	-	184 526	-	-	(184 526)	-
Podział zysku z przeznaczeniem na kapitał	-	-	184 526	-	-	(184 526)	-
Emisja akcji	74	-	-	-	-	-	74
Opcje menadżerskie*	-	-	5 958	-	-	-	5 958
Stan na 31 grudnia 2022 roku	147 593	9 110 976	3 136 599	(1 150 000)	(400 786)	370 892	11 215 274

* program opcji menedżerskich został szczegółowo opisany w Nocie 39

	Kapitał akcyjny	Kapitał zapasowy	Pozostałe kapitały rezerwowe	Kapitał z aktualizacji wyceny	Zyski zatrzymane		Razem
					Wynik z lat ubiegłych	Wynik bieżącego okresu	
Stan na 1 stycznia 2021 roku	147 419	9 110 976	2 208 982	255 887	(400 786)	731 060	12 053 538
Całkowite dochody za okres	-	-	-	(851 594)	-	184 526	(667 068)
Wynik finansowy netto za okres	-	-	-	-	-	184 526	184 526
Inne całkowite dochody za okres	-	-	-	(851 594)	-	-	(851 594)
Podział wyniku za rok ubiegły	-	-	731 060	-	-	(731 060)	-
Podział zysku z przeznaczeniem na kapitał	-	-	731 060	-	-	(731 060)	-
Emisja akcji	100	-	-	-	-	-	100
Opcje menadżerskie*	-	-	6 073	-	-	-	6 073
Stan na 31 grudnia 2021 roku	147 519	9 110 976	2 946 115	(595 707)	(400 786)	184 526	11 392 643

* program opcji menedżerskich został szczegółowo opisany w Nocie 39

JEDNOSTKOWE SPRAWOZDANIE Z PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH

PRZEPŁYWY ŚRODKÓW PIENIĘŻNYCH Z DZIAŁALNOŚCI OPERACYJNEJ:	Nota	12 miesięcy do 31.12.2022	12 miesięcy do 31.12.2021
Zysk (strata) netto		370 892	184 526
Korekty razem:		15 815 034	1 801 018
Podatek dochodowy w rachunku zysków i strat		417 284	437 378
Amortyzacja		411 923	398 319
Przychody z tytułu dywidend		(10 817)	(9 528)
Przychody z tytułu odsetek		(6 147 662)	(3 305 185)
Koszty z tytułu odsetek		2 749 920	237 605
Zmiana stanu rezerw		524 008	1 042 671
Zmiana stanu należności od banków	51	437 452	(1 243 712)
Zmiana stanu aktywów z tytułu pochodnych instrumentów finansowych		(1 289 913)	96 026
Zmiana stanu kredytów i pożyczek udzielonych klientom wycenianych według zamortyzowanego kosztu		(3 450 235)	(9 778 564)
Zmiana stanu kredytów i pożyczek udzielonych klientom wycenianych według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat		269 729	320 821
Zmiana stanu zobowiązań wobec banków	51	(810 125)	(291 168)
Zmiana stanu pasywów z tytułu pochodnych instrumentów finansowych		650 083	(187 031)
Zmiana stanu zobowiązań wobec klientów	51	18 316 478	10 366 786
Zmiana stanu innych aktywów i należności z tytułu bieżącego podatku dochodowego		(332 749)	213 242
Zmiana stanu pozostałych zobowiązań oraz rezerw z tytułu odroczonego podatku dochodowego		542 205	97 346
Inne korekty	51	110 742	188 499
Odsetki otrzymane		5 869 563	3 463 300
Odsetki zapłacone		(2 441 755)	(244 516)
Oplaty leasingowe dotyczące leasingów krótkoterminowych nieuwzględnionych w wycenie zobowiązania		(1 097)	(1 271)
Środki pieniężne netto z działalności operacyjnej		16 185 926	1 985 544

PRZEPLÝW ŚRODKÓW PIENIĘŻNYCH Z DZIAŁALNOŚCI INWESTYCYJNEJ:	Nota	12 miesięcy do 31.12.2022	12 miesięcy do 31.12.2021
Wpływy		73 377 035	87 470 941
Zbycie i wykup papierów wartościowych		73 350 640	87 414 933
Zbycie wartości niematerialnych oraz rzeczowych aktywów trwałych		15 578	46 480
Otrzymane dywidendy i inne wpływy inwestycyjne		10 817	9 528
Wydatki		(81 472 262)	(87 679 842)
Nabycie akcji lub udziałów w jednostkach zależnych		(6 000)	(1 000)
Nabycie papierów wartościowych		(81 119 825)	(87 320 963)
Nabycie wartości niematerialnych oraz rzeczowych aktywów trwałych		(346 437)	(357 879)
Środki pieniężne netto z działalności inwestycyjnej		(8 095 227)	(208 901)
PRZEPLÝWY ŚRODKÓW PIENIĘŻNYCH Z DZIAŁALNOŚCI FINANSOWEJ:			
	Nota	12 miesięcy do 31.12.2022	12 miesięcy do 31.12.2021
Wpływy		15 374	16 224
Wpływy netto z emisji akcji i zwrot dopłat do kapitału		15 374	16 224
Wydatki		(131 686)	(126 522)
Spłata zobowiązania leasingowego		(131 686)	(126 522)
Środki pieniężne netto z działalności finansowej		(116 312)	(110 298)
ŚRODKI PIENIĘŻNE NETTO, RAZEM		7 974 387	1 666 345
Środki pieniężne na początek okresu		5 152 220	3 485 875
Środki pieniężne na koniec okresu		13 126 607	5 152 220
Zmiana stanu środków pieniężnych z tytułu różnic kursowych		32 650	23 247

INFORMACJE OBJAŚNIAJĄCE DO JEDNOSTKOWEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO

1. INFORMACJE O BANKU

BNP Paribas Bank Polska S.A. („Bank” lub „BNP Paribas”) jest jednostką dominującą Grupy Kapitałowej BNP Paribas Bank Polska S.A. („Grupa”).

Adres siedziby Banku to ulica Kasprzaka 2, 01-211 Warszawa, Polska. Bank jest zarejestrowany w Polsce przez Sąd Rejonowy dla m.st. Warszawy, XII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego pod numerem KRS 0000011571. Czas trwania jednostki dominującej oraz jednostek wchodzących w skład Grupy Kapitałowej jest nieoznaczony.

Od dnia 27 maja 2011 roku decyzją Zarządu Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie (GPW), akcje Banku zostały dopuszczone do obrotu na GPW w Warszawie i zakwalifikowane do działu finanse - sektor bankowy.

Zatrudnienie na dzień 31 grudnia 2022 w Banku wynosiło 8 361,60 etatów, na dzień 31 grudnia 2021 roku 8 504,37 etatów.

BNP Paribas jest uniwersalnym bankiem komercyjnym oferującym szeroki zakres usług bankowych świadczonych na rzecz klientów indywidualnych oraz instytucjonalnych zgodnie z zakresem usług określonych w statucie Banku. Bank prowadzi operacje zarówno w złotych polskich, jak i w walutach obcych oraz aktywnie uczestniczy w obrocie na krajowym i zagranicznych rynkach finansowych. Ponadto, poprzez podmioty zależne, Bank prowadzi działalność maklerską i leasingową oraz świadczy inne usługi finansowe.

Bank prowadzi działalność głównie w Polsce.

Skład Zarządu Banku na dzień 31 grudnia 2022 roku przedstawiał się następująco:

MIĘ I NAZWISKO	FUNKCJA W ZARZĄDZIE BANKU
Przemysław Gdański	Prezes Zarządu
Jean-Charles Aranda	Wiceprezes Zarządu
André Boulanger	Wiceprezes Zarządu
Przemysław Furlepa	Wiceprezes Zarządu
Wojciech Kembłowski	Wiceprezes Zarządu
Kazimierz Łabno	Wiceprezes Zarządu
Magdalena Nowicka	Wiceprezes Zarządu
Volodymyr Radin	Wiceprezes Zarządu
Agnieszka Wolska	Wiceprezes Zarządu

W okresie 1 stycznia - 31 grudnia 2022 r. nie nastąpiły zmiany w składzie Zarządu Banku.

Skład Rady Nadzorczej na dzień 31 grudnia 2022 roku przedstawiał się następująco:

IMIĘ I NAZWISKO	FUNKCJA W RADZIE NADZORCZEJ BANKU
Lucyna Stańczak-Wuczyńska	Przewodnicząca Rady Nadzorczej, członek niezależny
Jean-Paul Sabet	Wiceprzewodniczący Rady Nadzorczej
Francois Benaroya	Wiceprzewodniczący Rady Nadzorczej
Jarosław Bauc	Członek Rady Nadzorczej, członek niezależny
Małgorzata Chruściak	Członek Rady Nadzorczej, członek niezależny
Géraldine Conti	Członek Rady Nadzorczej
Stefaan Decraene	Członek Rady Nadzorczej
Magdalena Dziewguć	Członek Rady Nadzorczej, członek niezależny
Vincent Metz	Członek Rady Nadzorczej
Piotr Mietkowski	Członek Rady Nadzorczej
Khatleen Pauwels	Członek Rady Nadzorczej
Mariusz Warych	Członek Rady Nadzorczej, członek niezależny

Zmiany w składzie Rady Nadzorczej Banku w okresie 1 stycznia – 31 grudnia 2022 r.:

- 14 listopada 2022 r. Pan Stefaan Decraene złożył rezygnację z funkcji Członka Rady Nadzorczej z dniem 31 grudnia 2022 r.

Zatwierdzenie do publikacji sprawozdania finansowego

Niniejsze jednostkowe sprawozdanie finansowe zostało sporządzone na dzień 31 grudnia 2022 roku i zatwierdzone do publikacji przez Zarząd Banku dnia 28 lutego 2023 roku.

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej BNP Paribas Bank Polska S.A. sporządzone na dzień 31 grudnia 2022 roku zostało zatwierdzone do publikacji przez Zarząd dnia 28 lutego 2023 roku.

Dane w powyższych sprawozdaniach finansowych prezentowane są za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2022 roku z danymi porównawczymi za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2021 roku.

2. ZASADY RACHUNKOWOŚCI PRZYJĘTE DO SPORZĄDZENIA JEDNOSTKOWEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO

2.1. Podstawa sporządzenia jednostkowego sprawozdania finansowego

Jednostkowe sprawozdanie finansowe Banku sporządzone zostało według zasady kosztu historycznego za wyjątkiem kontraktów pochodnych instrumentów finansowych przeznaczonych do obrotu, aktywów finansowych nie spełniających testu SPPI, aktywów finansowych przypisanych do modelu biznesowego, który nie zakłada utrzymywania ich w celu uzyskiwania kontraktowych przepływów pieniężnych, instrumentów kapitałowych, które są wyceniane według wartości godziwej przez wynik finansowy, a także za wyjątkiem instrumentów finansowych wycenianych według wartości godziwej przez inne całkowite dochody oraz instrumentów kapitałowych, w przypadku których zastosowano opcję wyceny według wartości godziwej przez inne całkowite dochody.

2.2. Kontynuacja działalności

Niniejsze jednostkowe sprawozdanie finansowe zostało sporządzone przy założeniu kontynuowania działalności gospodarczej przez Bank w niezmnieszonym istotnie zakresie w dającej się przewidzieć przyszłości, tj. co najmniej 12 miesięcy od dnia bilansowego.

2.3. Oświadczenie o zgodności z MSSF

Niniejsze jednostkowe sprawozdanie finansowe zostało sporządzone zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej zatwierdzonymi przez Unię Europejską („MSSF UE”).

Jednostkowe sprawozdanie finansowe uwzględnia wymogi wszystkich zatwierdzonych przez Unię Europejską Międzynarodowych Standardów Rachunkowości („MSR”), Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej („MSSF UE”) oraz związanych z nimi interpretacji, za wyjątkiem wymienionych poniżej – standardów i interpretacji, które oczekują na zatwierdzenie przez Unię Europejską, bądź zostały zatwierdzone przez Unię Europejską, ale weszły lub wejdą w życie dopiero po dniu bilansowym.

W okresie objętym jednostkowym sprawozdaniem finansowym Bank nie skorzystał z możliwości wcześniejszego zastosowania standardów i interpretacji, które zostały zatwierdzone przez Unię Europejską, ale wejdą w życie dopiero po dniu bilansowym.

Nowe standardy i interpretacje oraz zmiany do nich, które zostały opublikowane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości (RMSR) i nie są zatwierdzone przez Unię Europejską

Standardy / Interpretacje	Data wydania/ publikacji	Data wejścia w życie w UE	Zatwierdzone przez Unię Europejską	Opis zmian
Zmiany do MSR 1 Prezentacja sprawozdań finansowych - klasyfikacja zobowiązań	23.01.2020/ 15.07.2020	01.01.2023	Nie	Zmiany dotyczą prezentacji zobowiązań w sprawozdaniu z sytuacji finansowej. W szczególności wyjaśniają one, że klasyfikacja zobowiązań jako krótkoterminowe lub długoterminowe powinna opierać się na prawach istniejących na koniec okresu sprawozdawczego. Do zmian obowiązujących będzie podejście prospektywne. Zmiany nie będą miały istotnego wpływu na sprawozdanie Banku.
Zmiany do MSSF 16: Leasing - Zobowiązanie leasingowe w transakcjach typu Sale and Leaseback	22.09.2022	01.01.2024	Nie	Zmiany wyjaśniają, w jaki sposób sprzedawca - leasingobiorca wycenia transakcje sprzedaży i leasingu zwrotnego, które spełniają wymogi MSSF 15, aby były ujmowane jako sprzedaż. Zmiany nie będą miały istotnego wpływu na sprawozdanie Banku.
Zmiany do MSR 1 „Prezentacja sprawozdań finansowych” – Zobowiązania długoterminowe z kowenantami	31.10.2022	01.01.2024	Nie	Zmiany mają na celu poprawę informacji przekazywanych przez spółki na temat zadłużenia długoterminowego z kowenantami. Zmiany nie będą miały istotnego wpływu na sprawozdanie Banku.

Nowe standardy, interpretacje i poprawki do opublikowanych standardów, które zostały wydane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości (RMSR), zostały zatwierdzone przez Unię Europejską, a nie weszły jeszcze w życie i nie zostały jeszcze zastosowane przez Bank

Standardy / Interpretacje	Data wydania/ publikacji	Data wejścia w życie w UE	Data zatwierdzenia przez Unię Europejską	Opis zmian
MSSF 17 Umowy ubezpieczeniowe: Pierwsze zastosowanie MSSF 17 i MSSF 9 - informacje porównawcze	09.12.2021	01.01.2023	9.09.2022	Zmiany stanowią opcję przejściową dotyczącą informacji porównawczych o aktywach finansowych prezentowanych przy początkowym zastosowaniu MSSF 17. Zmiana ma na celu pomóc jednostkom uniknąć tymczasowych niedopasowań księgowych pomiędzy aktywami finansowymi a zobowiązaniami z tytułu umów ubezpieczeniowych, a tym samym poprawić użyteczność informacji porównawczych dla użytkowników sprawozdań finansowych. Zmiany nie będą miały istotnego wpływu na sprawozdanie Banku.
Zmiany do MSR 12 Podatek odroczoney dotyczący aktywów i zobowiązań wynikających z pojedynczej transakcji	07.05.2021	01.01.2023	12.08.2022	Zmiany mają na celu wyjaśnienie w jaki sposób przedsiębiorstwa powinny rozliczać podatek odroczoney od transakcji leasingowych i wygaśniętych zobowiązań. Zmiany nie będą miały istotnego wpływu na sprawozdanie Banku.

Zmiana do MSR 8, Definicja szacunków księgowych	12.02.2021	01.01.2023	02.03.2022	W zmianie do MSR 8 Definicja szacunków księgowych, definicja zmiany szacunków księgowych została zastąpiona definicją szacunków księgowych. Zgodnie z nową definicją szacunki księgowe to kwoty pieniężne w sprawozdaniach finansowych, które są objęte niepewnością wyceny. Rada wyjaśniła również nową definicję poprzez dodatkowe wytyczne i przykłady, w jaki sposób zasady rachunkowości i szacunki księgowe są ze sobą powiązane oraz jak zmiana techniki wyceny stanowi zmianę szacunków księgowych. Wprowadzenie definicji szacunków księgowych oraz innych poprawek do MSR 8 miało na celu pomóc jednostkom odróżnić zmiany zasad rachunkowości od zmian w szacunkach księgowych. Zmiana nie będzie miała istotnego wpływu na sprawozdanie Banku.
Zmiany do MSR 1 i Zasad Praktyki MSSF 2 Ujawnianie zasad rachunkowości	12.02.2021	01.01.2023	02.03.2022	Zmiany do MSR 1 i Zasad Praktyki MSSF 2 mają na celu pomóc osobom sporządzającym sprawozdania finansowe w podjęciu decyzji, które zasady rachunkowości ujawnić w swoich sprawozdaniach finansowych. Zmiany wprowadzają wymóg ujawniania istotnych informacji o polityce rachunkowości zamiast znaczących zasad rachunkowości. Zostały dodane wyjaśnienia i przykłady w jaki sposób jednostka może zidentyfikować istotne informacje dotyczące zasad rachunkowości. Zmiany wyjaśniają, że informacje o polityce rachunkowości mogą być istotne ze względu na swój charakter, nawet jeśli kwoty są nieistotne i jeżeli użytkownicy sprawozdań finansowych potrzebowaliby ich do zrozumienia innych istotnych informacji w sprawozdaniu finansowym. Zmiany nie będą miały istotnego wpływu na sprawozdanie Banku.
MSSF 17 Umowy ubezpieczeniowe, zmiany do MSSF 17	18.05.2017, zmiany wydane 25.06.2020 zmiany opublikowane 23.11.2021	01.01.2023	19.11.2021	MSSF 17 „Umowy ubezpieczeniowe” zastąpi standard MSSF 4 „Umowy Ubezpieczeniowe”, który umożliwi kontynuowanie ujmowania umów ubezpieczeniowych według zasad rachunkowości obowiązujących w krajowych standardach i co w rezultacie oznacza stosowanie wielu różnych rozwiązań. MSSF 17 wprowadza wymóg spójnego ujmowania wszystkich umów ubezpieczeniowych. Zobowiązania wynikające z umów będą ujmowane w wartościach bieżących zamiast kosztu historycznego. Zastosowanie standardu ma nastąpić w podejściu retrospektywnym pełnym (jeżeli niemożliwe do zastosowania, jednostka powinna zastosować zmodyfikowane podejście retrospektywne lub podejście według wartości godziwej). Zmiany mają na celu: <ul style="list-style-type: none"> - obniżenie kosztów poprzez uproszczenie niektórych wymogów standardu; - ułatwienie wyjaśnienia wyników finansowych; oraz - ułatwienie przejścia na nowy standard poprzez odroczenie daty wejścia w życie standardu na 2023 rok oraz wprowadzenie dodatkowych ułatwień w celu ułatwienia wdrożenia MSSF 17 po raz pierwszy. Zmiany nie będą miały istotnego wpływu na sprawozdanie Banku.

Nowe standardy, interpretacje i poprawki do opublikowanych standardów, które zostały wydane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości (RMSR), zostały zatwierdzone przez Unię Europejską, weszły w życie i zostały zastosowane przez Bank

Standardy / Interpretacje	Data wydania/ publikacji	Data wejścia w życie w UE	Data zatwierdzenia przez Unię Europejską	Opis zmian
Zmiany do MSSF 3 Połączenia jednostek gospodarczych; MSR 16 Rzeczowe aktywa trwałe; MSR 37 Rezerwy, zobowiązania warunkowe i aktywa warunkowe; coroczne ulepszenia 2018-2020	14.05.2021	1.01.2022	02.07.2021	Zmiany do MSSF 3 "Połączenia jednostek gospodarczych" aktualizują odniesienie w MSSF 3 do Założeń koncepcyjnych sprawozdawczości finansowej, nie zmieniając wymogów w zakresie rachunkowości połączeń jednostek gospodarczych. Zmiany do MSR 16 "Rzeczowe aktywa trwałe" zabraniają spółce odliczania od ceny nabycia lub kosztu wytworzenia rzeczowych aktywów trwałych kwot otrzymanych ze sprzedaży pozycji wytworzonych w trakcie przygotowania składnika aktywów do jego zamierzonego użytkowania. Zamiast tego, spółka powinna ujmować przychody ze sprzedaży i powiązane koszty w rachunku zysków i strat. Zmiany do MSR 37 "Rezerwy, zobowiązania warunkowe i aktywa warunkowe" określają, jakie koszty uwzględnić spółka przy ocenie, czy umowa przyniesie stratę. Coroczne Ulepszenia wprowadzają niewielkie zmiany do MSSF 1 Zastosowanie MSSF po raz pierwszy, MSSF 9 Instrumenty finansowe, MSR 41 Rolnictwo oraz Przykładów ilustrujących towarzyszących MSSF 16 Leasing. Zmiany nie miały istotnego wpływu na sprawozdanie Banku.

2.4. Ujmowanie transakcji pod wspólną kontrolą

Transakcje połączenia jednostek pod wspólną kontrolą są wyłączone spod zakresu uregulowań standardów MSSF. W tej sytuacji, zgodnie z zaleceniem MSR 8 *Zasady (polityka) rachunkowości, zmiany wartości szacunkowych i korygowanie błędów*, wobec braku szczegółowych uregulowań wewnątrz MSSF, BNP Paribas Bank Polska S.A. przyjął politykę rachunkowości stosowaną powszechnie do wszystkich transakcji połączeń pod wspólną kontrolą w ramach Grupy, do której Bank należy, polegającą na ujmowaniu takich transakcji według wartości księgowych.

Według przyjętych zasad rachunkowości jednostka przejmująca rozpoznaje aktywa oraz zobowiązania i kapitały jednostki przejmowanej według ich bieżącej wartości księgowej, skorygowanej jedynie w celu ujednoczenia zasad rachunkowości przejmowanej jednostki. Wartość firmy oraz ujemna wartość firmy nie są rozpoznawane.

Różnica powstała pomiędzy wartością księgową przejmowanych aktywów netto, a wartością godziwą kwoty zapłaty jest rozpoznawana w kapitale własnym Banku. Przy zastosowaniu metody opartej na wartościach księgowych, dane porównawcze nie są przekształcane.

Jeśli z transakcją połączenia jednostek związane jest nabycie udziałów mniejszości, wówczas Bank wykazuje je oddzielnie.

2.5. Połączenie jednostek gospodarczych

Przy rozliczaniu połączeń jednostek gospodarczych, w których Bank występuje jako jednostka przejmująca, stosowana jest metoda nabycia, zgodnie z wymogami MSSF 3 „Połączenia jednostek”.

W przypadku każdego nabycia jednostki ustalana jest jednostka przejmująca oraz dzień przejścia, którym jest dzień objęcia kontroli nad nabywaną jednostką. Ponadto zastosowanie metody nabycia wymaga ujęcia i wyceny możliwych do zidentyfikowania nabytych aktywów, przejętych zobowiązań oraz wszelkich niekontrolujących udziałów w jednostce przejmowanej oraz ujęcia i wyceny wartości firmy lub zysku z okazynego nabycia. Jednostka przejmująca wycenia możliwe do zidentyfikowania nabyte aktywa i przejęte zobowiązania według ich wartości godziwych na dzień przejścia.

W przypadku gdy kwota netto wartości godziwych możliwych do zidentyfikowania nabytych aktywów i przejętych zobowiązań przewyższa wartość godziwą przekazanej zapłaty, Bank jako jednostka przejmująca ujmuje w rachunku zysków i strat zysk z okazynego nabycia. Przed ujęciem zysku z okazynego nabycia Bank dokonuje ponownej oceny, czy poprawnie zidentyfikowano wszystkie nabyte aktywa i wszystkie przejęte zobowiązania oraz ujęto wszystkie dodatkowe aktywa i zobowiązania.

W przypadku gdy wartość przekazanej zapłaty, wycenionej według wartości godziwej na dzień nabycia przewyższa ustaloną na dzień nabycia kwotę netto wartości godziwych możliwych do zidentyfikowania nabytych aktywów i przejętych zobowiązań, rozpoznana zostaje wartość firmy. Ustalona wartość firmy nie podlega amortyzacji, lecz na koniec każdego roku obrotowego oraz każdorazowo, gdy zaistnieją przesłanki, że mogło dojść do utraty wartości, jest poddawana testom na utratę wartości.

Zgodnie z wymogami MSSF 3, Bank dokonuje ostatecznego rozliczenia nabycia w okresie maksymalnie jednego roku od dnia objęcia kontroli.

2.6. Zmiany zasad (polityk) rachunkowości oraz zmiany w prezentacji danych finansowych

W niniejszym jednostkowym sprawozdaniu finansowym Bank nie dokonywał zmian w zasadach (polityce) rachunkowości.

2.7. Wycena pozycji wyrażonych w walutach obcych

Waluta funkcjonalna i waluta prezentacji

Pozycje zawarte w sprawozdaniu finansowym wycenia się w walucie podstawowego środowiska gospodarczego, w którym Bank prowadzi działalność („waluta funkcjonalna”). Jednostkowe sprawozdanie finansowe prezentowane jest w tysiącach złotych polskich, które są jednocześnie walutą funkcjonalną Banku i walutą prezentacji sprawozdań finansowych Banku.

Transakcje i salda

Transakcje wyrażone w walutach obcych przelicza się na walutę funkcjonalną według kursu obowiązującego w dniu transakcji.

Na koniec okresu sprawozdawczego aktywa i zobowiązania pieniężne wyrażone w walutach innych niż polski złoty są przeliczane na złote polskie przy zastosowaniu odpowiednio obowiązującego na koniec okresu sprawozdawczego średniego kursu ustalonego dla danej waluty przez Narodowy Bank Polski. Powstałe z przeliczenia różnice kursowe ujmowane są odpowiednio w wyniku na działalności handlowej lub w przypadkach określonych zasadami (polityką) rachunkowości, kapitalizowane w wartości aktywów. Aktywa i zobowiązania niepieniężne ujmowane według kosztu historycznego wyrażonego w walucie obcej są wykazywane po kursie historycznym z dnia transakcji. Aktywa i zobowiązania niepieniężne ujmowane według wartości godziwej wyrażonej w walucie obcej są przeliczane po kursie z dnia dokonania wyceny według wartości godziwej.

Kursy podstawowych walut zastosowane przy sporządzaniu niniejszego sprawozdania finansowego obowiązujące na dzień 31 grudnia 2022 roku oraz 31 grudnia 2021 roku:

	31.12.2022	31.12.2021
1 EUR	4,6899	4,5994
1 USD	4,4018	4,0600
1 GBP	5,2957	5,4846
1 CHF	4,7679	4,4484

2.8. Przychody i koszty z tytułu odsetek

W rachunku zysków i strat ujmowane są wszystkie przychody odsetkowe dotyczące instrumentów finansowych, wycenianych według zamortyzowanego kosztu przy wykorzystaniu efektywnej stopy procentowej, aktywów finansowych wycenianych według wartości godziwej przez inne całkowite dochody, a także przychody o charakterze zbliżonym do odsetek od aktywów i zobowiązań finansowych wycenianych według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat.

Efektywna stopa procentowa to stopa, za pomocą której szacowane przyszłe płatności lub wpływy w ciągu całego oczekiwanego okresu życia składników aktywów finansowych lub zobowiązań finansowych dyskontowane są do wartości bilansowej brutto składnika aktywów finansowych lub do zamortyzowanego kosztu zobowiązania finansowego. Wyliczenie efektywnej stopy procentowej obejmuje wszelkie płacone i otrzymywane przez strony umowy prowizje, koszty transakcji oraz wszelkie inne premie i dyskonta stanowiące integralną część efektywnej stopy procentowej.

Przychody z tytułu odsetek oblicza się przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej od wartości bilansowej brutto składnika aktywów finansowych, za wyjątkiem składników aktywów finansowych dotkniętych utratą wartości ze względu na ryzyko kredytowe oraz zakupionych lub udzielonych instrumentów finansowych z utratą wartości (purchased or originated credit impaired financial assets, tzw. „POCI”). W momencie rozpoznania utraty wartości aktywów finansowych (przeklasyfikowania aktywa finansowego do Fazy 3), przychody z tytułu odsetek naliczane są od wartości netto aktywa finansowego i wykazywane są według efektywnej stopy procentowej.

Natomiast w przypadku POCl do kalkulacji przychodu odsetkowego Bank stosuje skorygowaną o ryzyko kredytowe efektywną stopę procentową. Przychód odsetkowy kalkulowany jest od ekspozycji netto (ekspozycja brutto pomniejszona o odpis aktualizacyjny).

2.9. Wynik z tytułu opłat i prowizji

Oplaty i prowizje, które nie są rozliczane metodą efektywnej stopy procentowej, lecz są rozliczane w czasie metodą liniową lub rozpoznawane jednorazowo, są ujmowane w pozycji wynik z tytułu opłat i prowizji.

Do przychodów rozliczanych w czasie metodą liniową zaliczane są w szczególności prowizje otrzymywane od kredytów w rachunkach bieżących, kredytów odnawialnych, zobowiązań udzielonych (gwarancje, linie kredytowe).

Oplaty za zobowiązanie się Banku do udzielenia kredytu lub pożyczki (prowizje od wystawionych promes), są odraczane i z chwilą powstania aktywów finansowych są rozliczane, jako element efektywnej stopy procentowej lub liniowo.

Przychody z umów z klientami obejmują zarówno opłaty i prowizje, które są rozliczane w czasie metodą liniową (w trakcie świadczenia usługi) jak i rozpoznawane jednorazowo. Przychody są prezentowane w kwotach wynagrodzenia Banku określonego w umowach z klientami i nie obejmują kwot zebranych przez Bank w imieniu osób trzecich, które następnie są im przekazywane (na przykład pobrane składki ubezpieczeniowe, które Bank przekazuje zakładom ubezpieczeń). Bank ujmuje przychody w momencie spełnienia (lub w trakcie spełniania) zobowiązania do wykonania świadczenia poprzez przekazanie przyręconego dobra lub usługi (tj. składnika aktywów) klientowi.

Kredyty i pożyczki

Z tytułu umów kredytowych Bank generuje w szczególności przychody za gotowość do wypłaty finansowania w ramach przyznanych limitów kredytowych, które są rozpoznawane w rachunku zysków i strat liniowo przez okres, na który przyznano limit. Dla umów bez określonego harmonogramu spłaty, w przypadku kredytów odnawialnych opłaty z tytułu każdorazowego uruchomienia transzy kredytu są rozpoznawane przez średni oczekiwany okres ich spłaty. W ramach niektórych umów kredytowych Bank otrzymuje prowizje za gotowość lub zaangażowanie, których wysokość kalkulowana jest w oparciu o salda kredytów w określonym momencie trwania umowy kredytowej. Pomimo, iż częściowo są to wynagrodzenia za świadczenie usług, w ramach których klienci czerpią korzyści w sposób ciągły, z uwagi na istotną niepewność szacunku dotyczącego salda kredytu w określonym momencie w przyszłości, Bank rozpoznaje tego typu przychody w momencie, kiedy podstawa jego naliczenia jest pewna.

Karty debetowe i kredytowe

W ramach umów o karty debetowe zawarte z klientami, Bank rozpoznaje przychody z tytułu różnych typów opłat i prowizji. Najczęściej są to czynności, w ramach których Bank wykonuje swoje zobowiązanie do świadczenia usług w danym momencie czasu, w którym klient jednorazowo czerpie z nich korzyści, należne za nie wynagrodzenie Bank ujmuje w przychodach jednorazowo. Przykładem są opłaty za wydanie karty, za sprawdzenie salda konta w bankomacie, za wypłatę gotówki w bankomacie. Obok jednorazowych opłat za czynności bankowe, analogicznych do opisanych wyżej dla kart debetowych, Bank otrzymuje roczne opłaty za korzystanie z kart kredytowych sprzedawanych przez Bank wraz z odrębnymi usługami, między innymi ubezpieczeniem karty. Bank alokuje wynagrodzenie do poszczególnych zobowiązań do wykonania świadczenia i rozpoznaje prowizje w okresie świadczenia usług.

Zobowiązania do udzielenia kredytów i pożyczek

Bank pobiera prowizję za gotowość do udzielenia kredytu lub pożyczki, która stanowi odrębne wynagrodzenie od prowizji otrzymywanych od kredytów w momencie ich uruchomienia, takich jak prowizje przygotowawcze. Pomimo świadczenia usługi w czasie, Bank rozpoznaje przychód z tytułu tej prowizji dopiero w momencie podjęcia decyzji dotyczącej uruchomienia, bądź nie, kredytu, ponieważ na moment jej pobrania nie jest możliwe oszacowanie okresu, przez który należy rozkładać należne wynagrodzenie.

Pośrednictwo w sprzedaży produktów inwestycyjnych oraz zarządzanie aktywami

Bank pośredniczy w sprzedaży jednostek uczestnictwa funduszy inwestycyjnych na rzecz BNP Paribas Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych S.A. („TFI”), za które otrzymuje część prowizji pobieranej za sprzedaż od klientów. Bank ujmuje przychód miesięcznie w oparciu o wolumen sprzedaży z danego miesiąca. Dodatkowo Bank otrzymuje od TFI wynagrodzenie zmienne stanowiące część prowizji za zarządzanie aktywami powstałymi w wyniku sprzedaży jednostek uczestnictwa funduszy inwestycyjnych, którą TFI pobiera od klientów. Wynagrodzenie Banku uzależnione jest od wyceny składników aktywów w portfelu pod zarządzaniem. Bank ujmuje przychód na koniec miesiąca w oparciu o własne szacunki w obszarze wyceny aktywów pod zarządzaniem, które nie implikują potencjalnego istotnego odwrócenia przychodu w momencie rozliczenia przychodu z TFI.

Pośrednictwo w sprzedaży ubezpieczeń

Bank za pełnienie funkcji agenta w sprzedaży ubezpieczeń na rzecz spółki ubezpieczeniowej uprawniony jest do otrzymania wynagrodzenia prowizyjnego oraz dodatkowego wynagrodzenia, które Bank rozpoznaje kwartalnie w oparciu o okresowe wyniki ze sprzedaży ubezpieczeń w wysokości, która nie będzie podlegała istotnemu odwróceniu w przyszłości, zgodnie z MSSF 15.

Ujmowanie przychodów i kosztów ubezpieczeniowych (bancassurance)

Bezpośrednie powiązanie produktu ubezpieczeniowego z instrumentem finansowym występuje w szczególności, gdy jest spełniony co najmniej jeden z dwóch warunków - instrument finansowy jest oferowany przez Bank zawsze z produktem ubezpieczeniowym lub produkt ubezpieczeniowy jest oferowany przez Bank wyłącznie z instrumentem finansowym, tj. nie ma możliwości zakupu w Banku produktu ubezpieczeniowego identycznego co do formy prawnej, warunków i treści ekonomicznej bez zakupu produktu łączonego z instrumentem finansowym.

Ujmowanie przychodów z tytułu bancassurance dla transakcji powiązanych

W przypadku, gdy produkt ubezpieczeniowy jest bezpośrednio powiązany z instrumentem finansowym opłaty uzyskiwane przez Bank z tytułu sprzedaży produktu ubezpieczeniowego stanowią integralną część wynagrodzenia z tytułu oferowanego instrumentu finansowego.

Wynagrodzenie z tytułu oferowania produktów ubezpieczeniowych dla produktów bezpośrednio powiązanych z instrumentami finansowymi wycenianymi według zamortyzowanego kosztu jest rozliczane metodą efektywnej stopy procentowej i ujmowane w przychodzie odsetkowym w przypadku składki jednorazowej, lub ujmowane w przychodzie prowizyjnym miesięcznie w przypadku składki miesięcznej.

Wynagrodzenie z tytułu wykonywania usługi pośrednictwa, którą ocenia się pod kątem treści ekonomicznej, ujmuje się w przychodach z tytułu prowizji w momencie sprzedaży produktu ubezpieczeniowego lub jego odnowienia, jeśli jest istotne.

Ujmowanie kosztów z tytułu bancassurance dla transakcji powiązanych

Koszty bezpośrednio związane ze sprzedażą produktu ubezpieczeniowego są rozliczane zgodnie z zasadą współmierności przychodów i kosztów jako element zamortyzowanego kosztu instrumentu finansowego, jeżeli całość przychodów związanych ze sprzedażą produktu ubezpieczeniowego będzie rozliczana metodą efektywnej stopy procentowej lub odpowiednio w proporcji zastosowanej przy podziale przychodów na rozpoznawane w ramach kalkulacji kosztu zamortyzowanego i przychodów rozpoznawanych jednorazowo lub rozliczanych w czasie jako wynagrodzenie z tytułu wykonywania usługi pośrednictwa, jeżeli dokonano takiego podziału.

Ujmowanie przychodów i kosztów z tytułu bancassurance dla transakcji niepowiązanych

W przypadku, gdy instrument finansowy oraz produkt ubezpieczeniowy stanowią transakcje niepowiązane, wynagrodzenie Banku z tytułu sprzedaży produktu ubezpieczeniowego ujmowane jest oddzielnie od wynagrodzenia z tytułu instrumentu finansowego.

Wynagrodzenie z tytułu sprzedaży produktu ubezpieczeniowego, które nie wymaga od Banku świadczenia jakichkolwiek innych usług w okresie posprzedażowym jest rozpoznawane jako przychody w dniu rozpoczęcia obowiązywania bądź odnowienia polisy ubezpieczeniowej. Przychód ujmuje się w przychodach z tytułu prowizji.

Wynagrodzenie za usługi świadczone przez Bank w okresie życia produktu ubezpieczeniowego jest odraczane w czasie i ujmowane w przychodach Banku według stopnia zaawansowania świadczonej usługi. Zasada stopnia zaawansowania usługi na dzień bilansowy jest stosowana wyłącznie w przypadku, gdy wynik transakcji dotyczącej świadczenia usług można w sposób wiarygodny oszacować. W przypadku, gdy Bank nie może dokładnie określić liczby działań wykonywanych w określonym przedziale czasu lub poziomie zwrotów, przychody z tytułu wykonywanych usług lub czynności wynikających z produktu ubezpieczeniowego zaoferowanego przez Bank ujmuje się w oparciu o metodę liniową (równomiernie) w okresie życia produktu ubezpieczeniowego, o ile nie istnieją dowody na to, że inna metoda w lepszy sposób zobrazuje stopień zaawansowania realizacji.

2.10. Przychód z tytułu dywidend

Przychód z tytułu dywidendy jest ujmowany w rachunku zysków i strat w momencie ustalenia praw do jej otrzymania przez Bank.

2.11. Wynik z działalności handlowej

Wynik z tytułu działalności handlowej uwzględnia wszystkie przychody i koszty wynikające ze zmiany wartości godziwej aktywów i zobowiązań finansowych klasyfikowanych jako aktywa oraz zobowiązania finansowe wycenione według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat oraz przychody i koszty odsetkowe od instrumentów pochodnych, za wyjątkiem instrumentów pochodnych w rachunkowości zabezpieczeń.

Pozycja ta obejmuje również zyski i straty z przeliczenia aktywów i zobowiązań wyrażonych w walutach obcych (rewaluacji).

2.12. Wynik z działalności inwestycyjnej

W pozycji wynik z działalności inwestycyjnej prezentowane są przychody oraz koszty z tytułu aktywów finansowych zaklasyfikowanych jako wyceniane według wartości godziwej przez inne całkowite dochody oraz przychody i koszty z tytułu kredytów i pożyczek udzielonych klientom wycenianych według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat, z wyjątkiem odsetek.

2.13. Wynik z tytułu zaprzestania ujmowania aktywów finansowych wycenianych w zamortyzowanym koszcie w związku z istotną modyfikacją

Zaprzestanie ujmowania instrumentów finansowych wycenianych w zamortyzowanym koszcie dotyczy przypadków modyfikacji istotnej (opis identyfikacji i ujęcia istotnych modyfikacji znajduje się w punkcie 2.17 Klasyfikacja oraz wycena aktywów i zobowiązań finansowych, punkt zatytułowany „Modyfikacje aktywów finansowych”).

2.14. Wynik z tytułu rezerw na ryzyko prawne związane z kredytami walutowymi

W pozycji tej ujmowany jest wynik z tytułu rezerw na ryzyko prawne związane z kredytami walutowymi. Opis polityki rachunkowości i metodyki tworzenia rezerwy znajduje się w Nocie 54 Sprawy Sądowe.

2.15. Pozostałe przychody i koszty operacyjne

W pozycji pozostałych przychodów i kosztów operacyjnych Bank przedstawia pozycje niezwiązane bezpośrednio z podstawową działalnością operacyjną.

Bank ujmuje w powyższej pozycji głównie wynik z tytułu sprzedaży i likwidacji aktywów trwałych, przeszacowania nieruchomości inwestycyjnych, otrzymane i zapłacone odszkodowania, przychody i koszty z tytułu innych usług niezwiązanych z podstawową działalnością Banku.

2.16. Podatek dochodowy

Obciążenie wyniku finansowego brutto obejmuje podatek bieżący do zapłaty oraz obciążenie/uznanie z tytułu zmiany aktywa/rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego.

Zobowiązania i należności z tytułu bieżącego podatku za okres bieżący i okresy poprzednie wycenia się w wysokości kwoty przewidywanej zapłaty na rzecz organów podatkowych (podlegających zwrotowi od organów podatkowych) z zastosowaniem stawek podatkowych i przepisów podatkowych, które prawnie lub faktycznie już obowiązywały na koniec okresu sprawozdawczego.

2.17. Klasyfikacja i wycena aktywów i zobowiązań finansowych

Klasyfikacja i wycena aktywów finansowych

Zgodnie z MSSF 9 Bank kwalifikuje aktywa finansowe w momencie ich początkowego ujęcia do następujących kategorii wyceny:

- aktywa finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu,
- aktywa finansowe wyceniane według wartości godziwej przez inne całkowite dochody,
- aktywa finansowe wyceniane według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat.

Klasyfikacja aktywów finansowych zgodnie z MSSF 9 jest uzależniona od:

- modelu biznesowego w zakresie zarządzania aktywami finansowymi, oraz
- charakterystyki umownych przepływów pieniężnych, tj. od tego, czy umowne przepływy pieniężne stanowią wyłącznie spłatę kwoty głównej i odsetek od kwoty głównej pozostałej do spłaty (ang. *solely payments of principal and interest*, „SPPI”).

Niezależnie od powyższego istnieje opcja nieodwołalnego wyznaczenia w momencie początkowego ujęcia składnika aktywów finansowych do wyceny według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat (który przy braku tej opcji byłby zaklasyfikowany jako wyceniany w zamortyzowanym koszcie lub wartości godziwej przez inne całkowite dochody), jeżeli prowadzi to do uzyskania bardziej przydatnych informacji eliminując lub znacząco zmniejszając niespójność w zakresie wyceny lub ujmowania aktywów lub zobowiązań, lub związanych z nimi zysków i strat. Bank nie wyznaczył żadnych składników aktywów finansowych do wyceny według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat w momencie początkowego ujęcia.

Inwestycje w instrumenty kapitałowe wycenia się według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat. W momencie początkowego ujęcia można dokonać nieodwołalnego wyboru dotyczącego ujmowania w innych całkowitych dochodach późniejszych zmian wartości godziwej inwestycji w instrument kapitałowy, który nie jest przeznaczony do obrotu ani nie jest warunkową zapłatą ujętą przez Bank w ramach połączenia jednostek zgodnie z MSSF 3. W przypadku wykorzystania opcji wyceny według wartości godziwej przez inne całkowite dochody, w rachunku zysków i strat ujmuje się wyłącznie dywidendy wynikające z tej inwestycji. Zyski lub straty z wyceny ujęte w innych całkowitych dochodach nie podlegają reklasyfikacji do rachunku zysków i strat.

W przypadku inwestycji kapitałowych Bank nie skorzystał z opcji wyceny według wartości godziwej przez inne całkowite dochody.

Modele biznesowe

Bank klasyfikuje swoje aktywa finansowe do trzech modeli biznesowych, biorąc pod uwagę cel utrzymywania instrumentu finansowego:

Model 1: Uzyskiwanie umownych przepływów pieniężnych

W ramach Modelu 1 nadrzędnym celem biznesowym jest pozyskiwanie korzyści z umownych przepływów pieniężnych z powstałych lub nabytych aktywów finansowych.

Model 2: Uzyskiwanie umownych przepływów pieniężnych oraz sprzedaż aktywów finansowych

W ramach Modelu 2 zarówno otrzymywanie umownych przepływów pieniężnych jak i sprzedaż nabytych lub wytworzonych aktywów finansowych stanowią integralne elementy realizacji celu biznesowego portfela.

Model 3: Pozostałe aktywa finansowe niezaklasyfikowane do modelu 1 ani modelu 2

W sytuacji, kiedy określone grupy aktywów finansowych nie zostały nabyte lub wytworzone w ramach Modelu 1 oraz Modelu 2, powinny zostać zaklasyfikowane do Modelu 3. Najczęściej Model 3 będzie odnosił się do strategii, która zakłada realizację przepływów pieniężnych ze sprzedaży aktywów finansowych bądź do portfeli, które są zarządzane w oparciu o ich wartość godziwą.

Aktywa nabyte lub udzielone z rozpoznaną utratą wartości (aktywa POCI)

Dodatkowo Bank wyodrębnia kategorię aktywów nabytych lub udzielonych z utratą wartości. Aktywa POCI to aktywa finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu, które w momencie początkowego ujęcia są dotknięte utratą wartości. W momencie początkowego ujęcia aktywa POCI ujmowane są według wartości godziwej. Po początkowym ujęciu aktywa POCI wyceniane są według zamortyzowanego kosztu przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej skorygowanej o ryzyko kredytowe do ustalenia wartości zamortyzowanego kosztu składnika aktywów finansowych oraz przychodów odsetkowych generowanych przez te aktywa – stopę CEIR. W przypadku ekspozycji POCI zmiana oczekiwanych strat kredytowych - w całym okresie życia - w stosunku do szacowanych na datę ich początkowego ujęcia ujmowana jest w rachunku zysków i strat. Aktywa finansowe, które zostały zaklasyfikowane jako POCI w momencie początkowego ujęcia, powinny być traktowane jako POCI we wszystkich następujących okresach do momentu wyłączenia ze sprawozdania z sytuacji finansowej Banku.

Test umownych przepływów pieniężnych

Na potrzeby dokonania klasyfikacji i późniejszej wyceny aktywów finansowych Bank dokonuje weryfikacji, czy przepływy pieniężne z określonego instrumentu stanowią wyłącznie spłaty kwoty głównej i odsetek od kwoty głównej pozostałej do spłaty.

Na potrzeby dokonania oceny charakterystyki przepływów pieniężnych, kwota główna definiowana jest jako wartość godziwa aktywa finansowego na moment początkowego ujęcia. Odsetki definiowane są jako odzwierciedlenie wartości pieniądza w czasie oraz ryzyka kredytowego związanego z niespłaconą częścią kwoty głównej oraz innych ryzyk i kosztów związanych ze standardową umową kredytową (np. ryzykiem płynności czy kosztami administracyjnymi) oraz marży.

Podczas dokonywania oceny, czy kontraktowe przepływy pieniężne stanowią jedynie spłaty kwoty głównej oraz odsetek, Bank poddaje analizie przepływy pieniężne instrumentu wynikające z umowy, tj. czy umowa zawiera jakiegokolwiek zapisy, które mogłyby zmienić termin dokonywania płatności kontraktowych lub ich kwotę w taki sposób, iż z ekonomicznego punktu widzenia nie będą one stanowiły jedynie spłat kwoty głównej oraz odsetek od niespłaconej części głównej.

Składnik aktywów finansowych jest wyceniany według zamortyzowanego kosztu, jeśli spełnione są łącznie następujące warunki:

- składnik aktywów jest utrzymywany przez Bank zgodnie z modelem biznesowym, którego celem jest utrzymanie aktywów dla uzyskania umownych przepływów pieniężnych,
- warunki umowne składnika aktywów finansowych reprezentują umowne przepływy pieniężne, które stanowią wyłącznie spłatę kwoty głównej i odsetek.

Składnik aktywów finansowych jest wyceniany według wartości godziwej przez inne całkowite dochody, jeśli spełnione są łącznie następujące warunki:

- składnik aktywów jest utrzymywany przez Bank zgodnie z modelem biznesowym, którego celem jest zarówno otrzymywanie umownych przepływów pieniężnych, jak i sprzedaż aktywów,
- warunki umowne składnika aktywów finansowych reprezentują umowne przepływy pieniężne, które stanowią wyłącznie spłatę kwoty głównej i odsetek.

Pozostałe składniki aktywów finansowych są wyceniane według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat.

Modyfikacje aktywów finansowych

Jeżeli warunki umowy aktywa finansowego ulegają zmianie, Bank dokonuje oceny, czy przepływy pieniężne generowane przez zmodyfikowane aktywo różnią się istotnie od tych generowanych przez to aktywo przed modyfikacją warunków jego umowy. W przypadku zidentyfikowania istotnej różnicy, pierwotne aktywo finansowe zostaje usunięte ze sprawozdania z sytuacji finansowej, a zmodyfikowane aktywo finansowe uznaje się za „nowe” aktywo finansowe, które zostaje ujęte w księgach w jego wartości godziwej oraz następuje kalkulacja nowej efektywnej stopy procentowej zastosowanej do nowego aktywa.

Przychody lub koszty powstałe na dzień ustalenia skutków istotnej modyfikacji rozpoznawane są w rachunku zysków i strat w pozycji Wynik z tytułu zaprzestania ujmowania aktywów finansowych wycenianych w zamortyzowanym koszcie w związku z istotną modyfikacją.

Jeżeli przepływy pieniężne generowane przez zmodyfikowane aktywo nie różnią się istotnie od pierwotnych przepływów pieniężnych, modyfikacja nie powoduje usunięcia aktywa finansowego ze sprawozdania z sytuacji finansowej. Bank dokonuje ponownej kalkulacji wartości bilansowej brutto takiego aktywa w oparciu o zmodyfikowane umowne przepływy pieniężne zdyskontowane oryginalną efektywną stopą procentową, a wynik powstały na nieistotnej modyfikacji ujmowany jest w przychodzie odsetkowym.

Ocena, czy dana modyfikacja aktywów finansowych jest modyfikacją istotną czy nieistotną zależy od spełnienia kryteriów jakościowych i ilościowych.

Jeżeli istnieją dowody na to, że zmodyfikowany składnik aktywów finansowych jest przy początkowym ujęciu dotknięty utratą wartości ze względu na ryzyko kredytowe, należy wyliczyć efektywną stopę procentową skorygowaną o ryzyko kredytowe owego składnika aktywów finansowych.

Utrata wartości aktywów finansowych

Wymogi MSSF 9 odnoszące się do utraty wartości opierają się na modelu oczekiwanej straty kredytowej.

Bank stosuje podejście trzyetapowe do wyceny oczekiwanych strat kredytowych z tytułu instrumentów finansowych wycenianych według zamortyzowanego kosztu lub według wartości godziwej przez inne całkowite dochody, co do których nie stwierdzono utraty wartości na moment początkowego ujęcia. W następstwie zmian jakości kredytowej od momentu początkowego ujęcia aktywa finansowe przechodzą pomiędzy następującymi trzema fazami:

i) Faza 1: Odpis z tytułu oczekiwanych strat kredytowych w horyzoncie 12-miesięcy

W przypadku, gdy ryzyko kredytowe nie wzrosło w znaczącym stopniu od momentu początkowego ujęcia oraz nie została zaobserwowana utrata wartości kredytu od momentu udzielenia, Bank rozpoznaje odpis z tytułu oczekiwanej straty kredytowej powiązany z prawdopodobieństwem niespłacenia zobowiązania w ciągu kolejnych 12 miesięcy. Przychód odsetkowy od takich aktywów rozpoznawany jest od wartości bilansowej brutto (zamortyzowanego kosztu przed korektą z tytułu odpisu z tytułu strat kredytowych) z wykorzystaniem efektywnej stopy procentowej.

ii) Faza 2: Odpis z tytułu oczekiwanych strat kredytowych na cały okres udzielonego finansowania – istotny wzrost ryzyka kredytowego od momentu początkowego ujęcia oraz brak zaobserwowanej utraty wartości składnika aktywów finansowych

W przypadku ekspozycji, dla której od momentu początkowego ujęcia w znaczącym stopniu wzrosło ryzyko kredytowe, ale nie została zaobserwowana utrata wartości składnika aktywów finansowych, tworzony jest odpis z tytułu oczekiwanej straty kredytowej na cały okres udzielonego finansowania. Przychód odsetkowy od takich aktywów rozpoznawany jest od wartości bilansowej brutto (zamortyzowanego kosztu przed korektą z tytułu odpisu z tytułu strat kredytowych) z wykorzystaniem efektywnej stopy procentowej.

iii) Faza 3: Odpis z tytułu oczekiwanych strat kredytowych na cały okres składnika aktywów finansowych – utrata wartości składnika aktywów finansowych

Składnik aktywów finansowych jest dotknięty utratą wartości ze względu na ryzyko kredytowe na skutek wydarzenia lub wydarzeń, które nastąpiły po pierwotnym ujęciu danego składnika aktywów. Na aktywa finansowe, dla których zaobserwowano utratę wartości, jest tworzony odpis z tytułu oczekiwanej straty kredytowej na cały okres udzielonego finansowania, zaś przychody odsetkowe są rozpoznawane od wartości bilansowej netto (po korekcie odpisu z tytułu strat kredytowych) z wykorzystaniem efektywnej stopy procentowej.

Na każdy dzień bilansowy Bank ocenia, czy od momentu początkowego ujęcia wystąpił znaczący wzrost ryzyka kredytowego dla aktywów finansowych, poprzez porównanie ryzyka niespłacenia kredytu w czasie oczekiwanego okresu udzielonego finansowania na dzień bilansowy oraz na datę początkowego ujęcia stosując m.in. wewnętrzny system oceny ryzyka kredytowego, zewnętrzne ratingi kredytowe, informacje o opóźnieniu w spłatach oraz informacje pochodzące z wewnętrznych systemów monitoringu ryzyka kredytowego, takie jak listy ostrzegawcze i informacje o restrukturyzacji.

Bank ocenia, czy ryzyko kredytowe wzrosło w znaczącym stopniu na podstawie oceny indywidualnej i grupowej. W celu dokonania kalkulacji utraty wartości w ujęciu grupowym, składniki aktywów finansowych są dzielone na homogeniczne grupy produktów na podstawie wspólnych cech ryzyka kredytowego, biorąc pod uwagę rodzaj instrumentu, rating ryzyka kredytowego, datę ujęcia pierwotnego, pozostały okres zapadalności, gałąź przemysłu, położenie geograficzne kredytobiorcy oraz inne istotne czynniki.

Wartość oczekiwanej straty kredytowej jest mierzona jako wartość bieżąca wszystkich niedoborów przepływów pieniężnych w ciągu oczekiwanego życia składnika aktywów finansowych ważona prawdopodobieństwem niewykonania zobowiązania, oraz zdyskontowana z wykorzystaniem efektywnej stopy procentowej. Niedobór przepływów pieniężnych jest różnicą pomiędzy wszystkimi kontraktowymi przepływami pieniężnymi należnymi Bankowi, oraz wszystkimi przepływami pieniężnymi, które Bank spodziewa się otrzymać. Wartość oczekiwanej straty kredytowej jest ujmowana w rachunku zysków lub strat w pozycji wyniku na odpisach z tytułu oczekiwanych strat kredytowych aktywów finansowych oraz rezerw na zobowiązania warunkowe.

Bank bierze pod uwagę historyczne dane dotyczące strat kredytowych i dostosowuje je do bieżących obserwowalnych danych. Ponadto, Bank stosuje racjonalne i uzasadnione prognozy przyszłej sytuacji gospodarczej, w tym własny osąd oparty na doświadczeniu, mając na celu oszacowanie oczekiwanych strat kredytowych. MSSF 9 wprowadza zastosowanie do kalkulacji

odpisów z tytułu oczekiwanych strat kredytowych aktywów finansowych czynników makroekonomicznych, do których należą np. bezrobocie, stopy procentowe, produkt krajowy brutto, inflacja, ceny nieruchomości komercyjnych, kursy walutowe, indeksy giełdowe, wskaźniki płac. MSSF 9 wymaga także dokonania oceny zarówno obecnego, jak i prognozowanego kierunku cykli ekonomicznych. Włączenie informacji prognozowanych do kalkulacji odpisów z tytułu oczekiwanych strat kredytowych aktywów finansowych zwiększa poziom osądu, w jakim stopniu powyższe czynniki makroekonomiczne wpłyną na oczekiwane straty kredytowe. Metodologia i założenia, w tym wszelkie prognozy przyszłej sytuacji gospodarczej, są regularnie monitorowane.

Jeśli w następnym okresie odpis na oczekiwane straty kredytowe ulegnie zmniejszeniu, a zmniejszenie to można w obiektywny sposób powiązać ze zdarzeniem następującym po ujęciu utraty wartości, wówczas uprzednio ujęty odpis z tego tytułu odwraca się poprzez skorygowanie odpisu na oczekiwane straty kredytowe. Kwotę odwróconego odpisu na oczekiwane straty ujmuje się w rachunku zysków i strat.

Dla instrumentów dłużnych wycenianych według wartości godziwej przez inne całkowite dochody, wycena oczekiwanej straty kredytowej jest oparta na trzyetapowym podejściu, tak jak w przypadku aktywów finansowych wycenianych zamortyzowanym kosztem. Bank ujmuje kwoty odpisu z tytułu oczekiwanych strat kredytowych w rachunku zysków i strat, wraz z odpowiadającą wartością ujętą w innych całkowitych dochodach, bez obniżenia wartości bilansowej aktywów (tj. wartości godziwej) w sprawozdaniu z sytuacji finansowej.

Klasyfikacja i wycena zobowiązań finansowych

Zobowiązania finansowe w dniu ich nabycia lub powstania zalicza się do następujących kategorii:

- zobowiązania finansowe wyceniane według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat,
- pozostałe zobowiązania finansowe (wyceniane według zamortyzowanego kosztu).

Zobowiązania finansowe – inne niż zobowiązania wyceniane według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat – wyceniane są po początkowym ujęciu według zamortyzowanego kosztu przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej. Jeżeli dla zobowiązania finansowego nie można ustalić harmonogramu przepływów pieniężnych, a więc także rzetelnie ustalić efektywnej stopy procentowej, zobowiązanie to wycenia się według kwoty wymaganej zapłaty.

Kompensowanie

Aktywa i zobowiązania finansowe kompensuje się i przedstawia w sprawozdaniu z sytuacji finansowej w kwocie netto, jeżeli występuje bieżące możliwe do wyegzekwowania na drodze prawnej prawo do skompensowania ujętych kwot oraz Bank ma zamiar rozliczenia ich w kwocie netto lub jednoczesnej realizacji danego składnika aktywów i uregulowania zobowiązania.

Sekurytyzacja

W grudniu 2017 roku Bank dokonał transakcji sekurytyzacji portfela kredytów gotówkowych oraz samochodowych spółki zależnej BGZ Poland ABS1 DAC (SPV). Zawarta transakcja jest sekurytyzacją tradycyjną i rewolwingową polegającą na przeniesieniu prawa własności sekurytyzowanych wierzytelności na rzecz spółki SPV.

Spółka ta wyemitowała, na bazie sekurytyzowanych aktywów, obligacje zabezpieczone poprzez zastaw rejestrowy na majątku SPV.

Bank dokonał kompleksowej analizy transakcji uznając, że w świetle zapisów MSSF 9 warunki umowne sekurytyzacji nie spełniają przesłanek do usunięcia sekurytyzowanych aktywów ze sprawozdania finansowego Banku. Na dzień zawarcia transakcji Bank bezzwrotnie otrzymał od SPV wynagrodzenie początkowe odpowiadające całkowitemu nominalowi sekurytyzowanego portfela kredytów. W transakcji zastosowano mechanizm odroczonego wynagrodzenia płatnego na rzecz Banku przez SPV. Wynagrodzenie odroczone odpowiada wynikowi SPV po uregulowaniu kosztów finansowania i działalności.

Poprzez zastosowany mechanizm wynagrodzenia odroczonego Bank zachowuje zasadniczo całe ryzyko i korzyści związane z przekazanymi kredytami. Odroczone wynagrodzenie Banku zgodnie z przewidywaniami będzie pochłaniać całą zmienność przepływów pieniężnych z portfeli sekurytyzowanych kredytów. Bank ponosi to ryzyko zmienności, gdyż wypłata wynagrodzenia odroczonego przez SPV na rzecz Banku jest w całości podporządkowana zobowiązaniom SPV wobec inwestorów z tytułu finansowania.

W związku z powyższym Bank rozpoznaje zobowiązanie z tytułu przepływów z tytułu sekurytyzacji, które wycenia efektywną stopą procentową skalkulowaną w oparciu o przyszłe płatności SPV z tytułu zobowiązań wynikających z wyemitowanych obligacji. Transakcja sekurytyzacji została opisana w nocie 44 *Sekurytyzacja*.

Umowy sprzedaży i odkupu

Papiery wartościowe sprzedawane przy jednoczesnym zawarciu powiązanej umowy odkupu (transakcje „repo” oraz „sell buy back”) nie są wyłączone ze sprawozdania z sytuacji finansowej. Zobowiązanie wobec kontrahenta ujmuje się jako zobowiązania finansowe w pozycji „Zobowiązania z tytułu sprzedanych papierów wartościowych z udzielonym przyrzeczeniem odkupu”. Zakupione papiery wartościowe z przyrzeczeniem odsprzedaży (transakcje „reverse repo” oraz „buy sell back”) ujmuje się w pozycji „Należności z tytułu zakupionych papierów wartościowych z otrzymanym przyrzeczeniem odkupu”. Różnicę pomiędzy ceną sprzedaży a ceną odkupu traktuje się jako odsetki i nalicza metodą efektywnej stopy procentowej przez okres obowiązywania umowy.

Inwestycje w jednostkach zależnych i stowarzyszonych

Inwestycje w jednostkach zależnych i stowarzyszonych wyceniane są w jednostkowym sprawozdaniu Banku według ceny nabycia, z uwzględnieniem odpisów z tytułu utraty wartości zgodnie z MSR 36. Utrata wartości akcji i udziałów i straty poniesione z tego tytułu występują, gdy istnieją obiektywne przesłanki utraty wartości na skutek wydarzeń, które miały miejsce po pierwotnym ujęciu akcji lub udziałów oraz gdy te zdarzenia mają wpływ na możliwe do oszacowania przyszłe przepływy pieniężne dotyczące akcji lub udziałów. Test na utratę wartości polega na porównaniu wartości bilansowej akcji i udziałów z wartością odzyskiwalną.

Zasady ujmowania i wyłączenia ze sprawozdania z sytuacji finansowej

Bank ujmuje w sprawozdaniu z sytuacji finansowej składnik aktywów lub zobowiązanie finansowe w przypadku, gdy staje się stroną umowy takiego instrumentu. Standaryzowane transakcje kupna i sprzedaży aktywów finansowych ujmuje się w dacie zawarcia transakcji stanowiącej datę zobowiązania się Banku do nabycia lub sprzedaży danego składnika aktywów finansowych. Standaryzowane transakcje kupna lub sprzedaży aktywów finansowych stanowią transakcje, których warunki umowy wymagają dostarczenia składnika aktywów w okresie wynikającym z obowiązujących regulacji lub konwencji przyjętych na danym rynku. Standaryzowane transakcje kupna lub sprzedaży dotyczą w szczególności transakcji walutowych FX spot, nogi spotowej w transakcjach FX swap oraz transakcji kupna i sprzedaży papierów wartościowych, gdzie zwyczajowo pomiędzy dniem zawarcia transakcji, a dniem jej rozliczenia upływają dwa dni robocze, za wyjątkiem transakcji z przyrzeczeniem odkupu.

Bank wyłącza składnik aktywów finansowych z sytuacji finansowej w momencie, gdy:

- wygasają umowne prawa do przepływów pieniężnych ze składnika aktywów finansowych;
- Bank przenosi umowne prawa do otrzymania przepływów pieniężnych ze składnika aktywów finansowych.

Przeniesienie ma miejsce:

- w transakcji, w której Bank przenosi zasadniczo całe ryzyko i wszystkie korzyści związane ze składnikiem aktywów finansowych lub
- zatrzymuje umowne prawa do otrzymania przepływów pieniężnych ze składnika aktywów finansowych, ale przyjmuje umowny obowiązek przekazania tych przepływów jednostce spoza Banku.

2.18. Aktywa trwale przeznaczone do sprzedaży

Aktywa trwale (lub grupy aktywów do sprzedaży) zaklasyfikowane jako przeznaczone do sprzedaży wyceniane są według niższej z dwóch wartości: wartości bilansowej lub wartości godziwej pomniejszonej o koszty związane ze sprzedażą.

Aktywa trwale i grupy aktywów klasyfikowane są jako przeznaczone do sprzedaży, jeżeli ich wartość bilansowa będzie odzyskana w wyniku transakcji sprzedaży. Warunek ten uznaje się za spełniony wyłącznie wówczas, gdy wystąpienie transakcji sprzedaży jest bardzo prawdopodobne, a składnik aktywów jest dostępny w swoim obecnym stanie do natychmiastowej sprzedaży. Klasyfikacja składnika aktywów jako przeznaczonego do sprzedaży zakłada zamiar kierownictwa Banku do zakończenia transakcji sprzedaży w ciągu roku od momentu zmiany klasyfikacji.

Działalność zaniechana to część składowa Banku, która została zbyta albo sklasyfikowana jako „przeznaczona do sprzedaży” i (a) stanowi ważny rodzaj lub obszar terytorialny działalności; (b) wchodzi w skład pojedynczego skoordynowanego planu zbycia ważnego rodzaju lub obszaru terytorialnego działalności lub (c) stanowi jednostkę zależną przejętą wyłącznie w celu późniejszej odsprzedaży.

2.19. Nieruchomości inwestycyjne

Za nieruchomości inwestycyjne uznaje się nieruchomości, które traktowane są jako źródło przychodów z czynszów lub / i utrzymywane są w posiadaniu ze względu na spodziewany wzrost ich wartości.

Nieruchomość inwestycyjną ujmuje się w aktywach wtedy i tylko wtedy, gdy:

- uzyskanie przez Bank przyszłych korzyści ekonomicznych związanych z tą nieruchomością jest prawdopodobne, oraz
- można wiarygodnie wycenić jej cenę nabycia lub koszt wytworzenia.

W momencie początkowego ujęcia nieruchomości inwestycyjne są wykazywane według ceny nabycia z uwzględnieniem kosztów transakcji.

Bank przyjął zasadę, iż na kolejne dni bilansowe nieruchomości inwestycyjne wyceniane są według wartości godziwej.

Zysk wynikający ze zmiany wartości godziwej nieruchomości inwestycyjnej jest ujmowany w rachunku zysków i strat w pozostałych przychodach operacyjnych w okresie, w którym zmiana nastąpiła, natomiast strata w pozostałych kosztach operacyjnych w okresie, w którym nastąpiła zmiana.

2.20. Wartości niematerialne

Wartości niematerialne nabyte w oddzielnej transakcji początkowo wycenia się w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia.

Bank ustala, czy okres użytkowania wartości niematerialnych jest ograniczony czy nieokreślony. Wartości niematerialne o ograniczonym okresie użytkowania są amortyzowane przez okres użytkowania oraz poddawane testom na utratę wartości każdorazowo, gdy istnieją przesłanki wskazujące na utratę ich wartości, przynajmniej raz w roku. Okres i metoda amortyzacji wartości niematerialnych o ograniczonym okresie użytkowania są weryfikowane przynajmniej na koniec każdego roku obrotowego.

Zmiany w oczekiwanym okresie użytkowania lub oczekiwanym sposobie konsumowania korzyści ekonomicznych pochodzących z danego składnika aktywów są ujmowane poprzez zmianę odpowiednio okresu lub metody amortyzacji i traktowane jak zmiany wartości szacunkowych. Odpis amortyzacyjny składników wartości niematerialnych o ograniczonym okresie użytkowania ujmuje się w rachunku zysków i strat w pozycji „Amortyzacja”.

Składnik wartości niematerialnych powstały w wyniku prac rozwojowych (lub realizacji etapu prac rozwojowych przedsięwzięcia prowadzonego we własnym zakresie) ujmuje się wtedy i tylko wtedy, gdy Bank jest w stanie udowodnić:

- 1) możliwość, z technicznego punktu widzenia, ukończenia składnika wartości niematerialnych tak, aby nadawał się do użytkowania lub sprzedaży;
- 2) zamiar ukończenia składnika wartości niematerialnych oraz jego użytkowania lub sprzedaży;
- 3) zdolność do użytkowania lub sprzedaży składnika wartości niematerialnych;
- 4) sposób, w jaki składnik wartości niematerialnych będzie wytwarzał prawdopodobne przyszłe korzyści ekonomiczne; między innymi Bank może udowodnić istnienie rynku na produkty powstające dzięki składnikowi wartości niematerialnych lub na sam składnik lub – jeśli składnik ma być użytkowany przez Bank – użyteczność składnika wartości niematerialnych;
- 5) dostępność stosownych środków technicznych, finansowych i innych, które mają służyć ukończeniu prac rozwojowych oraz użytkowaniu lub sprzedaży składnika wartości niematerialnych;
- 6) możliwość wiarygodnego ustalenia nakładów poniesionych w czasie prac rozwojowych, które można przyporządkować temu składnikowi wartości niematerialnych.

Wartości niematerialne o nieokreślonym okresie użytkowania oraz te, które nie są użytkowane, są corocznie poddawane weryfikacji pod kątem ewentualnej utraty wartości, w odniesieniu do poszczególnych aktywów lub na poziomie ośrodka wypracowującego środki pieniężne. W przypadku standardowych wartości niematerialnych (o określonym okresie użytkowania i użytkowanych) ocenia się co roku, czy wystąpiły przesłanki, które mogą świadczyć o utracie ich wartości.

Zakupione licencje na oprogramowanie komputerowe aktywuje się w wysokości kosztów poniesionych na zakup i przygotowanie do używania konkretnego oprogramowania komputerowego. Aktywowane koszty odpisuje się przez szacowany okres użytkowania oprogramowania. Wydatki związane z utrzymaniem programów komputerowych odnoszone są w koszty w okresie, którego dotyczą.

Amortyzację wartości niematerialnych nalicza się metodą liniową w celu rozłożenia ich wartości początkowej lub wartości przeszacowanej przez okresy ich użytkowania, które dla poszczególnych grup wartości niematerialnych wynoszą:

- licencje 12,5 – 50,0%
- autorskie prawa majątkowe 20,0 – 50,0%

Weryfikacji okresów użytkowania wartości niematerialnych dokonuje się co najmniej raz w roku i w razie potrzeby dokonuje się ich korekty.

Amortyzowane wartości niematerialne są badane pod kątem utraty wartości zawsze, gdy występują zdarzenia lub zmiany okoliczności wskazujące, że wartość bilansowa może być niemożliwa do odzyskania. Wartość bilansowa jest niezwłocznie obniżana do poziomu wartości odzyskiwalnej, jeżeli wartość bilansowa przewyższa szacunkową wartość odzyskiwalną. Wartość odzyskiwalna jest wyższą z dwóch wartości: wartości godziwej wartości niematerialnych pomniejszonej o koszty jego sprzedaży i wartości użytkowej.

2.21. Rzeczowe aktywa trwałe

Rzeczowe aktywa trwałe wykazywane są według ceny nabycia/kosztu wytworzenia pomniejszonych o umorzenie oraz odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości. Wartość początkowa środków trwałych obejmuje ich cenę nabycia powiększoną o wszystkie koszty bezpośrednio związane z zakupem i przystosowaniem składnika majątku do stanu zdatnego do używania. Koszty poniesione po dacie oddania środka trwałego do używania, takie jak koszty konserwacji i napraw, obciążają rachunek zysków i strat w momencie ich poniesienia.

Środki trwałe w momencie ich nabycia zostają podzielone na części składowe będące pozycjami o istotnej wartości, do których można przyporządkować odrębny okres ekonomicznej użyteczności. Częścią składową są również koszty generalnych remontów.

Grunty nie podlegają amortyzacji. Amortyzację innych środków trwałych nalicza się metodą liniową w celu rozłożenia ich wartości początkowej pomniejszonej o wartość końcową, przez okresy ich użytkowania, które dla poszczególnych grup środków trwałych wynoszą:

• budynki i nakłady w obcych środkach trwałych	2,5 – 20,0%
• maszyny i urządzenia	10,0 – 20,0%
• zespoły komputerowe	20,0%

Weryfikacji wartości końcowej i okresów użytkowania środków trwałych dokonuje się co najmniej raz w roku i w razie potrzeby dokonuje się ich korekty.

Amortyzowane środki trwałe są badane pod kątem utraty wartości co najmniej raz w roku oraz zawsze, gdy występują zdarzenia lub zmiany okoliczności wskazujące, że wartość bilansowa może być niemożliwa do odzyskania. Wartość bilansowa środka trwałego jest niezwłocznie obniżana do poziomu wartości odzyskiwalnej, jeżeli wartość bilansowa przewyższa szacunkową wartość odzyskiwalną. Wartość odzyskiwalna jest wyższą z dwóch wartości: wartości godziwej środka trwałego pomniejszonej o koszty jego sprzedaży i wartości użytkowej.

Jeżeli wartość odzyskiwalna jest niższa od bieżącej wartości bilansowej danego składnika aktywów, w ciężar rachunku zysków i strat tworzony jest odpis z tytułu utraty wartości.

Zyski i straty z tytułu zbycia środków trwałych ustala się drogą porównania wpływów ze sprzedaży z ich wartością bilansową i ujmuje w rachunku zysków i strat w pozostałych przychodach lub kosztach operacyjnych.

2.22. Rachunkowość zabezpieczeń

Bank dokonał wyboru polityki rachunkowości w zakresie rachunkowości zabezpieczeń i zdecydował o kontynuacji stosowania przepisów rachunkowości zabezpieczeń zgodnie z MSR 39 „Instrumenty Finansowe: Ujmowanie i wycena” do czasu zakończenia przez Radę Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości prac nad wytycznymi dla rachunkowości zabezpieczeń w ujęciu makro (ang. macro hedging).

Rachunkowość zabezpieczeń ujmuje wpływające na rachunek zysków i strat skutki kompensowania zmian wartości godziwej instrumentu zabezpieczającego oraz pozycji zabezpieczanej. Zgodnie z przyjętymi zasadami rachunkowości zabezpieczeń, Bank wyznacza pewne instrumenty pochodne jako zabezpieczenie wartości godziwej oraz przyszłych przepływów pieniężnych określonych składników aktywów, pod warunkiem spełnienia określonych w MSR 39 kryteriów. Rachunkowość zabezpieczeń stosuje się w Banku do powiązania zabezpieczającego, gdy spełnione są wszystkie następujące warunki:

- w momencie ustanowienia zabezpieczenia formalnie wyznaczono i udokumentowano powiązanie zabezpieczające, jak również cel zarządzania ryzykiem przez Bank oraz strategię ustanowienia zabezpieczenia. Dokumentacja zawiera identyfikację instrumentu zabezpieczającego, zabezpieczanej pozycji, charakter zabezpieczanego ryzyka, a także sposób, w jaki Bank będzie oceniał efektywność instrumentu zabezpieczającego w kompensowaniu zagrożenia zmianami wartości godziwej pozycji zabezpieczanej lub przepływów pieniężnych związanych z zabezpieczanym ryzykiem,
- oczekuje się, że zabezpieczenie będzie wysoce efektywne w kompensowaniu zmian wartości godziwej (lub przepływów pieniężnych) wynikających z zabezpieczanego ryzyka, zgodnie z udokumentowaną pierwotnie strategią zarządzania ryzykiem, dotyczącą tego konkretnego powiązania zabezpieczającego,
- w przypadku zabezpieczeń przepływów pieniężnych planowana transakcja będąca przedmiotem zabezpieczenia musi być wysoce prawdopodobna oraz musi podlegać zagrożeniu zmianami przepływów pieniężnych, które w rezultacie mogą wpływać na rachunek zysków i strat,
- efektywność zabezpieczenia można wiarygodnie ocenić, tj. wartość godziwa lub przepływy pieniężne związane z pozycją zabezpieczaną wynikające z zabezpieczanego ryzyka oraz wartość godziwa instrumentu zabezpieczającego, mogą być wiarygodnie wycenione,
- zabezpieczenie jest na bieżąco oceniane i stwierdza się jego wysoką efektywność we wszystkich okresach sprawozdawczych, na które zabezpieczenie zostało ustanowione.

Zabezpieczenia wartości godziwej (fair value hedge)

Zmiany w wycenie według wartości godziwej instrumentów finansowych wyznaczonych jako pozycje zabezpieczone odnoszone są – w części wynikającej z zabezpieczanego ryzyka – do rachunku zysków i strat. W pozostałej części zmiany wyceny bilansowej księgowane są zgodnie z ogólnymi zasadami dla danej klasy instrumentów finansowych.

W sprawozdaniu z sytuacji finansowej zmiana w wycenie pozycji zabezpieczanych prezentowana jest w pozycji *Korekta wartości godziwej pozycji zabezpieczanej i zabezpieczającej odpowiednio w aktywach lub pasywach*.

Zmiany w wycenie według wartości godziwej pochodnych instrumentów finansowych wyznaczonych jako instrument zabezpieczający w rachunkowości zabezpieczeń wartości godziwej są w całości księgowane w rachunku zysków i strat w tej samej pozycji, w której są prezentowane wyniki zmiany wartości pozycji zabezpieczanej, tj. w pozycji *Wynik na rachunkowości zabezpieczeń*.

Zabezpieczenie przepływów pieniężnych (cash flow hedge)

Efektywną część zmian wartości godziwej instrumentów pochodnych wyznaczonych i kwalifikujących się jako zabezpieczenia przepływów pieniężnych ujmuje się w pozostałych całkowitych dochodach. Zysk lub stratę dotyczącą części nieefektywnej wykazuje się w rachunku zysków i strat bieżącego okresu.

Kwoty ujęte w pozostałych całkowitych dochodach zalicza się do przychodów lub kosztów tych samych okresów, w których zabezpieczana pozycja wpłynie na rachunek zysków i strat.

W przypadku, gdy instrument zabezpieczający wygaś albo został sprzedany, lub gdy zabezpieczenie przestało spełniać kryteria rachunkowości zabezpieczeń, wszelkie łączne zyski lub straty wykazywane w tym momencie w pozostałych całkowitych dochodach pozostają w pozostałych całkowitych dochodach, do momentu ujęcia w rachunku zysków i strat prognozowanej transakcji. Jeżeli zawarcie prognozowanej transakcji nie jest już uznawane za prawdopodobne, łączne zyski i straty wykazane w pozostałych całkowitych dochodach są niezwłocznie przenoszone do rachunku zysków i strat.

2.23. Rezerwy

Rezerwy tworzone są wówczas, gdy na Banku ciąży istniejący obowiązek (prawny lub zwyczajowo oczekiwany) wynikający ze zdarzeń przeszłych gdy prawdopodobne jest, że wypełnienie tego obowiązku spowoduje powstanie zobowiązania oraz gdy można dokonać wiarygodnego szacunku kwoty tego obowiązku. Jeżeli Bank spodziewa się, że koszty objęte rezerwą zostaną zwrócone, na przykład na mocy umowy ubezpieczenia, wówczas zwrot ten jest ujmowany jako odrębny składnik aktywów, ale tylko wtedy, gdy jest rzeczą praktycznie pewną, że zwrot ten rzeczywiście nastąpi. Koszty dotyczące danej rezerwy są wykazywane w rachunku zysków i strat po pomniejszeniu o wszelkie zwroty. W przypadku, gdy wpływ wartości pieniądza w czasie jest istotny, wielkość rezerwy jest ustalana poprzez zdyskontowanie prognozowanych przyszłych przepływów pieniężnych do wartości bieżącej, przy zastosowaniu stopy dyskontowej brutto odzwierciedlającej aktualne oceny rynkowe wartości pieniądza w czasie oraz ewentualnego ryzyka związanego z danym zobowiązaniem. Zwiększenie się rezerwy w związku z upływem czasu jest ujmowane jako koszty finansowe z tytułu odsetek.

Rezerwę na koszty restrukturyzacji tworzy się, gdy spełnione są ogólne kryteria ujmowania rezerw jak również szczegółowe kryteria dotyczące powstania obowiązku tworzenia rezerwy na koszty restrukturyzacji określone w MSR 37. W szczególności, zwyczajowo oczekiwany obowiązek przeprowadzenia restrukturyzacji powstaje tylko wówczas, gdy Bank posiada szczegółowy, formalny plan restrukturyzacji oraz wzbudził uzasadnione oczekiwanie u stron, których plan dotyczy, że przeprowadzi działania restrukturyzacyjne poprzez rozpoczęcie wdrażania planu lub ogłoszenie głównych elementów planu tymże stronom.

Szczegółowy plan restrukturyzacji określa co najmniej działalność, lub część działalności, której ten plan dotyczy, podstawowe lokalizacje, które zostaną nim objęte, miejsce zatrudnienia, funkcje i przybliżoną liczbę pracowników, którzy mają uzyskać odszkodowania w zamian za zakończenie stosunku pracy, kwotę nakładów, które będą poniesione oraz termin, w jakim plan zostanie wdrożony.

Rezerwa na restrukturyzację obejmuje tylko takie bezpośrednie nakłady powstające w wyniku restrukturyzacji, które jednocześnie:

- a) w sposób nieodzowny wynikają z restrukturyzacji oraz
- b) nie są związane z bieżącą działalnością jednostki gospodarczej.

Rezerwą na restrukturyzację nie są objęte koszty takie, jak:

- a) przeszkolenie pozostałych pracowników lub zmiana ich przyporządkowania służbowego;
- b) marketing; lub
- c) inwestycja w nowe systemy i sieci dystrybucji.

Rezerwa na restrukturyzację nie obejmuje także przyszłych kosztów operacyjnych.

2.24. Leasing

Bank jako leasingobiorca

Bank na dzień rozpoczęcia leasingu jako leasingobiorca rozpoznaje zobowiązanie z tytułu leasingu (zobowiązanie do dokonywania płatności leasingowych) oraz składnik aktywów, który stanowi prawo do użytkowania przedmiotu leasingu przez okres trwania umowy leasingowej (prawo do użytkowania składnika aktywów).

Przy ustalaniu okresu leasingu, Bank rozważa wszystkie istotne fakty i zdarzenia, powodujące istnienie zachęt ekonomicznych do skorzystania z opcji przedłużenia lub nie skorzystania z opcji wypowiedzenia. Bank dokonuje ponownego oszacowania długości okresu leasingu w przypadku wystąpienia znaczącego zdarzenia lub znaczącej zmiany w okolicznościach, które mają wpływ na wcześniej dokonaną ocenę.

W przypadku umów zawartych na czas nieokreślony dotyczących placówek oddziałów Banku, Bank przyjął okres leasingu spójny z okresem amortyzacji nieumorzonych na dzień wdrożenia standardu inwestycji wykonanych w tych nieruchomościach, a w przypadku braku takich inwestycji okres 3 lat, biorąc pod uwagę istotne koszty związane ze zmianą lokalizacji oddziałów w trakcie ich funkcjonowania.

Bank stosuje zwolnienia przewidziane w MSSF 16 i nie ujmuje składników aktywów z tytułu prawa do użytkowania w przypadku leasingów krótkoterminowych oraz leasingów obejmujących składniki aktywów o niskiej wartości. Leasingi krótkoterminowe są definiowane jako leasingi, które na datę rozpoczęcia mają okres nie dłuższy niż 12 miesięcy (łącznie z okresami, na które można przedłużyć leasing, jeżeli można z wystarczającą pewnością założyć, że leasingobiorca skorzysta z tego prawa) i nie zawierają opcji kupna. Za składniki aktywów o niskiej wartości uważa się te, które, gdy są nowe, mają wartość nie wyższą niż 5 000 Euro.

W dacie rozpoczęcia leasingobiorca wycenia zobowiązanie z tytułu leasingu na podstawie wartości bieżącej opłat leasingowych pozostających do zapłaty w tej dacie. Opłaty leasingowe dyskontuje się z zastosowaniem stopy procentowej leasingu, jeżeli stopę tę można z łatwością ustalić. W przeciwnym razie leasingobiorca stosuje krańcową stopę procentową leasingobiorcy. Krańcowa stopa procentowa leasingobiorcy jest to stopa procentowa, jaką leasingobiorca musiałby zapłacić, aby na podobny okres i przy podobnych zabezpieczeniach pożyczyć środki niezbędne do zakupu składnika aktywów o podobnej wartości co składnik aktywów z tytułu prawa do użytkowania w podobnym środowisku gospodarczym. Bank wyznacza krańcową stopę procentową dla wszystkich typów umów na bazie średniej stopy finansowania w danej walucie.

W wycenie zobowiązań z tytułu leasingu uwzględnia się następujące elementy:

- stałe opłaty leasingowe pomniejszone o jakiegokolwiek należne zachęty leasingowe,
- zmienne opłaty leasingowe zależne od indeksu lub stawki,
- kwoty, które zgodnie z oczekiwaniami będą płatne przez leasingobiorcę z tytułu gwarantowanej wartości końcowej,
- cenę realizacji opcji kupna, jeżeli istnieje wystarczająca pewność, że leasingobiorca z niej skorzysta,
- płatności z tytułu kar za zerwanie umowy leasingu, jeżeli okres umowy leasingu uwzględnia fakt, że leasingobiorca skorzysta z opcji rozwiązania umowy leasingu.

Opłaty zmienne, które nie zależą od indeksu lub stawki i nie mają określonego minimalnego poziomu, nie są wliczane do wartości zobowiązania z tytułu leasingu. Opłaty te są ujmowane w rachunku zysków i strat w okresie zaistnienia zdarzenia, które powoduje ich wymagalność.

W dacie rozpoczęcia leasingobiorca wycenia składnik aktywów z tytułu prawa do użytkowania według kosztu. Koszt składnika aktywów z tytułu prawa do użytkowania powinien uwzględniać:

- wartość początkową zobowiązania z tytułu leasingu,
- opłaty leasingowe dokonane w momencie lub przed zawarciem umowy pomniejszone o wszelkie otrzymane zachęty leasingowe,
- wszelkie koszty początkowe poniesione przez leasingobiorcę oraz
- szacowane koszty demontażu i usunięcia bazowego składnika aktywów, które musi ponieść Bank w związku ze składnikiem aktywów, którego dotyczy umowa, aby przywrócić miejsce, w jakim składnik jest zlokalizowany, lub sam składnik aktywów, do warunków wymaganych na podstawie umowy leasingu.

Po początkowym ujęciu prawo do użytkowania jest pomniejszane o umorzenie oraz łączne straty z tytułu utraty wartości oraz korygowane w związku z aktualizacją wyceny zobowiązania z tytułu leasingu w związku ze zmianami leasingu, nieskutkującymi koniecznością ujęcia odrębnego składnika leasingu.

Aktywa z tytułu prawa do użytkowania są amortyzowane liniowo przez krótszy z dwóch okresów: okres leasingu lub okres użytkowania bazowego składnika aktywów, chyba, że Bank posiada wystarczającą pewność, że uzyska tytuł własności przed upływem okresu leasingu – wówczas prawo do użytkowania amortyzuje się od dnia rozpoczęcia leasingu do końca okresu użytkowania składnika aktywów.

Bank jako leasingodawca

Umowy leasingowe, na mocy których następuje przeniesienie zasadniczo całego ryzyka i pożytków wynikających z tytułu posiadania aktywów na leasingobiorcę, klasyfikowane są jako umowy leasingu finansowego. W sprawozdaniu z sytuacji finansowej ujmowana jest wartość należności w kwocie równej inwestycji leasingowej netto. Ujmowanie przychodów z tytułu umów leasingu finansowego przebiega w sposób odzwierciedlający stałą okresową stopę zwrotu na inwestycji leasingowej netto dokonanej przez Bank w ramach leasingu finansowego.

Bank nie oferuje produktów leasingu operacyjnego, tj. takiego w jakim nie następuje przeniesienie zasadniczo całego ryzyka i pożytków wynikających z tytułu posiadania aktywów na leasingobiorcę.

2.25. Gwarancje finansowe

W momencie początkowego ujęcia umowę gwarancji finansowej wycenia się w wartości godziwej.

Gwarancje finansowe po początkowym ujęciu wyceniane są w wartości wyższej z:

- kwoty odpisu aktualizującego ustalonego zgodnie z zasadami stosowanymi dla odpisów z tytułu utraty wartości dla aktywów wycenianych w zamortyzowanym koszcie zgodnie z MSSF 9,
- kwoty ujętej początkowo, pomniejszonej o skumulowaną kwotę dochodów ujmowanych zgodnie z zasadami MSSF 15.

W odniesieniu do zobowiązań do udzielenia pożyczki oraz umów gwarancji finansowych dzień, w którym Bank staje się stroną nieodwołalnego zobowiązania, uznaje się za datę początkowego ujęcia do celów stosowania wymogów w zakresie utraty wartości.

2.26. Świadczenia pracownicze

Bank tworzy rezerwę na przyszłe zobowiązania wobec pracowników z tytułu odpraw emerytalnych, rentowych i pośmiertnych, rezerwy na niewykorzystane urlopy, rezerwy na restrukturyzację zatrudnienia oraz rezerwy na programy motywacyjno-retencyjne. Rezerwy na odprawy emerytalne, rentowe i pośmiertne tworzone są metodą aktuarialną, co zostało opisane w Nocie 3f i 11 niniejszego sprawozdania.

Pracownicy zatrudnieni w Banku mają prawo do następujących świadczeń pracowniczych:

Odprawy emerytalne, rentowe i pośmiertne

Odprawy emerytalne, będące programami określonych świadczeń po okresie zatrudnienia, przysługują pracownikom, którzy przechodzą na zaopatrzenie emerytalne lub rentę inwalidzką. Do okresu pracy wlicza się wszystkie poprzednio zakończone okresy zatrudnienia na podstawie stosunku pracy.

Zobowiązania z tytułu niewykorzystanych urlopów

Rezerwy na niewykorzystane urlopy wypoczynkowe obliczane są jako iloczyn dziennej stawki wynagrodzenia i liczby dni zaległego urlopu wypoczynkowego z uwzględnieniem narzutów z tytułu świadczeń ZUS na dzień bilansowy. Rezerwy na niewykorzystane urlopy wypoczynkowe prezentowane są w jednostkowym sprawozdaniu finansowym w pozycji „Pozostałe zobowiązania”.

Świadczenia wynikające z programu zmiennych składników wynagrodzeń

W dniu 9 grudnia 2021 roku Rada Nadzorcza BNP Paribas Bank Polska S.A. zatwierdziła zmienioną Politykę wynagradzania osób mających istotny wpływ na profil ryzyka BNP Paribas Bank Polska S.A. (dalej: Polityka). Zmiany były związane między innymi z koniecznością dostosowania Polityki do zapisów Rozporządzenia Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 8 czerwca 2021 r. w sprawie systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej oraz polityki wynagrodzeń w bankach.

Podstawą ustalenia wynagrodzenia zmiennego jest ocena wyników pracy osób objętych Polityką.

Zgodnie z obowiązującą Polityką wynagrodzenie zmienne jest podzielone na:

- część nieodroczoną i odroczoną oraz część przyznawaną w formie instrumentu finansowego, którym są akcje Banku (rozliczanej zgodnie z MSSF 2)
- pozostałą część przyznawaną w formie pieniężnej (rozliczanej zgodnie z MSR 19 „Świadczenia pracownicze”).

Przyznanie prawa do wynagrodzenia zmiennego wyrażonego w formie akcji Banku następuje poprzez wydanie warrantów subskrypcyjnych w liczbie odpowiadającej liczbie przyznanych akcji, jeden warrant uprawnia do objęcia jednej akcji. Wypłata wynagrodzenia zmiennego wyrażonego w formie akcji Banku, tj. objęcie akcji Banku w drodze realizacji praw z warrantów subskrypcyjnych, następuje po upływie okresu retencji.

Okres odroczenia wynosi co najmniej 5 lat dla Kadry kierowniczej wyższego szczebla i co najmniej 4 lata i maksymalnie 5 lat dla pracowników innych niż Kadra kierownicza wyższego szczebla. Maksymalny 5 letni okres odroczenia stosowany jest w przypadku przypisania Wynagrodzenia Zmiennego, którego wysokość przekracza kwotę szczególnie wysoką. Część odroczonego wynagrodzenia zmiennego jest podzielona na równe części odpowiednio do liczby lat okresu odroczenia.

Część wynagrodzenia płatna w gotówce wykazywana jest zgodnie z metodą prognozowanych uprawnień jednostkowych i jest rozliczana w okresie nabywania przez pracowników uprawnień do tych świadczeń (tj. zarówno w okresie oceny rozumianym jako rok pracy, za który pracownicy otrzymują świadczenie, jak i w okresie odroczenia odpowiednich części tego świadczenia). Wartość świadczenia ujmowana jest jako zobowiązanie wobec pracowników w korespondencji z rachunkiem zysków i strat.

Zobowiązania wynikające z restrukturyzacji zatrudnienia

W związku z realizowanym procesem zwolnień grupowych w BNP Paribas Bank Polska S.A. realizowane były wypłaty z tytułu odpraw dla pracowników zwalnianych z inicjatywy pracodawcy oraz dla pracowników objętych programami odejść dobrowolnych.

Zobowiązania z tytułu programów motywacyjno-retencyjnych

Programy te zostały zrealizowane do dnia sprawozdawczego, za wyjątkiem części odroczonej dla osób mających istotny wpływ na profil ryzyka Banku, zgodnie z obowiązującą w Banku polityką w tym zakresie.

2.27. Kapitały

Zarejestrowany kapitał akcyjny

Zarejestrowany kapitał akcyjny wykazywany jest według wartości nominalnej, zgodnie ze statutem oraz wpisem do rejestru sądowego.

Akcje własne

W przypadku nabycia akcji Banku przez Bank, zapłacona kwota pomniejsza kapitał własny jako akcje własne do momentu ich anulowania. W przypadku sprzedaży lub powtórnego przydziału tych akcji, otrzymana zapłata wykazywana jest w kapitale własnym.

Kapitał zapasowy ze sprzedaży akcji powyżej wartości nominalnej

Kapitał ten tworzony jest z premii emisyjnej uzyskanej z emisji akcji, pomniejszonej o poniesione bezpośrednie koszty z nią związane.

Koszty bezpośrednio związane z emisją nowych akcji, po odliczeniu ewentualnego podatku dochodowego, pomniejszają ujęte w kapitale własnym wpływy z emisji.

Pozostałe kapitały

Pozostałe kapitały: zapasowy, rezerwy i fundusz ogólnego ryzyka tworzone są z odpisów z zysku i są przeznaczone na cele określone w statucie lub innych przepisach prawa.

Inne pozycje kapitałów

Inne pozycje kapitałów tworzone są w wyniku:

- wyceny aktywów finansowych wycenianych według wartości godziwej przez inne całkowite dochody,
- zysków i strat aktuarialnych dotyczących świadczeń pracowniczych po okresie zatrudnienia,
- wyceny instrumentów pochodnych w ramach rachunkowości zabezpieczeń przepływów pieniężnych w odniesieniu do efektywnej części zabezpieczenia.

2.28. Działalność powiernicza

BNP Paribas Bank Polska S.A. prowadzi działalność powierniczą w zakresie obsługi rachunków papierów wartościowych klientów. Aktywa zarządzane w ramach działalności powierniczej nie zostały wykazane w niniejszym sprawozdaniu finansowym, ponieważ nie spełniają definicji aktywów Banku.

2.29. Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych

Dla potrzeb sprawozdania z przepływów pieniężnych środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych obejmują pozycje wymagalne w ciągu trzech miesięcy od dnia nabycia, w tym: środki pieniężne w kasie oraz środki w Banku Centralnym o nieograniczonych możliwościach dysponowania (rachunek bieżący), rachunek rezerwy obowiązkowej, należności od banków (w tym rachunki nostro).

3. WARTOŚCI SZACUNKOWE

Bank dokonuje oszacowań i przyjmuje założenia, które mają wpływ na wartości aktywów i zobowiązań wykazywane w następnym okresie. Szacunki i założenia, które podlegają ciągłej ocenie, oparte są o doświadczenia historyczne i inne czynniki, w tym oczekiwania co do przyszłych zdarzeń, które w danej sytuacji wydają się uzasadnione.

a. Utrata wartości aktywów finansowych

Ocena utraty wartości aktywów finansowych zgodnie z MSSF 9 wymaga oszacowań i przyjęcia założeń, szczególnie w obszarach oszacowań co do wartości i terminów przyszłych przepływów pieniężnych, wartości ustanowionych zabezpieczeń, czy oceny znaczącego wzrostu ryzyka kredytowego.

Ocenie utraty wartości, zgodnie z MSSF 9, podlegają aktywa finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu oraz aktywa finansowe wyceniane według wartości godziwej przez inne całkowite dochody a także zobowiązania do udzielenia pożyczki. Rozpoznanie oczekiwanych strat kredytowych jest uzależnione od zmiany poziomu ryzyka kredytowego odnotowanej od momentu początkowego ujęcia składnika aktywów finansowych. Aktywa finansowe poddawane są ocenie w zakresie sprawdzenia, czy wystąpiły zdarzenia niewykonania zobowiązania.

Wymogi MSSF 9 odnoszące się do utraty wartości opierają się na modelu oczekiwanej straty kredytowej.

Instrumenty finansowe podlegające ocenie utraty wartości klasyfikowane są do jednej z trzech faz w oparciu o ocenę zmian jakości kredytowej zaobserwowaną od momentu początkowego ujęcia:

- i. Faza 1: Odpis z tytułu oczekiwanych strat kredytowych w horyzoncie 12 miesięcy

W przypadku, gdy ryzyko kredytowe instrumentu finansowego nie wzrosło w istotnym stopniu od momentu początkowego ujęcia oraz nie wystąpiło zdarzenie niewykonania zobowiązania, Bank rozpoznaje odpis z tytułu oczekiwanych strat kredytowych w horyzoncie kolejnych 12 miesięcy.

- ii. Faza 2: Odpis z tytułu oczekiwanych strat kredytowych w całym pozostałym oczekiwany okresie trwania – brak zdarzenia niewykonania zobowiązania

W przypadku instrumentów finansowych, których ryzyko kredytowe wzrosło istotnie w okresie od początkowego ujęcia, ale nie wystąpiło zdarzenie niewykonania zobowiązania, tworzony jest odpis z tytułu oczekiwanych strat kredytowych w całym pozostałym oczekiwany okresie jej trwania, uwzględniając prawdopodobieństwo zdarzenia niewykonania zobowiązania.

- iii. Faza 3: Odpis z tytułu oczekiwanych strat kredytowych w całym pozostałym oczekiwany okresie trwania – zdarzenie niewykonania zobowiązania

W przypadku instrumentów finansowych, dla których wystąpiło zdarzenie niewykonania zobowiązania, tworzony jest odpis z tytułu oczekiwanych strat kredytowych w całym pozostałym oczekiwany okresie jej trwania.

Kryteria przypisywania do Faz

W celu oceny czy od momentu początkowego ujęcia instrumentu finansowego wystąpił istotny wzrost ryzyka kredytowego (Faza 2), Bank porównuje poziom ryzyka niespłacenia kredytu w czasie oczekiwanego okresu udzielonego finansowania na dzień bilansowy oraz na datę początkowego ujęcia.

Ocena polega na weryfikacji czy stosunek skumulowanego PD na datę raportową wyznaczonego dla okresu od daty raportowej do daty zapadalności oraz skumulowanego PD na datę początkowego ujęcia wyznaczonego dla okresu od daty raportowej do daty zapadalności przekracza próg względny zmiany parametru PD lifetime. Przekroczenie progu powoduje klasyfikację do Fazy 2. Do porównania wykorzystywane jest PD lifetime ważone prawdopodobieństwem wystąpienia poszczególnych scenariuszy makroekonomicznych.

Wysokość progu ustalana jest na poziomie homogenicznych portfeli w oparciu o analizę poziomów szkodowości dla historycznych danych. Analiza ma na celu zapewnienie wysokiej mocy dyskryminacyjnej wprowadzonego podziału a jej wyniki podlegają weryfikacji pod kątem intuicyjności. Przyjęte w Banku wartości progowe wynoszą od 1,8-krotnego do 2,2-krotnego wzrostu PD lifetime względem momentu początkowego ujęcia w zależności od segmentu.

Dodatkowo w celu oceny istotnego wzrostu ryzyka kredytowego, Bank wykorzystuje wewnętrzny system ratingowy oceny ryzyka kredytowego, informacje o opóźnieniu w spłatach (przekroczenie 30 dni zaległości) oraz informacje pochodzące z wewnętrznych systemów monitoringu ryzyka kredytowego, takich jak listy ostrzegawcze i informacje o restrukturyzacjach.

Dla ekspozycji zaklasyfikowanych do Fazy 2, jeżeli w kolejnych okresach jakość kredytowa instrumentu finansowego ulega poprawie i ulegają odwróceniu wcześniejsze wnioski dotyczące istotnego wzrostu ryzyka kredytowego od momentu początkowego ujęcia, ekspozycja zostaje przeklasyfikowana z Fazy 2 do Fazy 1, a odpisy z tytułu oczekiwanych strat kredytowych tych instrumentów finansowych są obliczane w horyzoncie 12 miesięcy.

Na potrzeby identyfikacji ekspozycji kwalifikujących się do Fazy 3 Bank stosuje jednolitą definicję ekspozycji dotkniętych niewykonaniem zobowiązania oraz definicję ekspozycji dotkniętej utratą wartości, a klasyfikacja odbywa się w oparciu o zasady przesłanki niewykonania zobowiązania.

Podstawowym zdarzeniem niewykonania zobowiązania jest opóźnienie w spłacie ponad 90 dni (lub ponad 30 dni dla ekspozycji z przyznanym udogodnieniem) istotnej kwoty przeterminowanego zobowiązania kredytowego. Ponadto są uwzględniane inne przesłanki, w tym w szczególności:

- przyznanie restrukturyzacji,
- przyznanie udogodnienia, w przypadku gdy ekspozycja posiada status udogodnienia lub restrukturyzacji,
- przyznanie udogodnienia bez istotnej straty ekonomicznej, w przypadku którego spełniona jest przynajmniej jedna z poniższych przesłanek:
 - duża płatność ryczałtowa pod koniec harmonogramu spłat;
 - nieregularny harmonogram spłat, przy czym znacznie niższe płatności są przewidziane na początku harmonogramu spłat;
 - znaczący okres karencji na początku harmonogramu spłat;
 - ekspozycje wobec dłużnika podlegające restrukturyzacji awaryjnej więcej niż jeden raz.
- podejrzenie wyłudzenia (w tym przestępstwo gospodarcze lub inny czyn zabroniony dotyczący ekspozycji kredytowej),
- powzięcie informacji o złożeniu wniosku o postępowanie restrukturyzacyjne w rozumieniu ustawy Prawo restrukturyzacyjne,
- złożenie przez Bank wniosku o wszczęcie postępowania egzekucyjnego lub powzięcie informacji o prowadzeniu egzekucji wobec dłużnika w kwocie, która w ocenie banku może skutkować utratą zdolności kredytowej,
- powzięcie informacji o złożeniu wniosku o ogłoszenie upadłości dłużnika (likwidacyjnej, konsumenckiej), postawieniu dłużnika w stan likwidacji, rozwiązaniu lub unieważnieniu spółki, ustanowieniu kuratora, ustanowieniu zarządu komisarycznego nad działalnością dłużnika,
- złożenie wniosku o postępowanie upadłościowe, ogłoszenie upadłości lub powzięcie informacji o oddaleniu wniosku o ogłoszenie upadłości ze względu na to, że majątek dłużnika nie wystarcza lub jedynie wystarcza na zaspokojenie kosztów postępowania upadłościowego,
- wypowiedzenie umowy kredytowej,
- złożenie przez Bank wniosku o wszczęcie postępowania egzekucyjnego wobec klienta,
- przyznanie moratorium publicznego,
- trudności finansowe zidentyfikowane w procesie monitoringu/przeglądu klienta lub na podstawie informacji pozyskanych od klienta w ramach innych czynności,
- znaczące pogorszenie oceny ratingowej klienta.

Przy określaniu poziomu istotności przeterminowanego zobowiązania kredytowego Bank uwzględnia progi zawarte w „Rozporządzeniu Ministra Finansów, Inwestycji i Rozwoju z dnia 3 października 2019 roku w sprawie poziomu istotności przeterminowanego zobowiązania kredytowego”.

Przeterminowane zobowiązanie kredytowe uznaje się za istotne w przypadku, gdy łącznie przekroczone są oba progi istotności:

- 1) kwota przeterminowanych zobowiązań przekracza 400 PLN w przypadku ekspozycji detalicznych lub 2 000 PLN dla ekspozycji niedetalicznych oraz
- 2) udział zobowiązania przeterminowanego w zaangażowaniu jest większy niż 1%.

W związku z powyższym kalkulacja liczby dni przeterminowania na potrzeby stwierdzenia zdarzenia niewykonania zobowiązania rozpoczyna się po przekroczeniu obu ww. progów.

Przy reklasyfikacji ekspozycji z Fazy 3 do Fazy 2 lub Fazy 1 Bank uwzględnia okres kwarantanny, zgodnie z którym ekspozycja kredytowa z rozpoznaną obiektywną przesłanką utraty wartości może być ponownie zaklasyfikowana do Fazy 2 lub 1 dopiero w sytuacji, gdy klient terminowo obsługuje należność przez określoną liczbę miesięcy. Wymagany okres kwarantanny jest zróżnicowany w zależności od typu klienta. Długość okresu kwarantanny ustalana jest przez Bank na podstawie obserwacji historycznych, pozwalających na ocenę po jakim czasie prawdopodobieństwo powtórzenia niewykonania zobowiązania spada do poziomu porównywalnego do innych ekspozycji klasyfikowanych do kategorii bez przesłanek utraty wartości.

W zakresie kryteriów przypisywania do Faz w ramach istotnych zmian, 2022 Bank wdrożył przesłankę opartą o ocenę względnej zmiany parametru PD lifetime. W związku z wdrożeniem przesłanki, nastąpił wzrost zaangażowania w Fazie 2 w kwocie 1 108 939 tys. zł oraz dotworzonych zostało 27 225 tys. zł odpisów na oczekiwane straty kredytowe.

W związku z trwającą wojną w Ukrainie i sankcjami gospodarczymi wystosowanymi przeciwko Rosji oraz Białorusi, Bank dokonał analizy ekspozycji kredytowych bezpośrednio powiązanych z tymi krajami i na tej podstawie nie zidentyfikował istotnych ekspozycji zarówno w portfelu klientów instytucjonalnych, jak i klientów indywidualnych. Jednocześnie Bank na bieżąco monitoruje sytuację Klientów mając na uwadze zabezpieczenie portfela kredytowego poprzez adekwatne odzwierciedlenie poziomu ryzyka na tych klientach w wysokości odpisów. Bank dokonał identyfikacji klientów instytucjonalnych którzy są wrażliwi na skutki sytuacji na Ukrainie, w tym w szczególności klientów których działalność jest powiązana z gospodarkami powyższych krajów (i przez to może być narażona na skutki wojny i nałożonych sankcji) oraz których działalność jest podatna na embargo na rosyjski gaz. Klienci Ci na datę 31 grudnia 2022 roku stanowili 931 000 tys. zaangażowania oraz zostali zaklasyfikowani do Fazy 2, jako klienci dla których nastąpił istotny wzrost ryzyka kredytowego. W związku z rozpoznaniem dla tych klientów odpisu z tytułu oczekiwanych strat kredytowych w całym pozostałym oczekiwanym okresie trwania, poziom odpisu na tych klientach wzrósł o 21 904 tys. zł.

W zakresie pozostałych segmentów, w procesie przypisywania Faz, Bank uwzględnił podwyższone ryzyko związane z klientami o największym narażeniu na turbulencje w otoczeniu gospodarczym poprzez transfer tych ekspozycji do Fazy 2. Podstawę do identyfikacji klientów o wrażliwych stanowiły:

- dla portfela kredytów zabezpieczonych na nieruchomości w walucie PLN, symulacje zdolności obsługi długu z uwzględnieniem bieżących i przewidywanych poziomów stóp procentowych,
- dla segmentu pozostałych klientów detalicznych dostępne wskaźniki stanowiące indykatory poziomu obciążenia długiem oraz terminowość obsługi zobowiązań w innych instytucjach,
- dla portfela mikroprzedsiębiorców poziom oceny ratingowej klienta.

Łączny efekt tych działań dla pozostałych segmentów skutkowało w uwzględnieniu w Fazie 2 zaangażowania w kwocie 1 082 000 tys. zł oraz rozpoznania 26 351 tys. zł odpisów z tego tytułu (w tym w przeniesieniu do Fazy 2 ekspozycji w wysokości 422 000 tys. zł oraz rozpoznaniu dodatkowego odpisu w kwocie 5 651 tys. w związku z na portfelu kredytów zabezpieczonych na nieruchomości w walucie PLN).

Opis metod stosowanych do celów wyznaczania odpisów z tytułu oczekiwanych strat kredytowych

Wycena indywidualna przeprowadzana jest przez Bank w stosunku do aktywów indywidualnie znaczących, dla których stwierdzono zdarzenie niewykonania zobowiązania, i polega na indywidualnym wyznaczeniu odpisu z tytułu oczekiwanych strat kredytowych. W ramach wyceny indywidualnej określane są przyszłe, oczekiwane przepływy pieniężne, a odpis z tytułu oczekiwanych strat kredytowych stanowi różnicę pomiędzy bieżącą (bilansową) wartością aktywa finansowego indywidualnie znaczącego, a wartością przyszłych przepływów pieniężnych z tytułu danego aktywa finansowego, dyskontowanych przy wykorzystaniu efektywnej stopy procentowej. W szacowaniu przyszłych przepływów pieniężnych uwzględniane są m.in. przepływy z zabezpieczeń.

Wyceną kolektywną objęte są aktywa zaklasyfikowane do:

- aktywów indywidualnie nieznaczących,
- aktywów indywidualnie znaczących, dla których nie stwierdzono zdarzenia niewykonania zobowiązania.

Wysokość szacowanych odpisów metodą kolektywną dokonywana jest metodami statystycznymi dla zdefiniowanych, homogenicznych z punktu widzenia ryzyka kredytowego – portfeli ekspozycji. Homogeniczne portfele ekspozycji tworzone są m.in. z uwzględnieniem segmentów klientów oraz rodzajów produktów kredytowych. Kryteria wyodrębniania portfeli homogenicznych stosowane przez Bank mają na celu zgrupowanie ekspozycji w sposób możliwie najbardziej dokładnie odzwierciedlający profil ryzyka kredytowego oraz – w rezultacie – jak najbardziej obiektywne i adekwatne oszacowanie poziomu odpisów z tytułu oczekiwanych strat kredytowych. Wysokość odpisu z tytułu oczekiwanych strat kredytowych w metodzie kolektywnej wyznaczana jest w trzech scenariuszach makroekonomicznych. Ostateczna wartość odpisu wyznaczana jest jako średnia z tych trzech kalkulacji ważona prawdopodobieństwem wystąpienia danego scenariusza. Waga scenariusza bazowego wynosi 50%, waga scenariusza negatywnego jest szacowana w oparciu o stosunek obecnej prognozowanej szkodowości względem długoterminowej średniej dla danego segmentu, waga scenariusza pozytywnego wynika z wagi scenariusza negatywnego. Dodatkowo przyjęto założenie, że waga żadnego ze scenariuszy nie może być mniejsza od 10%. Waga scenariusza negatywnego w zależności od segmentu na koniec roku obrotowego 2022 wynosiła od 11,06% do 11,68%.

W procesie kalkulacji wysokości odpisów stosuje się następujące parametry:

- 1) prawdopodobieństwo niewykonania zobowiązania (PD – probability of default)

Wysokość parametru dla poszczególnych ekspozycji szacowana jest przy użyciu modelu opartego na łańcuchach Markowa. Do jego estymacji wykorzystuje się historyczne macierze migracji ekspozycji pomiędzy klasami ryzyka. Klasy ryzyka wyznaczone są w oparciu o rating wewnętrzny i koszyki liczby dni opóźnienia w spłacie. Migracje wyznaczone są w obrębie homogenicznych portfeli określonych poprzez segment klienta oraz rodzaj produktu.

Wartości parametru wynikające z zastosowania powyższego modelu mają charakter through-the-cycle. W celu zapewnienia charakteru point-in-time wymaganego przez standard MSSF9, są one w następnej kolejności korygowane w oparciu o aktualne prognozy dotyczące otoczenia makroekonomicznego. Wprowadzana korekta bazuje na modelach ekonometrycznych zbudowanych dla poszczególnych segmentów w oparciu o szeregi czasowe. W przypadku braku możliwości zbudowania modelu dla danego segmentu stosowane jest uproszczenie bazujące na transformacji Boxa-Coxa.

2) współczynnik straty w przypadku niewykonanego zobowiązania (LGD – loss given default)

Wysokość parametru dla poszczególnych ekspozycji wyznaczana jest w oparciu o prawdopodobieństwo wystąpienia poszczególnych ścieżek odzysku (powrót do regularnych spłat, pełna spłata zobowiązania, rozpoczęcie windykacji twardej) oraz oczekiwanych poziomów strat w przypadku wystąpienia danej ścieżki. Prawdopodobieństwa wystąpienia poszczególnych ścieżek wyznaczane są w oparciu o model oparty na łańcuchach Markowa i estymację bazującą na historycznych danych. Poziomy strat wyznaczane są w oparciu o historycznie obserwowane odzyski. Uwzględniają one odzyski powiązane z zabezpieczeniami alokowanymi do danej ekspozycji, spłaty niepowiązane z zabezpieczeniami oraz odzysk oczekiwany w przypadku sprzedaży wierzytelności.

Przypisanie konkretnych elementów składowych bazuje na segmencie klienta, rodzaju produktu, cechach ekspozycji, bieżącej liczbie dni zaległości w spłacie, statusie umowy oraz liczbie miesięcy od rozpoczęcia windykacji twardej. Parametry odzysku z zabezpieczeń bazują na rodzaju zabezpieczenia oraz liczbie miesięcy od rozpoczęcia windykacji twardej.

Wartości parametru wynikające z zastosowania powyższego modelu mają charakter through-the-cycle. W celu zapewnienia charakteru point-in-time wymaganego przez standard MSSF9 są one korygowane w oparciu o aktualne prognozy dotyczące otoczenia makroekonomicznego. Wprowadzana korekta bazuje na modelach ekonometrycznych zbudowanych dla poszczególnych segmentów w oparciu o szeregi czasowe. W przypadku braku możliwości zbudowania modelu dla danego segmentu stosowane jest uproszczenie bazujące na transformacji Boxa-Coxa – nie dotyczy to portfeli, gdzie z powodu braku wystarczających obserwacji historycznych do estymacji parametru stosowane są wartości eksperckie.

3) współczynnik konwersji udzielonych zobowiązań pozabilansowych na należności bilansowe (CCF – credit conversion factor)

Wysokość parametru wyznaczana jest w oparciu o przeciętne obserwowane historyczne wartości. Szacowanie parametru odbywa się w obrębie homogenicznych portfeli określonych poprzez segment klienta i rodzaj produktu. Dla segmentów, gdzie nie istnieje wystarczająco dużo obserwacji do wyznaczenia parametru przyjmowane są wartości eksperckie.

W przypadku parametru CCF Bank wykazał brak jego zależności od czynników makroekonomicznych na podstawie danych historycznych.

4) współczynnik oczekiwanych przedpłat (PPF – prepayment factor)

Wysokość parametru wyznaczana jest w oparciu o krzywą przedpłat przypisującą zależność od miesięcy istnienia ekspozycji kredytowej. Krzywa przedpłat szacowana jest w oparciu o historyczne dane w podziale na segment klienta i rodzaj produktu. Przy kalkulacji oczekiwanej straty kredytowej współczynniki przedpłat korygują ekspozycję bilansową wynikającą z harmonogramu spłaty kredytu.

W przypadku parametru PPF Bank wykazał brak jego zależności od czynników makroekonomicznych na podstawie danych historycznych.

5) oczekiwany czas życia kredytu (BRL – behavioural lifetime)

W przypadku ekspozycji, dla których nie istnieje kontraktowy czas istnienia szacowany jest behawioralny czas życia kredytu. Wartość ta przypisywana jest w podziale na segment klienta i rodzaj produktu kredytowego. Oszacowanie behawioralnego czasu życia kredytu bazuje na zbudowaniu profilu historycznie obserwowanej długości istnienia w ekspozycji danego typu oraz dopasowania do niego funkcji regresji logistycznej. Funkcja ta wykorzystana jest następnie do oszacowania ostatecznej wartości w danym segmencie.

W trakcie roku obrotowego 2022 Bank wprowadził następujące zmiany w procesie kalkulacji odpisów:

- Dostosowanie postaci modelu LGD do kształtu procesu windykacyjnego oraz uwzględnienie dodatkowych wymiarów różnicujących poziom LGD dla ekspozycji w Fazie 1 i Fazie 2 skutkowało rozwiązaniem rezerw na poziomie 15 101 tys. zł.
- Wdrożenie nowego modelu makroekonomicznego *Default Rate* dla pełnej księgowości skutkowało dowiązaniem rezerw w kwocie 9 000 tys. zł.
- Wdrożenie zaktualizowanej postaci modelu CCF skutkowało rozwiązaniem rezerw w kwocie 16 145 tys. zł.

Poniższa tabela zawiera informacje ilościowe w zakresie parametrów ryzyka kredytowego zgodnie z wymogami określonymi w Rekomendacji R (rekomendacja 36.2).

PODMIOTY GOSPODARCZE		a)	b)	c)	d)	e)	f)	g)	h)
	Skala PD	Pierwotne ekspozycje bilansowe brutto	Ekspozycje pozabilansowe	EAD po ograniczeniu ryzyka kredytowego i zastosowaniu współczynnika konwersji kredytowej	Średnie PD wyrażone w % - dopuszczalny zakres (od 0% do 100%)	Liczba ekspozycji	Średnie LGD wyrażone w %	Średni termin zapadalności	Oczekiwana strata kredytowa (ECL)
Faza 1	od 0,00 do <0,15%	6 128 419	2 411 782	7 012 060	0,1%	3 492	60,2%	4	7 281
	od 0,15 do <0,25%	3 167 712	409 782	3 276 292	0,2%	1 509	58,9%	3	5 189
	od 0,25 do <0,50%	6 229 046	1 431 619	6 813 935	0,4%	6 415	50,2%	4	17 459
	od 0,50 do <0,75%	3 683 411	343 064	3 836 026	0,9%	3 538	48,3%	4	17 392
	od 0,75 do <2,50%	12 672 235	2 294 595	13 600 857	1,1%	27 403	46,9%	3	76 849
	od 2,50 do <10,00%	6 450 964	978 324	6 899 719	2,6%	33 412	41,5%	5	84 012
	od 10,00 do <45,00%	667 083	136 526	720 792	3,6%	4 785	39,0%	6	11 104
	od 45,00 do <100,00%	751	45	776	6,8%	11	37,7%	6	23
Faza 2	od 0,00 do <0,15%	374 818	75 620	412 155	2,9%	1 096	42,8%	4	16 105
	od 0,15 do <0,25%	429 918	247 199	554 970	1,4%	341	46,1%	7	25 923
	od 0,25 do <0,50%	725 362	93 673	757 203	3,9%	1 181	48,8%	3	36 013
	od 0,50 do <0,75%	440 888	75 365	476 573	6,2%	565	40,9%	3	23 050
	od 0,75 do <2,50%	1 554 633	179 262	1 633 740	7,3%	4 657	41,4%	4	112 340
	od 2,50 do <10,00%	1 251 430	113 678	1 288 863	11,9%	6 852	40,3%	4	118 507
	od 10,00 do <45,00%	455 195	52 867	474 597	18,0%	9 280	40,1%	4	63 023
	od 45,00 do <100,00%	3 101	-	3 102	22,1%	43	41,2%	6	513

KLIENCI INDYWIDUALNI		a)	b)	c)	d)	e)	f)	g)	h)
	Skala PD	Pierwotne ekspozycje bilansowe brutto	Ekspozycje pozabilansowe	EAD po ograniczeniu ryzyka kredytowego i zastosowaniu współczynnika konwersji kredytowej	Średnie PD wyrażone w % - dopuszczalny zakres (od 0% do 100%)	Liczba ekspozycji	Średnie LGD wyrażone w %	Średni termin zapadalności	Oczekiwana strata kredytowa (ECL)
Faza 1	od 0,00 do <0,15%	2 120 088	120 901	2 225 840	0,2%	89 651	27,9%	20	2 591
	od 0,15 do <0,25%	2 024 316	111 427	2 121 200	0,3%	54 390	27,1%	21	2 772
	od 0,25 do <0,50%	5 193 771	193 799	5 343 600	0,3%	169 286	27,4%	20	8 059
	od 0,50 do <0,75%	5 434 033	177 936	5 530 245	0,4%	68 576	28,3%	22	9 780
	od 0,75 do <2,50%	13 943 644	517 134	14 016 574	0,8%	387 286	33,8%	15	58 160
	od 2,50 do <10,00%	4 933 474	423 731	5 013 747	2,5%	380 553	39,9%	11	61 396
	od 10,00 do <45,00%	315 285	10 905	318 932	4,9%	23 197	41,5%	11	7 182
	od 45,00 do <100,00%	-	-	-	0,0%	-	0,0%	-	-
Faza 2	od 0,00 do <0,15%	298 581	9 444	302 793	4,1%	6 626	26,3%	20	10 749
	od 0,15 do <0,25%	159 364	4 076	161 726	10,2%	3 255	25,7%	19	9 137
	od 0,25 do <0,50%	356 136	4 724	357 764	15,7%	11 151	32,7%	15	27 865
	od 0,50 do <0,75%	394 818	3 851	396 202	22,5%	11 044	38,7%	15	43 949
	od 0,75 do <2,50%	1 714 445	12 431	1 717 110	15,3%	44 449	38,3%	12	189 776
	od 2,50 do <10,00%	745 968	20 042	753 004	18,1%	86 345	42,8%	9	99 709
	od 10,00 do <45,00%	183 925	7 332	189 542	19,7%	13 801	45,0%	9	27 850
	od 45,00 do <100,00%	34	1	34	83,6%	8	40,4%	7	11

PODMIOTY GOSPODARCZE		a)	b)	c)	d)
	Czas w defaulcie	EAD po ograniczeniu ryzyka kredytowego i zastosowaniu współczynnika konwersji kredytowej	Liczba ekspozycji	Średnie LGD wyrażone w %	Oczekiwana strata kredytowa (ECL)
Faza 3	do 12 m-cy	536 366	3 023	49,2%	235 207
	od 13 do 24 m-cy	209 198	1 636	56,5%	117 080
	od 25 do 36 m-cy	295 400	1 217	57,7%	172 007
	od 37 do 48 m-cy	325 012	823	62,9%	224 617
	od 49 do 60 m-cy	121 574	456	64,6%	86 274
	od 61 do 84 m-cy	136 783	457	81,3%	109 408
	powyżej 84 m-cy	112 674	336	88,3%	103 455
POCI	do 12 m-cy	78 558	41	39,5%	139
	od 13 do 24 m-cy	6 343	48	48,4%	1 068
	od 25 do 36 m-cy	263	139	64,0%	22
	od 37 do 48 m-cy	9 447	322	86,2%	4 976
	od 49 do 60 m-cy	174 817	852	84,1%	29 683
	od 61 do 84 m-cy	1 373	7	90,0%	433
	powyżej 84 m-cy	368	2	90,0%	31
POCI performing		29 586	3 307	39,7%	401

KLIENCI INDYWIDUALNI		a)	b)	c)	d)
	Czas w defaulcie	EAD po ograniczeniu ryzyka kredytowego i zastosowaniu współczynnika konwersji kredytowej	Liczba ekspozycji	Średnie LGD wyrażone w %	Oczekiwana strata kredytowa (ECL)
Faza 3	do 12 m-cy	378 112	22 071	47,2%	188 037
	od 13 do 24 m-cy	176 646	10 204	60,4%	109 108
	od 25 do 36 m-cy	120 919	5 739	61,6%	75 828
	od 37 do 48 m-cy	66 458	2 240	65,7%	44 836
	od 49 do 60 m-cy	44 516	1 524	71,7%	32 636
	od 61 do 84 m-cy	109 397	1 281	77,5%	92 854
	powyżej 84 m-cy	89 977	1 537	84,6%	77 869
POCI	do 12 m-cy	3 462	201	38,2%	319
	od 13 do 24 m-cy	577	95	61,7%	109
	od 25 do 36 m-cy	1 352	491	44,6%	248
	od 37 do 48 m-cy	1 755	753	70,9%	290
	od 49 do 60 m-cy	17 667	1 559	71,5%	1 551
	od 61 do 84 m-cy	-	-	0,0%	-
	powyżej 84 m-cy	-	-	0,0%	-
POCI performing		30 942	43 574	33,5%	191

W 2022 roku w ramach dostosowania poziomu odpisów do oczekiwań w zakresie przyszłej sytuacji makroekonomicznej, poziom rezerw wzrósł o 200 396 tys. zł, w tym:

- z tytułu rezerw związanych z aktualizacją prognoz zmiennych makroekonomicznych uwzględnionych w wykorzystywanym modelu IFRS9 w kwocie 57 926 tys. zł, oraz
- z tytułu dodatkowych rezerw związanych z czynnikami ryzyka nie uwzględnionymi bezpośrednio w modelu makroekonomicznym w kwocie 142 470 tys. zł (biorąc pod uwagę rezerwy dowiązane w 2021 roku w kwocie 9 000 tys. zł, saldo tych rezerw na 31 grudnia 2022 roku wyniosło 151 470 tys. zł).

Dodatkowo wpływ na poziom odpisów w 2022 roku miały następujące ruchy na rezerwach utrzymywanych w formie Post Model Adjustments:

- rozwiązanie w pełni rezerwy związanej z negatywnymi skutkami COVID (w wysokości 200 130 tys. zł),
- rozwiązanie 65 170 tys. zł rezerw, w związku z odwróceniem zmian w prawodawstwie, które wpływały na obniżenie spodziewanych poziomów odzysków na portfelu kredytów dla rolników (istotnie wpływając na wynik w segmencie kredytów instytucjonalnych),
- wzrost salda rezerw związanych z klientami o największym narażeniu na turbulencje w otoczeniu gospodarczym w kwocie 9 700 tys. zł. Bank rozwiązał rezerwy dowiązane w związku z negatywnym wpływem cen energii w 2021 roku w kwocie 15 300 tys. zł odzwierciedlając to ryzyko bezpośrednio w ocenie poszczególnych klientów CTB/SME. Jednocześnie dowiązane zostało 25 000 tys. zł rezerwy z tytułu klientów o największym narażeniu na turbulencje w otoczeniu gospodarczym,
- dowiązanie 9 000 tys. zł rezerw w postaci Post Model Adjustments z tytułu planowanych zmian w modelu LGD co wynika z aktualizacji poziomu tych rezerw. Biorąc pod uwagę dowiązanie, na 31 grudnia 2022 roku saldo tych rezerw wyniosło 38 500 tys. zł podczas gdy na 31 grudnia 2021 roku wynosiło 29 500 tys. zł,
- w zakresie portfela kredytów zabezpieczonych na nieruchomości w walucie PLN Bank dokonał dostosowania parametrów PD/LGD dla ekspozycji przeniesionych do Fazy 2 w ramach identyfikacji klientów wrażliwych. Zmiana ta skutkowała dowiązaniem rezerw na poziomie 76 901 tys. zł.

Biorąc pod uwagę opisane powyżej elementy w 2022 roku Bank rozwiązał 27 229 tys. zł dodatkowych rezerw (w postaci Post Model Adjustments). Saldo tych dodatkowych rezerw na 31 grudnia 2022 roku wyniosło 291 871 tys. zł podczas gdy saldo na 31 grudnia 2021 roku wyniosło 319 100 tys. zł.

Rodzaj Post Model Adjustment (dane w tys. zł)	Saldo 31.12.2021	Zmiana	Saldo 31.12.2022
Czynniki ryzyka nieuwzględnione w modelu makroekonomicznym	9 000	142 470	151 470
Rezerwy COVID	200 130	(200 130)	-
Zmiany w prawodawstwie dla rolników	65 170	(65 170)	-
Klienci szczególnie wrażliwi na zmiany otoczenia gospodarczego	15 300	9 700	25 000
Planowane zmiany w modelu LGD	29 500	9 000	38 500
Korekta parametrów dla klientów wrażliwych korzystających z wakacji kredytowych	-	76 901	76 901
Razem	319 100	(27 229)	291 871

Wrażliwość odpisów

Wysokość odpisów z tytułu oczekiwanych strat kredytowych poddawana jest okresowej weryfikacji historycznej (tzw. Backtest). Modele parametrów ryzyka wykorzystywane do szacowania odpisów aktualizujących objęte są również procesem zarządzania modelami, w ramach którego określone są między innymi zasady tworzenia, zatwierdzania oraz monitoringu (w tym weryfikacji historycznej) modeli. Dodatkowo w Banku funkcjonuje niezależna od właścicieli i użytkowników modeli komórka walidacyjna, która w swoich zadaniach ma coroczną walidację parametrów ryzyka modeli uznanych za istotne. Walidacja obejmuje zarówno podejście ilościowe, jak i jakościowe. Proces szacowania odpisów aktualizujących objęty jest okresową kontrolą funkcjonalną oraz poddawany jest niezależnej weryfikacji przez audyt wewnętrzny Banku.

Do obliczenia wrażliwości poziomu odpisów na realizację scenariuszy makroekonomicznych wykorzystano metodę zmian wag scenariuszy pesymistycznego, bazowego oraz optymistycznego zgodnie z ich wykorzystaniem spójnym ze standardem MSSF 9.

Wpływ poszczególnych scenariuszy przedstawia poniższa tabela:

Analiza/scenariusz	Zmiana kwoty odpisów 2022	Procentowa zmiana kwoty odpisów 2022	Zmiana kwoty odpisów 2021	Procentowa zmiana kwoty odpisów 2021
Scenariusz pesymistyczny – uwzględnienie jedynie scenariuszy pesymistycznych i bazowych (scenariusz optymistyczny 0%, bazowy 50%, pesymistyczny 50%)	222 832	10%	118 243	5%
Scenariusz optymistyczny – uwzględnienie jedynie scenariuszy optymistycznych i bazowych (scenariusz optymistyczny 50%, bazowy 50%, pesymistyczny 0%)	(66 559)	-3%	(63 631)	-3%
Scenariusz umiarkowany – równomierne rozłożenie scenariuszy optymistycznych i pesymistycznych (scenariusz optymistyczny 25%, bazowy 50%, pesymistyczny 25%)	78 136	3%	27 306	1%

Wrażliwość wysokości odpisów wynika wprost z antycyklicznego charakteru wycień wagi przypisywanych do poszczególnych scenariuszy makroekonomicznych. Antycykliczność wyraża się w zmniejszaniu wagi dla scenariusza pesymistycznego wraz z pogłębianiem się recesji, oraz w zmniejszaniu wagi dla scenariusza optymistycznego w przypadku „przeprzewiania” się gospodarki.

Dodatkowo poniżej przedstawiono wpływ szacunkowej zmiany poziomu odpisów na skutek realizacji scenariuszy zmian parametrów ryzyka.

Analiza/scenariusz	Zmiana kwoty odpisów 2022	Procentowa zmiana kwoty odpisów 2022	Zmiana kwoty odpisów 2021	Procentowa zmiana kwoty odpisów 2021
Obniżenie PD o 10%	(104 254)	-5%	(95 361)	-4%
Podwyższenie PD o 10%	103 950	5%	95 306	4%
Obniżenie LGD o 10%	(230 410)	-10%	(220 620)	-10%
Podwyższenie LGD o 10%	218 149	9%	188 447	9%

Poniższa tabela uwzględnia wpływ zmiany wartości bieżącej szacowanych przyszłych przepływów pieniężnych dla ekspozycji podlegających wycenie indywidualnej.

Analiza/scenariusz	Zmiana kwoty odpisów	Procentowa zmiana kwoty odpisów dla ekspozycji wycenianych indywidualnie
Spadek wartości bieżącej szacowanych przyszłych przepływów pieniężnych w zakresie ekspozycji podlegających wycenie indywidualnej o 10%	46 574	6%
Wzrost wartości bieżącej szacowanych przyszłych przepływów pieniężnych w zakresie ekspozycji podlegających wycenie indywidualnej o 10%	(46 146)	-6%

Dostosowanie do Rekomendacji R

W związku z wydaniem przez KNF znowelizowanej Rekomendacji R przeprowadzono proces mający na celu dostosowanie działalności Banku do nowych regulacji. Wszelkie zmiany zostały wprowadzone przed datą wprowadzenia Rekomendacji R w życie tj. 1 stycznia 2022 r. i obejmowały w szczególności procesy, stosowane rozwiązania oraz zakres raportowania.

W ramach dostosowania Bank przeprowadził m.in. przegląd obowiązujących reguł klasyfikowania ekspozycji do Faz 2 i 3. W zakresie klasyfikacji do Fazy 2 wprowadzono nową przesłankę przyporządkowującą wszystkie ekspozycje z ponad 90-dniową zaległością dla danej ekspozycji, w sytuacji gdy nie zostało spełnione kryterium istotności przeterminowania kredytowego. W zakresie klasyfikacji do Fazy 3 doprecyzowano oraz dostosowano poszczególne przesłanki do aktualnych regulacji zewnętrznych dotyczących prawa upadłościowego i restrukturyzacyjnego.

Wprowadzone zmiany w ramach wyżej wspomnianego procesu nie miały materialnego wpływu na poziom odpisów w Banku.

Kwestie związane z klimatem

Przy rozpatrywaniu konieczności ujawnienia informacji o ryzyku związanym z klimatem Bank ma na uwadze wymogi służące określaniu istotności informacji finansowych zawarte w paragrafie 7 MSR 1. Zgodnie z tymi wymogami przy ocenianiu, czy dana informacja jest istotna czy nie, Bank powinien wziąć pod uwagę czynniki ilościowe oraz czynniki jakościowe, a także interakcje zachodzące między poszczególnymi czynnikami.

W 2021 roku w odpowiedzi na wymogi Wytocznych EBA/GL/2020/06 z dnia 29 maja 2020 roku dotyczących udzielania i monitorowania kredytów, Bank opracował kwestionariusze oceny ESG, które zostały zaimplementowane w procesie kredytowym. Zgodnie z harmonogramem wdrażania Wytocznych, w I etapie ocena przeprowadzana jest dla Klientów, dla których procesowane jest nowe finansowanie bądź zwiększenie finansowania. Celem oceny jest zidentyfikowanie wszelkich ryzyk powiązanych z czynnikami ESG wpływającymi na sytuację finansową Klientów, jak również wpływu działalności gospodarczych Klientów na czynniki ESG (zasada podwójnej materialności). Szczególnej analizie Bank poddaje zagrożenia środowiskowe, które mogą się materializować poprzez:

- 1) ryzyko fizyczne związane z degradacją środowiska, a także ze zmianami klimatu, w tym występowanie:
 - a) długoterminowych zmian klimatu,
 - b) ekstremalnych zjawisk pogodowych,
- 2) ryzyko przejścia (transformacji) wynikające z konieczności dostosowania gospodarki do stopniowych zmian klimatu, w szczególności wykorzystywania rozwiązań niskoemisyjnych i bardziej zrównoważonych pod względem środowiskowym, w tym występowaniem:
 - a) ryzyka regulacyjnego (zmiany w polityce dotyczącej klimatu i środowiska),
 - b) ryzyka technologicznego (technologia o mniej szkodliwym wpływie na klimat lub środowisko zastępuje technologię bardziej szkodliwą, czyniąc ją przestarzałą),
 - c) zmiany nastrojów na rynku i norm społecznych,
- 3) ryzyko odpowiedzialności wynikające z ekspozycji Banku wobec kontrahentów, którzy potencjalnie mogą zostać pociągnięci do odpowiedzialności za negatywny wpływ ich działalności na czynniki środowiskowe, społeczne i związane z łańcem korporacyjnym.

Bank uwzględni w procesie udzielania i monitorowania kredytów ocenę wpływu długoterminowych zmian klimatu i ekstremalnych zjawisk pogodowych na działalność prowadzoną przez Klientów, zgodnie z poniższą systematyką:

Długoterminowe zmiany klimatu:	Ekstremalne zjawiska pogodowe:
wpływ wyższych temperatur	wpływ fal upałów
wpływ szoków termicznych	wpływ fal zimna
wpływ zmieniających się wzorców wiatru	wpływ pożarów
wpływ zmieniających się wzorców i rodzajów opadów	wpływ burz, tornad, itp.
wpływ podnoszenia się poziomu morza	wpływ susz
wpływ stresu wodnego (ograniczony dostęp do wody)	wpływ silnych opadów atmosferycznych
wpływ erozji gleby i wybrzeży	wpływ powodzi
wpływ degradacji gleby	wpływ osuwisk

W ocenie Banku wpływ ryzyka związanego z klimatem oraz ryzyka dla środowiska naturalnego nie wpływa materialnie na poziom ryzyka kredytowego, dlatego Bank nie wyodrębnia tego ryzyka w kalkulacji oczekiwanych strat kredytowych.

Bank dostrzega jednak, że ryzyko związane z klimatem oraz ryzyko dla środowiska naturalnego może stanowić istotne ryzyko dla przedsiębiorstw oraz ryzyko systemowe dla gospodarki, dlatego podejmuje działania mające na celu zgromadzenie odpowiednich danych na ten temat.

b. Klasyfikacja instrumentów finansowych

Dokonując klasyfikacji instrumentów finansowych zgodnie z MSSF 9 Bank kierował się osądem w zakresie oceny modeli biznesowych utrzymywania aktywów finansowych oraz oceny, czy warunki umowy dotyczącej składnika aktywów finansowych powodują powstawanie w określonych terminach przepływów pieniężnych, które są jedynie spłatą kwoty głównej i odsetek od kwoty głównej pozostałej do spłaty.

c. Wartość godziwa instrumentów pochodnych

Wartość godziwą instrumentów finansowych nienotowanych na aktywnych rynkach ustala się stosując techniki wyceny (np. modele). Metody te są oceniane i weryfikowane okresowo przez wykwalifikowanych niezależnych pracowników, którzy nie

uczestniczyli w opracowaniu tych metod. Wszystkie modele są zatwierdzane przed użyciem, a także kalibrowane w celu zapewnienia, że otrzymane wyniki odzwierciedlają faktyczne dane i porównywalne ceny rynkowe. W obecnie używanych modelach wykorzystywane są dane pozyskiwane z systemów informacyjnych Refinitiv i/lub Bloomberg. Instrumenty pochodne wyceniane są w oparciu o powszechnie akceptowalne modele. Liniowe instrumenty wyceniane są w oparciu o metodę zdyskontowanych przepływów, proste (plain vanilla) opcje wyceniane są w oparciu o model Blacka-Scholesa. Pozostałe opcje, wchodzące w skład lokat strukturyzowanych, wyceniane są albo przez dekompozycję na opcje waniliowe albo poprzez symulacje Monte Carlo.

Korekta wartości kredytowej i korekta wartości debetowej – Credit Valuation Adjustment / Debit Valuation Adjustment (CVA/DVA) szacowana jest dla wszystkich aktywnych na dany dzień instrumentów pochodnych. Korekta (ryzyko kredytowe kontrahenta oraz ryzyko niewykonania świadczenia) szacowana jest w oparciu o prognozowaną przyszłą ekspozycję na danym instrumencie, rating kontrahenta oraz złożone/przyjęte zabezpieczenia.

d. Wartość godziwa papierów wartościowych

Papiery wartościowe, dla których nie istnieje płynny rynek wyceniane są według modelu zdyskontowanych przepływów pieniężnych. W przypadku papierów zaklasyfikowanych do poziomu hierarchii wartości godziwej parametrem nieobserwowalnym jest marża na ryzyko kredytowe w wysokości marży rynkowej dla instrumentów o podobnej charakterystyce.

e. Utrata wartości aktywów trwałych

Na koniec każdego okresu sprawozdawczego Bank ocenia istnienie przesłanek, które wskazują czy nastąpiła utrata wartości składników aktywów trwałych. W przypadku zidentyfikowania takiej przesłanki, Bank dokonuje oszacowania wartości odzyskiwalnej. Oszacowanie wartości użytkowej składnika aktywów trwałych wiąże się, między innymi, z przyjęciem założeń w zakresie szacunków co do kwot, terminów przyszłych przepływów pieniężnych, które Bank może uzyskać z tytułu danego składnika aktywów trwałych, innych czynników. Szacując wartość godziwą pomniejszoną o koszty sprzedaży Bank opiera się na dostępnych danych rynkowych na ten temat lub wycenach sporządzonych przez niezależnych rzeczoznawców, które co do zasady również opierają się na szacunkach.

f. Rezerwa na odprawy emerytalne, rentowe i pośmiertne

Bank tworzy rezerwy na odprawy emerytalne, rentowe i pośmiertne („odprawy”), zgodnie z MSR 19. Rezerwa na odprawy wyliczana jest indywidualnie dla każdego pracownika metodą aktuarialną prognozowanych uprawnień jednostkowych (ang. Projected Unit Credit) przez niezależnego aktuarium jako wartość obecna przyszłych zobowiązań Banku wobec pracowników według stanu zatrudnienia i płac na dzień aktualizacji. Wyliczenie rezerw jest oparte na szeregu założeń, zarówno co do warunków makroekonomicznych jak i założeń dotyczących rotacji pracowników, ryzyka śmierci i innych. Podstawą do obliczenia rezerwy dla pracowników jest przewidywana kwota odprawy, jaką Bank zobowiązuje się wypłacić na podstawie Regulaminu Wynagradzania obowiązującego w Banku. Przewidywana kwota odprawy obliczana jest, jako wypadkowa następujących czynników:

- przewidywanej kwoty podstawy wymiaru odprawy, zgodnie z zapisami Zakładowego Układu Zbiorowego Pracy,
- przewidywanego wzrostu podstawy wymiaru od momentu wyceny do dnia wypłaty odprawy,
- współczynnika procentowego uzależnionego do stażu pracy (zgodnie z zapisami Zakładowego Układu Zbiorowego Pracy),
- stopnia nabycia prawa do świadczenia, indywidualnego dla każdego pracownika i proporcjonalnego do jego stażu pracy w Banku.

Obliczona w powyższy sposób kwota jest dyskontowana aktuarialnie na dzień zakończenia kwartału. Zgodnie z wymogami MSR 19 stopa dyskonta finansowego dla obliczenia wartości bieżącej zobowiązań z tytułu świadczeń pracowniczych, ustalana jest na podstawie rynkowych stóp zwrotu z obligacji skarbowych, których waluta i termin wykupu są zbieżne z walutą i szacunkowym terminem realizacji zobowiązań z tytułu świadczeń pracowniczych.

Dyskonto aktuarialne oznacza iloczyn dyskonta finansowego, prawdopodobieństwa dotrwania danej osoby do momentu wypłaty odprawy, jako pracownika Banku i prawdopodobieństwa warunkującego wypłatę świadczenia (np. prawdopodobieństwa inwalidztwa). Kwota rocznych odpisów oraz prawdopodobieństwo obliczane są na bazie modeli, w których wzięte są pod uwagę trzy następujące ryzyka:

- możliwości zwolnienia się z pracy,
- ryzyko całkowitej niezdolności do pracy,
- ryzyko śmierci.

Możliwość zwolnienia się z pracy przez pracownika szacowana jest z zastosowaniem rozkładu prawdopodobieństwa, przy uwzględnieniu danych statystycznych Banku. Prawdopodobieństwo zwolnienia się pracownika jest uzależnione od wieku pracownika i jest stałe w ciągu każdego roku pracy. Ryzyko śmierci oraz inwalidztwa oszacowane zostało na podstawie analizy najnowszych danych statystycznych z polskich tabel trwania życia dla mężczyzn i dla kobiet oraz danych historycznych, publikowanych przez GUS i ZUS.

Rezerwa będąca efektem wyceny aktuarialnej aktualizowana jest w okresach kwartalnych.

Analiza wrażliwości

Poniższa tabela prezentuje, jaki wpływ na zobowiązania z tytułu odpraw emerytalnych, rentowych i pośmiertnych miałyby zmiany w odpowiednich założeniach aktuarialnych o 1 punkt procentowy na dzień 31.12.2022 r. oraz 31.12.2021 r.

	wzrost o 1 punkt procentowy	spadek o 1 punkt procentowy
31.12.2022		
stopa dyskontowa	(1 683)	1 961
stopa wzrostu wynagrodzeń	1 949	(1 702)
31.12.2021		
stopa dyskontowa	(1 507)	1 776
stopa wzrostu wynagrodzeń	1 759	(1 521)

Uzgodnienie wartości bieżącej zobowiązań z tytułu odpraw emerytalnych, rentowych i pośmiertnych

Poniższa tabela przedstawia uzgodnienie bilansu otwarcia z bilansem zamknięcia wartości bieżącej zobowiązań z tytułu odpraw emerytalnych, rentowych i pośmiertnych:

	31.12.2022	31.12.2021
Wartość na początek okresu	15 351	17 639
koszty bieżącego zatrudnienia	1 527	1 650
odsetki netto od zobowiązania netto	837	300
zyski lub straty aktuarialne	1 287	(3 368)
wypłacone świadczenia	(455)	(870)
Wartość na koniec okresu	18 547	15 351

g. Rezerwa restrukturyzacyjna

W dniu 18 grudnia 2020 roku Bank sfinalizował negocjacje z organizacjami związkowymi działającymi w Banku i zawarł porozumienie w sprawie określenia zasad postępowania w sprawach dotyczących pracowników w powiązaniu z procesem zwolnień grupowych wynikającym z adaptacji modelu biznesowego Banku do zmienionego otoczenia biznesowego. W związku z zawartym porozumieniem w grudniu 2020 roku Bank utworzył rezerwy restrukturyzacyjne na pokrycie kosztów redukcji zatrudnienia. Od początku 2021 roku wszedł w życie wynegocjowany program zwolnień grupowych.

h. Aktywa i rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego

Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego ujmowana jest w pełnej wysokości metodą bilansową, z tytułu dodatknych różnic przejściowych pomiędzy wartością podatkową aktywów i zobowiązań, a ich wartością bilansową w sprawozdaniu finansowym. Aktywa z tytułu podatku odroczonego ujmowane są w odniesieniu do wszystkich ujemnych różnic przejściowych, jak również niewykorzystanych ulg podatkowych i niewykorzystanych strat podatkowych przeniesionych na następne lata, w takiej wysokości, w jakiej jest prawdopodobne, że zostanie osiągnięty dochód do opodatkowania, który pozwoli wykorzystać ww. różnice, aktywa i straty. Odroczonego podatek dochodowy ustala się przy zastosowaniu stawek (i przepisów) podatkowych obowiązujących prawnie lub faktycznie na koniec okresu sprawozdawczego, które zgodnie z oczekiwaniami będą obowiązywać w momencie realizacji odnośnych aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego lub uregulowania zobowiązania z tytułu odroczonego podatku dochodowego.

Jeżeli różnice przejściowe powstały w wyniku wykazania aktywa lub zobowiązania wynikającego z transakcji niebędącej połączeniem podmiotów gospodarczych, która w momencie zawarcia nie miała wpływu na wynik podatkowy ani księgowy, wówczas podatek odroczonego nie jest wykazywany. Ponadto rezerwa z tytułu podatku odroczonego jest tworzona w przypadku dodatknych różnic przejściowych wynikających z inwestycji w jednostkach zależnych lub stowarzyszonych i udziałów we wspólnych przedsięwzięciach – z wyjątkiem sytuacji, gdy terminy odwracania się różnic przejściowych podlegają kontroli jednostki i gdy prawdopodobne jest, iż w dającej się przewidzieć przyszłości różnice przejściowe nie ulegną odwróceniu natomiast aktywa z tytułu podatku odroczonego w przypadku ujemnych różnic przejściowych z tytułu inwestycji w jednostkach zależnych lub stowarzyszonych oraz udziałów we wspólnych przedsięwzięciach, jedynie w takiej wysokości, w jakiej jest prawdopodobne, iż w dającej się przewidzieć przyszłości ww. różnice przejściowe ulegną odwróceniu i osiągnięty zostanie dochód do opodatkowania, który pozwoli na potrącenie ujemnych różnic przejściowych.

Wartość bilansowa składnika aktywów z tytułu odroczonego podatku jest weryfikowana na koniec każdego okresu sprawozdawczego i ulega stosownemu obniżeniu o tyle, o ile przestało być prawdopodobne osiągnięcie dochodu do opodatkowania wystarczającego do częściowego lub całkowitego zrealizowania składnika aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego. Nieujęty składnik aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego podlega ponownej ocenie na koniec każdego okresu sprawozdawczego i jest ujmowany do wysokości odzwierciedlającej prawdopodobieństwo osiągnięcia w przyszłości dochodów do opodatkowania, które pozwolą na odzyskanie tego składnika aktywów. Bank kompensuje ze sobą aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego z rezerwami z tytułu odroczonego podatku dochodowego wtedy i tylko wtedy, gdy posiada możliwość wyegzekwowania tytułu prawnego do przeprowadzenia kompensat należności ze zobowiązaniami z tytułu bieżącego podatku i odroczonego podatku dochodowego ma związek z tym samym podatnikiem i tym samym organem podatkowym.

Podatek dochodowy dotyczący pozycji ujmowanych bezpośrednio w kapitale własnym jest ujmowany w kapitale własnym, i w sprawozdaniu z całkowitych dochodów.

W 2022 i 2021 roku bieżący podatek dochodowy i rezerwa na odroczonego podatku dochodowego obliczane były z zastosowaniem stawki 19%.

i. Rezerwa na zwrot prowizji z tytułu wcześniejszej spłaty kredytu

W dniu 11 września 2019 roku TSUE wydał wyrok, w którym stwierdził, że artykuł 16 ust. 1 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/48/WE z dnia 23 kwietnia 2008 r. w sprawie umów o kredyt konsumencki oraz uchylającej dyrektywę Rady 87/102/EWG należy interpretować w ten sposób, że prawo konsumenta do obniżki całkowitego kosztu kredytu w przypadku wcześniejszej spłaty kredytu obejmuje wszystkie koszty, które zostały nałożone na konsumenta. TSUE zwrócił przy tym uwagę, że przeprowadzenie analizy porównawczej różnych wersji językowych art. 16 ust. 1 wspomnianej dyrektywy nie pozwala na jednoznaczne ustalenie dokładnego zakresu przewidywanej przez ten przepis obniżki całkowitego kosztu kredytu, ponieważ niektóre wersje językowe tego przepisu sugerują obniżenie kosztów związanych z pozostałym okresem obowiązywania umowy podczas gdy inne pozwalają na przypuszczenie, że koszty związane z tym okresem stanowią wskazówkę dotyczącą obliczenia obniżki, a inne odwołują się jedynie do odsetek i kosztów należnych za pozostały okres obowiązywania umowy.

Wyrok został wydany w następstwie pytania prejudycjalnego skierowanego przez Sąd Rejonowy Lublin-Wschód z siedzibą w Świdniku, który rozpoznawał trzy spory między spółką Lexitor, która nabyła roszczenia trzech klientów, a SKOK im. Stefczyka, Santander Consumer Bankiem i mBankiem, dotyczące obniżenia całkowitego kosztu kredytów konsumenckich ze względu na ich wcześniejszą spłatę. Polski sąd powziął wątpliwości odnośnie interpretacji artykułu 16 ust. 1 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/48/WE z dnia 23 kwietnia 2008 r., w związku z czym wystąpił wobec TSUE z pytaniem, czy w rzeczonym przepisie chodzi o wszystkie koszty, czy tylko te związane z trwaniem umowy.

W wyniku analizy wpływu wyroku na przychody Banku, w szczególności na stosunki wygasłe przed wydaniem orzeczenia, Bank w 2019 roku podjął decyzję o utworzeniu rezerwy na proporcjonalny zwrot prowizji w przypadku wcześniejszej spłaty kredytu w wysokości 48 750 tys. zł. Według stanu na dzień 31 grudnia 2022 roku rezerwa wynosiła 14 583 tys. zł (na dzień 31 grudnia 2021 roku rezerwa wynosiła 19 156 tys. zł). Rezerwa została oszacowana na podstawie szacunku łącznej kwoty prowizji dla kredytów spłaconych przed terminem i oczekiwanego odsetka klientów, którzy się zgłoszą po zwrot należnej części prowizji. Przy założeniu, że odsetek klientów byłby o 5 p.p. wyższy niż zakładany, kwota rezerwy byłaby wyższa o 12,5 mln zł.

Równocześnie Bank rozpoznaje zobowiązanie wobec klientów z tytułu proporcjonalnego zwrotu prowizji w przypadku wcześniejszych spłat kredytów w okresie od wydania wyroku TSUE z dnia 11 września 2019 roku do dnia 31 grudnia 2019 roku. Na 31 grudnia 2022 roku zobowiązanie to wynosiło 2 300 tys. zł (na 31 grudnia 2021 roku 2 363 tys. zł)

Dodatkowo Bank tworzy rezerwę na pokrycie kosztu zwrotu części prowizji pobranych w związku z udzieleniem kredytu w przypadku wcześniejszej jego spłaty. Kalkulacja rezerwy opierała się o szacunek różnicy między kwotami prowizji do zwrotu klientom a saldem nierozliczonych prowizji na przewidywany moment wcześniejszej spłaty kredytu. Rezerwa ta liczona jest jako procent prowizji pobranej od klienta, który odzwierciedla oczekiwaną średnią różnicę pomiędzy kwotami prowizji do zwrotu klientom a saldem nierozliczonych prowizji na przewidywany moment wcześniejszej spłaty kredytu. Procent ten jest kalkulowany na podstawie szacowanego poziomu wcześniejszych spłat i oczekiwanego momentu spłaty. W przypadku wcześniejszej spłaty kredytu rezerwa ta jest rozwiązywana a dla nowo sprzedawanych kredytów na bieżąco tworzona. Według stanu na dzień 31 grudnia 2022 rezerwa wynosiła 36 327 tys. zł (na dzień 31 grudnia 2021 roku rezerwa wynosiła 30 251 tys. zł).

Łączna kwota rezerw związanych z wyrokiem TSUE według stanu na dzień 31 grudnia 2022 rezerwa wynosiła 53 211 tys. zł (na dzień 31 grudnia 2021 roku rezerwa wynosiła 51 710 tys. zł).

Utworzony poziom rezerwy opiera się na szacunkach Banku i może ulec zmianie.

Powyższe rezerwy Bank wykazuje w pozycji Rezerwy: Rezerwa na sprawy sporne, natomiast zobowiązanie Bank wykazuje w pozycji Pozostałe zobowiązania: Wierzyciele różni.

j. Wpływ zawieszenia wykonywania umów o kredyt hipoteczny udzielonych w PLN w okresie od 1 sierpnia 2022 roku do 31 grudnia 2023 roku

W związku z uchwaleniem Ustawy o finansowaniu społecznościami dla przedsiębiorstw gospodarczych i pomocy kredytobiorcom („Ustawa”), umożliwiającej Klientom zawieszenie wykonania umów o kredyt hipoteczny udzielonych w PLN w okresie od 1 sierpnia 2022 r. do 31 grudnia 2023 r. („zawieszenie”), Zarząd Banku zaakceptował w dniu 15 lipca 2022 r. szacunek wpływu tej Ustawy na wyniki i działalność Banku.

Zgodnie z Międzynarodowym Standardem Sprawozdawczości Finansowej 9 („MSSF 9”) szacunek wpływu bazuje na wyliczeniu prognozowanej wartości bilansowej brutto portfela kredytów hipotecznych w oparciu o przepływy pieniężne, uwzględniające możliwość zawieszenia, zdyskontowane oryginalną efektywną stopą procentową i został rozpoznany w rachunku wyników, w pozycji Przychody z tytułu odsetek. Bank stosuje powyższe podejście w zakresie wniosków już złożonych przez klientów jak i potencjalnych wniosków które będą złożone przez klientów w 2023 roku.

Bazując na obserwowanej i prognozowanej liczbie wniosków o zawieszenie wykonania umów, Bank w trzecim kwartale 2022 roku rozpoznał 965 mln zł negatywnego wpływu na wynik Banku oraz obniżył wartość bilansową brutto kredytów o tę kwotę.

W oparciu o dane dotyczące wykorzystania przez Klientów możliwości zawieszenia wykonania umów, w czwartym kwartale 2022 roku Bank dokonał weryfikacji szacunków i skorygował rozpoznany w III kwartale 2022 r. wpływ zawieszenia o 70 mln zł. Korekta ta miała pozytywny wpływ na wynik z tytułu odsetek w IV kwartale 2022 roku. Łączny wpływ zawieszenia wykonania umów na wynik Banku w 2022 roku wyniósł 895 mln zł.

W 2022 roku klienci odpowiadający za ok. 69% wolumenu portfela kredytów hipotecznych w PLN w Banku wystąpili z prośbą o zawieszenie wykonania umów. Bank szacuje, że klienci odpowiadający za ok. 80% wolumenu portfela kredytów złożą wniosek o zawieszenie w 2023 roku.

Powyższa kalkulacja opiera się na szacunku oczekiwanego wykorzystania przez klientów uprawnień do zawieszenia spłaty rat. W związku z tym może ona ulec zmianie, jeżeli faktyczna realizacja uprawnień w 2023 roku będzie różniła się od przyjętych założeń.

Zawieszenie wykonania umów nie wpłynęło na zmianę klasyfikacji ekspozycji do poszczególnych faz ryzyka kredytowego oraz zmianę przypisania do nich flagi forbearance na koniec 2022 roku za wyjątkiem sytuacji, w której Bank posiadał informacje świadczące o istotnym wzroście ryzyka lub utracie wartości.

k. Rezerwa na potencjalne roszczenia wynikające z postępowań dotyczących kredytów w CHF

Rezerwa na potencjalne roszczenia wynikające z postępowań dotyczących kredytów w CHF oraz model stosowany przez Bank opisano w Nocie 54 Sprawy Sądowe.

4. WYNIK Z TYTUŁU ODSETEK

Przychody z tytułu odsetek	12 miesięcy do 31.12.2022	12 miesięcy do 31.12.2021
Należności od banków	336 939	9 108
Kredyty i pożyczki udzielone klientom wyceniane według zamortyzowanego kosztu, w tym:	4 590 739	2 295 847
niebankowym podmiotom finansowym	55 902	11 389
klientom indywidualnym	1 707 383	1 239 713
podmiotom gospodarczym	2 802 540	1 030 880
w tym rolnikom indywidualnym	605 276	285 509
instytucjom sektora budżetowego	4 597	1 997
należności leasingowe	20 317	11 868
Kredyty i pożyczki udzielone klientom wyceniane według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	88 692	9 969
Instrumenty dłużne wyceniane według zamortyzowanego kosztu	599 413	591 247
Instrumenty dłużne wyceniane według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	7 569	4 607
Instrumenty dłużne wyceniane według wartości godziwej przez inne całkowite dochody	324 117	190 653
Instrumenty pochodne w ramach rachunkowości zabezpieczeń wartości godziwej	188 498	195 568
Instrumenty pochodne w ramach rachunkowości zabezpieczeń przepływów pieniężnych	11 628	7 912
Zakupione papiery wartościowe z udzielonym przyrzeczeniem odkupu	67	274
Przychody z tytułu odsetek, razem	6 147 662	3 305 185
Koszty odsetek	12 miesięcy do 31.12.2022	12 miesięcy do 31.12.2021
Zobowiązania wobec banków	(264 708)	(81 241)
Zobowiązania wobec klientów, w tym:	(1 609 451)	(90 880)
niebankowym podmiotom finansowym	(74 098)	(39 450)
klientom indywidualnym	(721 227)	(34 019)
podmiotom gospodarczym	(696 067)	(16 216)
w tym rolnikom indywidualnym	(6 351)	(109)
instytucjom sektora budżetowego	(118 059)	(1 195)
Zobowiązania z tytułu leasingu	(15 276)	(4 545)
Instrumenty pochodne oraz amortyzacja pozycji zabezpieczanej w ramach rachunkowości zabezpieczeń wartości godziwej	(790 845)	(53 031)
Instrumenty pochodne w ramach rachunkowości zabezpieczeń przepływów pieniężnych	(30 960)	(2 267)
Sprzedane papiery wartościowe z udzielonym przyrzeczeniem odkupu	(38 592)	(1 056)
Pozostałe związane z aktywami finansowymi	(88)	(4 585)
Koszty z tytułu odsetek, razem	(2 749 920)	(237 605)
Wynik z tytułu odsetek	3 397 742	3 067 580

Wartość kosztów odsetkowych obliczona z zastosowaniem efektywnej stopy, w odniesieniu do zobowiązań finansowych, które są wyceniane według zamortyzowanego kosztu wyniosła 1 928 027 tys. zł (177 722 tys. zł za okres 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2021 roku).

Przychody odsetkowe zawierają odsetki od aktywów finansowych ocenianych indywidualnie i grupowo, dla których zidentyfikowano utratę wartości. Kwota powyższych odsetek, która została ujęta w kwocie przychodów odsetkowych za rok 2022 wyniosła 116 520 tys. zł, natomiast za rok 2021 wyniosła 70 804 tys. zł.

5. WYNIK Z TYTUŁU OPŁAT I PROWIZJI

Przychody z tytułu opłat i prowizji	12 miesięcy do 31.12.2022	12 miesięcy do 31.12.2021
Z tytułu działalności kredytowej i leasingu	302 464	295 995
Z tytułu obsługi rachunków	247 920	254 632
Z tytułu obsługi gotówkowej	42 312	32 875
Z tytułu realizacji przelewów i usługi bankowości elektronicznej	98 151	84 288
Z tytułu zobowiązań gwarancyjnych i operacji dokumentowych	54 530	50 555
Z tytułu zarządzania aktywami i operacji brokerskich	107 667	130 997
Z tytułu obsługi kart płatniczych i kredytowych	325 966	246 382
Z tytułu pośrednictwa w sprzedaży produktów ubezpieczeniowych	134 278	113 322
Z tytułu pośrednictwa w sprzedaży produktów Banku i pozyskiwania klientów	17 374	16 984
Pozostałe prowizje	22 629	19 316
Przychody z tytułu opłat i prowizji, razem	1 353 291	1 245 346
Koszty z tytułu opłat i prowizji	12 miesięcy do 31.12.2022	12 miesięcy do 31.12.2021
Z tytułu działalności kredytowej i leasingu	(517)	(363)
Z tytułu obsługi rachunków	(10 293)	(9 795)
Z tytułu obsługi gotówkowej	(24 676)	(17 935)
Z tytułu realizacji przelewów i usługi bankowości elektronicznej	(7 873)	(2 699)
Z tytułu zarządzania aktywami i operacji brokerskich	(4 700)	(5 673)
Z tytułu obsługi kart płatniczych i kredytowych	(123 995)	(111 155)
Z tytułu pośrednictwa w sprzedaży produktów ubezpieczeniowych	(22 582)	(19 271)
Z tytułu pośrednictwa w sprzedaży produktów Banku i pozyskiwania klientów	(24 719)	(30 341)
Pozostałe prowizje	(54 701)	(46 064)
Koszty z tytułu opłat i prowizji, razem	(274 056)	(243 296)
Wynik z tytułu opłat i prowizji	1 079 235	1 002 050

Wynik z tytułu prowizji za rok 2022 zawiera przychody z tytułu działalności powierniczej w wysokości 107 667 tys. zł (w 2021 roku 130 997 tys. zł) oraz kwotę kosztów z tytułu działalności powierniczej w wysokości 4 700 tys. zł (w 2021 roku 5 673 tys. zł).

Wynik z tytułu prowizji zawiera przychody prowizyjne, które odnoszą się do aktywów i zobowiązań, które nie są wyceniane według wartości godziwej ze skutkiem wyceny odnoszonym do rachunku zysków i strat, za rok 2022 w kwocie 842 499 tys. zł, natomiast za rok 2021 w kwocie 798 096 tys. zł oraz koszty prowizyjne za rok 2022 w kwocie 90 660 tys. zł, a za rok 2021 w kwocie 80 404 tys. zł.

6. PRZYCHODY Z TYTUŁU DYWIDEND

Przychody z tytułu dywidend	12 miesięcy do 31.12.2022	12 miesięcy do 31.12.2021
Instrumenty kapitałowe wyceniane według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	10 817	8 550
Udziały w jednostkach zależnych	-	978
Przychody z tytułu dywidend, razem	10 817	9 528

7. WYNIK NA DZIAŁALNOŚCI HANDLOWEJ (W TYM WYNIK Z POZYCJI WYMIANY)

Wynik na działalności handlowej	12 miesięcy do 31.12.2022	12 miesięcy do 31.12.2021
Instrumenty kapitałowe wyceniane według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	11 573	22 452
Instrumenty dłużne wyceniane według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	(1 459)	(1 415)
Instrumenty pochodne i wynik z pozycji wymiany	744 270	612 621
Wynik na instrumentach finansowych wycenianych według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat i wynik z pozycji wymiany, razem	754 384	633 658
w tym marża na transakcjach walutowych i pochodnych z klientami	758 119	575 096

8. WYNIK NA DZIAŁALNOŚCI INWESTYCYJNEJ

Wynik na działalności inwestycyjnej	12 miesięcy do 31.12.2022	12 miesięcy do 31.12.2021
Utrata wartości inwestycji w spółki zależne	(17 768)	(3 608)
Instrumenty dłużne wyceniane według wartości godziwej przez inne całkowite dochody	3 286	(2 276)
Kredyty i pożyczki udzielone klientom wyceniane według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	24 094	(2 857)
Wynik na działalności inwestycyjnej, razem	9 612	(8 741)

W ciągu roku Bank nie dokonał zmiany klasyfikacji żadnych aktywów finansowych wycenianych według zamortyzowanego kosztu na wyceniane według wartości godziwej przez inne całkowite dochody.

9. WYNIK ODPISÓW Z TYTUŁU OCZEKIWANYCH STRAT KREDYTOWYCH AKTYWÓW FINANSOWYCH ORAZ REZERW NA ZOBOWIĄZANIA WARUNKOWE

Odpisy z tytułu oczekiwanych strat kredytowych aktywów finansowych oraz rezerw na zobowiązania warunkowe

12 miesięcy do 31.12.2022	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Razem	w tym POCI
Należności od banków	4 411	-	-	4 411	-
Kredyty i pożyczki udzielone klientom wyceniane według zamortyzowanego kosztu	186 188	(275 418)	(255 031)	(344 261)	(11 454)
Udzielone zobowiązania warunkowe	48 846	(7 537)	15 152	56 461	186
Papiery wartościowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu	241	318	113	672	113
Wynik odpisów z tytułu oczekiwanych strat kredytowych aktywów finansowych oraz rezerw na zobowiązania warunkowe, razem	239 686	(282 637)	(239 766)	(282 717)	(11 155)

Odpisy z tytułu oczekiwanych strat kredytowych aktywów finansowych oraz rezerw na zobowiązania warunkowe

12 miesięcy do 31.12.2021	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Razem	w tym POCI
Należności od banków	(4 055)	-	-	(4 055)	-
Kredyty i pożyczki udzielone klientom wyceniane według zamortyzowanego kosztu	(109 665)	95 395	(243 406)	(257 676)	(32 630)
Udzielone zobowiązania warunkowe	38 513	19 094	1 605	59 212	750
Papiery wartościowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu	293	128	(34 865)	(34 444)	(34 865)
Wynik odpisów z tytułu oczekiwanych strat kredytowych aktywów finansowych oraz rezerw na zobowiązania warunkowe, razem	(74 914)	114 617	(276 666)	(236 963)	(66 745)

Zmiana stanu odpisów z tytułu oczekiwanych strat kredytowych aktywów finansowych oraz rezerw na zobowiązania warunkowe

	12 miesięcy do 31.12.2022	12 miesięcy do 31.12.2021
Stan na początek okresu	(3 050 634)	(3 322 490)
Zwiększenia z tytułu utworzenia i nabycia	(267 774)	(446 045)
Zmniejszenia z tytułu zaprzestania ujmowania	204 448	268 134
Zmiany wynikające ze zmiany ryzyka kredytowego (netto)	(335 875)	(268 049)
Zmiany wynikające z aktualizacji stosowanej metody dokonywania oszacowań (netto)	-	22 736
Zmiany z tytułu modyfikacji istotnych modyfikacji	(1 486)	-
Wykorzystanie w ciężar odpisów	426 465	705 199
Pozostałe zmiany (w tym różnice kursowe)	(20 093)	(10 119)
Stan na koniec okresu	(3 044 950)	(3 050 634)

Odpisy z tytułu oczekiwanych strat kredytowych aktywów finansowych oraz rezerw na zobowiązania warunkowe	12 miesięcy do 31.12.2022	12 miesięcy do 31.12.2021
Zmiana stanu odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości aktywów finansowych oraz rezerw na zobowiązania warunkowe	(353 592)	(404 780)
Zmiana stanu początkowej utraty wartości dla aktywów finansowych klasyfikowanych jako POCI	(27 420)	21 521
Przychody z tytułu sprzedanych i spisanych wierzytelności oraz koszty z tytułu spisania wierzytelności	98 295	146 296
	(282 717)	(236 963)

10. OGÓLNE KOSZTY ADMINISTRACYJNE

Ogólne koszty administracyjne	12 miesięcy do 31.12.2022	12 miesięcy do 31.12.2021
Koszty pracownicze	(1 241 494)	(1 153 529)
Koszty marketingu	(83 884)	(101 580)
Koszty informatyczne i telekomunikacyjne	(264 575)	(212 089)
Koszty z tyt. leasingu krótkoterminowego i eksploatacji	(68 117)	(63 867)
Pozostałe koszty rzeczowe	(450 410)	(324 815)
Podróże służbowe	(14 173)	(6 723)
Koszty bankomatów i obsługi gotówkowej	(26 045)	(22 746)
Koszty outsourcingu w działalności leasingowej	(2 623)	(2 915)
Opłaty na Bankowy Fundusz Gwarancyjny	(152 340)	(143 352)
Opłaty na System Ochrony Banków Komercyjnych	(206 531)	-
Opłata na koszty nadzoru (KNF)	(13 873)	(13 138)
Ogólne koszty administracyjne, razem	(2 524 065)	(2 044 754)

W linii Pozostałe koszty rzeczowe zaprezentowane zostały koszty związane z obsługą prawną spraw sądowych dotyczących kredytów CHF w wysokości 74 519 tys. zł w 2022 roku (2021: 82 016 tys. zł).

System Ochrony Banków Komercyjnych został opisany w Nocie 56.

11. KOSZTY ŚWIADCZEŃ PRACOWNICZYCH

Koszty świadczeń pracowniczych	12 miesięcy do 31.12.2022	12 miesięcy do 31.12.2021
Koszty wynagrodzeń	(993 235)	(923 546)
Narzuty na wynagrodzenia	(178 334)	(163 211)
Świadczenia na rzecz pracowników	(44 966)	(44 770)
Koszty rezerwy na restrukturyzację	(775)	(341)
Koszty rezerwy na przyszłe zobowiązania z tytułu niewykorzystanych urlopów oraz odpraw emerytalnych	(9 095)	(7 749)
Odpisy na Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych	(14 025)	(13 191)
Pozostałe	(1 064)	(721)
Koszty świadczeń pracowniczych, razem	(1 241 494)	(1 153 529)

12. AMORTYZACJA

Amortyzacja	12 miesięcy do 31.12.2022	12 miesięcy do 31.12.2021
Rzeczowe aktywa trwałe	(206 283)	(229 456)
Wartości niematerialne	(205 640)	(168 863)
Amortyzacja, razem	(411 923)	(398 319)

13. POZOSTAŁE PRZYCHODY OPERACYJNE

Pozostałe przychody operacyjne	12 miesięcy do 31.12.2022	12 miesięcy do 31.12.2021
Z tytułu sprzedaży lub likwidacji środków trwałych, wartości niematerialnych	17 942	51 799
Z tytułu rozwiązania odpisów aktualizujących wartość pozostałych należności	9 507	9 604
Z tytułu rozwiązania rezerw na sprawy sporne i pozostałe zobowiązania	56 718	42 962
Z tytułu odzyskania kosztów windykacji	18 666	23 923
Z tytułu odzyskanych odszkodowań	650	465
Z tytułu działalności leasingowej	26 570	19 048
Inne przychody operacyjne	30 339	49 144
Pozostałe przychody operacyjne, razem	160 392	196 945

14. POZOSTAŁE KOSZTY OPERACYJNE

Pozostałe koszty operacyjne	12 miesięcy do 31.12.2022	12 miesięcy do 31.12.2021
Z tytułu kosztów sprzedaży lub likwidacji środków trwałych, wartości niematerialnych	(21 826)	(52 477)
Z tytułu utworzonych odpisów aktualizujących wartość pozostałych należności	(13 120)	(13 510)
Z tytułu utworzenia rezerw na sprawy sporne i pozostałe zobowiązania	(58 520)	(62 998)
Z tytułu windykacji należności	(37 701)	(44 899)
Z tytułu przekazanych darowizn	(6 447)	(5 973)
Z tytułu kosztów z działalności leasingowej	(24 889)	(17 347)
Z tytułu kosztów dotyczących odszkodowań, kar i grzywien	(5 322)	(10 819)
Pozostałe koszty operacyjne	(82 031)	(58 012)
Pozostałe koszty operacyjne, razem	(249 856)	(266 035)

15. PODATEK DOCHODOWY

	12 miesięcy do 31.12.2022	12 miesięcy do 31.12.2021
Podatek bieżący	(389 736)	(343 718)
Podatek odroczony	(27 548)	(93 660)
Podatek dochodowy	(417 284)	(437 378)
Wynik finansowy przed opodatkowaniem	788 176	621 904
Ustawowa stawka podatkowa	19%	19%
Podatek dochodowy od wyniku brutto	(149 753)	(118 162)
Różnice trwale w tym:	(267 530)	(319 216)
Wierzytelności spisane w straty	(27 706)	(20 298)
Koszty reprezentacji	(670)	(344)
PFRON	(1 815)	(1 589)
Opłaty na rzecz BFG	(28 945)	(27 237)
Podatek od instytucji finansowych	(81 045)	(64 241)
Ulga na badania i rozwój	16 431	6 780
Koszty roszczeń - kredyty CHF	(112 494)	(197 732)
Rezerwy na ryzyko prawne	3 633	(4 296)
Fundusz Wsparcia Kredytobiorców	(14 317)	198
Pozostałe różnice	(20 602)	(10 457)
Obciążenie/uznanie wyniku finansowego Banku z tytułu podatku dochodowego	(417 284)	(437 378)

16. ZYSK NA JEDNĄ AKCJĘ

	12 miesięcy do 31.12.2022	12 miesięcy do 31.12.2021
Podstawowy		
Zysk netto	370 892	184 526
Średnia ważona liczba akcji zwykłych (w sztukach)	147 574 201	147 492 790
Podstawowy zysk netto na akcję (wyrażony w złotych na akcję)	2,51	1,25
Rozwodniony		
Zysk netto zastosowany przy ustalaniu rozwodnionego zysku na akcję	370 892	184 526
Średnia ważona liczba akcji zwykłych (w sztukach)	147 574 201	147 492 790
Korekty na:		
- opcje na akcje	122 459	126 141
Średnia ważona liczba akcji zwykłych dla potrzeb rozwodnionego zysku na akcję (w sztukach)	147 696 660	147 618 931
Zysk rozwodniony na akcję (wyrażony w złotych na akcję)	2,51	1,25

Zgodnie z MSR 33 Bank sporządza kalkulację rozwodnionego zysku netto na jedną akcję, uwzględniając akcje emitowane warunkowo w ramach programów motywacyjnych opisanych w Nocie 39. W kalkulacjach nie uwzględniono tych elementów programów motywacyjnych, które miały działanie antyrozwadniające w prezentowanych okresach sprawozdawczych, a które w przyszłości potencjalnie mogą wpłynąć na rozwodnienie zysku na akcję.

Podstawowy zysk na akcję wylicza się jako iloraz zysku netto oraz średniej ważonej liczby akcji zwykłych w trakcie okresu.

Rozwodniony zysk na akcję wylicza się w oparciu o stosunek zysku netto do średniej ważonej liczby akcji zwykłych skorygowanych w taki sposób, jak gdyby nastąpiła zamiana na akcje wszystkich powodujących rozwodnienie potencjalnych akcji zwykłych. Bank posiada jedną kategorię powodującą rozwodnienie potencjalnych akcji zwykłych: opcje na akcje. Akcje rozwadniające wylicza się jako liczbę akcji, które zostałyby wyemitowane gdyby nastąpiła realizacja wszystkich opcji na akcje po cenie rynkowej ustalonej jako średnioroczna cena zamknięcia akcji Banku.

17. KASA I ŚRODKI W BANKU CENTRALNYM

Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	31.12.2022	31.12.2021
Gotówka i pozostałe środki	2 669 552	3 049 540
Rachunek w NBP	48 699	1 582 153
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty brutto	2 718 251	4 631 693
Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości	(9)	(283)
Razem środki pieniężne i ich ekwiwalenty netto	2 718 242	4 631 410
Zmiana stanu odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości		
	12 miesięcy do 31.12.2022	12 miesięcy do 31.12.2021
Saldo na początek okresu	(283)	(3)
Zwiększenia z tytułu utworzenia i nabycia	(3 241)	(3 067)
Zmniejszenia z tytułu zaprzestania ujmowania	3 525	3 120
Zmiany wynikające ze zmiany ryzyka kredytowego (netto)	(10)	(333)
Saldo na koniec okresu	(9)	(283)

Bank może wykorzystywać w ciągu dnia środki na rachunkach rezerwy obowiązkowej do bieżących rozliczeń pieniężnych na podstawie dyspozycji złożonej do Narodowego Banku Polskiego, musi jednak zapewnić utrzymanie średniego miesięcznego salda na tym rachunku w odpowiedniej wysokości wynikającej z deklaracji rezerwy obowiązkowej.

Środki na rachunku rezerwy obowiązkowej są oprocentowane. Na dzień 31 grudnia 2022 r. oprocentowanie środków na rachunku rezerwy obowiązkowej wynosiło 6,75% (31.12.2021 r.: 1,75%).

Saldo kasy i środków w Banku Centralnym zawiera rezerwę obowiązkową utrzymywaną na rachunku w NBP. Podstawowa stopa rezerwy obowiązkowej na 31.12.2022 r. wynosiła 3,5% (na 31.12.2021 r. wynosiła 2%). Rezerwa deklarowana do utrzymania od 31 grudnia 2022 r. wynosiła 4 082 128 tys. zł (od 31 grudnia 2021 r. 2 079 746 tys. zł).

18. NALEŻNOŚCI OD BANKÓW

Należności od banków	31.12.2022		31.12.2021		Wartość bilansowa netto	
	Wartość bilansowa brutto	Odpis	Wartość bilansowa netto	Wartość bilansowa brutto		
Rachunki bieżące	9 026 197	(1 075)	9 025 122	183 362	(52)	183 310
Lokaty międzybankowe	1 568 423	(220)	1 568 203	416 652	(25)	416 627
Kredyty i pożyczki	201 160	(133)	201 027	100 078	(5)	100 073
Inne należności	915 307	(77)	915 230	1 559 972	(5 361)	1 554 611
Należności od banków, razem	11 711 087	(1 505)	11 709 582	2 260 064	(5 443)	2 254 621

W pozycji „Inne należności” na 31.12.2022 r. zaprezentowane zostały także należności z tytułu zabezpieczeń pieniężnych w kwocie 911 221 tys. zł (31.12.2021 r. 1 545 152 tys. zł).

Kwota długoterminowych należności od banków według stanu na 31.12.2022 r. wynosiła 911 221 tys. zł (31.12.2021 r. wynosiła 1 545 152 tys. zł).

Zmiana stanu odpisów z tytułu oczekiwanych strat kredytowych na należności od Banków	12 miesięcy do 31.12.2022	12 miesięcy do 31.12.2021
Saldo na początek okresu	(5 443)	(1 668)
Zwiększenia z tytułu utworzenia i nabycia	(2 023)	(4 865)
Zmniejszenia z tytułu zaprzestania ujmowania	1 903	4 224
Zmiany wynikające ze zmiany ryzyka kredytowego (netto)	4 257	(3 134)
Pozostałe zmiany (w tym różnice kursowe)	(199)	-
Saldo na koniec okresu	(1 505)	(5 443)

Według stanu na 31 grudnia 2022 roku i 31 grudnia 2021 roku należności od banków występowały w Fazie 1.

19. POCHODNE INSTRUMENTY FINANSOWE

Wartości godziwe posiadanych instrumentów pochodnych przedstawiono w poniższej tabeli:

Instrumenty pochodne handlowe	Wartość nominalna	Wartość godziwa	
		Aktywa	Zobowiązania
31.12.2022			
Walutowe instrumenty pochodne			
walutowe transakcje terminowe (FX Forward+NDF)	15 888 527	411 685	502 865
walutowe kontrakty swap	28 263 457	645 483	363 810
walutowe transakcje (CIRS)	8 544 052	266 087	302 954
opcje walutowe zakupione i sprzedane w obrocie pozagiełdowym	3 564 359	130 680	141 744
Razem walutowe instrumenty pochodne	56 260 395	1 453 935	1 311 373
Instrumenty pochodne stóp procentowych			
kontrakty swap dla stóp procentowych	48 463 023	1 581 137	1 647 210
pozagiełdowe opcje dla stóp procentowych	10 857 435	164 484	164 851
Razem procentowe instrumenty pochodne	59 320 458	1 745 621	1 812 061
Pozostałe instrumenty pochodne			
kontrakty swap dla towarów w obrocie pozagiełdowym	674 358	24 716	24 421
transakcje FX Spot	3 292 998	-	-
Razem pozostałe instrumenty pochodne	3 967 356	24 716	24 421
Instrumenty pochodne handlowe, razem	119 548 209	3 224 272	3 147 855
w tym: wyceniane na podstawie modeli	119 548 209	3 224 272	3 147 855

Instrumenty pochodne handlowe	Wartość nominalna	Wartość godziwa	
		Aktywa	Zobowiązania
31.12.2021			
Walutowe instrumenty pochodne			
walutowe transakcje terminowe (FX Forward+NDF)	17 001 834	514 600	191 389
walutowe kontrakty swap	24 891 458	223 832	443 129
walutowe transakcje (CIRS)	12 752 996	374 796	405 837
opcje walutowe zakupione i sprzedane w obrocie pozagiełdowym	3 073 655	79 587	62 336
Razem walutowe instrumenty pochodne	57 719 943	1 192 815	1 102 691
Instrumenty pochodne stóp procentowych			
kontrakty swap dla stóp procentowych	45 520 032	642 406	749 207
pozagiełdowe opcje dla stóp procentowych	7 166 523	39 727	39 479
Razem procentowe instrumenty pochodne	52 686 555	682 133	788 686
Pozostałe instrumenty pochodne			
kontrakty swap dla towarów w obrocie pozagiełdowym	716 368	26 971	26 655
transakcje FX Spot	1 313 499	-	-
Razem pozostałe instrumenty pochodne	2 029 867	26 971	26 655
Instrumenty pochodne handlowe, razem	112 436 365	1 901 919	1 918 032
w tym: wyceniane na podstawie modeli	112 436 365	1 901 919	1 918 032

Wartość godziwa instrumentów pochodnych w rozbiciu na terminy zapadalności

31 grudnia 2022	Wartość godziwa aktywa						Wartość godziwa zobowiązania					
	Razem	<= 1 miesiąc	> 1 miesiąc <= 3 miesiące	> 3 miesiące <= 12 miesięcy	> 1 rok <= 5 lat	> 5 lat	Razem	<= 1 miesiąc	> 1 miesiąc <= 3 miesiące	> 3 miesiące <= 12 miesięcy	> 1 rok <= 5 lat	> 5 lat
Instrumenty pochodne handlowe												
Walutowe Instrumenty pochodne:												
walutowe transakcje terminowe (FX Forward+NDF)	411 685	33 973	33 354	74 478	269 880	-	502 865	23 889	35 032	112 889	331 055	-
walutowe kontrakty swap	645 483	85 915	70 599	170 179	318 790	-	363 810	44 920	55 138	76 624	187 128	-
walutowe transakcje (CIRS)	266 087	-	1 604	62 673	131 289	70 521	302 954	-	621	36 111	155 786	110 436
opcje walutowe zakupione i sprzedane w obrocie pozagiełdowym	130 680	4 878	12 883	56 314	56 605	-	141 744	9 569	18 705	60 567	52 903	-
Razem walutowe instrumenty pochodne:	1 453 935	124 766	118 440	363 644	776 564	70 521	1 311 373	78 378	109 496	286 191	726 872	110 436
Instrumenty pochodne stóp procentowych:												
kontrakty swap dla stóp procentowych	1 581 137	1 518	3 730	54 135	1 177 093	344 661	1 647 210	2 360	10 309	119 039	1 148 180	367 322
pozagiełdowe opcje dla stóp procentowych	164 484	1	-	3 523	154 376	6 584	164 851	12	-	2 911	155 365	6 563
Razem procentowe instrumenty pochodne:	1 745 621	1 519	3 730	57 658	331 469	351 245	1 812 061	2 372	10 309	121 950	1 303 545	373 885
Pozostałe instrumenty pochodne												
kontrakty swap dla towarów w obrocie pozagiełdowym	24 716	7 446	5 614	11 656	-	-	24 421	7 435	5 434	11 552	-	-
Razem pozostałe instrumenty pochodne:	24 716	7 446	5 614	11 656	-	-	24 421	7 435	5 434	11 552	-	-
Instrumenty pochodne handlowe, razem	3 224 272	133 731	127 784	432 958	2 108 033	421 766	3 147 855	88 185	125 239	419 693	2 030 417	484 321

*Dane finansowe zostały zaokrąglone i przedstawione w tysiącach złotych, w związku z tym, w niektórych wypadkach suma liczb może nie odpowiadać dokładnie łącznej sumie.

31 grudnia 2021	Wartość godziwa aktywa						Wartość godziwa zobowiązania					
	Razem	<= 1 miesiąc	> 1 miesiąc <= 3 miesiące	> 3 miesiące <= 12 miesięcy	> 1 rok <= 5 lat	> 5 lat	Razem	<= 1 miesiąc	> 1 miesiąc <= 3 miesiące	> 3 miesiące <= 12 miesięcy	> 1 rok <= 5 lat	> 5 lat
Instrumenty pochodne handlowe												
Walutowe Instrumenty pochodne:												
walutowe transakcje terminowe (FX Forward+NDF)	514 600	19 613	12 133	73 947	408 907	-	191 389	25 674	35 343	102 217	28 155	-
walutowe kontrakty swap	223 832	23 936	38 974	113 108	47 814	-	443 129	47 732	48 969	62 742	283 686	-
walutowe transakcje (CIRS)	374 796	-	486	38 218	155 189	180 903	405 837	4 644	8 463	24 196	130 812	237 722
opcje walutowe zakupione i sprzedane w obrocie pozagiełdowym	79 587	1 820	6 785	22 729	48 253	-	62 336	2 138	7 595	17 967	34 636	-
Razem walutowe instrumenty pochodne:	1 192 815	45 369	58 378	248 002	660 163	180 903	1 102 691	80 188	100 370	207 122	477 289	237 722
Instrumenty pochodne stóp procentowych:												
kontrakty swap dla stóp procentowych	642 406	5 439	6 103	60 227	226 917	343 720	749 207	2 756	7 851	63 481	325 406	349 713
pozagiełdowe opcje dla stóp procentowych	39 727	-	1	1 074	21 946	16 706	39 479	-	3	868	21 928	16 680
Razem procentowe instrumenty pochodne:	682 133	5 439	6 104	61 301	248 863	360 426	788 686	2 756	7 854	64 349	347 334	366 393
Pozostałe instrumenty pochodne												
kontrakty swap dla towarów w obrocie pozagiełdowym	26 971	7 018	3 096	16 857	-	-	26 655	6 981	3 067	16 607	-	-
Razem pozostałe instrumenty pochodne:	26 971	7 018	3 096	16 857	-	-	26 655	6 981	3 067	16 607	-	-
Instrumenty pochodne handlowe, razem	1 901 919	57 826	67 578	326 160	909 026	541 329	1 918 032	89 925	111 291	288 078	824 623	604 115

*Dane finansowe zostały zaokrąglone i przedstawione w tysiącach złotych, w związku z tym, w niektórych wypadkach suma liczb może nie odpowiadać dokładnie łącznej sumie.

Terminy zapadalności:

- dla NDF, Fx forward, Fx swap, Opcji walutowych i na indeksy, IRS, CIRS wyliczone jako różnica dni pomiędzy datą zapadalności transakcji a datą bilansową
- dla Fx spot, FRA, papierów do wydania/otrzymania wyliczone jako różnica dni pomiędzy datą waluty transakcji a datą bilansową.

20. RACHUNKOWOŚĆ ZABEZPIECZEŃ

Bank na dzień 31 grudnia 2022 roku stosuje rachunkowość zabezpieczeń wartości godziwej (**macro fair value hedge**).

Opis powiązania zabezpieczającego	Zabezpieczane ryzyko to ryzyko stopy procentowej, a w szczególności zmiany wartości godziwej aktywów i zobowiązań o stałym oprocentowaniu, spowodowane zmianami określonej stawki referencyjnej.
Pozycje zabezpieczane	Pozycjami zabezpieczanymi są rachunki bieżące o stałej stopie procentowej w walucie PLN, EUR i USD.
Instrumenty zabezpieczające	Instrumenty zabezpieczające stanowią standardowe transakcje wymiany stopy procentowej (IRS), tzw. plain vanilla IRS w walucie PLN, EUR i USD w ramach których Bank otrzymuje stałą stopę procentową i płaci zmienną stopę opartą na stawkach WIBOR 6M, WIBOR 3M, EURIBOR 6M, EURIBOR 3M, EURIBOR 1M, USD LIBOR 6M, USD LIBOR 3M, USD SFROIS.

IRS	Wartość nominalna	Wartość godziwa	
		Aktywa	Zobowiązania
31.12.2022	14 833 485	29 101	1 298 074
31.12.2021	25 073 220	65 465	1 028 790

Prezentacja wyniku na transakcjach zabezpieczanych i zabezpieczających	Zmiana wyceny według wartości godziwej transakcji zabezpieczających ujmowana jest w wyniku na rachunkowości zabezpieczeń. Odsetki od transakcji IRS i rachunków bieżących ujmowane są w wyniku odsetkowym.
--	--

W zobowiązaniach w pozycji „Korekta wartości godziwej pozycji zabezpieczanej i zabezpieczającej” znajduje się również korekta wartości instrumentów zabezpieczanych (depozytów) wynosząca:

31.12.2022	-1 233 598 tys. zł
31.12.2021	-1 083 866 tys. zł

oraz różnica wyceny do wartości godziwej pozycji zabezpieczanych dla których zostało rozwiązane powiązanie zabezpieczające w trakcie jego trwania wynosząca:

31.12.2022	-692 574 tys. zł
------------	------------------

Poniższa tabela prezentuje podział instrumentów pochodnych zabezpieczających według wartości nominalnej na dzień 31 grudnia 2022 roku i 31 grudnia 2021 roku w podziale na rezydualne terminy wymagalności:

Zabezpieczające instrumenty pochodne	31.12.2022						1-5 lat	> 5 lat	Razem
	Wartość godziwa					Nominał			
	dodatnia	ujemna	do 1 m-ca	od 1 do 3 m-cy	od 3 m-cy do 1 roku				
Kontrakty na stopę procentową									
Swapy (IRS)	29 101	1 298 074	-	1 196 899	5 606 850	4 867 771	3 161 966	14 833 485	
Razem zabezpieczające instrumenty pochodne	29 101	1 298 074	-	1 196 899	5 606 850	4 867 771	3 161 966	14 833 485	

Zabezpieczające instrumenty pochodne	31.12.2021						1-5 lat	> 5 lat	Razem
	Wartość godziwa					Nominał			
	dodatnia	ujemna	do 1 m-ca	od 1 do 3 m-cy	od 3 m-cy do 1 roku				
Kontrakty na stopę procentową									
Swapy (IRS)	65 465	1 028 790	500 000	545 994	6 189 910	14 700 739	3 136 577	25 073 220	
Razem zabezpieczające instrumenty pochodne	65 465	1 028 790	500 000	545 994	6 189 910	14 700 739	3 136 577	25 073 220	

W aktywach w pozycji „Korekta wartości godziwej pozycji zabezpieczanej i zabezpieczającej” znajduje się również korekta wartości instrumentów zabezpieczanych (kredytów) wynosząca:

31.12.2022 3 923 tys. zł

Opis powiązania zabezpieczającego	Zabezpieczane ryzyko to ryzyko stopy procentowej, a w szczególności zmiany wartości godziwej aktywów i zobowiązań o stałym oprocentowaniu, spowodowane zmianami określonej stawki referencyjnej.		
Pozycje zabezpieczane	Pozycjami zabezpieczanymi są kredyty o stałej stopie procentowej w walucie PLN.		
Instrumenty zabezpieczające	Instrumentami zabezpieczającymi są standardowe transakcje wymiany stopy procentowej (IRS), tzw. plain vanilla IRS w walucie PLN, w ramach, której Bank płaci stałą stopę procentową i otrzymuje zmienną stopę opartą na stawce WIBOR 6M.		
		Wartość godziwa	
IRS	Wartość nominalna	Aktywa	Zobowiązania
31.12.2022	250 000	-	3 773
Prezentacja wyniku na transakcjach zabezpieczanych i zabezpieczających	Zmiana wyceny według wartości godziwej transakcji zabezpieczających ujmowana jest w wyniku na rachunkowości zabezpieczeń. Odsetki od transakcji IRS i pozycji zabezpieczanych ujmowane są w wyniku odsetkowym.		

Poniższa tabela prezentuje podział instrumentów pochodnych zabezpieczających według wartości nominalnej na dzień 31 grudnia 2022 roku i na 31 grudnia 2021 roku w podziale na rezydualne terminy wymagalności:

31.12.2022

Zabezpieczające instrumenty pochodne	Wartość godziwa		Nominał					Razem
	dotatnia	ujemna	do 1 m-ca	od 1 do 3 m-cy	od 3 m-cy do 1 roku	1-5 lat	> 5 lat	
Kontrakty na stopę procentową								
Swapy (IRS)	-	3 773	-	-	-	250 000	-	250 000
Razem zabezpieczające instrumenty pochodne	-	3 773	-	-	-	250 000	-	250 000

Bank na dzień 31 grudnia 2022 roku nie stosuje rachunkowości zabezpieczeń wartości godziwej (**micro fair value hedge**). Powiązanie zabezpieczające, które istniało na 31 grudnia 2021 roku wygasło w kwietniu 2022 roku.

Opis powiązania zabezpieczającego	Zabezpieczane ryzyko to ryzyko stopy procentowej, a w szczególności zmiany wartości godziwej aktywów i zobowiązań o stałym oprocentowaniu, spowodowane zmianami określonej stawki referencyjnej.		
Pozycje zabezpieczane	Pozycjami zabezpieczanymi były: obligacje o stałym kuponie PS0422.		
Instrumenty zabezpieczające	Instrumentami zabezpieczającymi były standardowe transakcje wymiany stopy procentowej (IRS), tzw. plain vanilla IRS w walucie PLN, w ramach, której Bank płacił stałą stopę procentową i otrzymywał zmienną stopę opartą na stawce WIBOR 6M.		
		Wartość godziwa	
IRS	Wartość nominalna	Aktywa	Zobowiązania
31.12.2021	750 000	-	13 817
Prezentacja wyniku na transakcjach zabezpieczanych i zabezpieczających	Zmiana wyceny według wartości godziwej transakcji zabezpieczających ujmowana była w wyniku na rachunkowości zabezpieczeń. Odsetki od transakcji IRS i pozycji zabezpieczanych ujmowane były w wyniku odsetkowym.		

Poniższa tabela prezentuje podział instrumentów pochodnych zabezpieczających według wartości nominalnej na dzień 31 grudnia 2021 roku w podziale na rezydualne terminy wymagalności:

Zabezpieczające instrumenty pochodne	31.12.2021							
	Wartość godziwa				Nominał			
	dodatnia	ujemna	do 1 m-ca	od 1 do 3 m-cy	od 3 m-cy do 1 roku	1-5 lat	> 5 lat	Razem
Kontrakty na stopę procentową								
Swapy (IRS)	-	13 817	-	-	750 000	-	-	750 000
Razem zabezpieczające instrumenty pochodne	-	13 817	-	-	750 000	-	-	750 000

Kwoty rozpoznane w rachunku zysków i strat z tytułu rachunkowości zabezpieczeń wartości godziwej (**fair value hedge**)

Wartość godziwa	12 miesięcy do 31.12.2022	12 miesięcy do 31.12.2021
Przychód odsetkowy na instrumentach pochodnych zabezpieczających	188 498	195 568
Koszt odsetkowy na instrumentach pochodnych zabezpieczających	(790 845)	(53 031)
Zmiana wyceny według wartości godziwej transakcji zabezpieczających zaprezentowana w Wyniku na rachunkowości zabezpieczeń, w tym:	13 267	50 369
zmiana wartości godziwej instrumentów zabezpieczających	(988 077)	(1 472 733)
zmiana wartości godziwej instrumentów zabezpieczanych	1 001 344	1 523 101

Dodatkowo Bank na dzień 31 grudnia 2022 roku stosuje rachunkowość zabezpieczeń przepływów pieniężnych (**cash flow hedge**).

Opis powiązania zabezpieczającego	Zabezpieczane ryzyko to ryzyko stopy procentowej, a w szczególności brak zmienności przepływów odsetkowych na zabezpieczanym papierze, spowodowanych zmianami określonej stawki referencyjnej.											
Pozycje zabezpieczane	Pozycjami zabezpieczanymi są obligacje o zmiennym kuponie WZ1131.											
Instrumenty zabezpieczające	Instrumenty zabezpieczające stanowią standardowe transakcje wymiany stopy procentowej (IRS), tzw. plain vanilla IRS w walucie PLN w ramach których Bank otrzymuje stałą stopę procentową i płaci zmienną stopę opartą na stawce WIBOR 6M.											
IRS	<table border="1"> <thead> <tr> <th rowspan="2">Wartość nominalna</th> <th colspan="2">Wartość godziwa</th> </tr> <tr> <th>Aktywa</th> <th>Zobowiązania</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>31.12.2022</td> <td>625 000</td> <td>-</td> </tr> <tr> <td>31.12.2021</td> <td>625 000</td> <td>-</td> </tr> </tbody> </table>	Wartość nominalna	Wartość godziwa		Aktywa	Zobowiązania	31.12.2022	625 000	-	31.12.2021	625 000	-
Wartość nominalna	Wartość godziwa											
	Aktywa	Zobowiązania										
31.12.2022	625 000	-										
31.12.2021	625 000	-										
Prezentacja wyniku na transakcjach zabezpieczanych i zabezpieczających	Zmiany wartości godziwej pochodnego instrumentu zabezpieczającego wyznaczonego jako zabezpieczenie przepływów pieniężnych ujmowane są bezpośrednio w pozycji „Kapitał z aktualizacji wyceny” w części stanowiącej efektywną część zabezpieczenia. Część nieefektywną zabezpieczenia ujmuje się w rachunku zysków i strat w pozycji Wynik na rachunkowości zabezpieczeń.											

Poniższa tabela prezentuje podział instrumentów pochodnych zabezpieczających według wartości nominalnej na dzień 31 grudnia 2022 roku i 31 grudnia 2021 roku w podziale na rezydualne terminy wymagalności:

Zabezpieczające instrumenty pochodne	31.12.2022							
	Wartość godziwa				Nominał			
	dodatnia	ujemna	do 1 m-ca	od 1 do 3 m-cy	od 3 m-cy do 1 roku	1-5 lat	> 5 lat	Razem
Kontrakty na stopę procentową								
Swapy (IRS)	-	172 679	-	-	-	-	625 000	625 000
Razem zabezpieczające instrumenty pochodne	-	172 679	-	-	-	-	625 000	625 000

Zabezpieczające instrumenty pochodne	31.12.2021								
	Wartość godziwa			Nominał					Razem
	dotatnia	ujemna	do 1 m-ca	od 1 do 3 m-cy	od 3 m-cy do 1 roku	1-5 lat	> 5 lat		
Kontrakty na stopę procentową									
Swapy (IRS)	-	85 365	-	-	-	-	625 000	625 000	
Razem zabezpieczające instrumenty pochodne	-	85 365	-	-	-	-	625 000	625 000	
Zabezpieczenie przepływów pieniężnych							12 miesięcy do 31.12.2022	12 miesięcy do 31.12.2021	
Przychód odsetkowy na instrumentach pochodnych zabezpieczających							11 628	7 912	
Koszt odsetkowy na instrumentach pochodnych zabezpieczających							(30 960)	(2 267)	

Zmiany stanu kapitału z aktualizacji wyceny z tytułu wyceny instrumentów pochodnych zabezpieczających w rachunkowości zabezpieczeń przepływów pieniężnych (**cash flow hedge**).

Ryzyko stopy procentowej	31.12.2022	31.12.2021
Stan na początek okresu	(85 303)	-
Zyski lub straty wynikające z zabezpieczenia, ujęte w pozostałych całkowitych dochodach w ciągu okresu sprawozdawczego	(83 987)	(85 303)
Stan na koniec okresu	(169 290)	(85 303)

21. KREDYTY I POŻYCZKI UDZIELONE KLIENTOM WYCENIANE WEDŁUG ZAMORTYZOWANEGO KOSZTU

31.12.2022			
Kredyty i pożyczki udzielone klientom wyceniane według zamortyzowanego kosztu	Wartość bilansowa brutto	Odpis	Wartość bilansowa netto
Kredyty i pożyczki udzielone			
Niebankowym podmiotom finansowym	1 390 575	(3 333)	1 387 242
kredyty o charakterze bieżącym	1 153 300	(2 832)	1 150 468
kredyty inwestycyjne	217 912	(313)	217 599
kredyty pozostałe	19 363	(188)	19 175
Klientom indywidualnym	38 843 860	(1 178 889)	37 664 971
kredyty na nieruchomości	26 651 564	(514 442)	26 137 122
kredyty pozostałe	12 192 296	(664 447)	11 527 849
Podmiotom gospodarczym	46 098 263	(1 681 691)	44 416 572
kredyty o charakterze bieżącym	21 604 527	(1 006 260)	20 598 267
kredyty inwestycyjne	17 620 240	(531 304)	17 088 936
kredyty pozostałe	6 873 496	(144 127)	6 729 369
w tym rolnikom indywidualnym	6 835 131	(483 836)	6 351 295
kredyty o charakterze bieżącym	3 195 612	(252 641)	2 942 971
kredyty inwestycyjne	3 626 312	(228 995)	3 397 317
kredyty pozostałe	13 207	(2 200)	11 007
Instytucjom sektora budżetowego	58 956	(922)	58 034
kredyty o charakterze bieżącym	37 820	(787)	37 033
kredyty inwestycyjne	20 825	(127)	20 698
kredyty pozostałe	311	(8)	303
Należności leasingowe	400 416	(33 965)	366 451
Kredyty i pożyczki udzielone klientom wyceniane według zamortyzowanego kosztu, razem	86 792 070	(2 898 800)	83 893 270

31.12.2021			
Kredyty i pożyczki udzielone klientom wyceniane według zamortyzowanego kosztu	Wartość bilansowa brutto	Odpis	Wartość bilansowa netto
Kredyty i pożyczki udzielone			
Niebankowym podmiotom finansowym	796 523	(2 075)	794 448
kredyty o charakterze bieżącym	729 316	(1 644)	727 672
kredyty inwestycyjne	45 208	(287)	44 921
kredyty pozostałe	21 999	(144)	21 855
Klientom indywidualnym	38 817 716	(935 977)	37 881 739
kredyty na nieruchomości	26 710 997	(311 056)	26 399 941
kredyty pozostałe	12 106 719	(624 921)	11 481 798
Podmiotom gospodarczym	42 649 199	(1 831 067)	40 818 132
kredyty o charakterze bieżącym	21 240 683	(1 198 743)	20 041 940
kredyty inwestycyjne	15 549 486	(449 945)	15 099 541
kredyty pozostałe	5 859 030	(182 379)	5 676 651
w tym rolnikom indywidualnym	7 755 784	(389 619)	7 366 165
kredyty o charakterze bieżącym	3 712 040	(191 153)	3 520 887
kredyty inwestycyjne	4 032 732	(197 030)	3 835 702
kredyty pozostałe	11 012	(1 436)	9 576
Instytucjom sektora budżetowego	84 487	(1 542)	82 945
kredyty o charakterze bieżącym	57 032	(1 240)	55 792
kredyty inwestycyjne	27 118	(299)	26 819
kredyty pozostałe	337	(3)	334
Należności leasingowe	620 444	(72 957)	547 487
Kredyty i pożyczki udzielone klientom wyceniane według zamortyzowanego kosztu, razem	82 968 369	(2 843 618)	80 124 751

Kredyty i pożyczki netto udzielone klientom w podziale na Fazy

31.12.2022	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Razem	w tym POCI
Kredyty i pożyczki udzielone:	74 692 187	9 198 843	2 901 040	86 792 070	165 799
Niebankowym podmiotom finansowym	1 388 192	456	1 927	1 390 575	97
Klientom indywidualnym	33 964 611	3 881 824	997 425	38 843 860	39 402
Podmiotom gospodarczym	38 999 621	5 263 003	1 835 639	46 098 263	126 300
w tym rolnikom indywidualnym	5 156 901	1 099 973	578 257	6 835 131	120
Instytucjom sektora budżetowego	58 160	-	796	58 956	-
Należności leasingowe	281 603	53 560	65 253	400 416	-
Odpisy z tytułu oczekiwanych strat kredytowych kredytów i pożyczek udzielonych:	(361 831)	(789 147)	(1 747 822)	(2 898 800)	(39 482)
Niebankowym podmiotom finansowym	(1 602)	(33)	(1 698)	(3 333)	(84)
Klientom indywidualnym	(148 821)	(406 382)	(623 686)	(1 178 889)	(2 671)
Podmiotom gospodarczym	(209 943)	(379 362)	(1 092 386)	(1 681 691)	(36 727)
w tym rolnikom indywidualnym	(45 330)	(117 604)	(320 902)	(483 836)	-
Instytucjom sektora budżetowego	(503)	-	(419)	(922)	-
Należności leasingowe	(962)	(3 370)	(29 633)	(33 965)	-
Kredyty i pożyczki netto udzielone klientom wyceniane według zamortyzowanego kosztu, razem	74 330 356	8 409 696	1 153 218	83 893 270	126 317

31.12.2021	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Razem	w tym POCI
Kredyty i pożyczki udzielone	73 123 068	6 739 864	3 105 437	82 968 369	222 556
Niebankowym podmiotom finansowym	794 902	5	1 616	796 523	88
Klientom indywidualnym	35 339 880	2 350 493	1 127 343	38 817 716	52 581
Podmiotom gospodarczym	36 608 797	4 201 177	1 839 225	42 649 199	169 887
w tym rolnikom indywidualnym	5 998 472	1 123 755	633 557	7 755 784	2
Instytucjom sektora budżetowego	83 411	1 076	-	84 487	-
Należności leasingowe	296 078	187 113	137 253	620 444	-
Odpisy z tytułu oczekiwanych strat kredytowych kredytów i pożyczek udzielonych:	(575 547)	(486 754)	(1 781 317)	(2 843 618)	(70 908)
Niebankowym podmiotom finansowym	(752)	(1)	(1 322)	(2 075)	(72)
Klientom indywidualnym	(107 829)	(206 279)	(621 869)	(935 977)	(4 485)
Podmiotom gospodarczym	(463 990)	(274 625)	(1 092 452)	(1 831 067)	(66 351)
w tym rolnikom indywidualnym	(33 289)	(76 937)	(279 393)	(389 619)	-
Instytucjom sektora budżetowego	(1 342)	(200)	-	(1 542)	-
Należności leasingowe	(1 634)	(5 649)	(65 674)	(72 957)	-
Kredyty i pożyczki netto udzielone klientom wyceniane według zamortyzowanego kosztu, razem	72 547 521	6 253 110	1 324 120	80 124 751	151 648

Odpis z tytułu oczekiwanych strat kredytowych kredytów i pożyczek wycenianych według zamortyzowanego kosztu

Zmiana stanu odpisów z tytułu oczekiwanych strat kredytowych	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Razem
Stan na 1 stycznia 2022 roku	(575 547)	(486 754)	(1 781 317)	(2 843 618)
Zwiększenia z tytułu utworzenia i nabycia	(159 341)	(32 465)	(21 447)	(213 253)
Zmniejszenia z tytułu zaprzestania ujmowania	33 739	36 678	107 912	178 329
Zmiany wynikające ze zmiany ryzyka kredytowego (netto)	342 250	(309 081)	(459 001)	(425 832)
Zmiany z tytułu modyfikacji bez zaprzestania ujmowania (netto)	(1 040)	(436)	-	(1 476)
Wykorzystanie w ciężar odpisów	417	1 279	424 770	426 466
Pozostałe zmiany (w tym różnice kursowe)	(2 309)	1 632	(18 739)	(19 416)
Stan na 31 grudnia 2022 roku	(361 831)	(789 147)	(1 747 822)	(2 898 800)
Zmiana stanu odpisów z tytułu oczekiwanych strat kredytowych	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Razem
Stan na 1 stycznia 2021 roku	(471 373)	(581 344)	(2 041 267)	(3 093 984)
Zwiększenia z tytułu utworzenia i nabycia	(255 362)	(39 322)	(27 001)	(321 685)
Zmniejszenia z tytułu zaprzestania ujmowania	53 907	27 882	123 587	205 376
Zmiany wynikające ze zmiany ryzyka kredytowego (netto)	120 191	76 664	(551 258)	(354 403)
Zmiany wynikające z aktualizacji stosowanej metody dokonywania oszacowań (netto)	(28 870)	29 557	24 902	25 589
Wykorzystanie w ciężar odpisów	6 230	523	698 447	705 200
Pozostałe zmiany (w tym różnice kursowe)	(270)	(714)	(8 727)	(9 711)
Stan na 31 grudnia 2021 roku	(575 547)	(486 754)	(1 781 317)	(2 843 618)

Kwota długoterminowych należności z tytułu kredytów i pożyczek udzielonych klientom według stanu na 31.12.2022 r. wynosiła 73 079 119 tys. zł (31.12.2021 r. wynosiła 72 293 179 tys. zł).

Zmiana stanu kredytów i pożyczek brutto udzielonych klientom wyceniane według zamortyzowanego kosztu	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Razem
Stan na 1 stycznia 2022 roku	73 123 068	6 739 864	3 105 437	82 968 369
Zwiększenia z tytułu udzielenia i nabycia	20 211 887	900 393	114 571	21 226 851
Zmniejszenia z tytułu zaprzestania ujmowania	(38 019 812)	(4 951 413)	(1 398 634)	(44 369 859)
Zmiany wynikające z transferów pomiędzy fazami	(5 440 813)	4 786 706	654 107	-
Pozostałe zmiany	24 817 858	1 723 293	425 559	26 966 709
Stan na 31 grudnia 2022 roku	74 692 187	9 198 843	2 901 040	86 792 070

Zmiana stanu kredytów i pożyczek brutto udzielonych klientom wyceniane według zamortyzowanego kosztu	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Razem
Stan na 1 stycznia 2021 roku	62 569 000	6 903 685	4 068 274	73 540 959
Zwiększenia z tytułu udzielenia i nabycia	23 337 830	445 495	118 653	23 901 978
Zmniejszenia z tytułu zaprzestania ujmowania	(33 051 431)	(3 082 404)	(1 782 011)	(37 915 846)
Zmiany wynikające z transferów pomiędzy fazami	(1 803 072)	1 369 737	433 335	-
Pozostałe zmiany	22 070 741	1 103 350	267 186	23 441 278
Stan na 31 grudnia 2021 roku	73 123 068	6 739 864	3 105 437	82 968 369

Wartość brutto kredytów na nieruchomości dla osób fizycznych w walucie (w tys. zł)

Kredyty według walut	31.12.2022	31.12.2021
CHF	4 092 391	4 531 564
EUR	31 874	36 388
PLN	22 526 701	22 141 389
USD	598	1 656
Razem	26 651 564	26 710 997

31.12.2022				
Wartość portfela kredytowego z udziałem CHF	Wartość bilansowa brutto	w tym zaangażowania w CHF	Odpis	w tym zaangażowania w CHF
Kredyty i pożyczki udzielone				
Niebankowym podmiotom finansowym	1 390 575	-	(3 333)	-
kredyty o charakterze bieżącym	1 153 300	-	(2 832)	-
kredyty inwestycyjne	217 912	-	(313)	-
kredyty pozostałe	19 363	-	(188)	-
Klientom indywidualnym	38 843 860	4 132 032	(1 178 889)	(302 947)
kredyty na nieruchomości	26 651 564	4 092 391	(514 442)	(291 370)
kredyty pozostałe	12 192 296	39 641	(664 447)	(11 577)
Podmiotom gospodarczym	46 098 263	57 138	(1 681 691)	(13 228)
kredyty o charakterze bieżącym	21 604 527	47 864	(1 006 260)	(5 723)
kredyty inwestycyjne	17 620 240	9 167	(531 304)	(7 505)
kredyty pozostałe	6 873 496	107	(144 127)	-
w tym rolnikom indywidualnym	6 835 131	821	(483 836)	(61)
kredyty o charakterze bieżącym	3 195 612	802	(252 641)	(61)
kredyty inwestycyjne	3 626 312	19	(228 995)	-
kredyty pozostałe	13 207	-	(2 200)	-
Instytucjom sektora budżetowego	58 956	-	(922)	-
kredyty o charakterze bieżącym	37 820	-	(787)	-
kredyty inwestycyjne	20 825	-	(127)	-
kredyty pozostałe	311	-	(8)	-
Należności leasingowe	400 416	27 626	(33 965)	(6 886)
Kredyty i pożyczki, razem	86 792 070	4 216 796	(2 898 800)	(323 061)

31.12.2021				
Wartość portfela kredytowego z udziałem CHF	Wartość bilansowa brutto	w tym zaangażowania w CHF	Odpis	w tym zaangażowania w CHF
Kredyty i pożyczki udzielone				
Niebankowym podmiotom finansowym	796 523	-	(2 075)	-
kredyty o charakterze bieżącym	729 316	-	(1 644)	-
kredyty inwestycyjne	45 208	-	(287)	-
kredyty pozostałe	21 999	-	(144)	-
Klientom indywidualnym	38 817 716	4 575 112	(935 977)	(230 270)
kredyty na nieruchomości	26 710 997	4 531 564	(311 056)	(221 397)
kredyty pozostałe	12 106 719	43 548	(624 921)	(8 873)
Podmiotom gospodarczym	42 649 199	65 713	(1 831 067)	(10 781)
kredyty o charakterze bieżącym	21 240 683	56 263	(1 198 743)	(5 538)
kredyty inwestycyjne	15 549 486	8 915	(449 945)	(5 243)
kredyty pozostałe	5 859 030	535	(182 379)	-
w tym rolnikom indywidualnym	7 755 784	1 284	(389 619)	(84)
kredyty o charakterze bieżącym	3 712 040	1 225	(191 153)	(84)
kredyty inwestycyjne	4 032 732	59	(197 030)	-
kredyty pozostałe	11 012	-	(1 436)	-
Instytucjom sektora budżetowego	84 487	-	(1 542)	-
kredyty o charakterze bieżącym	57 032	-	(1 240)	-
kredyty inwestycyjne	27 118	-	(299)	-
kredyty pozostałe	337	-	(3)	-
Należności leasingowe	620 444	27 917	(72 957)	(7 274)
Kredyty i pożyczki, razem	82 968 369	4 668 742	(2 843 618)	(248 325)

22. KREDYTY I POŻYCZKI UDZIELONE KLIENTOM WYCENIANE WEDŁUG WARTOŚCI GODZIWEJ PRZEZ RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT

	31.12.2022	31.12.2021
Kredyty preferencyjne	949 298	1 219 027
Kredyty i pożyczki udzielone klientom wyceniane według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat, razem	949 298	1 219 027

Poniżej przedstawiono porównanie, wartości godziwej kredytów preferencyjnych z ich wartością bilansową brutto, jaka zostałaby ujęta, gdyby Bank - zgodnie z wymogiem MSSF 9 - nie dokonał reklasyfikacji tych portfeli według wartości godziwej przez wynik finansowy.

	Wartość bilansowa brutto	Wartość godziwa
31.12.2022	1 023 731	949 298
31.12.2021	1 343 402	1 219 027

Kredyty preferencyjne według wartości godziwej	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Razem
31.12.2022	681 103	207 147	61 048	949 298
31.12.2021	897 554	244 754	76 719	1 219 027

23. PAPIERY WARTOŚCIOWE WYCENIANE WEDŁUG ZAMORTYZOWANEGO KOSZTU

31.12.2022			
Papiery wartościowe	Wartość bilansowa brutto	Odpis	Wartość bilansowa netto
emitowane przez banki krajowe - listy zastawne	1 221	(15)	1 206
emitowane przez banki krajowe	3 833 869	-	3 833 869
emitowane przez pozostałe instytucje finansowe	1 131 309	-	1 131 309
emitowane przez instytucje rządowe szczebla centralnego – obligacje skarbowe	17 066 487	(90)	17 066 397
emitowane przez podmioty niefinansowe - obligacje	112 472	(44 690)	67 782
emitowane przez jednostki samorządowe – obligacje komunalne	66 882	(184)	66 698
Papiery wartościowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu, razem	22 212 240	(44 979)	22 167 261

31.12.2021			
Papiery wartościowe	Wartość bilansowa brutto	Odpis	Wartość bilansowa netto
emitowane przez banki krajowe - listy zastawne	5 612	(82)	5 530
emitowane przez banki krajowe	3 834 998	-	3 834 998
emitowane przez pozostałe instytucje finansowe	584 844	-	584 844
emitowane przez instytucje rządowe szczebla centralnego – obligacje skarbowe	18 642 064	(96)	18 641 968
emitowane przez podmioty niefinansowe - obligacje	167 813	(45 156)	122 657
emitowane przez jednostki samorządowe – obligacje komunalne	78 362	(318)	78 044
Papiery wartościowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu, razem	23 313 693	(45 652)	23 268 041

31.12.2022	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Razem	w tym POCl
Papiery wartościowe	22 099 768	-	112 472	22 212 240	108 317
emitowane przez banki krajowe - listy zastawne	1 221	-	-	1 221	-
emitowane przez banki krajowe	3 833 869	-	-	3 833 869	-
emitowane przez pozostałe instytucje finansowe	1 131 309	-	-	1 131 309	-
emitowane przez instytucje rządowe szczebla centralnego – obligacje skarbowe	17 066 487	-	-	17 066 487	-
emitowane przez podmioty niefinansowe - obligacje	-	-	112 472	112 472	108 317
emitowane przez jednostki samorządowe – obligacje komunalne	66 882	-	-	66 882	-
Odpisy z tytułu oczekiwanych strat kredytowych papierów wartościowych:	(289)	-	(44 690)	(44 979)	(40 535)
emitowane przez banki krajowe - listy zastawne	(15)	-	-	(15)	-
emitowane przez instytucje rządowe szczebla centralnego – obligacje skarbowe	(90)	-	-	(90)	-
emitowane przez podmioty niefinansowe - obligacje	-	-	(44 690)	(44 690)	(40 535)
emitowane przez jednostki samorządowe – obligacje komunalne	(184)	-	-	(184)	-
Papiery wartościowe netto wyceniane według zamortyzowanego kosztu, razem	22 099 479	-	67 782	22 167 261	67 782

31.12.2021	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Razem	w tym POCl
Papiery wartościowe	23 149 109	4 001	160 583	23 313 693	156 428
emitowane przez banki krajowe - listy zastawne	5 612	-	-	5 612	-
emitowane przez banki krajowe	3 834 998	-	-	3 834 998	-
emitowane przez pozostałe instytucje finansowe	584 844	-	-	584 844	-
emitowane przez instytucje rządowe szczebla centralnego – obligacje skarbowe	18 642 064	-	-	18 642 064	-
emitowane przez podmioty niefinansowe - obligacje	3 229	4 001	160 583	167 813	156 428
emitowane przez jednostki samorządowe – obligacje komunalne	78 362	-	-	78 362	-
Odpisy z tytułu oczekiwanych strat kredytowych papierów wartościowych:	(530)	(318)	(44 804)	(45 652)	(40 648)
emitowane przez banki krajowe - listy zastawne	(82)	-	-	(82)	-
emitowane przez instytucje rządowe szczebla centralnego – obligacje skarbowe	(96)	-	-	(96)	-
emitowane przez podmioty niefinansowe - obligacje	(34)	(318)	(44 804)	(45 156)	(40 648)
emitowane przez jednostki samorządowe – obligacje komunalne	(318)	-	-	(318)	-
Papiery wartościowe netto wyceniane według zamortyzowanego kosztu, razem	23 148 579	3 683	115 779	23 268 041	115 780

Zgodnie z Ustawą z dnia 14 grudnia 1994 r. o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym, na dzień 31 grudnia 2022 r. BNP Paribas posiadał obligacje skarbowe ujęte w sprawozdaniu z sytuacji finansowej w kwocie 436 880 tys. zł (o wartości nominalnej 460 000 tys. zł), które stanowiły zabezpieczenie funduszu ochrony środków gwarantowanych w ramach BFG (w 2021 r. w kwocie 336 429 tys. zł o wartości nominalnej 340 000 tys. zł).

Zmiana stanu papierów wartościowych wycenianych według zamortyzowanego kosztu według wartości bilansowej	12 miesięcy do 31.12.2022	12 miesięcy do 31.12.2021
Stan na początek okresu	23 268 041	23 361 022
Zakup papierów	636 437	-
Sprzedaż/wykup papierów	(1 704 560)	(56 116)
Zmiana na odpisach z tytułu utraty wartości	672	(33 258)
Zmiana na korekcie wartości początkowej	(2 792)	-
Zmiana odsetek należnych, z tytułu różnic kursowych, dyskonta i premii	(30 537)	(3 607)
Stan na koniec okresu	22 167 261	23 268 041

Zmiana stanu odpisów z tytułu oczekiwanych strat kredytowych papierów wartościowych wycenianych według zamortyzowanego kosztu	12 miesięcy do 31.12.2022	12 miesięcy do 31.12.2021
Stan na początek okresu	(45 652)	(12 392)
Zmniejszenia z tytułu zaprzestania ujmowania	440	259
Zmiany wynikające ze zmiany ryzyka kredytowego (netto)	233	(33 519)
Stan na koniec okresu	(44 979)	(45 652)

Kwota długoterminowych papierów wartościowych brutto wycenianych według zamortyzowanego kosztu według stanu na 31.12.2022 r. wynosiła 21 054 754 tys. zł (31.12.2021 r. wynosiła 23 257 519 tys. zł).

24. PAPIERY WARTOŚCIOWE WYCENIANE WEDŁUG WARTOŚCI GODZIWEJ PRZEZ RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT

Papiery wartościowe wyceniane według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	31.12.2022	31.12.2021
	Wartość bilansowa	
Obligacje emitowane przez podmioty niefinansowe	26 005	41 286
Obligacje zamienne na akcje podmiotów niefinansowych	56 160	51 121
Instrumenty kapitałowe	228 234	226 988
Certyfikaty emitowane przez podmioty niefinansowe	837	821
Papiery wartościowe wyceniane według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat, razem	311 236	320 216
	Wartość godziwa	
Zmiana stanu papierów wartościowych wycenianych według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	12 miesięcy do 31.12.2022	12 miesięcy do 31.12.2021
Stan na początek okresu	320 216	371 856
Zakup papierów	8 168	8 963
Sprzedaż/wykup papierów	(33 360)	(30 552)
Zmiana w wycenie według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	10 800	(32 741)
Zmiana odsetek należnych, z tytułu różnic kursowych, dyskonta i premii	5 412	2 690
Stan na koniec okresu	311 236	320 216

Kwota długoterminowych papierów wartościowych brutto wycenianych według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat według stanu na 31.12.2022 r. wynosiła 51 131 tys. zł (31.12.2021 r. wynosiła 71 945 tys. zł).

Poniższa tabela prezentuje wartość papierów wartościowych wycenianych według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat, w podziale na wyznaczone do wyceny w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat oraz obligatoryjnie wyceniane według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat.

	12 miesięcy do 31.12.2022	12 miesięcy do 31.12.2021
Instrumenty dłużne zaklasyfikowane obowiązkowo do kategorii wycenianych według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat na moment początkowego ujęcia	83 002	93 228
Instrumenty kapitałowe wyceniane według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat na moment początkowego ujęcia	228 234	226 988
Papiery wartościowe wyceniane według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat, razem	311 236	320 216

25. PAPIERY WARTOŚCIOWE WYCENIANE WEDŁUG WARTOŚCI GODZIWEJ PRZEZ INNE CAŁKOWITE DOCHODY

	31.12.2022	31.12.2021
Dłużne papiery wartościowe		
Bony pieniężne NBP	8 495 585	-
Obligacje emitowane przez banki	2 251 139	2 608 513
Obligacje skarbowe emitowane przez instytucje rządowe szczebla centralnego	4 141 351	4 101 875
Obligacje emitowane przez pozostałe instytucje finansowe	2 496 718	2 432 965
Papiery wartościowe wyceniane według wartości godziwej przez inne całkowite dochody	17 384 793	9 143 353

	12 miesięcy do 31.12.2022	12 miesięcy do 31.12.2021
Zmiana stanu papierów wartościowych wycenianych według wartości godziwej przez inne całkowite dochody		
Stan na początek okresu	9 143 353	10 228 560
Zakup papierów	80 475 220	87 312 000
Sprzedż papierów	(71 612 720)	(87 328 265)
Zmiana w wycenie według wartości godziwej przez całkowite dochody	(599 039)	(969 416)
Zmiana w wycenie według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	(2 104)	(44 296)
Zmiana odsetek należnych, z tytułu różnic kursowych, dyskonta i premii	(19 917)	(55 230)
Stan na koniec okresu	17 384 793	9 143 353

Kwota długoterminowych papierów wartościowych brutto wycenianych według wartości godziwej przez całkowite dochody według stanu na 31.12.2022 r. wynosiła 8 889 208 tys. zł (31.12.2021 r. wynosiła 8 261 704 tys. zł).

Poniższa tabela prezentuje zyski i straty dotyczące papierów wartościowych wycenianych według wartości godziwej przez inne całkowite dochody, które w danym okresie zostały ujęte bezpośrednio w kapitale własnym, a następnie zostały wyksięgowane z kapitału własnego i ujęte w wyniku finansowym za dany okres 12 miesięcy do 31 grudnia 2022 r. i 2021 roku.

Zyski/straty z papierów wartościowych wycenianych według wartości godziwej przez inne całkowite dochody	12 miesięcy do 31.12.2022	12 miesięcy do 31.12.2021
Zyski ujęte bezpośrednio w kapitale własnym a następnie przeniesione z kapitału własnego i ujęte w wyniku finansowym	13 598	31 559
Straty ujęte bezpośrednio w kapitale własnym a następnie przeniesione z kapitału własnego i ujęte w wyniku finansowym	(10 312)	(33 835)
Zyski/straty z papierów wartościowych wycenianych według wartości godziwej przez inne całkowite dochody, razem	3 286	(2 276)

26. INWESTYCJE W JEDNOSTKACH ZALEŻNYCH

	31.12.2022	31.12.2021
W podmiotach sektora finansowego	52 837	66 451
W podmiotach sektora niefinansowego	40 282	55 582
Inwestycje, razem	93 119	122 033

Udziały w jednostkach zależnych według stanu na 31.12.2022 r. i 31.12.2021 r

31.12.2022	Cena nabycia udziałów	Wartość bilansowa	Udział % Banku w kapitale podmiotu
Nazwa podmiotu			
BANKOWY FUNDUSZ NIERUCHOMOŚCIOWY ACTUS SP. Z O.O. w likwidacji	41 310	7 584	100%
BNP PARIBAS TOWARZYSTWO FUNDUSZY INWESTYCYJNYCH S.A.	36 732	12 840	100%
BNP PARIBAS LEASING SERVICES SP. Z O.O.	39 996	39 997	100%
BNP PARIBAS GROUP SERVICE CENTER S.A.	31 698	31 698	100%
CAMPUS LESZNO SP. Z O.O.	14 214	1 000	100%
Razem	163 950	93 119	100%

Bankowy Fundusz Nieruchomości Actus Sp. z o.o. w likwidacji przekazała w 2022 roku do Banku z kapitału zapasowego spółki środki pieniężne w kwocie 15 300 tys. zł.

Bank rozpoznał utratę wartości udziałów w spółce : BNP Paribas Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych S.A w kwocie 19 094 tys. zł oraz rozwiązał w spółce BNP Paribas Leasing Service Sp. z o.o. w kwocie 5 479 tys. zł za okres 2022 r.

W dniu 24.11.2022 r. zostało uprawomocnione wykreślenie z KRS spółki BNP Paribas Solutions Sp. z o.o. i to zakończyło proces jej likwidacji.

31.12.2021	Cena nabycia udziałów	Wartość bilansowa	Udział % Banku w kapitale podmiotu
Nazwa podmiotu			
BANKOWY FUNDUSZ NIERUCHOMOŚCIOWY ACTUS SP. Z O.O.	41 310	22 884	100%
BNP PARIBAS TOWARZYSTWO FUNDUSZY INWESTYCYJNYCH S.A.	36 732	31 934	100%
BNP PARIBAS LEASING SERVICES SP. Z O.O.	39 996	34 517	100%
BNP PARIBAS GROUP SERVICE CENTER S.A.	31 698	31 698	100%
CAMPUS LESZNO SP. Z O.O.	14 214	1 000	100%
BNP PARIBAS SOLUTIONS SPÓŁKA Z O.O.	3 608	-	100%
Razem	167 558	122 033	

27. WARTOŚCI NIEMATERIALNE

Wartości niematerialne	31.12.2022	31.12.2021
Licencje	604 083	533 325
Inne wartości niematerialne	39 153	17 221
Nakłady na wartości niematerialne	181 960	193 623
Wartości niematerialne, razem	825 196	744 169

Wartości niematerialne				
12 miesięcy do 31.12.2022	Licencje	Inne wartości niematerialne	Nakłady na wartości niematerialne	Ogółem
Wartość księgową brutto				
Saldo na dzień 1 stycznia	1 361 829	29 238	194 103	1 585 170
Zwiększenia:				
przeniesienie z nakładów	274 246	31 542	267 268	573 056
zakupy	233 561	30 870	-	264 431
inne	40 685	672	250 320	291 677
inne	-	-	16 948	16 948
Zmniejszenia:	(18 620)	(36)	(279 315)	(297 971)
przeniesienie z nakładów	-	-	(264 431)	(264 431)
sprzedaż, likwidacja, darowizna, niedobór	(18 448)	(36)	-	(18 484)
inne	(172)	-	(14 884)	(15 056)
Saldo na dzień 31 grudnia	1 617 455	60 744	182 056	1 860 255
Umorzenie (-)				
Saldo na dzień 1 stycznia	828 504	12 017	-	840 521
Zmiany stanu:				
amortyzacja za rok obrotowy	184 868	9 574	-	194 442
sprzedaż, likwidacja, darowizna, niedobór	195 960	9 680	-	205 640
inne	(11 092)	(36)	-	(11 128)
inne	-	(70)	-	(70)
Saldo na dzień 31 grudnia	1 013 372	21 591	-	1 034 963
Odpisy z tytułu trwałej utraty wartości (-)				
Saldo na dzień 1 stycznia	-	-	480	480
Zmiany stanu:				
aktualizacja odpisu	-	-	(384)	(384)
aktualizacja odpisu	-	-	(384)	(384)
Saldo na dzień 31 grudnia	-	-	96	96
Wartość księgową netto				
Saldo na dzień 1 stycznia	533 325	17 221	193 623	744 169
Saldo na dzień 31 grudnia	604 083	39 153	181 960	825 196

Wartości niematerialne

12 miesięcy do 31.12.2021	Licencje	Inne wartości niematerialne	Nakłady na wartości niematerialne	Ogółem
Wartość księgową brutto				
Saldo na dzień 1 stycznia	1 480 310	22 576	223 228	1 726 114
Zwiększenia:	284 573	14 133	277 106	575 812
przeniesienie z nakładów	268 487	13 977	-	282 464
zakupy	15 968	156	277 106	293 230
inne	118	-	-	118
Zmniejszenia:	(403 054)	(7 471)	(306 231)	(716 756)
przeniesienie z nakładów	-	-	(282 464)	(282 464)
sprzedaż, likwidacja, darowizna, niedobór	(401 883)	(7 471)	-	(409 354)
inne	(1 171)	-	(23 767)	(24 938)
Saldo na dzień 31 grudnia	1 361 829	29 238	194 103	1 585 170
Umorzenie (-)				
Saldo na dzień 1 stycznia	1 060 209	14 704	-	1 074 913
Zmiany stanu:	(231 705)	(2 687)	-	(234 392)
amortyzacja za rok obrotowy	153 992	14 871	-	168 863
pozostałe zmiany	-	(11 065)	-	(11 065)
sprzedaż, likwidacja, darowizna, niedobór	(385 697)	(6 493)	-	(392 190)
Saldo na dzień 31 grudnia	828 504	12 017	-	840 521
Odpisy z tytułu trwałej utraty wartości (-)				
Saldo na dzień 1 stycznia	-	-	-	-
Zmiany stanu:	-	-	480	480
utworzenie odpisu aktualizującego	-	-	480	480
Saldo na dzień 31 grudnia	-	-	480	480
Wartość księgową netto				
Saldo na dzień 1 stycznia	420 102	7 872	223 228	651 202
Saldo na dzień 31 grudnia	533 325	17 221	193 623	744 169

W odniesieniu do wartości niematerialnych, które nie są jeszcze dostępne do użytkowania, tzn. będące w trakcie realizacji, Bank na bieżąco identyfikuje przesłanki utraty wartości.

Bank według stanu na 31.12.2022 r. posiadał istotne zobowiązania umowne zaciągnięte w kwocie 14 615 tys. zł w związku z nabyciem wartości niematerialnych (3 505 tys. zł według stanu na 31.12.2021 r.).

28. RZECZOWE AKTYWA TRWAŁE

Rzeczowe aktywa trwałe	31.12.2022	31.12.2021
Środki trwałe, w tym:	393 400	445 055
grunty i budynki	85 797	94 987
sprzęt informatyczny	118 867	145 573
wyposażenie biurowe	45 426	52 004
pozostałe, w tym inwestycje w obcych środkach trwałych	143 310	152 491
Środki trwałe w budowie	44 500	22 945
Prawo do użytkowania, w tym:	621 803	765 221
grunty i budynki	596 137	743 564
pojazdy samochodowe	25 196	21 529
pozostałe, w tym inwestycje w obcych środkach trwałych	470	128
Rzeczowe aktywa trwałe, razem	1 059 703	1 233 221

Poniżej przedstawiono zmiany stanu rzeczowych aktywów trwałych w roku 2022 i 2021:

Środki trwałe i środki trwałe w budowie				
12 miesięcy do 31.12.2022	Grunty i budynki	Rzeczowe środki trwałe	Środki trwałe w budowie	Ogółem
Wartość księgową brutto				
Saldo na dzień 1 stycznia	210 443	1 040 932	22 949	1 274 324
Zwiększenia:	1 989	70 347	58 898	131 234
przeniesienie ze środków trwałych w budowie	1 532	32 120	-	33 652
zakupy	15	21 123	33 622	54 760
inne	442	17 104	25 276	42 822
Zmniejszenia:	(15 808)	(99 573)	(37 178)	(152 559)
przeniesienie ze środków trwałych w budowie	-	-	(33 652)	(33 652)
sprzedaż, likwidacja, darowizna, niedobór	(15 808)	(82 051)	-	(97 859)
inne	-	(17 522)	(3 526)	(21 048)
Saldo na dzień 31 grudnia	196 624	1 011 706	44 669	1 252 999
Umorzenie (-)				
Saldo na dzień 1 stycznia	104 583	688 657	-	793 240
Zmiany stanu:	(2 943)	13 830	-	10 887
amortyzacja za rok obrotowy	4 882	91 783	-	96 665
sprzedaż, likwidacja, darowizna, niedobór	(8 131)	(77 622)	-	(85 753)
inne	306	(331)	-	(25)
Saldo na dzień 31 grudnia	101 640	702 487	-	804 127
Odpisy z tytułu trwałej utraty wartości (-)				
Saldo na dzień 1 stycznia	10 873	2 207	4	13 084
Zmiany stanu:	(1 686)	(591)	165	(2 112)
aktualizacja odpisu	(1 686)	(591)	165	(2 112)
Saldo na dzień 31 grudnia	9 187	1 616	169	10 972
Wartość księgową netto				
Saldo na dzień 1 stycznia	94 987	350 068	22 945	468 000
Saldo na dzień 31 grudnia	85 797	307 603	44 500	437 900

Środki trwałe i środki trwałe w budowie

12 miesięcy do 31.12.2021	Grunty i budynki	Rzeczowe środki trwałe	Środki trwałe w budowie	Ogółem
Wartość księgowa brutto				
Saldo na dzień 1 stycznia	255 847	1 212 979	47 479	1 516 305
Zwiększenia:	1 110	84 955	47 663	133 728
przeniesienie ze środków trwałych w budowie	1 109	57 108	-	58 217
zakupy	1	20 488	44 160	64 649
inne	-	7 359	3 503	10 862
Zmniejszenia:	(46 514)	(257 002)	(72 193)	(375 709)
przeniesienie ze środków trwałych w budowie	-	-	(58 217)	(58 217)
sprzedaż, likwidacja, darowizna, niedobór	(46 514)	(250 365)	-	(296 879)
inne	-	(6 637)	(13 976)	(20 613)
Saldo na dzień 31 grudnia	210 443	1 040 932	22 949	1 274 324
Umorzenie (-)				
Saldo na dzień 1 stycznia	123 215	834 337	-	957 552
Zmiany stanu:	(18 632)	(145 680)	-	(164 312)
amortyzacja za rok obrotowy	5 522	97 051	-	102 573
sprzedaż, likwidacja, darowizna, niedobór	(24 154)	(242 731)	-	(266 885)
Saldo na dzień 31 grudnia	104 583	688 657	-	793 240
Odpisy z tytułu trwałej utraty wartości (-)				
Saldo na dzień 1 stycznia	13 166	1 364	41	14 571
Zmiany stanu:	(2 293)	843	(37)	(1 487)
aktualizacja odpisu	(2 293)	843	(37)	(1 487)
Saldo na dzień 31 grudnia	10 873	2 207	4	13 084
Wartość księgowa netto				
Saldo na dzień 1 stycznia	119 466	377 278	47 438	544 182
Saldo na dzień 31 grudnia	94 987	350 068	22 945	468 000

Prawo do użytkowania				
12 miesięcy do 31.12.2022	Grunty i budynki	Pojazdy samochodowe	Pozostałe, w tym inwestycje w obcych środkach trwałych	Ogółem
Wartość księgową brutto				
Saldo na dzień 1 stycznia	1 055 941	36 314	145	1 092 400
Zwiększenia	88 201	17 819	1 333	107 353
Zmniejszenia	(210 146)	(8 349)	(637)	(219 132)
Saldo na dzień 31 grudnia	933 996	45 784	841	980 621
Umorzenie (-)				
Saldo na dzień 1 stycznia	296 157	14 785	17	310 959
Zmiany stanu:	40 496	5 803	354	46 653
amortyzacja za rok obrotowy	99 974	9 527	117	109 618
pozostałe zmiany	(59 478)	(3 724)	237	(62 965)
Saldo na dzień 31 grudnia	336 653	20 588	371	357 612
Odpisy z tytułu trwałej utraty wartości (-)				
Saldo na dzień 1 stycznia	16 220	-	-	16 220
Zmiany stanu:	(15 014)	-	-	(15 014)
utworzenie odpisu aktualizującego	696	-	-	696
rozwiązanie odpisu aktualizującego	(15 710)	-	-	(15 710)
Saldo na dzień 31 grudnia	1 206	-	-	1 206
Wartość księgową netto				
Saldo na dzień 1 stycznia	743 564	21 529	128	765 221
Saldo na dzień 31 grudnia	596 137	25 196	470	621 803

Prawo do użytkowania				
12 miesięcy do 31.12.2021	Grunty i budynki	Pojazdy samochodowe	Pozostałe, w tym inwestycje w obcych środkach trwałych	Ogółem
Wartość księgową brutto				
Saldo na dzień 1 stycznia	1 116 120	27 343	280	1 143 743
Zwiększenia	79 948	14 384	145	94 477
Zmniejszenia	(140 127)	(5 413)	(280)	(145 820)
Saldo na dzień 31 grudnia	1 055 941	36 314	145	1 092 400
Umorzenie (-)				
Saldo na dzień 1 stycznia	202 379	10 773	187	213 339
Zmiany stanu:	93 778	4 012	(170)	97 620
amortyzacja za rok obrotowy	118 121	8 651	111	126 883
pozostałe zmiany	(24 343)	(4 639)	(281)	(29 263)
Saldo na dzień 31 grudnia	296 157	14 785	17	310 959
Odpisy z tytułu trwałej utraty wartości (-)				
Saldo na dzień 1 stycznia	5 914	-	-	5 914
Zmiany stanu:	10 306	-	-	10 306
utworzenie odpisu aktualizującego	13 250	-	-	13 250
rozwiązanie odpisu aktualizującego	(2 944)	-	-	(2 944)
Saldo na dzień 31 grudnia	16 220	-	-	16 220
Wartość księgową netto				
Saldo na dzień 1 stycznia	907 827	16 570	93	924 490
Saldo na dzień 31 grudnia	743 564	21 529	128	765 221

Bank według stanu na 31.12.2022 r. posiadał istotne zobowiązania umowne zaciągnięte w kwocie 569 tys. zł w związku z nabyciem rzeczowych aktywów trwałych (391 tys. zł według stanu na 31.12.2021 r.).

29. LEASING

Bank jako leasingobiorca

Bank jest stroną umów leasingu w zakresie bazowych składników aktywów takich, jak:

- nieruchomości,
- pojazdy samochodowe,
- grunty, w tym prawo wieczystego użytkowania gruntów,
- wpłaty,
- elementy wyposażenia,
- sprzęt IT.

Okres leasingu pojazdów samochodowych wynosi od 1 do 5 lat. Umowy zawierają opcje przedłużenia. Bank zawiera również umowy leasingu zwrotnego w odniesieniu do pojazdów samochodowych.

Bank jest również stroną umów leasingu nieruchomości. Umowy te są zawierane na czas określony od 1 do 30 lat oraz na czas nieokreślony. W przypadku umów na czas nieokreślony Bank ustala okres leasingu w oparciu o okres wypowiedzenia umowy. Umowy przewidują zmienne opłaty leasingowe zależne od indeksu (np. GUS, HICP).

Bank posiada także umowy leasingu gruntu na czas nieoznaczony, oraz prawa wieczystego użytkowania gruntów otrzymane na okres od 40 do 100 lat. Opłaty leasingowe są waloryzowane zgodnie z ustawą o gospodarce gruntami.

	12 miesięcy do 31.12.2022	12 miesięcy do 31.12.2021
Koszty leasingu ujęte w rachunku zysków i strat	(125 026)	(133 903)
koszty odsetek od zobowiązań z tytułu leasingu	(15 276)	(4 545)
koszty amortyzacji aktywów z tytułu prawa do użytkowania	(109 618)	(126 883)
koszty związane z leasingiem krótkoterminowym (ujęte w kosztach administracyjnych)	(133)	(2 475)

Niedzyskontowane opłaty leasingowe według terminów zapadalności	31.12.2022	31.12.2021
Do jednego roku	132 857	127 331
Powyżej 1 roku do 5 lat	425 247	461 560
Powyżej 5 lat	240 323	312 047
Razem	798 427	900 938

	31.12.2022	31.12.2021
Wartość księgowa zobowiązań z tytułu zdyskontowanych opłat leasingowych	718 724	860 009

Bank jako leasingodawca

Umowy leasingowe, na mocy których następuje przeniesienie zasadniczo całego ryzyka i pożytków wynikających z tytułu posiadania aktywów na leasingobiorcę, klasyfikowane są jako umowy leasingu finansowego. W sprawozdaniu z sytuacji finansowej ujmowana jest wartość należności w kwocie równej inwestycji leasingowej netto. Ujmowanie przychodów z tytułu umów leasingu finansowego przebiega w sposób odzwierciedlający stałą okresową stopę zwrotu na inwestycji leasingowej netto dokonanej przez Bank w ramach leasingu finansowego.

Bank nie oferuje produktów leasingu operacyjnego, tj. takiego w jakim nie następuje przeniesienie zasadniczo całego ryzyka i pożytków wynikających z tytułu posiadania aktywów na leasingobiorcę.

Należności z tytułu leasingu finansowego	31.12.2022	31.12.2021
Należności (brutto) z tytułu leasingu finansowego	409 838	628 103
Niezrealizowane przychody finansowe	(9 422)	(7 659)
Wartość bieżąca minimalnych opłat leasingowych	400 416	620 444
Odpisy z tytułu utraty wartości	(33 965)	(72 957)
Należności z tytułu leasingu finansowego, razem	366 451	547 487

Należności (brutto) z tytułu leasingu finansowego według terminów zapadalności	31.12.2022	31.12.2021
Do 1 roku	205 760	260 117
Powyżej 1 roku do 5 lat	178 782	329 769
Powyżej 5 lat	25 296	38 217
Należności (brutto) z tytułu leasingu finansowego razem	409 838	628 103

30. INNE AKTYWA

Inne aktywa:	31.12.2022	31.12.2021
Należności z tytułu umów z klientami:		
dłużnicy różni	318 786	244 059
przychody do otrzymania	80 787	104 559
rozliczenia z tytułu kart płatniczych	17 195	16 194
rozrachunki z tytułu ubezpieczeń	3 012	6 623
Pozostałe:		
rozliczenia ze spółką sekurytyzacyjną	26 126	44 797
rozrachunki międzybankowe i międzysystemowe	367 050	121 977
koszty do rozliczenia w czasie	76 916	46 429
rozrachunki z tytułu podatków i świadczeń publiczno-prawnych	8 048	10 135
pozostałe rozrachunki związane z działalnością leasingową	299	3 067
pozostałe	76 378	74 110
Inne aktywa brutto, razem	974 597	671 950
Odpisy aktualizujące wartość należności od dłużników różnych	(57 218)	(58 566)
Inne aktywa netto, razem	917 379	613 384

31. ZOBOWIĄZANIA WOBEC BANKU CENTRALNEGO

Zobowiązania wobec Banku Centralnego	31.12.2022	31.12.2021
Przekroczenie salda na rachunku bieżącym w Banku Centralnym	8 713	-

32. ZOBOWIĄZANIA WOBEC BANKÓW

Zobowiązania wobec innych banków	31.12.2022	31.12.2021
Rachunki bieżące	583 991	518 982
Depozyty międzybankowe	646 658	1 967 290
Inne zobowiązania	574 570	134 883
Zobowiązania wobec banków, razem	1 805 219	2 621 155

W pozycji „Inne zobowiązania” na 31.12.2021 r. zaprezentowane zostały także zobowiązania z tytułu sprzedanych papierów wartościowych z udzielonym przyrzeczeniem odkupu w kwocie 92 809 tys. zł.

Nie doszło do złamania postanowień umownych i kowenantów związanych z sytuacją finansową Banku i obowiązkami informacyjnymi w 2022 i 2021 roku.

Kwota zobowiązań długoterminowych wobec banków według stanu na 31.12.2022 r. wynosiła 565 853 tys. zł (31.12.2021 r. wynosiła 26 924 tys. zł).

33. ZOBOWIĄZANIA WOBEC KLIENTÓW

Zobowiązania wobec klientów	31.12.2022	31.12.2021
NIEBANKOWE PODMIOTY FINANSOWE	2 904 308	2 160 265
Rachunki bieżące	1 185 252	1 282 267
Depozyty terminowe	841 098	11 420
Kredyty i pożyczki otrzymane	491 823	101 666
Zobowiązania z tytułu rozliczeń sekurytyzacji	384 659	762 318
Inne zobowiązania	1 476	2 594
KLIENCI INDYWIDUALNI	49 020 456	44 771 344
Rachunki bieżące	29 182 509	38 430 796
Depozyty terminowe	19 342 539	5 880 637
Inne zobowiązania	495 408	459 911
PODMIOTY GOSPODARCZE	65 922 368	53 305 156
Rachunki bieżące	49 145 280	47 234 325
Depozyty terminowe	16 128 824	5 428 183
Inne zobowiązania	648 264	642 648
w tym ROLNICY INDYWIDUALNI	3 021 185	2 717 618
Rachunki bieżące	2 777 133	2 658 847
Depozyty terminowe	226 637	41 112
Inne zobowiązania	17 415	17 659
INSTYTUCJE SEKTORA BUDŻETOWEGO	2 581 919	1 586 835
Rachunki bieżące	1 683 350	1 487 523
Depozyty terminowe	895 643	78 654
Inne zobowiązania	2 926	20 658
Zobowiązania wobec klientów, razem	120 429 051	101 823 600

Kwota zobowiązań długoterminowych wobec klientów według stanu na 31.12.2022 r. wynosiła 1 341 514 tys. zł (31.12.2021 r. wynosiła 474 970 tys. zł).

34. ZOBOWIĄZANIA PODPORZĄDKOWANE

	31.12.2022	31.12.2021
Zobowiązania podporządkowane	4 416 887	4 334 572
Zmiana stanu zobowiązań podporządkowanych	12 miesięcy do 31.12.2022	12 miesięcy do 31.12.2021
Stan na początek okresu	4 334 572	4 306 539
Zmiana z tytułu odsetek, prowizji i opłat rozliczanych według ESP	16 290	6 716
Różnice kursowe	66 025	21 317
Stan na koniec okresu	4 416 887	4 334 572

35. POZOSTAŁE ZOBOWIĄZANIA

	31.12.2022	31.12.2021
Pozostałe zobowiązania		
Zobowiązania z tytułu umów z klientami		
Wierzyciele różni	183 638	205 750
Rozliczenia z tytułu kart płatniczych	172 479	158 617
Przychody przyszłych okresów	81 875	86 995
Rozliczenia z tytułu umów rachunków powierniczych	488	581
Rozrachunki z tytułu ubezpieczeń	21 867	30 320
Pozostałe zobowiązania		
Rozrachunki międzybankowe i międzysystemowe	997 337	284 944
Rezerwy na koszty rzeczowe	476 494	331 223
Rezerwy na pozostałe zobowiązania wobec pracowników	239 824	244 926
Rezerwa na niewykorzystane urlopy	42 692	41 201
Pozostałe rozliczenia publiczno-prawne	72 584	52 909
Pozostałe rozrachunki związane z działalnością leasingową	4 241	3 267
Pozostałe	78 285	63 753
Pozostałe zobowiązania, razem	2 371 804	1 504 486

36. REZERWY

	31.12.2022	31.12.2021
Rezerwa na restrukturyzację	45 843	55 530
Rezerwa na świadczenia emerytalne i podobne zobowiązania	18 547	15 351
Oczekiwane straty kredytowe na zobowiązania warunkowe	99 657	155 638
Rezerwa na sprawy sporne i podobne zobowiązania	2 050 954	1 463 248
Pozostałe rezerwy	8 290	8 229
Rezerwy, razem	2 223 291	1 697 996

Rezerwy na restrukturyzację	12 miesięcy do 31.12.2022	12 miesięcy do 31.12.2021
Wartość bilansowa na początek okresu	55 530	82 918
Utworzenie rezerwy	10 946	4 167
Wykorzystanie rezerw	(20 633)	(31 177)
Rozwiązanie rezerw	-	(378)
Wartość bilansowa na koniec okresu	45 843	55 530

Rezerwa na świadczenia emerytalne i podobne zobowiązania	12 miesięcy do 31.12.2022	12 miesięcy do 31.12.2021
Wartość bilansowa na początek okresu	15 351	17 639
Utworzenie rezerw	5 438	2 431
Wykorzystanie rezerw	(455)	(870)
Rozwiązanie rezerw	(1 787)	(3 849)
Wartość bilansowa na koniec okresu	18 547	15 351

Oczekiwane straty kredytowe na zobowiązania warunkowe	12 miesięcy do 31.12.2022	12 miesięcy do 31.12.2021
Wartość bilansowa na początek okresu	155 638	214 443
Utworzenie rezerwy	49 259	116 428
Rozwiązanie rezerwy	(20 692)	(55 414)
Zmiany wynikające ze zmiany ryzyka kredytowego (netto)	(85 040)	(123 080)
Zmiany z tytułu modyfikacji bez zaprzestania ujmowania (netto)	11	-
Zmiany wynikające z aktualizacji stosowanej metody dokonywania oszacowań (netto)	-	2 853
Inne zmiany	481	408
Wartość bilansowa na koniec okresu	99 657	155 638

Rezerwy na sprawy sporne i podobne zobowiązania	12 miesięcy do 31.12.2022	12 miesięcy do 31.12.2021
Wartość bilansowa na początek okresu	1 463 248	335 461
Utworzenie rezerwy	788 534	1 125 761
Wykorzystanie rezerw	(289 668)	(32 231)
Rozwiązanie rezerwy	(8 557)	(16 359)
Inne zmiany, w tym różnice kursowe	97 397	50 616
Wartość bilansowa na koniec okresu	2 050 954	1 463 248

Pozostałe rezerwy	12 miesięcy do 31.12.2022	12 miesięcy do 31.12.2021
Wartość bilansowa na początek okresu	8 229	8 232
Utworzenie rezerwy	63	16
Wykorzystanie rezerwy	(1)	(17)
Rozwiązanie rezerw	(1)	(2)
Wartość bilansowa na koniec okresu	8 290	8 229

37. ODROZCZONY PODATEK DOCHODOWY

W roku obrotowym nastąpiły następujące zmiany w odroczonym podatku dochodowym:

Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	Podstawa do podatku odroczonego na dzień 31 grudnia 2022	Podstawa do podatku odroczonego na dzień 31 grudnia 2021	Obciążenie wynikające ze zmiany stanu aktywa za 2022
Odsetki do zapłacenia naliczone od zobowiązań, w tym odsetki i dyskonto z tytułu certyfikatów depozytowych	716 934	374 981	64 971
Wycena instrumentów pochodnych i papierów wartościowych według wartości godziwej	3 474 948	2 102 832	260 702
Niezrealizowane zobowiązania z tytułu pozycji zabezpieczanych i instrumentów zabezpieczających	1 082	39 302	(7 262)
Kwoty odpisów z tytułu oczekiwanych strat kredytowych aktywów finansowych oraz rezerw na zobowiązania warunkowe (niebędących kosztami uzyskania przychodu), wobec których przewidziane jest uprawdopodobnienie/udokumentowanie	2 898 230	2 899 861	(310)
Przychody pobierane z góry oraz rozliczane według zamortyzowanego kosztu z uwzględnieniem efektywnej stopy procentowej	388 935	220 296	32 041
Rezerwa na odprawy emerytalne oraz rezerwa na restrukturyzację zatrudnienia	57 905	72 467	(2 767)
Pozostałe rezerwy na koszty osobowe	272 289	290 320	(3 426)
Rezerwy na koszty rzeczowe	462 766	334 480	24 374
Odpis z tytułu utraty wartości - środki trwale, wartości niematerialne	11 068	13 564	(474)
Odpis z tytułu utraty wartości akcji i udziałów w jednostkach zależnych, stowarzyszonych	73 097	64 983	1 542
Zapłacone noty odszkodowawcze	8 799	8 800	(0)
Odpisy z tytułu utraty wartości należności leasingowych	4 332	7 282	(561)
Odpisy z tytułu utraty wartości aktywów przeznaczonych do sprzedaży dotyczące działalności leasingowej	29 633	65 674	(6 848)
Nadwyżka wartości podatkowej środków trwałych w leasingu nad wartością księgową należności	93 006	87 945	962
Przychody rozliczane w czasie dotyczące działalności leasingowej	9 542	7 827	326
Zobowiązanie leasingowe	704 954	869 192	(31 205)
Odpisy z tytułu utraty wartości - pozostałe aktywa	190 351	39 061	28 745
Wycena wartości papierów wartościowych wycenianych przez inne całkowite dochody	1 444 358	753 102	131 339
Pozostałe ujemne różnice przejściowe	12 186	14 599	(458)
Razem:	10 854 415	8 266 568	491 691
Podstawa aktywa rozpoznana w rachunku zysków i strat (w danym roku oraz w latach ubiegłych) oraz obciążenie wynikające ze zmiany stanu aktywa	9 410 057	7 513 466	360 352
Podstawa aktywów rozpoznanych z kapitałem z aktualizacji wyceny oraz obciążenie wynikające ze zmiany stanu aktywa	1 444 358	753 102	131 339

Nierozpoznane aktywa z tytułu podatku odroczonego związane są z odpisami z tytułu utraty wartości kredytów i pożyczek, których nieściągalność nie zostanie uprawdopodobniona w przyszłości. Kwota niezuananych różnic przejściowych z tego tytułu wynosiła na 31 grudnia 2022 r. 26 400 tys. zł, a na 31 grudnia 2021 r. wynosiła 26 767 tys. zł.

Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	Podstawa do podatku odroczonego na dzień 31 grudnia 2022	Podstawa do podatku odroczonego na dzień 31 grudnia 2021	Obciążenie wynikające ze zmiany stanu rezerwy za 2022
Przychody do otrzymania z tytułu odsetek od należności	(1 416 318)	(1 070 459)	(65 713)
Wycena instrumentów pochodnych i papierów wartościowych według wartości godziwej	(2 700 398)	(1 046 552)	(314 231)
Wycena wartości papierów wartościowych wycenianych przez inne całkowite dochody	(18 222)	(9 993)	(1 564)
Różnica amortyzacji bilansowej i podatkowej dotycząca własnych środków trwałych Banku	(429 950)	(358 069)	(13 657)
Wartość netto prawo do użytkowania (RoU)	(623 009)	(781 441)	30 102
Koszty prac rozwojowych	(54 550)	(34 525)	(3 805)
Umowy subleasingowe	(32 574)	(34 026)	276
Niezrealizowane zobowiązania z tytułu pozycji zabezpieczanych i instrumentów zabezpieczających	(1 234 680)	(1 123 168)	(21 187)
Koszty rozliczane w czasie dotyczące działalności leasingowej	(11 375)	(12 956)	300
Pozostałe dodatnie różnice przejściowe	(6 381)	(7 747)	260
Razem:	(6 527 457)	(4 478 936)	(389 219)
Podstawa rezerwy rozpoznana w rachunku zysków i strat (w danym roku oraz w latach ubiegłych) oraz obciążenie wynikające ze zmiany stanu rezerwy	(6 502 854)	(4 461 275)	(387 900)
Podstawa rezerwy odnoszonej na kapitał z aktualizacji wyceny oraz obciążenie wynikające ze zmiany stanu rezerwy	(24 603)	(17 661)	(1 319)
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego		2 062 339	1 570 648
Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego		(1 240 217)	(850 998)
Netto aktywo z tytułu odroczonego podatku		822 122	719 650

38. DZIAŁALNOŚĆ ZANIECHANA

Bank nie prowadził działalności, która została zaniechana w 2022 roku bądź w 2021 roku.

39. PŁATNOŚCI W FORMIE AKCJI

W Banku obowiązuje „Polityka wynagradzania osób mających istotny wpływ na profil ryzyka Banku BNP Paribas S.A.”.

Zasady i założenia zawarte w Polityce gwarantują istnienie racjonalnej, zrównoważonej i podlegającej kontroli polityki wynagradzania, zgodnej z akceptowanym poziomem ryzyka, ze standardami i wartościami Banku oraz z odpowiednimi przepisami ustawowymi i wykonawczymi, w szczególności z Rozporządzeniem Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 8 czerwca 2021 r. w sprawie systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej oraz polityki wynagrodzeń w bankach oraz zaleceniami zawartymi w Dyrektywie CRD5.

Zgodnie z obowiązującą „Polityką wynagradzania osób mających istotny wpływ na profil ryzyka Banku BNP Paribas S.A.” od 2020 roku (z wyłączeniem osób, które zakończyły współpracę z Bankiem) obowiązującym instrumentem finansowym, w którym wypłacana jest część wynagrodzenia zmiennego są akcje zwykłe (zmiana z akcji fantomowych).

Wynagrodzenie zmienne za 2021 rok podlegające konwersji na instrument finansowy zostało przyznane w akcjach rzeczywistych Banku.

9 grudnia 2021 roku Rada Nadzorcza zatwierdziła zmodyfikowaną Politykę wynagradzania osób mających istotny wpływ na profil ryzyka Banku. Zmiany polegały przede wszystkim na dostosowaniu zapisów Polityki do Rozporządzenia Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 8 czerwca 2021 r. w sprawie systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej oraz polityki wynagrodzeń w bankach oraz wytycznych zawartych w Dyrektywie CRD5 i polegały m. in na wydłużeniu okresu odroczenia.

Program oparty na akcjach fantomowych

Na dzień 31 grudnia 2019 roku obowiązywał program wypłaty wynagrodzenia zmiennego przyznanego w formie instrumentu finansowego - akcje fantomowe, którego rozliczenie będzie następowało w kolejnych okresach.

Wynagrodzenie zmienne, przyznane w akcjach fantomowych, wypłacane jest jako ekwiwalent pieniężny o wartości odpowiadającej ilości przyznanych akcji. Wypłata następuje po upływie okresu retencji.

Instrumenty finansowe (akcje fantomowe) – zmiany w programie w 2022 roku.

	31.12.2022		31.12.2021	
	Instrument finansowy		Instrument finansowy	
	liczba	wartość (tys. zł)	liczba	wartość (tys. zł)
Stan na początek okresu	117 770	5 616	220 298	11 455
wykonane w danym okresie	(79 604)	(5 109)	(98 748)	(5 581)
aktualna wycena*	-	2 390	-	-
wygasłe	-	-	(3 780)	(258)
Stan na koniec okresu	38 166	2 897	117 770	5 616

*zmiana wartości pozostających do realizacji akcji fantomowych zgodnie z aktualną ceną realizacji akcji fantomowych

W 2022 roku dokonane zostały płatności z tytułu realizacji praw do akcji fantomowych odroczonej (w ramach programu za lata 2017, 2018 i 2019) w kwocie 5 109 tys. zł.

Poniższa tabela przedstawia warunki planu nabywania akcji fantomowych w roku 2022.

Rodzaj transakcji w świetle MSSF 2	Transakcje płatności w formie akcji rozliczane w środkach pieniężnych
Data ogłoszenia programu	21 czerwca 2012 – wejście w życie Uchwały Rady Nadzorczej zatwierdzającej Politykę Wynagradzania.
Data rozpoczęcia przyznania akcji fantomowych	1 marca 2022 roku
Data zakończenia przyznania akcji fantomowych	2 marca 2022 roku

Program oparty na akcjach Banku

W Banku obowiązuje program wypłaty wynagrodzenia zmiennego przyznanego pracownikom Banku mającym istotny wpływ na profil ryzyka w ramach programu opartego na akcjach Banku. Wynagrodzenie zmienne jest podzielone na część przyznaną w formie instrumentu finansowego (akcje Banku) oraz pozostałą część przyznaną w formie pieniężnej.

Przyznanie prawa do wynagrodzenia zmiennego wyrażonego w formie akcji Banku następuje poprzez wydanie warrantów subskrypcyjnych w liczbie odpowiadającej liczbie przyznanych akcji, jeden warrant uprawnia do objęcia jednej akcji. Wypłata wynagrodzenia zmiennego wyrażonego w formie akcji Banku, tj. objęcie akcji Banku w drodze realizacji praw z warrantów subskrypcyjnych, następuje po upływie okresu retencji.

Bank będzie przyznawać uczestnikom Programu Motywacyjnego warrantów subskrypcyjne, z których wynikać będzie prawo do objęcia nowych akcji Banku Serii M oraz Serii N wyemitowanych przez Bank w ramach warunkowego podwyższenia kapitału zakładowego. Prawa do objęcia akcji Serii M i N będą przyznawane z uwzględnieniem określonych w Polityce wynagradzania i regulaminach przyjętych na jej podstawie zasad podziału wynagrodzenia zmiennego na część nieodroczonej i część odroczonej. Akcje Serii M i Serii N będą stanowić składnik wynagrodzenia zmiennego dla osób mających istotny wpływ na profil ryzyka Banku w rozumieniu Rozporządzenia Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 8 czerwca 2021.

W celu realizacji Programu Motywacyjnego Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Banku podjęło również uchwały w sprawie emisji warrantów subskrypcyjnych oraz warunkowego podwyższenia kapitału zakładowego w drodze emisji akcji Serii M oraz akcji Serii N, pozbawienia dotychczasowych akcjonariuszy prawa poboru warrantów subskrypcyjnych oraz prawa poboru akcji Serii M oraz akcji Serii N, zmiany Statutu Banku oraz dematerializacji i ubiegania się o dopuszczenie akcji Serii M oraz akcji Serii N do obrotu na rynku regulowanym.

Wysokość oraz podział na część nieodroczoną i odroczoną wynagrodzenia zmiennego dla pracowników zidentyfikowanych jako MRT ustalana jest zgodnie z obowiązującą w Banku Polityką wynagradzania i regulaminami przyjętymi na jej podstawie. Regulaminy zawierają informację o poziomach premii rocznej przypisanych do poszczególnych ocen:

1. część stanowiąca co najmniej 50% jest przypisywana w formie akcji Banku (które zostaną objęte w drodze wykonania praw z warrantów subskrypcyjnych);
2. część wynagrodzenia zmiennego nie mniejsza niż 40% tego wynagrodzenia podlega odroczeniu. Okres odroczenia wynosi co najmniej 5 lat dla Kadry kierowniczej wyższego szczebla i co najmniej 4 lata i maksymalnie 5 lat dla pracowników innych niż Kadra kierownicza wyższego szczebla. Maksymalny 5 letni okres odroczenia stosowany jest w przypadku przypisania Wynagrodzenia Zmiennego, którego wysokość przekracza kwotę szczególnie wysoką.

W celu zapewnienia jednolitych i zgodnych z prawem warunków nabywania prawa do wynagrodzenia i jego wypłaty, osobom mającym istotny wpływ na profil ryzyka Banku wynagrodzenie wypłacane jest z uwzględnieniem zasad adekwatności, proporcjonalności i niedyskryminacji.

Zasady obowiązujące w Banku uwzględniają możliwość wstrzymania lub ograniczenia wypłaty wynagrodzenia zmiennego w przypadku, gdy Bank nie spełnia wymogu połączonego bufora

1. Zakazane jest wypłacanie przypisanego wynagrodzenia zmiennego ponad maksymalną kwotę podlegającą wypłacie (tzw. MDA) w sytuacji, w której Bank nie spełnia wymogu połączonego bufora w rozumieniu i na zasadach określonych w art. 55 i 56 Ustawy o nadzorze makroostrożnościowym.
2. W przypadku, gdy Bank nie spełnia wymogu połączonego bufora, wówczas przed obliczeniem MDA, Bank:
 - nie podejmuje zobowiązań w zakresie wypłat wynagrodzenia zmiennego lub uznaniowych świadczeń emerytalnych;
 - nie dokonuje wypłat wynagrodzenia zmiennego, jeżeli zobowiązanie do ich wypłaty powstało w okresie, w którym Bank nie spełniał wymogu połączonego bufora.

W przypadku ustania stosunku prawnego łączącego Bank oraz daną osobę mającą istotny wpływ na profil ryzyka Banku lub w przypadku, gdy stanowisko zostanie wykluczone z wykazu, wynagrodzenie jest wypłacane pod warunkiem spełniania wymagań określonych w Polityce wynagradzania osób mających istotny wpływ na profil ryzyka Banku BNP Paribas Bank Polska S.A.

Osoba jest uprawniona do wynagrodzenia zmiennego pod warunkiem, że nie postawiono jej zarzutów i nie podlega sankcjom karnym lub dyscyplinarnym.

Liczba akcji przyznanych w kwietniu 2022 roku w ramach nieodroczonej części wynagrodzenia zmiennego, wyniosła 74 368 sztuk.

W 2022 roku na poczet przyznanego wynagrodzenia zmiennego za rok 2019, 2020 i 2021 oraz w związku z prognozą wynagrodzenia zmiennego za 2022, które będzie przyznane w 2023 roku, w części dotyczącej akcji do wydania w przyszłości Bank ujął w kapitałach kwotę 5 958 tys. zł. Jednocześnie w kapitałach pozostaje zaewidencjonowana kwota 13 601 tys. zł (ujęta w latach poprzednich). Wartość (aktuarialna) akcji wydanych w 2022 w wysokości 4 558 tys. zł jest już zawarta w tych kwotach.

Instrumenty finansowe (akcje - część odroczone) zmiany w 2022 i 2021 roku ustalone w ramach odroczonej części wynagrodzenia zmiennego za 2019 rok i za 2020 rok.

	31.12.2022		31.12.2021	
	Instrument finansowy		Instrument finansowy	
	liczba	wartość (tys. zł)	liczba	wartość (tys. zł)
Stan na początek okresu	108 851	7 403	68 910	4 638
przyznane w danym okresie	37 191	2 718	39 941	2 765
wykonane w danym okresie	(24 282)	(1 634)	-	-
Stan na koniec okresu	121 760	8 487	108 851	7 403

Poniższa tabela przedstawia warunki Planu Nabywania Akcji/Warrantów w roku 2022.

Rodzaj transakcji w świetle MSSF 2	Transakcje w formie akcji
Data ogłoszenia programu	31 stycznia 2020 – wejście w życie Uchwały Rady Nadzorczej zatwierdzającej Politykę Wynagradzania.
Data rozpoczęcia przyznania akcji	1 marca 2022 roku
Data zakończenia przyznania akcji	2 marca 2022 roku

40. ZOBOWIĄZANIA WARUNKOWE

Poniższa tabela przedstawia wartość pozycji zobowiązań udzielonych i otrzymanych.

Zobowiązania warunkowe	31.12.2022	31.12.2021
Udzielone zobowiązania warunkowe	40 980 850	43 018 775
Zobowiązania dotyczące finansowania	29 475 246	32 755 485
Zobowiązania gwarancyjne	11 505 604	10 263 290
Otrzymane zobowiązania warunkowe	55 068 490	27 524 546
Zobowiązania o charakterze finansowym	13 482 568	13 592 590
Zobowiązania o charakterze gwarancyjnym	41 585 922	22 728 988

Kwota udzielonych zobowiązań długoterminowych według stanu na 31.12.2022 r. wynosi 18 279 953 tys. zł (31.12.2021 r. wynosiła 18 813 999 tys. zł), natomiast otrzymanych zobowiązań długoterminowych według stanu na 31.12.2022 r. wynosiła 49 935 837 tys. zł (31.12.2021 r. wynosiła 24 046 996 tys. zł).

41. USTANOWIONE ZABEZPIECZENIA

Bank posiadał następujące aktywa stanowiące zabezpieczenie zobowiązań własnych oraz zobowiązań strony trzeciej.

Zabezpieczenia ustanowione na aktywach Banku

Poniższa tabela prezentuje wartość bilansową aktywów finansowych, które zostały ustanowione jako zabezpieczenia z tytułu zaciągniętych zobowiązań lub zobowiązań warunkowych.

Aktywa stanowiące zabezpieczenie zobowiązań Banku	31.12.2022	31.12.2021
Fundusz ochrony środków gwarantowanych BFG		
rodzaj zabezpieczenia	obligacje skarbowe	
wartość nominalna zabezpieczenia	300 000	340 000
wartość bilansowa zabezpieczenia	284 894	336 429
termin wykupu zabezpieczenia	22.09.2025	25.07.2026
rodzaj zabezpieczenia	obligacje skarbowe	
wartość nominalna zabezpieczenia	160 000	-
wartość bilansowa zabezpieczenia	151 986	-
termin wykupu zabezpieczenia	21.07.2033	-
Zabezpieczenie rozliczeń transakcji pochodnych		
rodzaj zabezpieczenia	lokaty „call” (należności od banków)	
wartość nominalna zabezpieczenia	919 316	1 558 124
Zabezpieczenie rozliczeń SPV z tytułu sekurytyzacji		
rodzaj zabezpieczenia	należności stanowiące przedmiot transakcji sekurytyzacji	
wartość nominalna zabezpieczenia	364 427	722 304
Zabezpieczenia z tytułu sprzedanych papierów wartościowych z udzielonym przyrzeczeniem odkupu (repo transactions)		
wartość bilansowa zabezpieczenia	-	92 809
wartość godziwa zabezpieczenia	-	90 629

Zabezpieczenia ustanowione na aktywach klienta

Bank nie ustanowił zabezpieczenia na aktywach klientów, które może sprzedać lub zastawić.

42. WARTOŚĆ GODZIWA AKTYWÓW I ZOBOWIĄZAŃ FINANSOWYCH

W oparciu o stosowane metody ustalania wartości godziwej, poszczególne składniki aktywów i zobowiązań Bank klasyfikuje do następujących kategorii:

Poziom 1

Aktywa i zobowiązania wyceniane na podstawie kwotowań rynkowych dostępnych na aktywnych rynkach dla identycznych instrumentów.

Poziom 2

Aktywa i zobowiązania wyceniane przy zastosowaniu technik wyceny opartych o bezpośrednio lub pośrednio zaobserwowane kwotowania rynkowe lub inne informacje bazujące na kwotowaniach rynkowych.

Poziom 3

Aktywa i zobowiązania wyceniane przy zastosowaniu technik wyceny, w przypadku których dane wejściowe nie są oparte na możliwych do zaobserwowania danych rynkowych.

Bank dokonuje okresowej oceny (co najmniej raz na kwartał) przyporządkowania poszczególnych aktywów i zobowiązań do poszczególnych poziomów hierarchii wartości godziwej. Podstawą klasyfikacji do poszczególnych poziomów hierarchii wyceny są dane wejściowe użyte do wyceny, czyli kwotowania rynkowe lub inne informacje. O klasyfikacji aktywa lub zobowiązania do danego poziomu hierarchii decyduje najniższy poziom danych wejściowych użyty do wyceny, mających istotny wpływ na wyznaczenie wartości godziwej.

W przypadku zmiany użytych danych wejściowych na dane o innym poziomie, np. w wyniku zmian metodyki wyceny lub zmian źródeł danych rynkowych, Bank dokonuje transferu aktywa lub zobowiązania do właściwego poziomu wyceny w okresie sprawozdawczym, w którym ta zmiana nastąpiła.

W trzecim kwartale 2022 roku przeprowadzono przegląd kwotowań dostępnych na rynku pod kątem ich dostępności, wiarygodności i płynności. W wyniku tego przeglądu skorygowano zasady przyporządkowywania poszczególnych instrumentów do poziomów wycen. Zmiany spowodowały rozszerzenie grupy instrumentów przyporządkowanych do poziomu 2 o instrumenty denominowane w walutach krajów należących do Grupy G7 oraz instrumentów o dłuższym czasie do zapadalności.

Na dzień 31.12.2022 r. poszczególne instrumenty zostały zaliczone do następujących poziomów wycen:

- do pierwszego: obligacje skarbowe i obligacje emitowane przez Europejski Bank Inwestycyjny (wartość godziwą ustala się bezpośrednio poprzez odniesienie do publikowanych notowań cen z aktywnego rynku), akcje notowane na giełdach,
- do drugiego: obligacje emitowane przez PFR, opcje na stopę procentową w EUR, USD i GBP, opcje walutowe zapadające w ciągu 2 lat, bazowe swapy procentowo-walutowe denominowane w walutach G7 zapadające w ciągu 15 lat, bazowe swapy procentowo-walutowe denominowane w pozostałych walutach zapadające w ciągu 10 lat, kontrakty FRA zapadające w ciągu 2 lat, transakcje FX Forward, NDF i FX swap denominowane w walutach G7 zapadające w ciągu 10 lat, transakcje FX Forward, NDF i FX swap denominowane w pozostałych walutach zapadające w ciągu 3 lat, swapy towarowe zapadające w ciągu 1 roku, swapy procentowe denominowane w walutach G7, swapy procentowe denominowane w pozostałych walutach zapadające w ciągu 10 lat, instrumenty strukturyzowane (których wartość godziwą ustala się wykorzystując techniki wyceny oparte na dostępnych, weryfikowalnych danych rynkowych),
- do trzeciego: opcje na stopę procentową w PLN, opcje walutowe o terminie zapadalności powyżej 2 lat, bazowe swapy procentowo-walutowe denominowane w walutach G7 o terminie zapadalności powyżej 15 lat, bazowe swapy procentowo-walutowe denominowane w innych walutach o terminie zapadalności powyżej 10 lat, kontrakty FRA o terminie zapadalności powyżej 2 lat, transakcje FX Forward, NDF i FX swap denominowane w walutach G7 o terminie zapadalności powyżej 10 lat, transakcje FX Forward, NDF i FX swap denominowane w pozostałych walutach o terminie zapadalności powyżej 3 lat, swapy towarowe o terminie zapadalności powyżej 1 roku, swapy procentowe denominowane w innych walutach innych niż G7 o terminie zapadalności powyżej 10 lat, instrumenty strukturyzowane (których wartość godziwą ustala się stosując techniki (modele) wyceny nieoparte na dostępnych weryfikowalnych danych rynkowych), a także te instrumenty pochodne, na które utworzono korekty wartości godziwej z tytułu ryzyka kredytowego (Fair Value Correction lub Credit Value Adjustment o istotnej wysokości) oraz obligacje korporacyjne poza notowanymi na rynku CATALYST, akcje nienotowane na GPW i innych giełdach, kredyty preferencyjne (wartość godziwą ustala się przy zastosowaniu technik wyceny nieopartych na dostępnych weryfikowalnych danych rynkowych, czyli w pozostałych przypadkach niż opisane w punktach 1 i 2).

W tabeli poniżej przedstawiono podział aktywów i zobowiązań prezentowanych w jednostkowym sprawozdaniu finansowym według wartości godziwej na trzy kategorie:

31.12.2022	Poziom 1	Poziom 2	Poziom 3	Suma
Aktywa wyceniane według wartości godziwej:	17 384 793	2 987 166	1 526 741	21 898 700
Pochodne instrumenty finansowe	-	2 958 065	266 207	3 224 272
Instrumenty zabezpieczające	-	29 101	-	29 101
Papiery wartościowe wyceniane według wartości godziwej przez inne całkowite dochody	17 384 793	-	-	17 384 793
Papiery wartościowe wyceniane według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	-	-	311 236	311 236
Kredyty i pożyczki udzielone klientom wyceniane według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	-	-	949 298	949 298
Zobowiązania wyceniane według wartości godziwej:	-	4 244 791	377 590	4 622 381
Pochodne instrumenty finansowe	-	2 885 339	262 516	3 147 855
Instrumenty zabezpieczające	-	1 359 452	115 074	1 474 526

31.12.2021	Poziom 1	Poziom 2	Poziom 3	Suma
Aktywa wyceniane według wartości godziwej:	9 143 353	1 412 875	2 093 752	12 649 980
Pochodne instrumenty finansowe	-	1 347 410	554 509	1 901 919
Instrumenty zabezpieczające	-	65 465	-	65 465
Papiery wartościowe wyceniane według wartości godziwej przez inne całkowite dochody	9 143 353	-	-	9 143 353
Papiery wartościowe wyceniane według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	-	-	320 216	320 216
Kredyty i pożyczki udzielone klientom wyceniane według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	-	-	1 219 027	1 219 027
Zobowiązania wyceniane według wartości godziwej:	-	2 525 860	520 144	3 046 004
Pochodne instrumenty finansowe	-	1 458 287	459 745	1 918 032
Instrumenty zabezpieczające	-	1 067 573	60 399	1 127 972

Wartość godziwą instrumentów finansowych z poziomu 2 oraz 3 ustala się stosując techniki wyceny (np. modele).

Dane wejściowe do wyceny instrumentów klasyfikowanych do poziomu 2 oraz 3 obejmują kursy walutowe, krzywe stóp procentowych, stawki referencyjne, zmienności kursów walutowych, stawek referencyjnych oraz indeksów giełdowych i cen akcji, punkty swapowe, basis spready, wartości indeksów giełdowych oraz ceny futures.

W przypadku pochodnych instrumentów finansowych zakwalifikowanych do poziomu 3, parametrem nieobserwowalnym są korelacje pomiędzy indeksami giełdowymi, korelacje pomiędzy kursami walutowymi a indeksami giełdowym jak również zmienności implikowane akcji notowanych na GPW oraz indeksu WIG20.

W przypadku obligacji komunalnych zakwalifikowanych do poziomu 3 parametrem nieobserwowalnym jest marża na ryzyko kredytowe, która zastępowana jest wartością marży rynkowej dla instrumentów o podobnej charakterystyce. Wpływ zmian wysokości marży kredytowej na zmiany wartości godziwej ocenia się jako nieistotny.

Poniżej przedstawiono zestawienie zmian wyceny aktywów i zobowiązań zaklasyfikowanych do poziomu 3, a także kwoty odniesione do rachunku zysków i strat oraz sprawozdania z całkowitych dochodów.

	Pochodne instrumenty finansowe - aktywa	Instrumenty zabezpieczające - aktywa	Aktywa finansowe wyceniane według wartości godziwej	Pochodne instrumenty finansowe - pasywa	Instrumenty zabezpieczające - pasywa
31.12.2022					
Stan na początek okresu	554 509	-	1 539 243	(459 745)	(60 399)
Łączne zyski / straty ujęte w:	(288 302)	-	60 741	722 261	175 473
rachunku zysków i strat	(288 302)	-	60 741	722 261	175 473
sprawozdaniu z całkowitych dochodów	-	-	-	-	-
Nabycie	-	-	5 134	-	-
Sprzedaż	-	-	-	-	-
Rozliczenie/wygaśnięcie	-	-	(344 583)	-	-
Stan na koniec okresu	266 207	-	1 260 534	262 516	115 074
Niezrealizowany wynik wykazany w rachunku zysków i strat dla aktywów/ zobowiązań posiadanych na koniec okresu	(288 302)	-	60 741	722 261	175 473

	Pochodne instrumenty finansowe - aktywa	Instrumenty zabezpieczające - aktywa	Aktywa finansowe wyceniane według wartości godziwej	Pochodne instrumenty finansowe - pasywa	Instrumenty zabezpieczające - pasywa
31.12.2021					
Stan na początek okresu	287 094	94 873	1 911 704	(348 105)	-
Łączne zyski / straty ujęte w:	267 414	(94 873)	18 719	(111 640)	(60 399)
rachunku zysków i strat	267 414	(94 873)	18 719	(111 640)	(60 399)
sprawozdaniu z całkowitych dochodów	-	-	-	-	-
Nabycie	-	-	3 431	-	-
Sprzedaż	-	-	(786)	-	-
Rozliczenie/wygaśnięcie	-	-	(393 825)	-	-
Stan na koniec okresu	554 509	-	1 539 243	(459 745)	(60 399)
Niezrealizowany wynik wykazany w rachunku zysków i strat dla aktywów/ zobowiązań posiadanych na koniec okresu	267 414	(94 873)	18 719	(111 640)	(60 399)

Bank przeprowadza wyliczenia wartości godziwej dyskontując wszystkie kontraktowe przepływy transakcji przy użyciu charakterystycznych dla każdej grupy transakcji krzywych stóp procentowych. W przypadku produktów nieposiadających harmonogramu spłat przyjmuje się, że wartość godziwa jest równa wartości bilansowej transakcji lub, w przypadku produktów odnawialnych, stosuje się krzywe osądu wynikające z profilu płynnościowego tych produktów oraz oczekiwany behawioralny okres trwania tych ekspozycji.

Krzywa stóp procentowych wykorzystywana do obliczenia wartości godziwej zobowiązań (np. depozytów klientów, depozytów międzybankowych) i należności (np. kredytów klientów, lokat międzybankowych) Banku składa się z:

- krzywej stóp procentowych wolnej od ryzyka kredytowego,
- kosztu pozyskania źródeł finansowania ponad wolną od ryzyka krzywą stóp procentowych,
- marży rynkowej będącej odzwierciedleniem ryzyka kredytowego w przypadku należności.

Przy konstruowaniu krzywej rentowności do wyznaczania wartości godziwej kredytów dokonuje się podziału kredytów na podportfele w zależności od typu i waluty produktu oraz rodzaju klienta. Dla każdego wyodrębnionego podportfela wyznacza się marżę uwzględniającą ryzyko kredytowe. Marża ta wyznaczana jest z wykorzystaniem parametrów ryzyka kredytowego danego klienta wyznaczanych w procesie wyliczenia utraty wartości instrumentów finansowych.

W przypadku wszystkich kategorii parametrem nieobserwowalnym jest bieżąca marża na ryzyko kredytowe oraz bieżąca marża płynności, których wartości nie są kwotowane na aktywnym rynku.

W poniższej tabeli przedstawiono wartość księgową i godziwą tych aktywów i zobowiązań finansowych, które nie zostały wykazane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej Banku według ich wartości godziwej, a także poziom klasyfikacji wyceny.

31.12.2022	Wartość księgową	Wartość godziwa	Poziom
Aktywa finansowe			
Kasa i środki w Banku Centralnym	2 718 242	2 718 242	3
Należności od banków	11 709 582	10 994 074	3
Kredyty i pożyczki udzielone klientom wyceniane według zamortyzowanego kosztu	83 893 270	82 236 703	3
Papiery wartościowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu	22 167 261	18 100 104	1,3
Inne aktywa finansowe	675 250	675 250	3
Inwestycje w jednostkach zależnych	93 119	93 119	3
Zobowiązania finansowe			
Zobowiązania wobec Banku Centralnego	8 713	8 713	3
Zobowiązania wobec banków	1 805 219	1 875 753	3
Zobowiązania wobec klientów	120 429 051	119 349 674	3
Zobowiązania podporządkowane	4 416 887	4 393 165	3
Zobowiązania z tytułu leasingu	718 724	718 724	3
Pozostałe zobowiązania finansowe	1 380 050	1 380 050	3

31.12.2021	Wartość księgową	Wartość godziwa	Poziom
Aktywa finansowe			
Kasa i środki w Banku Centralnym	4 631 410	4 631 410	3
Należności od banków	2 254 621	2 081 712	3
Kredyty i pożyczki udzielone klientom wyceniane według zamortyzowanego kosztu	80 124 751	79 041 234	3
Papiery wartościowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu	23 268 041	21 612 237	1,3
Inne aktywa finansowe	378 151	378 151	3
Inwestycje w jednostkach zależnych	122 033	122 033	3
Zobowiązania finansowe			
Zobowiązania wobec banków	2 621 155	2 575 044	3
Zobowiązania wobec klientów	101 823 600	101 060 771	3
Zobowiązania podporządkowane	4 334 572	4 591 245	3
Zobowiązania z tytułu leasingu	860 009	860 009	3
Pozostałe zobowiązania finansowe	683 479	683 479	3

a) Należności i zobowiązania od banków

Należności i zobowiązania od banków obejmują lokaty międzybankowe oraz rozrachunki międzybankowe. Wartość godziwa lokat/depozytów o stałym i zmiennym oprocentowaniu opiera się na zdyskontowanych przepływach pieniężnych ustalanych na podstawie stóp procentowych na rynku pieniężnym dla pozycji o podobnym ryzyku kredytowym i okresie pozostałym do terminu wymagalności.

b) Kredyty i pożyczki udzielone klientom

Szacowana wartość godziwa kredytów i pożyczek stanowi zdyskontowaną kwotę przyszłych przepływów środków pieniężnych do otrzymania przy zastosowaniu bieżących stóp rynkowych skorygowanych o koszt finansowania oraz o rzeczywiste lub oszacowane marże na ryzyko kredytowe.

Wartość godziwa kredytów i pożyczek objętych Ustawą o finansowaniu społecznościowym dla przedsięwzięć gospodarczych i pomocy kredytobiorcom uwzględnia wpływ zmian w harmonogramach spłat wynikających z wprowadzenia wakacji kredytowych.

c) Papiery wartościowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu

Wartość godziwa papierów wartościowych wycenianych w zamortyzowanym koszcie została ustalona poprzez odniesienie do publikowanych notowań cen z aktywnego rynku dla notowanych papierów wartościowych (pierwszy poziom wyceny lub drugi poziom wyceny, w przypadku obniżonej płynności). Natomiast dla nienotowanych papierów wartościowych wartość godziwa została ustalona przy zastosowaniu technik wyceny nieopartych na dostępnych danych rynkowych (trzeci poziom wyceny).

d) Inwestycje w jednostkach zależnych i stowarzyszonych

Wartość godziwa inwestycji w jednostkach zależnych i stowarzyszonych została przyjęta w ich wartości bilansowej

e) Zobowiązania z tytułu pożyczki podporządkowanej

Zobowiązania obejmują pożyczki podporządkowane. Wartość godziwa pożyczki o zmiennym oprocentowaniu opiera się na zdyskontowanych przepływach pieniężnych ustalanych na podstawie stóp procentowych na rynku pieniężnym dla pozycji o podobnym ryzyku kredytowym i okresie pozostałym do terminu wymagalności.

f) Zobowiązania wobec klientów

Wartość godziwa depozytów o stałym i zmiennym oprocentowaniu opiera się na zdyskontowanych przepływach pieniężnych ustalanych na podstawie stóp procentowych na rynku pieniężnym skorygowanych o rzeczywisty koszt pozyskania środków w ciągu ostatnich 3 miesięcy. W przypadku depozytów na żądanie przyjmuje się, że wartość godziwa równa jest ich wartości bilansowej.

g) Zobowiązania z tytułu leasingu

Wartość godziwa zobowiązań z tytułu leasingu została przyjęta w ich wartości bilansowej.

h) Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych

Wartość godziwą zobowiązań z tytułu emisji papierów wartościowych oszacowano stosując model dyskontujący przyszłe przepływy pieniężne wynikające z inwestycji, bazujący na rynkowych krzywych stóp procentowych skorygowanych o ryzyko kredytowe emitenta.

Kompensowanie aktywów i zobowiązań finansowych

31.12.2022	Wartość brutto wykazywana w aktywach/pasywach finansowych	Wartość netto wykazywana w aktywach/pasywach finansowych	Wartość możliwa do kompensowania w ramach zawartych umów	Wartość Cash-Collateral	Wartość netto
Aktywa finansowe					
Instrumenty pochodne handlowe i zabezpieczające	3 253 373	3 253 373	(2 477 594)	(588 655)	187 125
Razem	3 253 373	3 253 373	(2 477 594)	(588 655)	187 125
Pasywa finansowe					
Instrumenty pochodne handlowe i zabezpieczające	4 622 381	4 622 381	(2 477 594)	(919 316)	1 225 471
Razem	4 622 381	4 622 381	(2 477 594)	(919 316)	1 225 471
31.12.2021					
Aktywa finansowe					
Instrumenty pochodne handlowe i zabezpieczające	1 967 384	1 967 384	(1 283 175)	(46 407)	637 801
Razem	1 967 384	1 967 384	(1 283 175)	(46 407)	637 801
Pasywa finansowe					
Instrumenty pochodne handlowe i zabezpieczające	3 046 005	3 046 005	(1 283 175)	(1 552 559)	210 271
Razem	3 046 005	3 046 005	(1 283 175)	(1 552 559)	210 271

Możliwość kompensowania niewymagalnych należności i zobowiązań, jak również rozliczenie w kwocie netto w przypadku przedterminowego rozliczenia kontraktu, wynika z postanowień umów ramowych/ ISDA zawartych z kontrahentami.

43. SPRZEDAŻ NALEŻNOŚCI

W 2022 roku Bank zawarł umowy dotyczące sprzedaży portfela kredytów z portfela detalicznego, MSP i korporacyjnego.

Wartość bilansowa brutto sprzedanego portfela wycenianego w zamortyzowanym koszcie wynosiła 387 666 tys. zł, wysokość utworzonych odpisów z tytułu utraty wartości wynosiła 313 497 tys. zł.

Cena umowna sprzedaży tych portfeli została ustalona na 108 213 tys. zł. Wpływ netto na wynik Banku z tytułu sprzedaży portfeli wyniósł 34 044 tys. zł i jest prezentowany w linii Wynik odpisów z tytułu oczekiwanych strat kredytowych aktywów finansowych oraz rezerw na zobowiązania warunkowe.

44. SEKURYZACJA

W grudniu 2017 roku Bank dokonał transakcji sekuryzacji portfela kredytów gotówkowych oraz samochodowych przy użyciu spółki zależnej BGZ Poland ABS1 DAC (SPV). Zawarta transakcja jest sekuryzacją tradycyjną polegającą na przeniesieniu prawa własności sekuryzowanych wierzytelności na rzecz spółki BGZ Poland ABS1 DAC (SPV) z siedzibą w Irlandii. Okres rewolwingowy wynosił 24 miesiące i zakończył się w grudniu 2019 roku. Od stycznia 2020 roku transakcja podlega amortyzacji.

W wyniku sekuryzacji Bank uzyskał finansowanie działalności w zamian za oddanie praw do przyszłych przepływów wynikających z sekuryzowanego portfela kredytów o wartości wynoszącej na 22.11.2017 r. (tzw. cut-off) 2 300 471 tys. zł. Maksymalny termin pełnego wykupu obligacji i spłaty pożyczki to 27.04.2032 r.

SPV wyemitowała na bazie sekuryzowanych aktywów obligacje o łącznej wartości 2 180 850 tys. zł i otrzymała pożyczkę w wysokości 119 621 tys. zł, które zostały zabezpieczone poprzez zastaw rejestrowy na prawach do przepływów pieniężnych z sekuryzowanych aktywów. Na koniec grudnia 2022 roku wartość obligacji i pożyczki wynosiła łącznie 384 417 tys. zł.

Główną korzyścią przeprowadzonej transakcji jest pozytywny wpływ na wskaźniki adekwatności kapitałowej oraz poprawa płynności i dywersyfikacja źródeł finansowania.

W świetle zapisów MSSF 9 warunki umowne sekuryzacji nie spełniają przesłanek do usunięcia sekuryzowanych aktywów ze sprawozdania finansowego. W związku z powyższym Bank rozpoznaje sekuryzowane aktywa w pozycji Kredyty i pożyczki udzielone klientom na 31 grudnia 2022 roku według wartości brutto 409 057 tys. zł.

Bank pełni funkcję serwisera w przedmiotowej transakcji.

Wartości bilansowe oraz wartości godziwe aktywów finansowych objętych sekuryzacją i powiązanych z nimi zobowiązań

	Wartość bilansowa		Wartość godziwa	
	31.12.2022	31.12.2021	31.12.2022	31.12.2021
Aktywa	409 057	775 591	357 691	706 029
Zobowiązania	384 417	761 924	384 417	761 924

45. DZIAŁALNOŚĆ POWIERNICZA

Bank prowadzi działalność powierniczą polegającą na utrzymywaniu aktywów lub rozrachunku transakcji Klientów. Aktywa te nie zostały wykazane w sprawozdaniu finansowym, ponieważ nie należą do Banku.

Na dzień 31 grudnia 2022 roku Biuro Usług Powierniczych prowadziło na rzecz klientów 193 rachunki papierów wartościowych. Wartość godziwa instrumentów finansowych klientów Biura Usług Powierniczych na ten dzień wynosiła 20 444 155 tys. zł.

W okresie sprawozdawczym przechowywano papiery wartościowe znajdujące się w publicznym obrocie i papiery w formie materialnej oraz papiery wartościowe znajdujące się w obrocie za granicą. W ramach świadczenia usług powierniczych na rzecz klientów Bank współpracował z kilkoma biurami maklerskimi. Bank pełni funkcje depozytariusza dla krajowych funduszy inwestycyjnych.

46. AKCJONARIAT BANKU BNP PARIBAS BANK POLSKA S.A.

Na 31 grudnia 2022 r. struktura akcjonariatu BNP Paribas Bank Polska S.A., z wyszczególnieniem akcjonariuszy posiadających co najmniej 5% ogólnej liczby głosów na Walnym Zgromadzeniu, przedstawiała się następująco:

Akcjonariusz	Liczba akcji	% udziału w kapitale zakładowym	liczba głosów na Walnym Zgromadzeniu	% udział w ogólnej liczbie głosów na Walnym Zgromadzeniu
BNP Paribas, łącznie:	128 991 553	87,40%	128 991 553	87,40%
BNP Paribas bezpośrednio	93 501 327	63,35%	93 501 327	63,35%
BNP Paribas Fortis SA/NV bezpośrednio	35 490 226	24,05%	35 490 226	24,05%
Pozostali	18 601 597	12,60%	18 601 597	12,60%
Ogółem	147 593 150	100,00%	147 593 150	100,00%

Kapitał akcyjny Banku według stanu na 31 grudnia 2022 r. wynosił 147 593 tys. zł.

W skład kapitału wchodziło 147 593 150 akcji o wartości nominalnej 1 zł każda, w tym: 15 088 100 akcji serii A, 7 807 300 akcji serii B, 247 329 akcji serii C, 3 220 932 akcji serii D, 10 640 643 akcji serii E, 6 132 460 akcji serii F, 8 000 000 akcji serii G, 5 002 000 akcji serii H, 28 099 554 akcji serii I, 2 500 000 akcji serii J, 10 800 000 akcji serii K, 49 880 600 akcji serii L oraz 174 232 akcji serii M.

Cztery akcje serii B są akcjami uprzywilejowanymi. Przywilej ten obejmuje prawo uzyskania wypłaty pełnej sumy nominalnej przypadającej na akcję w razie likwidacji Banku po zaspokojeniu wierzycieli, w pierwszej kolejności przed wpłatami przypadającymi na akcje zwykłe, które to wpłaty wobec wykonania przywileju mogą nie pokryć sumy nominalnej tych akcji.

Ogólna liczba głosów wynikająca ze wszystkich akcji Banku wynosi 147 593 150 głosów. Liczba głosów wynikających z przyznanych w 2022 r. akcji serii M wynosi 74 368 głosów, a łączna liczba głosów wynikających z przyznanych akcji serii M 174 232 głosy.

Wysokość warunkowego podwyższenia kapitału zakładowego po wydaniu akcji serii M wynosi 401 768 zł.

Zmiany w strukturze akcjonariatu w 2022 r.

4 kwietnia 2022 r. nastąpiło podwyższenie kapitału zakładowego Banku z kwoty 147 518 782 zł do kwoty 147 593 150 zł w wyniku objęcia 74 368 akcji serii M w wykonaniu praw z objętych wcześniej imiennych warrantów subskrypcyjnych serii A2.

Stan posiadania akcji BNP Paribas Bank Polska przez członków Rady Nadzorczej Banku oraz członków Zarządu Banku

Zestawienie stanu posiadania akcji Banku oraz uprawnień do akcji przez członków Zarządu i Rady Nadzorczej Banku na dzień przekazania sprawozdania za 3 kwartał 2022 r. (10 listopada 2022 r.) oraz raportu za rok 2022 (1 marca 2023 r.) zostało zaprezentowane poniżej.

Stan posiadania przez poszczególnych członków Zarządu akcji Banku oraz uprawnień do akcji nie uległ zmianie od dnia publikacji poprzedniego raportu tj. 10 listopada 2022 r.

CZŁONEK ZARZĄDU BANKU	AKCJE*	WARRANTY SUBSKRYPCYJNE	AKCJE	WARRANTY SUBSKRYPCYJNE**
	10.11.2022	10.11.2022	1.03.2023	1.03.2023
Przemysław Gdański	17 137	9 336	17 137	9 336
Jean-Charles Aranda	2 338	3 002	2 338	3 002
André Boulanger	3 129	7 081	3 129	7 081
Przemysław Furlepa	2 722	4 076	2 722	4 076
Wojciech Kemblowski	3 195	4 050	3 195	4 050
Kazimierz Łabno	1 862	2 285	1 862	2 285
Magdalena Nowicka	-	2 046	-	2 046
Volodymyr Radin	895	1 230	895	1 230
Agnieszka Wolska	-	614	-	614

* akcje serii M objęte 4.04.2022 r. w wykonaniu praw wynikających z warrantów serii A2 (objęcie imiennych warrantów subskrypcyjnych serii A2 nastąpiło 25.03.2021 r.; jeden warrant uprawniał do objęcia jednej akcji zwykłej na okaziciela serii M BNP Paribas Bank Polska S.A., po cenie emisyjnej równej 1,00 zł za jedną akcję); w przypadku Pana Przemysława Gdańskiego liczba objętych akcji serii M w wykonaniu praw wynikających z warrantów serii A2 wyniosła 9 148 szt., liczba objętych akcji serii M w wykonaniu praw wynikających z warrantów serii A1 wyniosła 7 489 szt., liczba akcji nabytych na rynku akcji GPW 500 szt.

** warrant subskrypcyjny serii A3 objęte 25.03.2022 r. - jeden warrant serii A3 uprawnia do objęcia jednej akcji zwykłej na okaziciela serii M BNP Paribas Bank Polska S.A., po cenie emisyjnej równej 1,00 zł za jedną akcję

Członkowie Rady Nadzorczej Banku nie deklarowali posiadania akcji/uprawnień do akcji Banku na 31 grudnia 2022 r. oraz na dzień przekazania niniejszego raportu, tj. 1 marca 2023 r., co nie uległo zmianie od dnia przekazania sprawozdania za 3 kwartał 2022 r., tj. 10 listopada 2022 r.

Zobowiązanie inwestorskie BNP Paribas dotyczące płynności akcji Banku

Zgodnie z zobowiązaniem podjętym przez BNP Paribas SA – głównego akcjonariusza Banku - wobec Komisji Nadzoru Finansowego, złożonym 14 września 2018 r., liczba akcji Banku w wolnym obrocie powinna zostać zwiększona do co najmniej 25% plus jedna akcja w terminie najpóźniej do końca 2023 r.

47. KAPITAŁ ZAPASOWY I POZOSTAŁE KAPITAŁY

Poniższe tabele przedstawiają zmiany w kapitale zapasowym i pozostałych kapitałach rezerwowych:

Kapitał zapasowy	12 miesięcy do 31.12.2022	12 miesięcy do 31.12.2021
Stan na początek okresu	9 110 976	9 110 976
Zmiany	-	-
Stan na koniec okresu	9 110 976	9 110 976

Pozostałe kapitały rezerwowe i z aktualizacji wyceny	12 miesięcy do 31.12.2022	12 miesięcy do 31.12.2021
Fundusz ogólnego ryzyka bankowego	627 154	627 154
Kapitał z aktualizacji wyceny	(1 150 000)	(595 707)
Pozostałe kapitały rezerwowe	2 509 445	2 318 961
Razem	1 986 599	2 350 408

Fundusz ogólnego ryzyka bankowego tworzony z zysku netto	12 miesięcy do 31.12.2022	12 miesięcy do 31.12.2021
Stan na początek okresu	627 154	627 154
Przeniesienie z zysków lat ubiegłych	-	-
Stan na koniec okresu	627 154	627 154

Kapitał z aktualizacji wyceny	12 miesięcy do 31.12.2022	12 miesięcy do 31.12.2021
Stan na początek okresu	(595 707)	255 887
Zysk/Strata z tytułu zmiany wartości godziwej aktywów finansowych wycenianych przez inne całkowite dochody	(599 039)	(969 416)
Zysk/Strata z tytułu zmiany wartości godziwej instrumentów pochodnych zabezpieczających przepływy pieniężne	(83 987)	(85 303)
Wycena świadczeń pracowniczych metodą aktuarialną	(1 287)	3 368
Podatek dochodowy odroczony	130 020	199 757
Stan na koniec okresu	(1 150 000)	(595 707)

Pozostałe kapitały rezerwowe	12 miesięcy do 31.12.2022	12 miesięcy do 31.12.2021
Stan na początek okresu	2 318 961	1 581 828
Przeniesienie z zysków z lat ubiegłych	184 526	731 060
Opcje menadżerskie	5 958	6 073
Stan na koniec okresu	2 509 445	2 318 961

Wynik z lat ubiegłych	12 miesięcy do 31.12.2022	12 miesięcy do 31.12.2021
Stan na początek okresu	(400 786)	(400 786)
Przeniesienie z zysków z bieżącego okresu	-	-
Stan na koniec okresu	(400 786)	(400 786)

Zmiana stanu kapitału z aktualizacji wyceny aktywów finansowych wycenianych przez inne całkowite dochody

	2022		2021	
	Wartość brutto	Podatek odroczony	Wartość brutto	Podatek odroczony
Stan na początek okresu	(743 108)	141 191	311 612	(59 206)
zyski/straty z tytułu wyceny według wartości godziwej aktywów finansowych wycenianych przez inne całkowite dochody odniesione na kapitał własny	(686 312)	130 399	(1 052 443)	199 965
przeniesienie na wynik finansowy w wyniku sprzedaży aktywów finansowych z wycenianych według wartości godziwej przez inne całkowite dochody	3 286	(624)	(2 276)	432
Stan na koniec okresu	(1 426 134)	270 966	(743 108)	141 191

48. WYPŁACONE DYWIDENDY

W Banku za 2021 rok nie była wypłacona dywidenda. Zarząd Banku nie będzie rekomendował wypłacenia dywidendy za 2022 rok.

49. PODZIAŁ ZYSKU

Zgodnie z Uchwałą nr 6 Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia Banku z 27 czerwca 2022 r., zysk Banku po opodatkowaniu (wynik finansowy netto) za zakończony rok obrotowy 2021 w wysokości 184 526 tys. zł w całości został przekazany na kapitał rezerwowy.

50. ŚRODKI PIENIĘŻNE I EKWIWALENTY ŚRODKÓW PIENIĘŻNYCH

Dla potrzeb sprawozdania z przepływów pieniężnych saldo środków pieniężnych i ekwiwalentów środków pieniężnych zawiera następujące salda o terminie zapadalności krótszym niż trzy miesiące.

Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych	31.12.2022	31.12.2021
Kasa i środki w Banku Centralnym (Nota 17)	2 718 242	4 631 410
Rachunki bieżące banków i inne należności	9 025 122	183 310
Lokaty międzybankowe	1 383 243	337 500
Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych, razem	13 126 607	5 152 220

51. INFORMACJE DODATKOWE DO SPRAWOZDANIA Z PRZEPIŃYWÓW PIENIĘŻNYCH

Różnice między bilansowymi zmianami stanu pozycji oraz zmianami stanu tych pozycji wykazywanych w działalności operacyjnej.

Zmiana stanu należności od banków (w tym od Banku Centralnego i kasa)	31.12.2022	31.12.2021
Zmiana stanu wynikająca z sald bilansowych	(7 541 793)	(2 908 876)
Wyłączenie zmiany stanu środków pieniężnych i ich ekwiwalentów	7 974 387	1 666 345
Zmiana stanu wynikająca z odsetek	4 857	(1 180)
Zmiana stanu należności od banków, razem	437 452	(1 243 712)
Zmiana stanu należności od klientów wycenianych według zamortyzowanego kosztu	31.12.2022	31.12.2021
Zmiana stanu wynikająca z sald bilansowych	(3 768 519)	(9 677 776)
Zmiana stanu wynikająca z odsetek	318 284	(100 788)
Zmiana stanu należności od klientów wyceniane według zamortyzowanego kosztu, razem	(3 450 235)	(9 778 564)
Zmiana stanu zobowiązań wobec banków(w tym od Banku Centralnego)	31.12.2022	31.12.2021
Zmiana stanu wynikająca z sald bilansowych	(815 936)	(210 383)
Zmiana stanu wynikająca z odsetek	5 811	(80 785)
Zmiana stanu zobowiązań wobec banków, razem	(810 125)	(291 168)
Zmiana stanu zobowiązań wobec klientów	31.12.2022	31.12.2021
Zmiana stanu wynikająca z sald bilansowych	18 605 451	10 357 049
Zmiana stanu wynikająca z odsetek	(288 973)	9 737
Zmiana stanu zobowiązań wobec klientów, razem	18 316 478	10 366 786
Przepływ z działalności operacyjnej – inne korekty	12 miesięcy do 31.12.2022	12 miesięcy do 31.12.2021
Różnice kursowe od zobowiązań podporządkowanych	66 025	21 317
Wycena papierów wartościowych ujętych w rachunku zysków i strat	(5 904)	77 036
Odpis na papiery wartościowe	(672)	33 258
Pozostałe korekty	51 293	56 888
Przepływ z działalności operacyjnej – inne korekty, razem	110 742	188 499

52. TRANSAKCJE Z PODMIOTAMI POWIĄZANYMI

BNP Paribas Bank Polska S.A. jest podmiotem należącym do Grupy Kapitałowej BNP Paribas Bank Polska S.A.

BNP Paribas Bank Polska S.A. jest jednostką dominującą Grupy Kapitałowej BNP Paribas Bank Polska S.A.

Jednostką dominującą najwyższego szczebla jest BNP Paribas S.A. z siedzibą w Paryżu.

W skład Grupy Kapitałowej BNP Paribas Bank Polska S.A. na dzień 31 grudnia 2022 roku wchodzi jednostka dominująca BNP Paribas Bank Polska S.A. oraz jej jednostki zależne:

1. BANKOWY FUNDUSZ NIERUCHOMOŚCIOWY ACTUS SP. Z O.O. w likwidacji („ACTUS”).
2. BNP PARIBAS TOWARZYSTWO FUNDUSZY INWESTYCYJNYCH S.A. („TFI”).
3. BNP PARIBAS LEASING SERVICES SP. Z O.O. („LEASING”).
4. BNP PARIBAS GROUP SERVICE CENTER S.A. („GSC”).
5. CAMPUS LESZNO SP. Z O.O.
6. BGZ POLAND ABS1 DAC („SPV”).

Wszystkie transakcje pomiędzy Bankiem a podmiotami powiązаныmi wynikały z bieżącej działalności operacyjnej i obejmowały przede wszystkim kredyty, depozyty, transakcje na instrumentach pochodnych oraz przychody i koszty z tytułu usług doradczych i pośrednictwa finansowego.

Transakcje z podmiotami będącymi udziałowcami BNP Paribas Bank Polska S.A. oraz podmiotami powiązаныmi

31.12.2022	BNP Paribas S.A. z siedzibą w Paryżu	BNP Paribas Fortis S.A.	Pozostała Grupa Kapitałowa BNP Paribas S.A.	Kluczowy personel	Jednostki zależne	Razem
Aktywa	13 360 400	4 733	251 774	770	538 411	14 156 087
Należności z tytułu rachunków bieżących, kredytów i lokat	10 973 541	291	231 077	770	537 638	11 743 317
Pochodne instrumenty finansowe	2 357 757	4 442	-	-	-	2 362 199
Pochodne instrumenty zabezpieczające	29 101	-	-	-	-	29 101
Inne aktywa	-	-	20 697	-	773	21 470
Zobowiązania	7 517 793	48 670	1 349 432	2 478	147 968	9 066 341
Z tytułu rachunków bieżących, depozytów	765 040	48 670	1 068 439	2 478	147 051	2 031 678
Z tytułu zobowiązań podporządkowanych	4 136 961	-	279 926	-	-	4 416 887
Pochodne instrumenty finansowe	1 141 266	-	-	-	-	1 141 266
Pochodne instrumenty zabezpieczające	1 474 526	-	-	-	-	1 474 526
Zobowiązania z tytułu leasingu	-	-	1 067	-	231	1 298
Inne zobowiązania	-	-	-	-	686	686
Zobowiązania warunkowe						
Zobowiązania udzielone dotyczące finansowania	-	-	325 018	651	-	325 669
Zobowiązania udzielone gwarancyjne	118 801	127 380	1 580 487	-	985 565	2 812 233
Zobowiązania otrzymane	300 334	184 046	1 943 450	-	514 662	2 942 492
Pochodne instrumenty (nominał)	58 170 836	2 195 441	-	-	-	60 366 276
Pochodne instrumenty zabezpieczające (nominał)	15 708 485	-	-	-	-	15 708 485
Rachunek Zysków i Strat	(278 690)	(647)	7 641	(27)	39 160	(232 563)
12 miesięcy do 31.12.2022						
Przychody z tytułu odsetek	85 480	780	25 096	43	5 927	117 326
Koszty z tytułu odsetek	(226 859)	(1 427)	(21 068)	(70)	(91)	(249 515)
Przychody z tytułu opłat i prowizji	-	-	38 276	-	2 908	41 184
Koszty z tytułu opłat i prowizji	-	-	-	-	(6 711)	(6 711)
Wynik na działalności handlowej	(1 531)	-	-	-	-	(1 531)
Pozostałe przychody operacyjne	-	-	18 643	-	36 746	55 389
Pozostałe koszty operacyjne	-	-	(24 171)	-	(120)	(24 291)
Ogólne koszty administracyjne	(135 780)	-	(29 135)	-	501	(164 414)

31.12.2021	BNP Paribas S.A. z siedzibą w Paryżu	BNP Paribas Fortis S.A.	Pozostała Grupa Kapitałowa BNP Paribas S.A.	Kluczowy personel	Jednostki zależne	Razem
Aktywa	2 583 416	4 264	35 489	841	5 745	2 629 755
Należności z tytułu rachunków bieżących, kredytów i lokat	1 585 212	4 264	34 536	811	4 013	1 628 836
Pochodne instrumenty finansowe	932 697	-	-	-	-	932 697
Pochodne instrumenty zabezpieczające	65 465	-	-	-	-	65 465
Inne aktywa	42	-	953	30	1 732	2 757
Zobowiązania	8 203 374	29 944	1 038 097	2 684	102 758	9 376 857
Z tytułu rachunków bieżących, depozytów	1 978 727	29 944	761 579	2 684	102 623	2 875 557
Z tytułu zobowiązań podporządkowanych	4 058 054	-	276 518	-	-	4 334 572
Pochodne instrumenty finansowe	1 038 620	-	-	-	-	1 038 620
Pochodne instrumenty zabezpieczające	1 127 973	-	-	-	-	1 127 973
Zobowiązania z tytułu leasingu	-	-	-	-	135	135
Zobowiązania warunkowe						
Zobowiązania udzielone dotyczące finansowania	-	-	295 448	633	1 051 000	1 347 081
Zobowiązania udzielone gwarancyjne	105 365	200 134	1 448 341	-	965 874	2 719 714
Zobowiązania otrzymane	812 994	304 155	1 774 204	-	-	2 891 353
Pochodne instrumenty (nominał)	60 082 978	-	-	-	-	60 082 978
Pochodne instrumenty zabezpieczające (nominał)	26 448 220	-	-	-	-	26 448 220
Rachunek Zysków i Strat	(1 535 516)	53	(11 550)	10	50 513	(1 496 490)
12 miesięcy do 31.12.2021						
Przychody z tytułu odsetek	-	6	102	10	85	203
Koszty z tytułu odsetek	(78 832)	(42)	(5 353)	-	(1)	(84 228)
Przychody z tytułu opłat i prowizji	591	89	4 817	-	1 111	6 608
Koszty z tytułu opłat i prowizji	-	-	(49)	-	(35)	(84)
Wynik na działalności handlowej	(1 372 390)	-	-	-	-	(1 372 390)
Pozostałe przychody operacyjne	-	-	-	-	47 779	47 779
Ogólne koszty administracyjne	(84 885)	-	(11 067)	-	1 574	(94 378)

Wynagrodzenie Zarządu i Rady Nadzorczej

Wynagrodzenie Zarządu	31.12.2022	31.12.2021
Krótkoterminowe świadczenia pracownicze	17 003	14 856
Świadczenia długoterminowe	4 288	4 638
Świadczenia z tytułu rozwiązania stosunku pracy	-	973
Płatności w formie akcji*	4 462	4 340
Wydane akcje**	1 405	1 513
Razem	27 158	26 320

*zawiera zawiązaną rezerwę na odroczone akcje fantomowe oraz kwotę w kapitałach Banku powiązaną z obejmowanymi w przyszłości akcjami Banku (zgodnie z polityką realizacji wynagrodzeń zmiennych)

**wartość wydanych akcji w oparciu o wycenę aktuarialną

Wynagrodzenie Rady Nadzorczej	31.12.2022	31.12.2021
Krótkoterminowe świadczenia pracownicze	1 629	1 457
Razem	1 629	1 457

53. INFORMACJE DOTYCZĄCE SEGMENTÓW DZIAŁALNOŚCI

Sprawozdawczość według segmentów

Bank podzielił swoją działalność oraz zastosował identyfikację przychodów i kosztów oraz aktywów i zobowiązań na następujące sprawozdawcze segmenty operacyjne: Bankowość Detaliczna i Biznesowa, Bankowość Małych i Średnich Przedsiębiorstw, Bankowość Korporacyjna, Bankowość Korporacyjna i Instytucjonalna (CIB) oraz Pozostała Działalność obejmująca Pion Zarządzania Aktywami i Pasywami oraz Corporate Center. Dodatkowo zaprezentowany został wynik klientów Agro, tj. rolników indywidualnych oraz przedsiębiorstw z branży rolno-spożywczej, a także wynik segmentu Personal Finance. Wyniki tych segmentów przecinają się z podstawowymi segmentami operacyjnymi, są one jednak dodatkowo oddzielnie monitorowane w sprawozdawczości zarządczej Banku. Przyjęty podział odzwierciedla zasady klasyfikacji klientów do poszczególnych segmentów zgodnie z modelem biznesowym Banku, który opiera się na kryteriach podmiotowych, finansowych oraz rodzaju prowadzonej działalności.

Monitorowanie wyników zarządczych w Banku uwzględnia wszystkie elementy składowe rachunku zysków i strat danego segmentu do poziomu zysku brutto, tj. dla każdego segmentu wykazywane są przychody, koszty oraz odpisy netto z tytułu utraty wartości. Przychody zarządcze uwzględniają przepływy środków między segmentami klientów, a jednostką zarządzającą aktywami i pasywami, wyceniane przy użyciu wewnętrznych transferowych cen funduszy opartych o ceny rynkowe oraz marże płynności określone dla danej wymagalności/zapadalności oraz waluty. Koszty zarządcze segmentów obejmują koszty bezpośrednie ich działalności oraz koszty alokowane zgodnie z przyjętym w Banku modelem alokacji. Dodatkowo wynik zarządczy segmentów uwzględnia rozliczenia linii biznesowych z tytułu świadczonych pomiędzy nimi usług.

Działalność operacyjna Banku prowadzona jest jedynie na terytorium Polski. Nie można wyróżnić istotnych różnic w ryzykach, na które miałyby wpływ położenie geograficzne placówek Banku, dlatego odstąpiono od ujawniania sprawozdania według informacji geograficznych.

Bank stosuje ujednoliczone i szczegółowe zasady dla wszystkich wyodrębnionych segmentów. W przypadku przychodów, poza ich standardowymi pozycjami, wyodrębnione są elementy składowe wyniku z tytułu odsetek segmentów – tj. przychody i koszty zewnętrzne oraz wewnętrzne. W przypadku kosztów działania, Bank dokonuje alokacji kosztów pośrednich do poszczególnych segmentów działalności w pozycji 'Alokacja kosztów (wewnętrzne)'. Ze względu na specyfikę Banku, nie występują istotne zjawiska sezonowości lub cykliczności. Bank świadczy usługi finansowe, na które popyt ma charakter stabilny, a wpływ sezonowości jest nieistotny.

Charakterystyka segmentów operacyjnych

Segment Bankowości Detalicznej i Biznesowej obejmuje kompleksową obsługę klientów indywidualnych, w tym klientów bankowości prywatnej, oraz klientów biznesowych (mikroprzedsiębiorstw), w tym:

- przedsiębiorców spełniających kryterium rocznych przychodów netto za poprzedni rok obrotowy poniżej 4 mln zł, prowadzących pełną sprawozdawczość finansową, których zaangażowanie kredytowe nie przekracza 1,2 mln zł,
- przedsiębiorców, którzy prowadzą uproszczoną sprawozdawczość finansową,
- spółdzielni i wspólnot mieszkaniowych oraz zarządców nieruchomości,
- organizacji non-profit,
- rolników indywidualnych bez względu na wielkość produkcji, jeżeli zaangażowanie kredytowe wynosi mniej niż 3 mln zł, rolników indywidualnych bez względu na wielkość produkcji, jeżeli zaangażowanie kredytowe znajduje się w przedziale od 3 mln zł i poniżej 4 mln zł, a zabezpieczenie na użytkach rolnych pokrywa co najmniej 50% zaangażowania kredytowego,
- parafii diecezjalnych Kościoła Katolickiego,
- osób prawnych kościołów i związków wyznaniowych o przychodach do 4 mln zł.

Usługi finansowe Segmentu Bankowości Detalicznej i Biznesowej obejmują prowadzenie rachunków bieżących i kont lokacyjnych, przyjmowanie depozytów terminowych, udzielanie kredytów mieszkaniowych, kredytów gotówkowych, pożyczek hipotecznych, kredytów odnawialnych w rachunku bieżącym, kredytów przeznaczonych dla mikroprzedsiębiorstw, wydawanie kart debetowych i kredytowych, obsługę zagranicznych przekazów gotówkowych, zawieranie transakcji wymiany walutowej, sprzedaż produktów ubezpieczeniowych, oraz innych usług o mniejszym znaczeniu dla dochodów Banku. W ramach segmentu Bankowości Detalicznej i Biznesowej wykazywane są również: salda i wyniki bankowości internetowej Optima, wyniki osiągnięte na działalności maklerskiej oraz z tytułu dystrybucji i przechowywania jednostek uczestnictwa funduszy inwestycyjnych.

Klienci Bankowości Detalicznej i Biznesowej obsługiwani są przez Oddziały Banku oraz kanały alternatywne, tj. bankowość internetową, bankowość mobilną i bankowość telefoniczną, kanał bankowości internetowej Optima oraz kanał bankowości Premium oraz Wealth Management (odpowiednio lokujących za pośrednictwem Banku aktywa powyżej 100 tys. zł i w wysokości minimum 1 mln zł). Dodatkowo sprzedaż wybranych produktów realizowana jest poprzez pośredników finansowych zarówno o zasięgu ogólnopolskim, jak i lokalnym.

Personal Finance odpowiada za przygotowanie oferty produktowej i zarządzanie w zakresie finansowej obsługi konsumentów, z głównymi produktami tj.: kredyty gotówkowe, kredyty samochodowe, kredyty ratalne oraz karty kredytowe. Produkty te dystrybuowane są za pośrednictwem sieci oddziałów Bankowości Detalicznej i Biznesowej oraz zewnętrznych kanałów dystrybucji.

Segment Małych i Średnich Przedsiębiorstw obejmuje obsługę:

- Klientów Agro prowadzących pełną sprawozdawczość finansową o przychodach netto ze sprzedaży za poprzedni rok obrotowy od 4 do 60 mln zł oraz zaangażowaniu kredytowym Banku wobec klienta nie większym niż 18 mln zł, producentów rolnych o zaangażowaniu kredytowym wobec Banku nie większym niż 40 mln zł oraz klientów Agro będących w grupie podmiotów powiązanych, których przychody netto ze sprzedaży mieszczą się w przedziale od 4 mln zł do 80 mln zł oraz zaangażowaniu kredytowym nie przekraczającym 40 mln zł, a także jednostki organizacyjne Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe, klientów Agro, będących spółką prawa handlowego należąca do osób prawnych Kościoła Katolickiego o przychodach do 60 mln zł oraz łącznym zaangażowaniu kredytowym do 18 mln zł, a także klientów Agro będących w międzynarodowej Grupie podmiotów powiązanych nieobsługiwanej przez Grupę BNP Paribas, których przychody netto ze sprzedaży mieszczą się przedziale od 4 mln zł do 80 mln zł oraz o zaangażowaniu kredytowym do 40 mln zł.
- Klientów non-Agro – podsegment, do którego kwalifikowane są podmioty prowadzące pełną sprawozdawczość finansową, o przychodach netto ze sprzedaży za poprzedni rok obrotowy od 4 do 60 mln zł oraz zaangażowaniu kredytowym Banku wobec klienta nie większym niż 18 mln zł, a także jednostki samorządu terytorialnego z budżetem w wysokości do 100 mln zł i zaangażowaniem kredytowym nieprzekraczającym 18 mln zł wraz z ich spółkami zależnymi o przychodach poniżej 60 mln zł oraz zaangażowaniu kredytowym nieprzekraczającym 18 mln zł, osoby prawne Kościoła Katolickiego o przychodach do 60 mln zł oraz łącznym zaangażowaniu do 18 mln zł, osoby prawne kościołów i związków wyznaniowych innych niż Kościół Katolicki, których przychody mieszczą się w przedziale od 4 mln zł i poniżej 60 mln zł, klienci Non-Agro należący do międzynarodowej Grupy podmiotów powiązanych nieobsługiwanej przez Grupę BNP Paribas, których poziom przychodów netto ze sprzedaży mieści się przedziale od 4 mln zł i poniżej 60 mln zł oraz o zaangażowaniu kredytowym do 18 mln zł.
- Rolników (tj. podmioty gospodarcze prowadzące działalność wytwórczą w rolnictwie) prowadzących pełną sprawozdawczość finansową o zaangażowaniu kredytowym nie przekraczającym 40 mln zł, a także rolników indywidualnych, jeżeli ich zaangażowanie kredytowe znajduje się w przedziale od 4 do 40 mln zł oraz pomiędzy 3 a 4 mln zł, jeśli zabezpieczenie na użytkach rolnych pokrywa mniej niż 50% zaangażowania kredytowego.

Segment Bankowości Korporacyjnej oferuje szeroki zakres usług finansowych świadczonych dużym i średnim przedsiębiorstwom o przychodach netto ze sprzedaży większymi lub równymi 60 mln zł lub o zaangażowaniu kredytowym powyżej 18 mln zł (w przypadku Rolników o zaangażowaniu kredytowym powyżej 40 mln zł) oraz podmiotom wchodzącym w skład międzynarodowych grup kapitałowych.

Klienci Bankowości Korporacyjnej dzielą się na cztery podstawowe grupy:

- polskie korporacje o rocznych przychodach netto ze sprzedaży od 60 do 600 mln zł lub o zaangażowaniu kredytowym większym bądź równym 18 mln zł (lub w przypadku podmiotów gospodarczych prowadzących działalność w rolnictwie o zaangażowaniu kredytowym większym bądź równym 40 mln zł),
- klienci międzynarodowi (spółki należące do międzynarodowych grup kapitałowych),
- największe polskie korporacje o przychodach netto ze sprzedaży powyżej 600 mln zł,
- podmioty sektora publicznego oraz instytucje finansowe.

Sieć sprzedaży dla obszaru Bankowości Korporacyjnej tworzą Regionalne Centra Bankowości Korporacyjnej zlokalizowane w Warszawie, Łodzi, Gdańsku, Poznaniu, Wrocławiu, Katowicach, Krakowie i Lublinie. W ramach Regionalnych Centrów Bankowości Korporacyjnej funkcjonują Centra Bankowości Korporacyjnej rozmieszczone w największych ośrodkach biznesowych w Polsce, zapewniając w ten sposób szeroki zasięg geograficzny i sektorowy. Obsługa posprzedażowa klientów segmentu Bankowości Korporacyjnej prowadzona jest również za pośrednictwem telefonicznego Centrum Obsługi Biznesu i w systemie bankowości internetowej.

Podstawowe produkty i usługi świadczone na rzecz Klientów Korporacyjnych obejmują usługi cash management, globalne finansowanie handlu – pełna obsługa akredytyw importowych, eksportowych, gwarancji bankowych oraz inkasa dokumentowego, finansowanie łańcucha dostaw oraz finansowanie eksportu, przyjmowanie depozytów terminowych (od lokat overnight po lokaty terminowe), usługi corporate finance, czyli udzielanie kredytów w rachunku bieżącym, kredytów odnawialnych i inwestycyjnych, kredytów z grupy produktów finansowania agrobiznesu, produkty rynku finansowego, w tym zawieranie transakcji klientowskich wymiany walutowej oraz z zakresu instrumentów pochodnych, produkty leasingu i faktoringu oraz takie wyspecjalizowane usługi jak finansowanie nieruchomości, strukturyzowane finansowanie spółek o średniej kapitalizacji (mid-caps), bankowość inwestycyjna oraz związane z obsługą jednostek sektora publicznego: organizowanie emisji obligacji komunalnych, forfaiting, dedykowane rozwiązania cash management.

Segment Bankowości Korporacyjnej i Instytucjonalnej (Corporate and Institutional Banking (CIB)) wspierający sprzedaż produktów Banku skierowaną do największych polskich przedsiębiorstw obejmuje obsługę klientów strategicznych.

Pozostała działalność bankowa Banku jest operacyjnie prowadzona głównie w ramach **Pionu Zarządzania Aktywami i Pasywami**. Celem Pionu jest przede wszystkim zapewnienie właściwego i stabilnego poziomu finansowania umożliwiającego bezpieczne prowadzenie działalności przez Bank przy jednoczesnym spełnieniu norm przewidzianych prawem.

Pion Zarządzania Aktywami i Pasywami zarządza płynnością Banku, wyznacza wewnętrzne i zewnętrzne ceny referencyjne, zarządza ryzykiem stopy procentowej bilansu Banku oraz operacyjnym i strukturalnym ryzykiem walutowym. Zadania realizowane w Pionie Zarządzania Aktywami i Pasywami obejmują zarówno aspekt ostrożnościowy (przestrzeganie regulacji zewnętrznych oraz zarządzeń wewnętrznych), a także optymalizacyjny (zarządzanie kosztem finansowania oraz generowanie wyniku z zarządzania pozycjami bilansu Banku).

W segmencie Pozostałej działalności bankowej wykazano również koszty bezpośrednie jednostek wsparcia, które zostały zaalokowane na segmenty w pozycji 'Alokacja kosztów (wewnętrzne)', oraz wyniki niedające się przypisać do żadnego z wyżej wymienionych segmentów (m.in. inwestycje kapitałowe, wyniki realizowane na rachunkach własnych oraz na rachunkach klientowskich bez określonego segmentu).

Raz w roku przeprowadzana jest resegmentacja klientów między obszarami biznesowymi. Klienci są migrowani między segmentami, kiedy zaczynają spełniać kryteria przypisania do innego segmentu niż dotychczasowy. Resegmentacja ma na celu prawidłowe przypisanie klienta do linii biznesowej i zapewnienie najwyższej jakości obsługi dostosowanej do jego indywidualnych potrzeb. Prezentacja danych w załączonej nocie jest oparta o resegmentację z 2021 roku.

	Bankowość Detaliczna i Biznesowa	Bankowość MSP	Bankowość Korporacyjna	CIB	Pozostała Działalność Bankowa	Razem	w tym klienci Agro	w tym Personal Finance
Rachunek zysków i strat za okres 12 miesięcy do 31.12.2022*								
Wynik z tytułu odsetek	1 456 086	329 221	883 352	75 260	653 824	3 397 742	497 600	672 601
przychody odsetkowe zewnętrzne	3 436 488	487 741	1 286 333	381 664	555 436	6 147 662	1 055 657	1 007 939
koszty odsetkowe zewnętrzne	(1 697 247)	(222 653)	(539 043)	(1 739)	(289 238)	(2 749 920)	(253 946)	-
przychody odsetkowe wewnętrzne	1 998 872	433 302	1 108 902	2 520	(3 543 595)	-	449 287	-
koszty odsetkowe wewnętrzne	(2 282 027)	(369 169)	(972 840)	(307 185)	3 931 221	-	(753 399)	(335 338)
Wynik z tytułu prowizji	540 038	136 445	356 498	50 554	(4 301)	1 079 235	150 424	84 187
Przychody z tytułu dywidend	-	-	5 151	-	5 666	10 817	255	-
Wynik na działalności handlowej	131 181	101 687	374 812	270 560	(123 856)	754 384	87 082	36
Wynik na działalności inwestycyjnej	-	-	-	-	9 612	9 612	-	-
Wynik na rachunkowości zabezpieczeń	-	-	-	-	13 267	13 267	-	-
Pozostałe przychody i koszty operacyjne	(45 442)	(5 075)	(5 009)	(656)	(33 285)	(89 464)	(2 707)	(26 118)
Wynik z tytułu zaprzestania ujmowania aktywów finansowych wycenianych w zamortyzowanym koszcie w związku z istotną modyfikacją	(2 159)	-	-	-	-	(2 159)	-	-
Wynik odpisów z tytułu oczekiwanych strat kredytowych aktywów finansowych oraz rezerw na zobowiązania warunkowe	(361 675)	48 059	47 920	(19 178)	2 157	(282 717)	(73 528)	(71 025)
Wynik z tytułu rezerw na ryzyko prawne związane z kredytami walutowymi	(740 000)	-	-	-	-	(740 000)	-	-
Ogólne koszty administracyjne	(1 172 113)	(130 593)	(329 668)	(102 583)	(789 108)	(2 524 066)	(19 030)	(246 824)
Amortyzacja	(103 380)	(2 205)	(44 070)	(13 596)	(248 672)	(411 923)	(276)	(14 730)
Alokacja kosztów (wewnętrzne)	(672 880)	(188 654)	(176 004)	17 085	1 020 453	-	-	(117 006)
Wynik na działalności operacyjnej	(970 344)	288 885	1 112 982	277 446	505 757	1 214 728	639 820	281 121
Podatek od instytucji finansowych	(218 647)	(31 487)	(103 864)	(18 834)	(53 721)	(426 553)	-	(49 785)
Zysk (strata) brutto segmentu	(1 188 991)	257 398	1 009 118	258 612	452 036	788 176	639 820	231 336
Podatek dochodowy	-	-	-	-	-	(417 284)	-	-
Zysk (strata) netto	-	-	-	-	-	370 892	639 820	231 336

Sprawozdanie z sytuacji finansowej na 31.12.2022*

Aktywa segmentu	45 713 130	6 588 219	26 614 813	5 236 106	61 956 231	146 108 498	13 501 108	11 663 097
Zobowiązania segmentu	61 380 829	15 786 581	42 768 174	-	14 957 641	134 893 224	15 553 122	-

*Dane finansowe zostały zaokrąglone i przedstawione w tysiącach złotych, w związku z tym, w niektórych wypadkach suma liczb może nie odpowiadać dokładnie łącznej sumie.

	Bankowość Detaliczna i Biznesowa	Bankowość MSP	Bankowość Korporacyjna	CIB	Pozostała Działalność Bankowa	Razem	w tym klienci Agro	w tym Personal Finance
Rachunek zysków i strat za okres 12 miesięcy do 31.12.2021*								
Wynik z tytułu odsetek	1 702 741	232 542	538 422	52 213	541 661	3 067 580	383 000	593 924
przychody odsetkowe zewnętrzne	1 621 109	166 866	420 375	88 860	1 007 976	3 305 185	394 141	768 840
koszty odsetkowe zewnętrzne	(35 520)	(4 845)	(11 234)	(123)	(185 883)	(237 605)	(5 410)	-
przychody odsetkowe wewnętrzne	638 985	130 002	268 613	(101)	(1 037 498)	-	110 151	-
koszty odsetkowe wewnętrzne	(521 832)	(59 481)	(139 332)	(36 422)	757 067	-	(115 883)	(174 916)
Wynik z tytułu prowizji	514 602	127 978	318 257	54 150	(12 937)	1 002 050	146 019	101 305
Przychody z tytułu dywidend	978	-	2 894	-	5 656	9 528	255	-
Wynik na działalności handlowej	99 160	82 928	282 817	188 600	(19 846)	633 658	59 662	110
Wynik na działalności inwestycyjnej	-	-	-	-	(8 740)	(8 741)	-	-
Wynik na rachunkowości zabezpieczeń	-	-	-	-	50 369	50 369	-	-
Pozostałe przychody i koszty operacyjne	(17 484)	(4 452)	(7 208)	135	(40 081)	(69 090)	(1 529)	(20 964)
Wynik odpisów z tytułu oczekiwanych strat kredytowych aktywów finansowych oraz rezerw na zobowiązania warunkowe	(128 315)	(38 216)	(71 815)	2 250	(866)	(236 963)	(82 224)	(41 601)
Wynik z tytułu rezerw na ryzyko prawne związane z kredytami walutowymi	(1 045 304)	-	-	-	-	(1 045 304)	-	-
Ogólne koszty administracyjne	(980 225)	(112 077)	(225 234)	(82 856)	(644 361)	(2 044 754)	(17 326)	(244 152)
Amortyzacja	(102 866)	(2 904)	(27 851)	(8 806)	(255 892)	(398 319)	(563)	(19 593)
Alokacja kosztów (wewnętrzne)	(580 917)	(175 598)	(119 088)	8 147	867 455	-	-	(106 639)
Wynik na działalności operacyjnej	(537 630)	110 201	691 194	213 833	482 418	960 014	487 294	262 390
Podatek od instytucji finansowych	(171 619)	(26 771)	(83 591)	(17 160)	(38 970)	(338 110)	-	(41 517)
Zysk (strata) brutto segmentu	(709 249)	83 430	607 603	196 673	443 448	621 904	487 294	220 873
Podatek dochodowy						(437 378)		
Zysk (strata) netto	-	-	-	-	-	184 526	487 294	220 873

Sprawozdanie z sytuacji finansowej na 31.12.2021*

Aktywa segmentu	47 348 129	6 841 953	23 046 527	4 599 816	44 524 835	126 361 260	13 672 778	11 570 453
Zobowiązania segmentu	57 053 058	12 957 356	31 951 823	-	13 006 378	114 968 617	10 287 839	-

*Dane finansowe zostały zaokrąglone i przedstawione w tysiącach złotych, w związku z tym, w niektórych wypadkach suma liczb może nie odpowiadać dokładnie łącznej sumie.

54. SPRAWY SĄDOWE

Ryzyko prawne

Według stanu na dzień 31 grudnia 2022 roku nie toczyły się postępowania przed sądem, organem właściwym dla postępowania arbitrażowego lub organami administracji państwowej dotyczące zobowiązań albo wierzytelności Banku, których wartość przekraczałyby 10% kapitałów własnych Banku.

Wyrok w sprawie sposobu naliczania opłaty interchange

W dniu 6 października 2015 roku Sąd Apelacyjny wydał wyrok w sprawie sposobu naliczania opłaty interchange przez banki działające w porozumieniu. Sąd zmienił tym samym wyrok Sądu I instancji (Okręgowego) z roku 2013 poprzez oddalenie odwołań banków w całości, jednocześnie uwzględniając apelację Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (UOKiK), który kwestionował znaczące obniżenie przez Sąd I instancji kar pieniężnych. Oznacza to utrzymanie wymiaru kary z pierwotnej decyzji Prezesa UOKiK z dnia 29 grudnia 2006 roku, na mocy której nałożono na 20 banków, w tym Bank BGŻ S.A. oraz Fortis Bank Polska S.A. kary w związku z praktykami ograniczającymi konkurencję w postaci ustalania w porozumieniu opłat interchange od transakcji realizowanych z użyciem kart płatniczych systemów Visa i MasterCard w Polsce.

Całkowita kwota kary nałożona na Bank BGŻ BNP Paribas S.A. (obecnie BNP Paribas Bank Polska S.A.) wynosiła 12,54 mln zł, w tym:

- kara z tytułu działań Banku Gospodarki Żywnościowej w kwocie 9,65 mln zł oraz
- kara z tytułu działań Fortis Bank Polska S.A. (FBP) w kwocie 2,89 mln zł.

Bank zapłacił zasądzoną kwotę 19 października 2015 roku. Dnia 25 kwietnia 2016 roku Bank wniósł skargę kasacyjną od wyroku Sądu. Orzeczeniem wydanym w dniu 25 października 2017 roku Sąd Najwyższy uchylił wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie i skierował sprawę do ponownego rozpoznania. Przejęcie podstawowej działalności Raiffeisen Bank Polska S.A. (RBPL) nie zmieniło sytuacji Banku w tym postępowaniu albowiem RBPL nie był jego stroną.

W dniu 23 listopada 2020 roku Sąd Apelacyjny uchylił wyrok Sądu I instancji i przekazał sprawę do ponownego rozstrzygnięcia, w listopadzie 2022 odbyła się pierwsza rozprawa.

Roszczenia przedsiębiorców wobec Banku (opłata interchange)

Do dnia 31 grudnia 2022 roku Bank otrzymał łącznie:

- 33 wnioski o zawiązanie do próby ugodowej od przedsiębiorców (marchantów) z tytułu płatności prowizji interchange od operacji dokonywanych za pomocą kart płatniczych (z czego dwóch przedsiębiorców wniosło wnioski dwukrotnie, jeden trzykrotnie, a jeden wniósł dwa wnioski, dotyczące różnych systemów płatniczych). Łączna wartość roszczeń ww. przedsiębiorców wynosi 1 028,02 mln zł, z których 1 018,05 mln zł dotyczy solidarnej odpowiedzialności Banku wraz z innymi bankami;
- 4 wnioski o podjęcie mediacji przed sądem polubownym przed Komisją Nadzoru Finansowego. Wnioski zostały skierowane do Banku przez tych samych przedsiębiorców, którzy uprzednio wystąpili z wnioskami o zawiązanie do próby ugodowej. Łączna wartość roszczeń wynikających z ww. wniosków wynosi 40,29 mln zł, z których 37,79 mln zł dotyczy solidarnej odpowiedzialności Banku wraz z innymi bankami.

Postępowania sądowe dotyczące roszczeń uczestników funduszy inwestycyjnych w związku z wykonywaniem funkcji depozytariusza funduszy inwestycyjnych.

Do dnia 31 grudnia 2022 roku Bank otrzymał łącznie 72 pozwy indywidualne oraz jeden pozew zbiorowy uczestników funduszy inwestycyjnych, związanych z wykonywaniem funkcji depozytariusza funduszy inwestycyjnych (w tym w związku z wykonywaniem tej funkcji przez Raiffeisen Bank Polska S.A.). Łączna kwota roszczeń objętych ww. pozwami wynosi 144 mln zł. Znacząca większość pozwów została skierowana przez uczestników funduszu Retail Parks Fund Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego Aktywów Niepublicznych w likwidacji (dalej Fundusz RPF) oraz uczestników funduszy EPEF Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego Aktywów Niepublicznych i EPEF2 Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego Aktywów Niepublicznych. Pozew zbiorowy został złożony w imieniu 397 uczestników Funduszu RPF, i dotyczy roszczeń w łącznej wysokości 96.220.800 zł. Zarzuty podnoszone przez powodów w postępowaniach sądowych koncentrują się w szczególności na nieprawidłowym wykonywaniu przez Raiffeisen Bank Polska S.A., a następnie Bank, obowiązków w zakresie zapewnienia aby wartość aktywów netto funduszu inwestycyjnego oraz wartość aktywów netto przypadających na certyfikat inwestycyjny była obliczana zgodnie z przepisami prawa i statutem funduszu inwestycyjnego oraz obowiązku weryfikacji zgodności działania funduszu inwestycyjnego z przepisami prawa regulującymi działalność funduszy inwestycyjnych lub ze statutem. Bank stoi na stanowisku, że roszczenia uczestników funduszy są nieuzasadnione. Wszystkie postępowania sądowe toczą się przed sądami I instancji. W żadnej ze spraw nie doszło jeszcze do wydania wyroku.

Postępowanie w sprawie uznania wzorca umowy za niedozwolone

W dniu 22 września 2020 roku Bank otrzymał decyzję Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (UOKiK) nr DZOIK 14/2020, w której Prezes UOKiK:

- uznał za niedozwolone niektóre postanowienia wzorca umownego (tzw. aneksu antyspreadowego) dotyczące zasad ustalania kursów walut za niedozwolone i zakazał ich stosowania;
- zobowiązał Bank do poinformowania wszystkich klientów będących stroną aneksu o decyzji i jej skutkach oraz do umieszczenia informacji o decyzji i jej treści decyzji na stronie internetowej;
- nałożył na Bank karę pieniężną w wysokości 26 626 tys. zł płatną na rzecz Funduszu Edukacji Finansowej.

Bank złożył odwołanie od decyzji w ustawowym terminie. Bank zawiązał rezerwę na powyższą karę w pełnej wysokości. Pierwsza rozprawa została wyznaczona na dzień 29 czerwca 2022 roku. Sąd wezwał Bank do przedstawienia dodatkowych wyjaśnień i dokumentów i odroczył rozprawę do dnia 21 września 2022 roku, na której wydał wyrok, w którym uchylił decyzję UOKiK. Prezes UOKiK wniósł od wyroku apelację.

Postępowanie w sprawie praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów – nieautoryzowane transakcje

8 lipca 2022 roku UOKiK wszczął postępowanie w sprawie stosowania praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów. UOKiK zarzuca Bankowi, że po otrzymaniu reklamacji konsumenta dotyczącej nieautoryzowanej transakcji, Bank nie zwrócił automatycznie klientom środków w terminie D+1, lecz przeprowadził wstępną procedurę wyjaśniającą w celu ustalenia, czy dane zdarzenie można zakwalifikować jako incydent związany z bezpieczeństwem (oszustwo), czy też transakcję zaakceptowaną/dokonaną przez klienta. Drugi zarzut UOKiK dotyczy przekazywania klientom przez Bank niewłaściwych informacji przy odrzucaniu reklamacji dotyczących spornej transakcji. Odrzucając takie reklamacje, Bank wyjaśnia, że zgodnie z jego systemami transakcja jest uznawana za autoryzowaną, tym samym jej kwestionowanie przez klienta wskazuje na przypadek rażącego niedbalstwa po stronie klienta

31 sierpnia 2022 roku Bank udzielił odpowiedzi UOKiK, stosując następującą argumentację:

Bank dokonuje zwrotu kwot transakcji, które były nieautoryzowane - brak autoryzacji jest weryfikowany w systemach bankowych pod kątem postanowień umowy zawartej z klientem. Umowa określa procedurę i czynniki wymagane do uwierzytelnienia i akceptacji transakcji zgodnie z prawem europejskim i polskim.

Bank nie zgadza się ze stanowiskiem UOKiK, że zakwestionowanie jakiegokolwiek transakcji przez klienta automatycznie rodzi obowiązek jej zwrotu. Takie stanowisko jest sprzeczne z art. 72 dyrektywy PSD. Obowiązek ten powinien powstać i być weryfikowany z uwzględnieniem wszystkich artykułów dyrektywy PSD, regulacyjnych standardów technicznych (RTS) oraz polskiej Ustawy o usługach płatniczych, nie tylko pod kątem uwierzytelniania, ale także odpowiedzialności za transakcję lub oszustwo ujawnione przez klienta.

W opinii Banku, stanowisko UOKiK jest wynikiem nieprawidłowej implementacji dyrektywy PSD do polskiego prawa. Zgodnie z Dyrektywą PSD Bank powinien udowodnić odpowiednie uwierzytelnienie, a nie autoryzację. Według polskiego prawa Bank ma obowiązek wykazać przeprowadzenie autoryzacji przez Klienta.

Odrzucając reklamacje, Bank prawidłowo informuje Klientów o weryfikacji prawidłowości uwierzytelniania transakcji, co na tym etapie stanowi dowód jej dokonania przez Klienta. W związku z tym, Bank informuje klienta, że jeśli ten nadal twierdzi, że nie doszło do akceptacji takiej transakcji, to transakcja musi być efektem winy lub zaniedbania ze strony klienta.

Postępowanie w sprawie praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów – wakacje kredytowe

W dniu 5 września 2022 roku Bank otrzymał decyzję UOKiK o wszczęciu postępowania przeciwko praktykom naruszającym zbiorowe interesy konsumentów polegającym na ograniczeniu możliwości złożenia wniosku o wstrzymanie spłaty kredytu hipotecznego, poprzez ograniczenie jednego wniosku do 2 miesięcy, podczas gdy klient powinien być mieć możliwość wnioskowania o wszystkie okresy jednocześnie (do 8 miesięcy).

Bank nie zgodził się postawionymi zarzutami i przesłał do UOKiK odpowiedź, w której wskazał, że przyjmował i przetwarzał wszystkie indywidualne wnioski składane przez klientów (na dowolną liczbę miesięcy). Tym samym, nie doszło do naruszenia zbiorowych interesów konsumentów, gdyż Bank nie pozbawił klientów ich praw, a jedynie nie zdażył z pełną automatyzacją wniosków elektronicznych na dzień wejścia w życie ustawy. Jednocześnie Bank poinformował UOKiK o zmianie kwestionowanej praktyki poprzez uruchomienie w dniu 8 września 2022 roku nowego formularza aplikacyjnego w bankowości elektronicznej Goonline, umożliwiającego klientom wnioskowanie o dowolnie wybrane/wszystkie okresy jednocześnie (do 8 miesięcy).

W dniu 17 stycznia 2023 r. Bank otrzymał Decyzję UOKiK, w której:

- uznano kwestionowaną praktykę za naruszającą zbiorowe interesy konsumentów;
- stwierdzono zaniechanie praktyki;
- nakazano publikację decyzji;

- nałożono na Bank karę w wysokości 2 720 515,50 PLN (pomniejszoną o 50% (30% - tytułem zaprzestania praktyki, 20% wskutek zainicjowania spotkania i wyrażenia woli współpracy).

Bank złożył odwołanie od decyzji do SOKIK.

Postępowania sądowe dotyczące umów kredytowych w CHF w sektorze bankowym

Po wyroku Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej w sprawie kredytu hipotecznego indeksowanego do CHF (C-260/18) liczba pozwów związanych z kredytami hipotecznymi w CHF przeciwko bankom sukcesywnie rośnie. Według danych Związku Banków Polskich (ZBP) liczba toczących się postępowań sądowych dotyczących umów kredytów w CHF na koniec października 2022 roku wyniosła ponad 104 tys. wobec niemal 77 tys. na koniec 2021 roku. W ciągu dziewięciu miesięcy 2022 roku przybyło w bankach ponad 27 tys. nowych spraw dotyczących kredytów walutowych. Efektem tego jest wzrost rezerw na te postępowania tworzonych przez banki z portfelami kredytów hipotecznych w CHF. Kwota rezerw utworzonych przez banki giełdowe w 2021 roku wyniosła ok. 7,8 mld zł, a w trzecim kwartale 2022 7,3 mld zł przekładając się na łączną wartość rezerw na ten cel w wysokości ok. 18,9 mld zł na koniec 2021 roku, a na koniec trzeciego kwartału 2022 w wysokości ponad 27,2 mld zł.

Postępowania wszczęte przez klientów Banku, którzy zawarli umowy kredytu walutowego oraz denominowanego do CHF

Wartość bilansowa brutto kredytów hipotecznych i mieszkaniowych udzielonych klientom indywidualnym w CHF na dzień 31 grudnia 2022 roku wyniosła 4,09 mld zł, w porównaniu do 4,53 mld zł na koniec 2021 roku.

Według stanu na dzień 31 grudnia 2022 roku Bank był pozwanym w 3 470 (1 649 nowych spraw w 2022 roku) toczących się postępowaniach sądowych (z uwzględnieniem spraw prawomocnie zakończonych klienci wytoczyli łącznie 3 819 powództw przeciwko Bankowi), w których żądają bądź stwierdzenia nieważności umowy kredytu hipotecznego walutowego lub denominowanego do waluty CHF, bądź stwierdzenia trwałej bezskuteczności umowy. Roszczenia opierają się w szczególności na sprzeczności z art. 69 prawa bankowego lub na występowaniu w umowie postanowień niedozwolonych, które nie pozwalają na utrzymanie umowy w mocy (art. 353¹ kc), Bank nie jest stroną żadnego pozwu zbiorowego, którego przedmiotem byłoby takie umowy kredytów. Łączna wartość dochodzonych roszczeń w aktualnie toczących się sprawach na dzień 31 grudnia 2022 wyniosła 1 549,46 mln zł (na dzień 31 grudnia 2021 roku wyniosła 858,03 mln zł), a w sprawach prawomocnie zakończonych 150,36 mln zł (41,36 mln zł na dzień 31 grudnia 2021 roku).

Do dnia 31.12.2022 r. w 349 prawomocnie zakończonych postępowaniach zapadło 97 orzeczeń na korzyść Banku, w tym 60 w związku z zawarciem ugody sądowej, a w 252 sprawach sądy orzekły na niekorzyść Banku stwierdzając nieważność lub trwałą bezskuteczność umowy kredytu.

Bank tworzy na bieżąco rezerwy na toczące się postępowania sądowe, których przedmiotem są kredyty denominowane lub walutowe, biorąc pod uwagę aktualny stan wyroków w sprawach przeciwko Bankowi oraz kształtującą się linię orzecznictwa.

Łączna wartość utworzonych rezerw na dzień 31 grudnia 2022 wyniosła 1 892,4 mln zł (na dzień 31 grudnia 2021 roku wyniosła 1 290,4 mln zł), przy czym wpływ na rachunek wyników Banku w 2022 wynosił 740 mln zł (w 2021 wynosił 1 045,3 mln zł).

Rezerwa tworzona jest zgodnie z MSR 37 „Rezerwy, zobowiązania warunkowe i aktywa warunkowe”. Rezerwa na toczące się postępowania kalkulowana jest metodą indywidualną, natomiast na przyszłe postępowania metodą portfelową. Przy kalkulacji rezerwy Bank uwzględnia m.in. liczbę zaświadczeń pobieranych przez klientów w celach procesowych, oszacowane prawdopodobieństwo złożenia pozwu przez klientów, oszacowaną liczbę przyszłych pozwów, liczbę złożonych powództw, prawdopodobieństwo przegrania sprawy, oraz szacowaną stratę Banku w przypadku niekorzystnego wyroku. Ponadto Bank w modelu rezerw uwzględnił szacowaną liczbę ugód, które będą zawarte z klientami. Wysokość rezerwy na szacowane ugody wyniosła 397,7 mln zł z ogólnego salda rezerw.

Podkreślić należy, że polskie sądy pomimo odmiennych wskazań wynikających z orzeczeń TSUE (C-19/20 i C-932/19) w zdecydowanej większości orzekają o nieważności lub bezskuteczności umów kredytu. W ostatnich miesiącach zapadło szereg wyroków Sądu Najwyższego (według danych na koniec grudnia, ok. 80 wyroków, z czego mniej niż połowa dotyczyła kredytów denominowanych), ponad połowa z nich została już pisemnie uzasadniona, w przypadku kredytów denominowanych sporządzono ok. 15 uzasadnień

Bank szacuje prawdopodobieństwo przegrania sprawy na podstawie historycznych wyroków oddzielnie dla portfela kredytów walutowych i denominowanych. Z uwagi na zaobserwowaną zmienność w orzecznictwie, Bank przy szacowaniu prawdopodobieństwa niekorzystnego wyroku uwzględnia tylko wyroki zapadłe po 31 grudnia 2020 r.

Bank dokonując szacunku straty w przypadku wyroku stwierdzającego nieważność kredytu zakłada, że klient jest zobowiązany do zwrotu wypłaconego kapitału bez uwzględnienia wynagrodzenia za korzystanie z kapitału, Bank jest zobowiązany do zwrotu sumy spłaconych rat kapitałowo-odsetkowych wraz z zasądzonymi odsetkami ustawowymi za opóźnienie w przypadku spraw w toku oraz, że Bank dokonuje spisania ekspozycji kredytowej.

Skutkiem rachunkowym podpisania ugody z Klientem jest zaprzestanie ujmowania kredytu w CHF, rozpoznanie nowego kredytu w PLN oraz rozpoznanie wyniku z tytułu zaprzestania ujmowania jak również wykorzystanie rezerwy na ryzyko prawne kredytów CHF. W 2022 roku Bank wykorzystał 150 mln PLN rezerwy na ryzyko prawne kredytów CHF w związku z zawartymi ugodami.

Skutkiem rachunkowym prawomocnego wyroku stwierdzającego nieważność umowy kredytowej jest zaprzestanie ujmowania ekspozycji kredytowej CHF jak również wykorzystanie rezerwy na ryzyko prawne kredytów CHF. W 2022 roku Bank wykorzystał 85 mln PLN rezerwy na ryzyko prawne kredytów CHF w związku z otrzymanymi prawomocnymi wyrokami stwierdzającymi nieważność umów kredytowych.

W przypadku zmiany zakładanej średniej straty o +/- 5 procent, przy pozostałych istotnych założeniach niezmiennych, kwota rezerwy zmieniałaby się o +/- 78 mln zł.

Bank przeprowadził analizę wrażliwości modelu na szacunek liczby przegranych spraw. Zmiana tego szacunku miałaby następujący wpływ na wartość szacowanej straty z tytułu ryzyka prawnego dotyczącego kredytów CHF.

Parametr	Scenariusz	Wpływ na stratę Banku z tytułu ryzyka prawnego
Procent przegranych spraw	+5 p.p.	+66 mln PLN
	-5 p.p.	-80 mln PLN

Bank przeprowadził analizę wrażliwości stosowanego modelu na szacunek liczby przyszłych pozwów. Zmiana liczby przyszłych pozwów miałaby następujący wpływ na wartość szacowanej straty z tytułu ryzyka prawnego dotyczącego kredytów CHF.

Parametr	Scenariusz	Wpływ na stratę Banku z tytułu ryzyka prawnego
Liczba przyszłych pozwów	+20%	+91 mln PLN
	-20%	-91 mln PLN

Bank ocenił również, że gdyby oszacowaną liczbę pozwów przeciwko Bankowi zwiększyć o pozwy złożone przez dodatkowy 1% klientów posiadających kredyty w CHF wówczas strata z tytułu ryzyka prawnego wzrosłaby o ok. 35 mln PLN.

Bank, kalkulując oczekiwaną stratę z tytułu ryzyka prawnego dotyczącego kredytów CHF uwzględnił dostępne dane historyczne w tym treść orzeczeń zapadłych w sprawach zakończonych. Bank monitoruje liczbę pobieranych zaświadczeń oraz zmianę liczby pozwów w celu odpowiedniego aktualizowania szacunku rezerwy.

Aktualna linia orzecznicza w sprawach z powództw kredytobiorców jest niekorzystna dla banków, niemniej jednak należy dostrzec szereg nadal niewyjaśnionych kwestii prawnych dotyczących kredytów powiązanych z walutą obcą, w szczególności odnoszących się do skutków uznania umowy kredytowej za nieważną, w tym możliwości żądania przez banki wynagrodzenia za korzystanie z kapitału. Powyższe kwestie są istotne dla oceny ryzyka związanego z przedmiotowymi postępowaniami.

Bank na bieżąco monitoruje zapadające wyroki i będzie dostosowywał poziom rezerw do aktualnej linii orzeczniczej. Bank jednocześnie ma świadomość, iż poczynione założenia obarczone są subiektywną oceną bieżącej sytuacji, która może ulec zmianie w przyszłości. Bank przy ustaleniu wartości rezerwy bazuje na wszystkich informacjach dostępnych na dzień podpisania Sprawozdania.

Aktualne orzecznictwo TSUE oraz Sądu Najwyższego dotyczące kredytów w CHF

Przed TSUE w 2022 roku zapadło jedno orzeczenie dotyczące problematyki kredytów CHF. W dniu 8 września 2022 roku Trybunał Sprawiedliwości UE wydał wyrok w trzech połączonych sprawach dotyczących kredytów indeksowanych i denominowanych udzielanych w Polsce (od C-80/21 do C-82/21). Trybunał potwierdził, że:

- sąd krajowy nie może zastąpić abuzywnego warunku umownego (w celu uniknięcia unieważnienia umowy) **ani wykładnią oświadczenia woli stron, ani przepisem prawa krajowego o charakterze dyspozytywnym.**
- możliwe jest uznanie, że tylko część warunku umownego jest abuzywna, pod warunkiem, że ta abuzywna część da się wyodrębnić w sposób, który nie wpływa na istotę pozostałej części warunku umownego. Jeżeli usunięcie sprowadzałoby się do zmiany treści warunku poprzez zmianę jego istoty, to jest to zabronione. Badanie w tym zakresie należy do sądu krajowego.
- termin przedawnienia roszczeń konsumenta o zwrot kwot nienależnie zapłaconych na podstawie nieuczciwego warunku umownego rozpoczyna bieg od chwili, gdy konsument dowiedział się lub powinien dowiedzieć się o nieuczciwym charakterze warunku umownego. Natomiast ustalenie tego momentu należy do sądu krajowego z uwzględnieniem okoliczności konkretnej sprawy.

Na rozpoznanie w TSUE oczekuje pytanie prejudycjalne w sprawie C-520/21 Banku Millennium, które dotyczy tego, czy w razie unieważnienia umowy kredytowej, stronom przysługuje jakiegokolwiek roszczenie z tytułu korzystania z kapitału przez drugą stronę (przedsiębiorcę, jak i konsumenta). Pytanie dotyczy wszelkich możliwych roszczeń obu stron (wynagrodzenia, odszkodowania, zwrotu kosztów lub waloryzacji świadczenia), w sytuacji kiedy sąd stwierdzi upadek umowy. Rozprawa odbyła się 12 października 2022 r. W rozprawie wzięli udział m.in. przedstawiciele Komisji Europejskiej, rządu polskiego, Rzecznika Finansowego, Rzecznika Praw Obywatelskich, Komisji Nadzoru Finansowego.

W grudniu 2022 r. do TSUE wpłynęło kolejne pytanie prejudycjalne odnoszące się do możliwości dochodzenia przez bank roszczeń z tytułu korzystania z kapitału (sprawa została oznaczona sygn. C-756/22).

W wydanej w sprawie C-520/21 w dniu 16 lutego 2023 r. opinii Rzecznik Generalny TSUE wskazał, że dyrektywa 93/13 nie określa, jakie są skutki stwierdzenia, że umowa konsumencka staje się prawnie nieistniejąca po usunięciu z niej nieuczciwych warunków. Skutki te są określane przez państwa członkowskie na podstawie ich prawa krajowego w sposób zgodny z prawem Unii.

W odniesieniu do roszczeń konsumenta względem banku, Rzecznik Generalny przyjął, że przepisy dyrektywy 93/13 nie stoją na przeszkodzie wykładni sądowej prawa krajowego, zgodnie z którą w przypadku uznania, iż umowa kredytu zawarta przez konsumenta i bank jest od początku nieważna z powodu zawarcia w niej nieuczciwych warunków umownych, konsument, oprócz zwrotu pieniędzy zapłaconych na podstawie tej umowy oraz zapłaty odsetek ustawowych za opóźnienie od chwili wezwania do zapłaty, może w następstwie takiego uznania domagać się od banku także dodatkowych świadczeń. Do sądu krajowego należy ustalenie, w świetle prawa krajowego, czy konsumenci mają prawo dochodzić tego rodzaju roszczeń, oraz, jeżeli tak jest, rozstrzygnięcie o ich zasadności.

W odniesieniu do możliwości dochodzenia przez bank roszczeń o podobnym charakterze przeciwko konsumentom, Rzecznik Generalny zaproponował, by Trybunał orzekł, że bank nie może dochodzić względem konsumenta roszczeń wykraczających poza zwrot przekazanego kapitału kredytu i zapłatę odsetek ustawowych za opóźnienie od chwili wezwania do zapłaty.

Zdaniem Rzecznika Generalnego zaproponowane rozstrzygnięcia pozostają w zgodzie z celem dyrektywy, tj. przyznaniem konsumentom wysokiego poziomu ochrony.

Opinia Rzecznika Generalnego nie przesądza rozstrzygnięcia i nie jest wiążąca dla TSUE. Termin wydania wyroku przez TSUE nie jest znany.

W związku z faktem, iż opinia Rzecznika nie jest wiążąca, nie przesądza rozstrzygnięcia, pozostawia szerokie możliwości interpretacji, wyrok TSUE jest niemożliwy do przewidzenia, podobnie jak zastosowanie tego wyroku przez sądy krajowe, opinia nie może stanowić podstawy do zmiany poziomu rezerw na ryzyko prawne związane z kredytami hipotecznymi w CHF w niniejszym sprawozdaniu finansowym.

Przy przyjęciu założenia, iż przyszłe orzeczenie TSUE będzie w całości zbieżne z tezami ww. opinii Rzecznika Generalnego i stwierdzi brak prawa banków do wynagrodzenia za korzystanie z kapitału, Bank zaznacza, że wynagrodzenie za korzystanie z kapitału dla Banku nie jest parametrem stosowanym w obecnym modelu rezerw Banku i nie ma bezpośredniego wpływu na ryzyko Banku wyrażone poziomem rezerw dotyczących skutków unieważnienia umów kredytu. Natomiast w dotychczasowych modelach Bank nie uwzględniał wynagrodzenia dla klienta za korzystanie przez Bank z rat spłacanego przez niego kredytu, który został uznany za nieważny. Oszacowanie wysokości potencjalnych kosztów związanych z tym ryzykiem wymaga doprecyzowania założeń na podstawie ustalenia wykładni prawnej, a następnie linii orzeczniczej i będzie możliwe najwcześniej po wydaniu przez TSUE orzeczenia.

Aktualnie w orzecznictwie sądowym uwzględniane są tezy z uchwały 7 sędziów Izby Cywilnej Sądu Najwyższego z dnia 7 maja 2021 roku w sprawie o sygn. III CZP 6/21 (uchwała mająca moc zasady prawnej). W orzeczeniu odpowiadającym na zagadnienie prawne przedstawione przez Rzecznika Finansowego Sąd Najwyższy w uzasadnieniu wskazał, m.in. że:

- (1) kredytobiorca może zgodzić się na dalsze obowiązywanie warunków mogących być nieuczciwymi, wtedy stają się one skuteczne od dnia zawarcia umowy,
- (2) w razie upadku umowy, z uwagi na zawarte w niej postanowienia niedozwolone każdej ze stron przysługuje roszczenie o zwrot spełnionego przez tę stronę świadczenia (tzw. teoria dwóch kondykcji),
- (3) termin przedawnienia roszczeń Banku o zwrot kapitału zaczyna biec dopiero od momentu, kiedy umowa stała się definitywnie bezskuteczna (doszło do odpadnięcia podstawy świadczenia),
- (4) umowa staje się trwale bezskuteczna z momentem, w którym kredytobiorca poinformowany o wszystkich skutkach upadku umowy, w tym o ewentualnych szczególnych negatywnych konsekwencjach takiego upadku złoży oświadczenie, że sprzeciwia się utrzymaniu umowy w mocy. O konsekwencjach upadku umowy co do zasady kredytobiorcę powinien pouczyć sąd w toku postępowania.

Posiedzenie całego składu Izby Cywilnej Sądu Najwyższego w sprawie pytań prawnych, przedstawionych w dniu 29 stycznia 2021 roku przez Pierwszą Prezes Sądu Najwyższego w sprawie o sygn. III CZP 11/21 (aktualna sygnatura III CZP 25/22) zostało odroczone bez terminu, w związku ze sformułowaniem przez Sąd Najwyższy pytań prejudycjalnych do TSUE. Pytania prejudycjalne zmierzają do ustalenia czy, Izba Cywilna w obecnym składzie może być traktowana jako niezawisły sąd, a tym samym czy w ogóle ma zdolność do wydania uchwały w przedmiocie zadanych pytań prawnych.

Pierwsza Prezes Sądu Najwyższego zawnioskowała o podjęcie przez Izbę Cywilną uchwały w następujących kwestiach:

1. Czy w razie uznania, że postanowienie umowy kredytu indeksowanego lub denominowanego odnoszące się do sposobu określania kursu waluty obcej stanowi niedozwolone postanowienie umowne i nie wiąże konsumenta, możliwe jest przyjęcie, że miejsce tego postanowienia zajmuje inny sposób określenia kursu waluty obcej wynikający z przepisów prawa lub zwyczajów?

W razie odpowiedzi przeczącej na powyższe pytanie:

2. Czy w razie niemożliwości ustalenia wiążącego strony kursu waluty obcej w umowie kredytu indeksowanego do takiej waluty umowa może wiązać strony w pozostałym zakresie?

3. Czy w razie niemożliwości ustalenia wiążącego strony kursu waluty obcej w umowie kredytu denominowanego w walucie obcej umowa ta może wiązać strony w pozostałym zakresie?

Niezależnie od treści odpowiedzi na pytania 1-3:

4. Czy w przypadku nieważności lub bezskuteczności umowy kredytowej, w wykonaniu której Bank wypłacił kredytobiorcy całość lub część kwoty kredytu, a kredytobiorca dokonywał spłat kredytu, powstają odrębne roszczenia z tytułu nienależnego świadczenia na rzecz każdej ze stron, czy też powstaje jedynie jedno roszczenie, równe różnicy spełnionych świadczeń, na rzecz tej strony, której łączne świadczenie miało wyższą wysokość?

5. Czy w przypadku nieważności lub bezskuteczności umowy kredytowej z powodu niedozwolonego charakteru niektórych jej postanowień, bieg przedawnienia roszczenia Banku o zwrot kwot wypłaconych z tytułu kredytu rozpoczyna się od chwili ich wypłaty?

6. Czy, jeżeli w przypadku nieważności lub bezskuteczności umowy kredytowej którejkolwiek ze stron przysługuje roszczenie o zwrot świadczenia spełnionego w wykonaniu takiej umowy, strona ta może również żądać wynagrodzenia z tytułu korzystania z jej środków pieniężnych przez drugą stronę?

W przypadku potwierdzenia przez TSUE zdolności Izby Cywilnej Sądu Najwyższego do orzekania i wydania uchwały przez Sąd Najwyższy Bank będzie analizował treść uchwały po opublikowaniu, w tym pod kątem jej wpływu na dalsze orzecznictwo oraz wartość parametrów stosowanych do ustalenia wartości rezerw na ryzyko prawne. Na ten moment nie można przewidzieć czy uchwała w ogóle zostanie wydana, a tym bardziej jej wpływu na oszacowanie rezerw.

W dniu 28 kwietnia 2022 roku Sąd Najwyższy podjął uchwałę o sygn. III CZP 40/22 (w składzie 3 sędziów), zgodnie z którą: "Sprzeczne z naturą stosunku prawnego kredytu indeksowanego do waluty obcej są postanowienia, w których kredytodawca jest upoważniony do jednostronnego oznaczenia kursu waluty właściwej do wyliczenia wysokości zobowiązania kredytobiorcy oraz ustalenia wysokości rat kredytu, jeżeli z treści stosunku prawnego nie wynikają obiektywne i weryfikowalne kryteria oznaczenia tego kursu. Postanowienia takie, jeśli spełniają kryteria uznania ich za niedozwolone postanowienia umowne, nie są nieważne, lecz nie wiążą konsumenta w rozumieniu art. 385(1) k.c." Analiza uzasadnienia uchwały Sądu Najwyższego, wskazuje, że gdy zachodzą jednocześnie przesłanki do zastosowania przepisu art. 385(1) k.c. oraz art. 353(1) k.c., sąd powinien zastosować sankcję bezskuteczności postanowienia umownego, nie orzekając jego nieważności na zasadach ogólnych. Mimo, iż orzeczenie zostało wydane w sprawie dotyczącej kredytu indeksowanego, może być odnoszone również do kredytów denominowanych oraz walutowych.

W dniu 20 maja 2022 roku Sąd Najwyższy wydał pierwsze rozstrzygnięcie w sprawie kredytu walutowego udzielonego przez Bank (II CSKP 713/22). W ocenie Sądu Najwyższego kredyt walutowy występuje tylko wtedy, gdy umowa jednoznacznie ustala kwotę kredytu udzielonego i faktycznie wypłaconego kredytobiorcy wyłącznie w walucie obcej i przewiduje spłatę rat wyłącznie w walucie udzielonego kredytu. Zdaniem Sądu Strony zawarły umowę kredytu denominowanego do CHF, a żadne z postanowień umowy nie przewidywało bezpośrednio roszczenia powoda o wypłatę kwoty udostępnionego kredytu w CHF.

Należy jednak zauważyć, że w innym orzeczeniu Sąd Najwyższy zajął odmienne stanowisko (postanowienie z dnia 24 czerwca 2022 roku, I CSK 2822/22), stwierdzając, że cechami kredytu walutowego jest wyrażenie kwoty udzielonego kredytu w walucie obcej oraz spłata rat kredytu w tej walucie, nie wskazując jednocześnie jako cechy charakterystycznej dokonania wypłaty kredytu w walucie obcej. Powyższe wskazuje na brak jednoznacznego stanowiska Sądu Najwyższego w tym zakresie.

Wg stanu na koniec grudnia 2022 r. w sprawach kredytów CHF udzielonych przez Bank do Sądu Najwyższego zostało złożonych 145 skarg kasacyjnych, 11 skarg zostało przyjętych przez Sąd Najwyższy do rozpoznania i oczekuje na merytoryczne rozstrzygnięcie, co do 12 skarg kasacyjnych Sąd Najwyższy wydał postanowienie o odmowie przyjęcia do rozpoznania.

Indywidualne umowy oferowane przez Bank

Od grudnia 2021 roku Bank prowadzi indywidualne negocjacje z klientami, z którymi pozostaje w sporze lub co do których istnieje uzasadnione ryzyko wdania się w spór. Bank uwzględnił ten parametr przy aktualizacji wysokości rezerwy.

Na dzień 31 grudnia 2022 roku Bank przedstawił indywidualne propozycje umowy 6541 Klientom i 1514 Klientów zaakceptowało warunki przedstawionych propozycji, z czego podpisano 1142 umowy.

55. ZARZĄDZANIE RYZYKIEM FINANSOWYM

55.1. Strategia wykorzystywania instrumentów finansowych

Podstawowa działalność biznesowa Banku skupia się wokół produktów finansowych oferowanych klientom: osobom fizycznym, przedsiębiorcom i przedsiębiorstwom, jednostkom publicznym i budżetowym, niebankowym instytucjom finansowym. Wśród pozycji o charakterze pasywnym dominują krótkoterminowe depozyty o stałym oprocentowaniu oraz rachunki bieżące i konta oszczędnościowe. Po stronie aktywnej Bank oferuje następujące produkty kredytowe: kredyty mieszkaniowe, gotówkowe, karty kredytowe, kredyty w rachunku bieżącym, kredyty inwestycyjne i obrotowe, kredyty preferencyjne z dopłatami, faktoring, leasing, gwarancje, transakcje finansowania handlu zagranicznego (np. akredytywy) – zdecydowana większość produktów kredytowych to instrumenty średnio i długoterminowe, oprocentowane w oparciu o krótkoterminowe stawki rynkowe.

Bank wykorzystuje instrumenty rynku finansowego w pierwszej kolejności do zarządzania ryzykami: płynności, stopy procentowej i walutowym, powstającymi w podstawowej działalności, zgodnie z przyjętym wewnątrznie apetytem na ryzyko oraz średnio- i długoterminowymi trendami rynkowymi.

Bank oferuje również dostęp do instrumentów rynku finansowego swoim klientom, w celu zabezpieczania ryzyka rynkowego – walutowego, stopy procentowej lub cen towarów – istniejącego w ich podstawowej działalności biznesowej.

55.2. Ryzyko kredytowe

Ryzyko kredytowe jest wpisane w podstawową i zasadniczą działalność finansową Banku, obejmującą zarówno aktywność kredytową, jak również finansowanie z wykorzystaniem produktów rynku kapitałowego. W konsekwencji ryzyko kredytowe jest identyfikowane jako ryzyko o największym potencjalnym wpływie na aktualne, a także przyszłe, zyski oraz kapitał BNP Paribas Bank Polska S.A. Istotność ryzyka kredytowego potwierdza jego 75% udział w ogólnej kwocie kapitału ekonomicznego szacowanego przez Bank na pokrycie istotnych ryzyk występujących w działalności Banku, jak również 89% udział w ogólnej kwocie kapitału regulacyjnego.

Podstawowym celem zarządzania ryzykiem kredytowym jest realizacja strategii Banku poprzez harmonijny wzrost portfela kredytowego przy jednoczesnym utrzymaniu akceptowalnego poziomu apetytu na ryzyko kredytowe.

Bank w zakresie zarządzania ryzykiem kredytowym kieruje się następującymi zasadami:

- każda transakcja kredytowa wymaga wszechstronnej oceny ryzyka kredytowego, której wyrazem jest rating wewnętrzny lub ocena scoringowa,
- gruntowna i staranna analiza finansowa stanowi podstawę do uznania za wiarygodne dane finansowe klienta oraz informacje o wartości zabezpieczenia; ostrożne analizy Banku zawsze uwzględniają niezbędny margines bezpieczeństwa,
- podstawą finansowania klienta jest – co do zasady - jego zdolność do generowania przepływów pieniężnych zapewniających spłatę zobowiązań wobec Banku,
- sporządzona ocena ryzyka kredytowego jest poddawana dodatkowej weryfikacji przez niezależne od służb biznesowych, służby oceny ryzyka kredytowego,
- warunki cenowe transakcji kredytowej muszą pokrywać ryzyko tej transakcji,
- ryzyko kredytowe jest dywersyfikowane pod względem obszarów geograficznych, sektorów gospodarki, produktów oraz klientów,
- decyzje kredytowe mogą podejmować jedynie osoby do tego uprawnione,
- Bank zawiera transakcje kredytowe wyłącznie z klientami, których zna, a podstawą współpracy z klientami są relacje długoterminowe,
- klient i zawarte z nim transakcje są monitorowane w sposób transparentny dla klienta i wzmacniający relacje z klientem.

Ryzyko koncentracji jest immanentnym ryzykiem, podejmowanym przez Bank w ramach prowadzonej działalności statutowej i podlega ono określonego procesowi i zasadom zarządzania.

Zarząd dokonuje oceny przyjętej polityki zarządzania ryzykiem koncentracji pod względem sposobu jej stosowania, w szczególności w zakresie sprawdzenia jej skuteczności i adekwatności realizacji zasad w kontekście aktualnej i planowanej działalności oraz z uwzględnieniem strategii zarządzania ryzykiem. W sytuacji istotnych zmian w otoczeniu działania Banku lub strategii zarządzania ryzykiem, przegląd adekwatności procesu zarządzania ryzykiem koncentracji dokonywany jest niezwłocznie po wystąpieniu tej okoliczności. Właściwa ocena ryzyka koncentracji ponoszonego przez Bank w istotnym stopniu zależy od prawidłowej i pełnej identyfikacji kluczowych czynników ryzyka, które wpływają na poziom ryzyka koncentracji. W uzasadnionych przypadkach Bank identyfikuje ryzyko koncentracji w procesie planowania nowej działalności obejmującej wprowadzenie i rozwój nowych produktów, usług i obecności na rynkach oraz istotne zmiany dotychczasowych produktów, usług i zmiany na rynkach.

Dywersyfikacja portfela kredytowego jest jednym z ważniejszych narzędzi zarządzania ryzykiem kredytowym. Nadmierna koncentracja kredytowa jest zjawiskiem niepożądanym przez Bank, ponieważ powoduje wzrost ryzyka. Potencjalne straty z tym związane są na tyle dużym zagrożeniem, że stopień koncentracji powinien być monitorowany, kontrolowany i raportowany do kierownictwa Banku. Podstawowymi narzędziami ograniczania ryzyka koncentracji są mechanizmy identyfikacji i pomiaru ryzyka koncentracji oraz limity zaangażowań w poszczególnych segmentach portfela Banku oraz w spółkach zależnych. Narzędzia te pozwalają na różnicowanie portfela kredytowego i redukcję negatywnych skutków związanych z niekorzystnymi zmianami w poszczególnych obszarach gospodarki.

Za obszar (wymiar) istotnej koncentracji Bank uznaje sytuację, w której udział danego obszaru (wymiaru) koncentracji w sumie bilansowej Banku jest równy lub przekracza 10% lub 5% planowanego na dany rok budżetowy wyniku finansowego netto Banku. W takiej sytuacji dany obszar (wymiar) koncentracji podlega analizom, raportowaniu i zarządzaniu w ramach procesu zarządzania ryzykiem koncentracji.

Jednym z potencjalnych źródeł ryzyka kredytowego jest wysoka koncentracja zaangażowań kredytowych Banku w poszczególne podmioty lub grupy podmiotów powiązanych ze sobą kapitałowo i organizacyjnie. W celu jej ograniczenia Rozporządzenie UE nr 575/2013 określa limit maksymalnego zaangażowania Banku. Zgodnie z art. 395 Rozporządzenia UE nr 575/2013: Instytucja nie przyjmuje na siebie ekspozycji wobec klienta lub grupy powiązanych klientów, której wartość po uwzględnieniu skutku ograniczenia ryzyka kredytowego zgodnie z art. 399–403 przekracza 25% wartości jej kapitału Tier 1. Jeżeli taki klient jest instytucją lub jeżeli do grupy powiązanych klientów należy co najmniej jedna instytucja, wartość ta nie przekracza 25% wartości kapitału Tier 1 instytucji lub kwoty 150 mln EUR, w zależności od tego, która z tych wartości jest wyższa, pod warunkiem że suma wartości ekspozycji wobec wszystkich powiązanych klientów niebędących instytucjami, po uwzględnieniu skutku ograniczenia ryzyka kredytowego zgodnie z art. 399–403, nie przekracza 25% wartości kapitału Tier 1 instytucji.

Według stanu na koniec 2022 r.: limity w ujęciu jednostkowym określone w art. 395 Rozporządzenia UE nr 575/2013 zostały przekroczone w odniesieniu do podmiotów Grupy BNP Paribas S.A. Zgodnie z obowiązującymi regulacjami Bank przekazał informację dotyczącą w/w przekroczeń do organów nadzoru oraz podjął działania mające na celu wyeliminowanie analogicznych przekroczeń w przyszłości.

W przypadku limitu zaangażowania wobec podmiotów spoza Grupy BNP Paribas S.A., limity nie zostały przekroczone, największe zaangażowanie stanowiło 11,43% kapitału Tier 1 w ujęciu jednostkowym.

Tolerancja ryzyka koncentracji jest określona w Banku poprzez system limitów wewnętrznych, które uwzględniają zarówno zakładane kierunki i dynamikę rozwoju biznesu przez Bank, akceptowalny poziom ryzyka kredytowego i płynności, jak również zewnętrzne uwarunkowania i perspektywy makroekonomiczne i sektorowe. Limity wewnętrzne dla ryzyka koncentracji kredytowych określone są m.in. dla:

- wybranych sektorów gospodarczych/ branż,
- ekspozycji denominowanych w walucie obcej,
- segmentu klienta (wewnątrzbankowa segmentacja klientów),
- kredytów zabezpieczonych danym rodzajem zabezpieczenia,
- regionów geograficznych,
- średniego prawdopodobieństwa niewykonania zobowiązania (probability of default),
- ekspozycji z określonym ratingiem (wewnętrzna skala ratingowa Banku),
- ekspozycji z określonym debt-to-income,
- ekspozycji z określonym loan-to-value.

Działania ograniczające ekspozycję Banku na ryzyko koncentracji mogą obejmować działania o charakterze systemowym oraz działania o charakterze pojedynczych/specyficznych decyzji i transakcji. Do działań ograniczających ryzyko koncentracji o charakterze systemowym Bank zalicza:

- ograniczanie zakresu kredytowania określonego rodzaju klientów, poprzez modyfikację prowadzonej polityki kredytowej,
- obniżenie limitów w zakresie ryzyka koncentracji,
- dywersyfikację rodzajów aktywów na poziomie sprawozdania z sytuacji finansowej Banku,
- zmianę strategii biznesowej w taki sposób, aby przeciwdziałała nadmiernej koncentracji,
- dywersyfikację w zakresie przyjmowanych rodzajów zabezpieczeń.

Do działań ograniczających ryzyko koncentracji o charakterze pojedynczych/ specyficznych decyzji i transakcji Bank zalicza:

- ograniczanie zawierania dalszych transakcji z danym klientem lub grupą powiązanych klientów,
- sprzedaż wyselekcjonowanych aktywów/ portfeli kredytowych,
- sekurytyzację aktywów,
- ustanowienie nowych zabezpieczeń (np. kredytowych instrumentów pochodnych, gwarancji, subpartycypacji, umów ubezpieczenia) dla istniejących lub nowych ekspozycji kredytowych.

Analiza koncentracji branżowej obejmuje wszystkie ekspozycje kredytowe Banku wobec klientów instytucjonalnych. Bank definiuje branże w oparciu o Polską Klasyfikację Działalności (kod PKD 2007). Struktura zaangażowania Banku względem branż analizowana na koniec grudnia 2022 roku, podobnie jak na koniec grudnia 2021 roku, charakteryzuje się koncentracją wobec takich branż jak: Rolnictwo, Leśnictwo, Łowiectwo i Rybactwo oraz Przetwórstwo Przemysłowe. Na koniec roku 2022 udział Przetwórstwa Przemysłowego zmniejszył się o 1 p.p. do 23% w porównaniu do końca 2021, natomiast udział branży Rolnictwo, Leśnictwo, Łowiectwo i Rybactwo zmniejszył się o 4 p.p. w stosunku do końca 2021 i wyniósł 18% zaangażowania branżowego.

Poniżej zaprezentowano tabelę, porównującą udział kredytów z rozpoznaną utratą wartości w zaangażowaniu branżowym (wartość bilansowa brutto) na 31 grudnia 2022 i 2021.

Branża	Zaangażowanie*		Udział zagrożonych kredytów	
	31.12.2022	31.12.2021	31.12.2022	31.12.2021
ROLNICTWO, LEŚNICTWO, ŁOWIECTWO I RYBACTWO	8 761 345	10 008 679	8,0%	7,7%
GÓRNICTWO I WYDOBYWANIE	64 181	25 111	2,1%	11,1%
PRZETWÓRSTWO PRZEMYSŁOWE	11 122 711	10 760 109	2,6%	3,1%
WYTWARZANIE I ZAOPATRYWANIE W ENERGIĘ ELEKTRYCZNĄ, GAZ, PARĘ WODNĄ, GORĄCĄ WODĘ I POWIETRZE DO UKŁADÓW	1 088 671	1 621 826	0,3%	0,3%
DOSTAWA WODY; GOSPODAROWANIE ŚCIEKAMI I ODPADAMI ORAZ DZIAŁALNOŚĆ ZWIĄZANA Z REKULTYWACJĄ	105 938	83 977	3,2%	3,9%
BUDOWNICTWO	3 152 036	2 389 043	5,6%	7,2%
HANDEL HURTOWY I DETALICZNY; NAPRAWA POJAZDÓW SAMOCHODOWYCH, WŁĄCZAJĄC MOTOCYKLE	7 465 622	6 612 763	4,3%	5,2%
TRANSPORT I GOSPODARKA MAGAZYNOWA	2 002 865	1 587 329	2,2%	3,3%
DZIAŁALNOŚĆ ZWIĄZANA Z ZAKWATEROWANIEM I USŁUGAMI GASTRONOMICZNYMI	263 138	243 428	21,7%	20,2%
INFORMACJA I KOMUNIKACJA	2 528 694	1 003 200	1,9%	1,3%
DZIAŁALNOŚĆ FINANSOWA I UBEZPIECZENIOWA	1 674 688	947 307	3,7%	7,7%
DZIAŁALNOŚĆ ZWIĄZANA Z OBSŁUGĄ RYNKU NIERUCHOMOŚCI	5 606 907	5 032 112	2,3%	2,3%
DZIAŁALNOŚĆ PROFESJONALNA, NAUKOWA I TECHNICZNA	3 027 291	3 065 019	1,5%	1,3%
DZIAŁALNOŚĆ W ZAKRESIE USŁUG ADMINISTROWANIA I DZIAŁALNOŚĆ WSPIERAJĄCA	908 587	912 769	4,3%	5,0%
ADMINISTRACJA PUBLICZNA I OBRONA NARODOWA; OBOWIĄZKOWE ZABEZPIECZENIA SPOŁECZNE	54 854	82 654	0,0%	0,0%
EDUKACJA	67 836	78 082	9,0%	10,5%
OPIEKA ZDROWOTNA I POMOC SPOŁECZNA	778 285	695 139	3,0%	2,6%
DZIAŁALNOŚĆ ZWIĄZANA Z KULTURĄ, ROZRYWKĄ I REKREACJĄ	12 106	15 037	13,5%	21,3%
POZOSTAŁA DZIAŁALNOŚĆ	100 758	93 916	4,1%	5,0%
Razem	48 786 515	45 257 500	4,0%	4,5%

*Dane finansowe zostały zaokrąglone i przedstawione w tysiącach złotych, w związku z tym, w niektórych wypadkach suma liczb może nie odpowiadać dokładnie łącznej sumie.

Bank zarządza także ryzykiem koncentracji zabezpieczeń. W tym celu Bank wprowadził limity zaangażowania poszczególnych rodzajów zabezpieczeń dbając o ich odpowiednią dywersyfikację. Według stanu na koniec 2022 roku, podobnie jak na koniec 2021 roku, nie zaobserwowano przekroczeń tych limitów.

W przypadku oceny indywidualnej Bank spodziewa się według stanu na 31 grudnia 2022 roku odzyskać, z tytułu ustanowionych zabezpieczeń, kwotę 229 608 tys. zł, co stanowi 22% całkowitego zaangażowania ocenianego indywidualnie z rozpoznaną utratą wartości (na 31 grudnia 2021 roku 325 251 tys. zł i 29%).

Maksymalna ekspozycja na ryzyko kredytowe

Poniższa tabela prezentuje maksymalną ekspozycję Banku na ryzyko kredytowe dla instrumentów finansowych ujętych i nieujętych w sprawozdaniu finansowym. Maksymalna ekspozycja została zaprezentowana brutto, przed uwzględnieniem wpływu zabezpieczeń i innych instrumentów polepszenia jakości kredytów.

31.12.2022

Aktywa	Maksymalna ekspozycja na ryzyko kredytowe – bez uwzględniania zabezpieczeń	Maksymalna ekspozycja na ryzyko kredytowe – z uwzględnieniem zabezpieczeń
Kasa i środki w Banku Centralnym	2 718 251	2 718 242
Należności od banków	11 711 087	11 709 582
Pochodne instrumenty finansowe	3 224 272	3 224 272
Korekta wartości godziwej pozycji zabezpieczającej	33 025	33 025
Kredyty i pożyczki udzielone klientom wyceniane według zamortyzowanego kosztu	86 792 070	83 893 270
Kredyty i pożyczki udzielone klientom wyceniane według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	949 298	949 298
Papiery wartościowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu	22 212 240	22 167 261
Papiery wartościowe wyceniane według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	311 236	311 236
Papiery wartościowe wyceniane według wartości godziwej przez inne całkowite dochody	17 384 793	17 384 793
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	822 122	822 122
Inne aktywa finansowe	732 468	675 250
Aktywa razem	146 890 862	143 888 351
Zobowiązania warunkowe razem	11 234 325	11 234 325
Całkowita ekspozycja na ryzyko kredytowe	158 125 187	155 122 676

31.12.2021

Aktywa	Maksymalna ekspozycja na ryzyko kredytowe – bez uwzględniania zabezpieczeń	Maksymalna ekspozycja na ryzyko kredytowe – z uwzględnieniem zabezpieczeń
Kasa i środki w Banku Centralnym	4 631 693	4 631 410
Należności od banków	2 260 064	2 254 621
Pochodne instrumenty finansowe	1 901 919	1 901 919
Korekta wartości godziwej pozycji zabezpieczającej	65 465	65 465
Kredyty i pożyczki udzielone klientom wyceniane według zamortyzowanego kosztu	82 968 369	80 124 751
Kredyty i pożyczki udzielone klientom wyceniane według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	1 219 027	1 219 027
Papiery wartościowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu	23 313 693	23 268 041
Papiery wartościowe wyceniane według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	320 216	320 216
Papiery wartościowe wyceniane według wartości godziwej przez inne całkowite dochody	9 143 353	9 143 353
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	719 650	719 650
Inne aktywa finansowe	436 717	378 151
Aktywa razem	126 980 166	124 026 604
Zobowiązania warunkowe razem	8 692 582	8 692 582
Całkowita ekspozycja na ryzyko kredytowe	135 672 748	132 719 186

Ekspozycja na ryzyko kredytowe w podziale na ratingi jakości kredytowej

Poniższa tabela prezentuje istotne ekspozycje na ryzyko kredytowe, do których miał zastosowanie model oczekiwanych strat kredytowych. Podział został oparty na poniższej skali ratingowej:

31.12.2022

Kredyty i pożyczki brutto wyceniane według zamortyzowanego kosztu, dla których odpis z tytułu utraty wartości jest mierzony jako*:

Rating	12-miesięczna oczekiwana strata kredytowa – ekspozycje bez utraty wartości	Oczekiwana strata kredytowa w okresie trwania ekspozycji – ekspozycje bez utraty wartości	Oczekiwana strata kredytowa w okresie trwania ekspozycji – ekspozycje z rozpoznaną utratą wartości	Oczekiwana strata kredytowa w okresie trwania ekspozycji – ekspozycje POCI	Wartość portfela brutto dla danej kategorii ratingu	Wartość portfela netto dla danej kategorii ratingu
1	-	-	-	-	-	-
2	1 432	1	-	-	1 433	1 432
3	1 724 592	3	-	-	1 724 594	1 723 490
4	2 468 896	7 701	-	-	2 476 597	2 471 780
5	10 085 709	114 926	297	9	10 200 935	10 176 927
6	15 706 897	905 968	14 382	1 667	16 628 921	16 510 607
7	9 905 531	1 451 450	9 450	19 514	11 385 920	11 218 233
8	703 193	1 459 438	5 673	3 946	2 172 117	2 069 194
9	11 144	772 328	6 664	868	791 001	690 659
10	3 581	449 564	388 442	8 674	850 252	500 387
11 to 12	-	2 773	1 225 275	91 632	1 319 633	547 322
Razem	40 610 975	5 164 152	1 650 183	126 310	47 551 403	45 910 031

31.12.2021

Kredyty i pożyczki brutto wyceniane według zamortyzowanego kosztu, dla których odpis z tytułu utraty wartości jest mierzony jako*:

Rating	12-miesięczna oczekiwana strata kredytowa – ekspozycje bez utraty wartości	Oczekiwana strata kredytowa w okresie trwania ekspozycji – ekspozycje bez utraty wartości	Oczekiwana strata kredytowa w okresie trwania ekspozycji – ekspozycje z rozpoznaną utratą wartości	Oczekiwana strata kredytowa w okresie trwania ekspozycji – ekspozycje POCI	Wartość portfela brutto dla danej kategorii ratingu	Wartość portfela netto dla danej kategorii ratingu
1	-	-	-	-	-	-
2	98 886	1	-	-	98 887	98 885
3	1 461 345	4	-	-	1 461 350	1 461 101
4	2 132 459	6 304	-	-	2 138 764	2 138 091
5	6 818 671	157 526	-	-	6 976 186	6 966 437
6	14 090 040	551 295	9 536	2 685	14 653 566	14 577 861
7	11 174 622	925 306	14 693	3 751	12 118 177	11 950 818
8	1 787 901	1 473 872	8 119	8 754	3 278 619	3 162 806
9	74 578	668 710	31 611	3 488	778 379	701 852
10	22 888	462 700	420 250	11 388	917 176	615 748
11 to 12	17	8 450	1 149 275	133 959	1 291 659	603 895
Razem	37 661 407	4 254 168	1 633 484	164 025	43 712 763	42 277 494

*Dane finansowe zostały zaokrąglone i przedstawione w tysiącach złotych, w związku z tym, w niektórych wypadkach suma liczb może nie odpowiadać dokładnie łącznej sumie.

Dla dużych przedsiębiorstw oraz klientów z segmentu MSP, prowadzących pełną rachunkowość, Bank wyznacza wewnętrzne klasy ratingowe zgodnie z przyjętą polityką kredytową. Klasy ratingowe wyznaczane są na podstawie modelu ryzyka dedykowanego dla tej części portfela kredytowego i stanowią podstawę do szacowania wysokości rezerwy zgodnie z MSSF9. Klientom Banku przypisywane są ratingi od 1 (klienci, wobec których Bank identyfikuje najniższe ryzyko kredytowe) do 12 (klienci wobec których Bank identyfikuje najwyższe ryzyko kredytowe). Do przypisania ratingów wykorzystywane są przy tym roczne dane finansowe przedstawiane przez klienta oraz ogólna ocena jakościowa jego sytuacji na rynku.

Struktura przeterminowania należności

Celem analizy zaległości w spłacie jest wskazanie poziomu potencjalnej straty kredytowej (w odniesieniu do należności bez utraty wartości). Im wyższe przeterminowanie w spłacie, tym większe prawdopodobieństwo identyfikacji obiektywnej przesłanki utraty wartości w przyszłości. Wzrost opóźnienia w spłacie powyżej zera dni zwiększa szansę identyfikacji przesłanki utraty wartości, ale nie stanowi sam w sobie podstawy do nadania tej przesłanki. W wypadku ekspozycji przeterminowanych poniżej 91 dni przesłanka może zostać jednak zidentyfikowana na podstawie dodatkowych informacji o sytuacji ekonomiczno-finansowej klienta.

Strukturę portfela kredytowego (wycenianego według zamortyzowanego kosztu oraz wycenianego według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat) w podziale na ekspozycje z utratą wartości oraz bez utraty wartości wraz z uwzględnieniem poziomu zaległości w spłacie przedstawiają poniższe tabele.

31.12.2022						
Struktura przeterminowania należności (wartość bilansowa netto)*	bez utraty wartości				z utratą wartości	Razem
	0 dni	1-30 dni	31-60 dni	61-90 dni		
Kredyty i pożyczki hipoteczne	25 983 101	96 966	9 857	4 490	198 927	26 293 341
Kredyty gotówkowe	8 789 784	84 523	11 527	4 447	143 937	9 034 218
Kredyty samochodowe	1 673 748	5 688	1 029	694	12 214	1 693 373
Karty kredytowe	871 162	10 190	2 002	690	20 429	904 473
Kredyty inwestycyjne	22 821 582	1 431 021	11 874	1 599	337 492	24 603 568
Limity w rachunku bieżącym	11 104 687	134 661	15 271	1 409	156 574	11 412 602
Kredyty obrotowe przedsiębiorstw	9 110 133	722 720	29 731	7 511	301 573	10 171 668
Leasing	326 265	4 568	-	-	35 383	366 216
Pozostałe	353 724	1 648	-	-	7 737	363 109
Razem	81 034 186	2 491 985	81 291	20 840	1 214 266	84 842 568

31.12.2021						
Struktura przeterminowania należności (wartość bilansowa netto)*	bez utraty wartości				z utratą wartości	Razem
	0 dni	1-30 dni	31-60 dni	61-90 dni		
Kredyty i pożyczki hipoteczne	26 290 199	22 813	5 965	782	269 685	26 589 444
Kredyty gotówkowe	8 497 311	60 781	9 149	3 176	175 663	8 746 080
Kredyty samochodowe	1 736 309	4 433	1 650	442	12 836	1 755 670
Karty kredytowe	1 005 430	8 466	1 560	438	22 489	1 038 383
Kredyty inwestycyjne	20 942 964	312 572	10 756	655	374 149	21 641 096
Limity w rachunku bieżącym	10 398 990	73 858	6 663	1 068	160 716	10 641 295
Kredyty obrotowe przedsiębiorstw	9 783 352	88 918	5 106	1 459	308 431	10 187 266
Leasing	470 759	5 028	154	22	67 350	543 313
Pozostałe	185 434	6 277	-	-	9 520	201 231
Razem	79 310 748	583 146	41 003	8 042	1 400 839	81 343 778

*Dane finansowe zostały zaokrąglone i przedstawione w tysiącach złotych, w związku z tym, w niektórych wypadkach suma liczb może nie odpowiadać dokładnie łącznej sumie.

W odniesieniu do portfela kredytów hipotecznych, Bank definiuje wskaźnik DTI (ang. debt to income) jako stosunek miesięcznych obciążeń kredytowych, finansowych, mających charakter trwały i nieodwołalny, oraz raty wnioskowanego kredytu (uwzględniającej bufor na ryzyko stopy procentowej) do kwoty średniego miesięcznego dochodu netto. Zgodnie z polityką kredytową dla kredytów hipotecznych Bank określa maksymalne poziomy DTI na poziomie 0,65 lub 0,50 w zależności od dochodu klienta i stosuje się do wymogów Rekomendacji S. Bank monitoruje poziom wskaźników DTI/DSTI podczas rocznych przeglądów polityk kredytowych, jak również w dedykowanych analizach ad hoc.

Bank zwrócił uwagę na rosnące wskaźniki DTI/DSTI w skutek rosnących stóp procentowych i rosnących rat dla kredytów hipotecznych. W 2022 roku wprowadzone zostały zmiany w polityce kredytowej zmierzające do ograniczenia dostępności kredytów hipotecznych ze wskaźnikami DTI przekraczającymi 50% dla wybranych grup klientów. Jednocześnie ograniczona została oferta biznesowa skutkująca znacznym zmniejszeniem produkcji kredytowej.

Na koniec 2022 roku, Bank nie obserwuje zwiększonego ryzyka kredytowego dla nowej produkcji kredytowej, jak i istniejącego hipotecznego portfela kredytowego. Zarówno wskaźniki Vintage, jak i poziom NPL (ang. non performing loan) w segmencie kredytów hipotecznych są stabilne, na poziomie nie wyższym niż obserwowane na rynku bankowym w Polsce.

Odpisy z tytułu utraty wartości

Odpisy z tytułu utraty wartości odzwierciedlają oczekiwaną stratę kredytową obliczoną z wykorzystaniem trzyetapowego podejścia wymaganego przez MSSF 9, co opisano w Nocie 3.

Zabezpieczenia

Opis posiadanych zabezpieczeń lub innych mechanizmów poprawiających jakość kredytową

Bank ocenia zdolność kredytową każdego klienta na podstawie indywidualnej. Wartość uzyskanego zabezpieczenia, jeśli jest ono uznane za niezbędne przez Bank z racji udzielenia danego kredytu, podlega wycenie przez Bank.

Bank akceptuje zróżnicowane formy zabezpieczeń dla kredytów, ale do głównych kategorii można zaliczyć:

- hipotekę na nieruchomości;
- ubezpieczenie nieruchomości będącej przedmiotem hipoteki;
- ubezpieczenie na życie kredytobiorcy;
- zastaw rejestrowy;

Wpływ posiadanych zabezpieczeń na wycenę ekspozycji ze zidentyfikowaną utratą wartości (kredytów wycenianych według zamortyzowanego kosztu oraz wycenianych według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat) *

31.12.2022	Wartość brutto ze zidentyfikowaną utratą wartości	Wartość posiadanych zabezpieczeń	Wartość netto ekspozycji ze zidentyfikowaną utratą wartości
Kredyty i pożyczki udzielone:			
Niebankowym podmiotom finansowym	1 927	36	229
Klientom indywidualnym	997 436	511 432	373 750
Podmiotom gospodarczym:	1 896 676	1 441 764	804 290
w tym rolnikom indywidualnym	630 609	567 607	309 707
Instytucjom sektora budżetowego	796	766	377
Należności leasingowe	65 253	-	35 620
Kredyty i pożyczki brutto, razem	2 962 088	1 953 998	1 214 266
Odpisy na należności (wielkość ujemna)	(1 747 822)		
Kredyty i pożyczki netto, razem	1 214 266		

31.12.2021	Wartość brutto ze zidentyfikowaną utratą wartości	Wartość posiadanych zabezpieczeń	Wartość netto ekspozycji ze zidentyfikowaną utratą wartości
Kredyty i pożyczki udzielone:			
Niebankowym podmiotom finansowym	1 616	-	294
Klientom indywidualnym	1 127 360	594 143	505 491
Podmiotom gospodarczym:	1 915 927	1 424 520	823 475
w tym rolnikom indywidualnym	702 602	636 185	423 209
Instytucjom sektora budżetowego	-	-	-
Należności leasingowe	137 253	-	71 579
Kredyty i pożyczki brutto, razem	3 182 156	2 018 663	1 400 839
Odpisy na należności (wielkość ujemna)	(1 781 317)		
Kredyty i pożyczki netto, razem	1 400 839		

*Dane finansowe zostały zaokrąglone i przedstawione w tysiącach złotych, w związku z tym, w niektórych wypadkach suma liczb może nie odpowiadać dokładnie łącznej sumie.

W okresie objętym niniejszym sprawozdaniem finansowym nie nastąpiły istotne zmiany w jakości zabezpieczenia w wyniku pogorszenia lub zmian w polityce zabezpieczeń Banku.

Kredyty mieszkaniowe walutowe i denominowane w walutach obcych

Kredyty mieszkaniowe dla klientów indywidualnych stanowią około 30% portfela kredytowego wobec sektora niefinansowego Banku (wartości bilansowej brutto), z czego (15%) to kredyty walutowe i denominowane w walucie obcej, z czego, z kolei, zdecydowana większość (99%) to kredyty walutowe i denominowane we frankach szwajcarskich. Łączna wartość bilansowa brutto kredytów mieszkaniowych walutowych i denominowanych w walutach obcych to 4 127 187 tys. złotych.

Bank dokonuje aktualizacji wartości nieruchomości mieszkaniowych stanowiących zabezpieczenie hipoteczne udzielonych kredytów w okresach rocznych, z uwzględnieniem poniższych założeń:

- w odniesieniu do kredytów o zadłużeniu poniżej 12 mln zł na dzień aktualizacji – wartość nieruchomości aktualizowana jest metodą statystyczną,
- w odniesieniu do kredytów o zadłużeniu powyżej 12 mln zł na dzień aktualizacji - wartość nieruchomości podlega aktualizacji w drodze indywidualnej.

Zaktualizowane wartości nieruchomości są podstawą do wyliczenia bieżącego poziomu LTV dla pojedynczej ekspozycji oraz średniego LTV dla całego portfela, jako średnia ważona wartością bilansową brutto pojedynczych LTV.

Poniżej zaprezentowano tabele z łącznym zaangażowaniem bilansowym oraz średnią wartością LTV dla kredytów mieszkaniowych denominowanych w walutach obcych ze względu na rozpoznaną utratę wartości oraz dni przeterminowania:

dni przeterminowania	wartość bilansowa brutto	średnie LTV ważne WBB
0-30 dni	3 866 848	80,30%
31-60 dni	6 309	96,77%
61-90 dni	11 057	62,26%
powyżej 90 dni	239 973	91,40%
Razem	4 124 187	80,92%

rozpoznana utrata wartości	wartość bilansowa brutto	średnie LTV ważne WBB
NIE	3 816 519	80,13%
TAK	307 668	90,66%
Razem	4 124 187	80,92%

Średni poziom wskaźnika bieżącego LTV dla całego portfela mieszkaniowego denominowanego w walutach obcych wynosił 81%, podczas gdy dla kredytów złotówkowych mieszkaniowych wynosił 63%.

Struktura ekspozycji oraz średnie bieżące LTV ze względu na lata udzielenia kredytu (kredyty mieszkaniowe denominowane w walutach) są zaprezentowane w tabeli poniżej:

rok umowy	liczba udzielonych kredytów	wartość bilansowa brutto	średnie LTV ważne WBB	wartość bilansowa brutto *
2005 i poniżej	2 076	276 463	44,55%	264 790
2006	4 285	949 391	59,07%	906 610
2007	3 799	1 281 205	82,90%	1 198 441
2008	4 579	1 387 675	99,99%	1 263 136
2009	559	122 520	69,13%	115 609
2010 i więcej	263	106 933	111,26%	67 933
Razem	15 561	4 124 187	80,92%	3 816 519

*kredyty bez rozpoznanej utraty wartości

Praktyki „forbearance”

Bank uznaje ekspozycję jako forborne w przypadku przyznania udogodnienia ze względów ekonomicznych (trudności finansowych) w tym każdego udogodnienia przyznanego dla ekspozycji z rozpoznaną przesłanką utraty wartości. W przypadku udzielenia udogodnienia z istotną stratą ekonomiczną bank klasyfikuje klienta do statusu default.

Jako przyznanie udogodnienia rozumie się m.in. wystąpienie przynajmniej jednego z poniższych zdarzeń:

- zmiana harmonogramu spłat, w tym w szczególności wydłużenie daty zapadalności kredytu,
- anulowanie kwoty zaległej (np. kapitalizacja kwoty zaległej, która może być spłacana w późniejszym terminie),
- umorzenie kapitału, odsetek lub prowizji,
- konsolidacja posiadanych kredytów w jeden nowy produkt, o ile kwoty spłat skonsolidowanego kredytu są niższe niż suma spłat przed konsolidacją,
- obniżenie wysokości bazy stopy procentowej lub marży,
- udzielenie nowego kredytu na spłatę istniejącego zadłużenia,
- przewalutowanie istniejącego kredytu,
- zmiana lub odstąpienie od istotnych postanowień umowy (np. warunek umowy, który został naruszony w wyniku trudności finansowych),
- dodatkowe zabezpieczenie przedstawione przez Kredytobiorcę (jeśli występuje wraz z innym zdarzeniem spełniającym definicję udogodnienia) lub uzgodniona z Bankiem sprzedaż zabezpieczenia przy czym środki ze spłaty zabezpieczenia zostają przeznaczone na spłatę zobowiązania kredytowego w Banku.

Wyłącznie w czasie gdy klient posiada trudności finansowe lub z uwagi na zmiany rynkowe trudności takie mogą u niego wystąpić, tzn.:

- ekspozycja jest w obsłudze windykacyjnej, lub
- ekspozycja nie jest w obsłudze windykacyjnej, ale istnieją dowody (dostarczone przez klienta lub uzyskane w procesie decyzyjnym), że klient posiada lub może w najbliższym czasie posiadać trudności finansowe.

Bank uznaje za istotną stratę ekonomiczną spadek wartości bieżącej oczekiwanych przepływów pieniężnych w wyniku przyznanych udogodnień większy bądź równy 1%. Spadek wartości liczony jest według następującego wzoru:

$$\frac{NPV_0 - NPV_1}{NPV_0}$$

gdzie:

NPV₀ – wartość bieżąca oczekiwanych przepływów pieniężnych (uwzględniających odsetki oraz opłaty/prowizje) przed wprowadzeniem zmian w warunkach kredytowania zdyskontowane pierwotną efektywną stopą procentową,

NPV₁ – wartość bieżąca oczekiwanych przepływów pieniężnych (uwzględniające odsetki oraz opłaty/prowizje) po wprowadzeniu zmian w warunkach kredytowania zdyskontowane pierwotną efektywną stopą procentową. W przypadku konsolidacji wielu kredytów za pierwotną stopę procentową na potrzeby oceny istotności straty ekonomicznej przyjmuje się średnią ESP ważoną ekspozycją bilansową brutto na moment przyznania udogodnienia.

Zmianę wartości bieżącej oczekiwanych przepływów pieniężnych kalkuluje się na poziomie ekspozycji.

W uzasadnionych przypadkach wynikających z kompleksowych działań restrukturyzacyjnych dla danego klienta (np. spłata w pierwszej kolejności kredytów ze słabszym zabezpieczeniem) dopuszcza się wyliczenie NPV na poziomie klienta.

Status forborne przestaje być rozpoznawany, jeśli zostaną spełnione poniższe warunki:

- ekspozycja przeklasyfikowana została do portfela pracującego w następstwie przeanalizowania sytuacji finansowej (dotyczy portfela korporacyjnego), która wykazała, że klient nie spełnia już warunków utrzymania go w portfelu z utratą wartości,
- ekspozycja od 24 miesięcy nieprzerwanie jest klasyfikowana do kategorii bez przesłanki utraty wartości,
- klient nie zalega powyżej 30 dni na żadnej ekspozycji,
- przez przynajmniej połowę okresu próbnego kredytobiorca dokonywał regularnych i istotnych spłat.

31.12.2022

Wartość ekspozycji „forborne”	Portfel ogółem	w tym zaangażowania forbearance	w tym modyfikacja warunków	w tym refinansowanie
Kredyty i pożyczki udzielone:	87 741 368	1 408 241	1 345 495	62 746
Niebankowym podmiotom finansowym	1 390 575	17	17	-
Klientom indywidualnym	38 845 108	589 367	576 374	12 993
Podmiotom gospodarczym:	47 046 313	793 427	743 674	49 753
w tym rolnikom indywidualnym	7 671 915	332 111	329 900	2 211
Instytucjom sektora budżetowego	58 956	-	-	-
Należności leasingowe	400 416	25 430	25 430	-
Odpisy z tytułu oczekiwanych strat kredytowych kredytów i pożyczek udzielonych:	(2 898 800)	(500 814)	(482 098)	(18 716)
Niebankowym podmiotom finansowym	(3 333)	(14)	(14)	-
Klientom indywidualnym	(1 178 889)	(198 261)	(194 407)	(3 854)
Podmiotom gospodarczym	(1 681 691)	(292 701)	(277 839)	(14 862)
w tym rolnikom indywidualnym	(483 836)	(105 382)	(105 194)	(188)
Instytucjom sektora budżetowego	(922)	-	-	-
Należności leasingowe	(33 965)	(9 838)	(9 838)	-
Kredyty i pożyczki netto, razem	84 842 568	907 427	863 397	44 030

31.12.2021

Wartość ekspozycji „forborne”	Portfel ogółem	w tym zaangażowania forbearance	w tym modyfikacja warunków	w tym refinansowanie
Kredyty i pożyczki udzielone:	84 187 396	1 467 746	1 404 311	63 435
Niebankowym podmiotom finansowym	796 523	-	-	-
Klientom indywidualnym	38 820 173	569 119	551 405	17 714
Podmiotom gospodarczym:	43 865 769	869 455	823 734	45 721
w tym rolnikom indywidualnym	8 823 433	383 741	380 732	3 009
Instytucjom sektora budżetowego	84 487	-	-	-
Należności leasingowe	620 444	29 172	29 172	-
Odpisy z tytułu oczekiwanych strat kredytowych kredytów i pożyczek udzielonych:	(2 843 618)	(438 438)	(420 751)	(17 687)
Niebankowym podmiotom finansowym	(2 075)	-	-	-
Klientom indywidualnym	(935 977)	(188 839)	(184 177)	(4 662)
Podmiotom gospodarczym	(1 831 067)	(238 627)	(225 602)	(13 025)
w tym rolnikom indywidualnym	(389 619)	(59 306)	(58 948)	(358)
Instytucjom sektora budżetowego	(1 542)	-	-	-
Należności leasingowe	(72 957)	(10 972)	(10 972)	-
Kredyty i pożyczki netto, razem	81 343 778	1 029 308	983 560	45 748

W 2022 roku Bank nie uczestniczył już w żadnych programach pomocowych, w ramach moratoriów pozaustawowych, związanych z pandemią COVID-19 z racji ich oficjalnego ustania po 31 marca 2021. Natomiast moratoria ustawowe są realizowane na podstawie oświadczenia o utracie pracy lub innego głównego źródła dochodu klienta. Bank także nadal monitoruje zachowanie ekspozycji objętych wsparciem w postaci moratoriów, zarówno ustawowych jak i pozaustawowych.

Poniższe tabele bazują na danych bilansowych i prezentują wartości ujęte w księgach Banku na dzień 31.12.2022 r. i 31.12.2021 r.

31.12.2022

Kredyty i pożyczki udzielone klientom podlegające moratorium	Liczba klientów, którym przyznano moratoria	Wartość kredytów i pożyczek objętych moratoriami trwającymi i wygasłymi	w tym moratoria trwające		
			w tym moratoria ustawowe	bez utraty wartości	z utratą wartości
Wartość brutto	28 215	4 147 287	199 613	-	-
Klientom indywidualnym	23 416	2 502 997	199 163	-	-
Podmiotom gospodarczym	4 640	1 474 271	450	-	-
w tym rolnikom indywidualnym	1 229	376 905	145	-	-
Instytucjom sektora budżetowego	2	1 000	-	-	-
Należności leasingowe	157	169 019	-	-	-
Odpis	x	(384 319)	(56 596)	-	-
Klientom indywidualnym	x	(220 677)	(56 448)	-	-
Podmiotom gospodarczym	x	(153 546)	(148)	-	-
w tym rolnikom indywidualnym	x	(45 345)	(57)	-	-
Instytucjom sektora budżetowego	x	(423)	-	-	-
Należności leasingowe	x	(9 673)	-	-	-
Kredyty i pożyczki netto udzielone klientom podlegające moratorium, razem	28 215	3 762 968	143 017	-	-

31.12.2021

Kredyty i pożyczki udzielone klientom podlegające moratorium	Liczba klientów, którym przyznano moratoria	Wartość kredytów i pożyczek objętych moratoriami trwającymi i wygasłymi	w tym moratoria trwające		
			w tym moratoria ustawowe	bez utraty wartości	z utratą wartości
Wartość brutto	34 532	5 385 081	255 747	126	12 704
Klientom indywidualnym	28 547	2 960 346	255 374	126	12 486
Podmiotom gospodarczym	5 888	2 175 882	373	-	218
w tym rolnikom indywidualnym	1 411	460 274	218	-	218
Instytucjom sektora budżetowego	2	1 041	-	-	-
Należności leasingowe	95	247 812	-	-	-
Odpis	x	(381 290)	(71 923)	(10)	(3 666)
Klientom indywidualnym	x	(207 870)	(71 904)	(10)	(3 647)
Podmiotom gospodarczym	x	(149 628)	(19)	-	(19)
w tym rolnikom indywidualnym	x	(35 025)	(19)	-	(19)
Instytucjom sektora budżetowego	x	(201)	-	-	-
Należności leasingowe	x	(23 591)	-	-	-
Kredyty i pożyczki netto udzielone klientom podlegające moratorium, razem	34 532	5 003 791	183 824	116	9 038

31.12.2021	Rezydualny termin trwających moratoriów		
Wartość brutto	Razem	do 3 m-cy	od 3 m-cy do 6 m-cy
Klientom indywidualnym	12 612	12 612	-
Podmiotom gospodarczym:	218	218	-
w tym rolnikom indywidualnym	218	218	-
Kredyty i pożyczki brutto udzielone klientom podlegające moratorium, razem	12 830	12 830	-

31.12.2022	W tym: rezydualny termin zapadalności gwarancji publicznej						
Nowo udzielone kredyty i zaliczki objęte programami gwarancji publicznych	Liczba klientów, którzy otrzymali gwarancję publiczną	Wartość	do 6 m-cy	od 6 m-cy do 12 m-cy	od 1 r do 2 l	od 2 l do 5 l	powyżej 5 lat
Wartość brutto	6 551	2 549 438	329 528	1 067 556	568 423	365 582	218 349
Niebankowym podmiotom finansowym	8	981	195	-	31	335	420
Podmiotom gospodarczym	6 543	2 548 457	329 333	1 067 556	568 392	365 247	217 929
w tym rolnikom indywidualnym	582	127 207	1 346	6 048	32 987	86 826	-
Odpis	x	(59 216)	(7 100)	(18 907)	(5 245)	(19 572)	(8 392)
Niebankowym podmiotom finansowym	x	(21)	(6)	-	-	(6)	(9)
Podmiotom gospodarczym	x	(59 195)	(7 094)	(18 907)	(5 245)	(19 566)	(8 383)
w tym rolnikom indywidualnym	x	(716)	(7)	(43)	(80)	(586)	-
Nowo udzielone kredyty i zaliczki netto objęte programami gwarancji publicznych	6 551	2 490 222	322 428	1 048 649	563 178	346 010	209 957

31.12.2021	W tym: rezydualny termin zapadalności gwarancji publicznej						
Nowo udzielone kredyty i zaliczki objęte programami gwarancji publicznych	Liczba klientów, którzy otrzymali gwarancję publiczną	Wartość	do 6 m-cy	od 6 m-cy do 12 m-cy	od 1 r do 2 l	od 2 l do 5 l	powyżej 5 lat
Wartość brutto	5 306	2 519 663	173 596	997 446	997 298	150 263	201 060
Podmiotom gospodarczym	5 306	2 519 663	173 596	997 446	997 298	150 263	201 060
w tym rolnikom indywidualnym	245	60 173	216	1 508	8 040	50 409	-
Odpis	x	(24 226)	(1 329)	(9 160)	(7 869)	(2 372)	(3 496)
Podmiotom gospodarczym	x	(24 226)	(1 329)	(9 160)	(7 869)	(2 372)	(3 496)
w tym rolnikom indywidualnym	x	(260)	(10)	(1)	(144)	(105)	-
Nowo udzielone kredyty i zaliczki netto objęte programami gwarancji publicznych	5 306	2 495 437	172 267	988 286	989 429	147 891	197 564

Według stanu na 31.12.2022 r. stan wygasłych moratoriów wynosił 4 147 287 tys. zł (według stanu na 31.12.2021 r. 5 372 251 tys. zł).

W związku z trwającą wojną w Ukrainie i sankcjami gospodarczymi wystosowanymi przeciwko Rosji oraz Białorusi, Bank dokonał analizy ekspozycji kredytowych bezpośrednio powiązanych z tymi krajami i na tej podstawie nie zidentyfikował istotnych ekspozycji zarówno w portfelu klientów instytucjonalnych, jak i klientów indywidualnych.

Jednocześnie Bank na bieżąco monitoruje sytuację Klientów mając na uwadze zabezpieczenie portfela kredytowego i utrzymanie jego wysokiej jakości. Kontynuowane są działania prewencyjne podjęte w I kwartale 2022 roku. W ramach tych działań analizowani są Klienci instytucjonalni, których działalność biznesowa jest:

- 1) powiązana z gospodarkami powyższych krajów i przez to może być narażona na skutki wojny i nałożonych sankcji;
- 2) szczególnie wrażliwa na inflację;
- 3) podatna na embargo na rosyjski gaz.

Na potrzeby selekcji portfela kredytowego narażonego na skutki wojny Bank uwzględnił m.in. następujące czynniki:

- 1) eksport/import do/z krajów ryzyka;
- 2) powiązania kapitałowe lub organizacyjne z obywatelami Rosji lub Białorusi;
- 3) usługi transportowe świadczone w krajach ryzyka lub kanałach logistycznych przebiegających przez kraje ryzyka;
- 4) produkcję prowadzoną w krajach ryzyka;
- 5) inwestycje w środki trwałe oraz inwestycje kapitałowe w krajach ryzyka;
- 6) istnienie kontraktów handlowych w krajach ryzyka (zwłaszcza kontraktów budowlanych);
- 7) zatrudnienie pracowników z Rosji, Ukrainy lub Białorusi;
- 8) dystrybucję rosyjskich i białoruskich towarów lub usług (ryzyko bojkotu towarów).

W przypadku inflacji, na podstawie informacji dostarczonych przez Departament Analiz Ekonomicznych i Sektorowych, Bank dokonał selekcji branż szczególnie wrażliwych. Pod uwagę zostały wzięte udziały cen energii i cen materiałów w kosztach operacyjnych (jako główne czynniki napędzające inflację) oraz marża brutto. Dla każdego z tych czynników zdefiniowano próg podwyższonego ryzyka. W ocenie wrażliwości uwzględniona została także informacja o możliwości przeniesienia wzrostu cen na klientów.

Wyselekcjonowana na tej podstawie grupa Klientów podlegała dalszej szczegółowej analizie, w celu identyfikacji działalności o podwyższonym poziomie ryzyka. Ocena ryzyka aktualizowana jest w cyklach półrocznych.

Ryzyko kraju

W ramach ryzyka kredytowego Bank wyróżnia dodatkowo m.in. ryzyko kraju, obejmujące wszystkie ryzyka, które są związane z zawarciem umów finansowych z partnerem zagranicznym, gdzie istnieje możliwość, że wydarzenia gospodarcze, społeczne lub polityczne niekorzystnie wpłyną na wiarygodność kredytową dłużników Banku w danym kraju lub gdzie interwencja zagranicznego rządu mogłaby powstrzymać dłużnika (którym mógłby być sam rząd) przed wywiązaniem się z jego zobowiązań finansowych.

Bank kontynuował konserwatywną politykę w zakresie podejmowania ryzyka krajów. Dokonywał okresowych przeglądów limitów na kraje i modyfikował poziom limitów dopasowując je ściśle do prognozowanych potrzeb biznesowych Banku i apetytu na ryzyko.

Według stanu na koniec 2022 roku 53% ekspozycji Banku wobec krajów innych niż Polska stanowiły transakcje związane z zagraniczną działalnością kredytową Banku, transakcje skarbowe (w tym transakcje lokacyjne i pochodne) wyniosły 34%, a pozostałą część (13%) stanowiły transakcje handlu zagranicznego (akredytywy i gwarancje). Francja skupiała 57% ekspozycji, Luksemburg 16%, Niderlandy i Austria po 7%, Włochy 5% i Belgia 3%. Pozostałe ekspozycje koncentrowały się wokół Meksyku, Wielkiej Brytanii i Niemiec.

Bank nie posiadał istotnych ekspozycji kredytowych w Rosji, Ukrainie i Białorusi.

55.3. Ryzyko kontrahenta

Ryzyko kontrahenta jest ryzykiem kredytowym dotyczącym kontrahenta, z którym zawierane są transakcje, dla których kwota zobowiązania może przyjmować różne wartości w czasie, w zależności od parametrów rynkowych. Ryzyko kontrahenta jest więc związane z transakcjami na instrumentach, których wartość może zmieniać się w czasie w zależności od czynników takich jak poziom stóp procentowych czy kursy wymiany walut. Różna wartość ekspozycji może wpłynąć na wypłacalność klienta i ma zasadnicze znaczenie dla zdolności wywiązania się klienta z zobowiązań w momencie rozliczenia transakcji. Bank oferuje klientom możliwość zawierania transakcji rynku finansowego. Bank wyznacza wysokość ekspozycji na podstawie bieżącej wyceny kontraktów oraz potencjalnej przyszłej zmiany wartości ekspozycji, zależnej od typu transakcji, typu klienta, czy dat rozliczenia.

Na koniec grudnia 2022 roku kalkulacja ryzyka kontrahenta obejmowała następujące typy transakcji: transakcje wymiany walut, transakcje wymiany stopy procentowej, opcje walutowe, opcje stopy procentowej i instrumenty pochodne na towary.

Ocena ryzyka kredytowego kontrahenta dla transakcji generujących ryzyko kontrahenta jest analogiczna, jak przy udzielaniu kredytów. Oznacza to, że w procesie kredytowym transakcje te objęte są limitami, których wartość bezpośrednio wynika z oceny wiarygodności kredytowej klientów. W ocenie uwzględnia się jednak również specyficzny charakter transakcji, a w szczególności ich zmienną wartość w czasie, czy bezpośrednią zależność od parametrów rynkowych.

Zasady dotyczące zawierania transakcji wymiany walut, transakcji pochodnych oraz przyznawania, wykorzystania i monitorowania limitów kredytowych dla transakcji objętych limitami ryzyka kontrahenta regulują dedykowane do tego procedury. Zgodnie z przyjętą polityką, Bank zawiera wszystkie transakcje na podstawie indywidualnie przyznanych limitów oraz kieruje się znajomością klienta. Bank różnicuje dostępność produktów, które są oferowane klientom w zależności od posiadanych przez nich wiedzy i doświadczenia. Bank posiada przejrzyste zasady zabezpieczania ekspozycji ryzyka kredytowego kontrahenta.

Na koniec grudnia 2022 roku ekspozycja Banku na ryzyko kontrahenta z tytułu zawartych transakcji pochodnych wyniosła 2,4 mld zł. Klienci korporacyjni skupiali 70% ekspozycji, zaś pozostałe 30% koncentrowało się wokół banków.

W związku z pandemią COVID-19 oraz wojną w Ukrainie i sankcjami gospodarczymi wystosowanymi przeciwko Rosji oraz Białorusi Bank obserwuje zwiększoną zmienność parametrów ryzyka rynkowego, która przekłada się na wahania ekspozycji na ryzyko kontrahenta. Bank na bieżąco dokonuje oceny ryzyka kontrahenta, przeprowadzając przeglądy portfela Klientów, na których to ryzyko występuje. Bank podtrzymuje stosowanie swojej podstawowej zasady „Poznaj swojego Klienta”. W związku z niestandardową sytuacją, niektórzy klienci mogą być proszeni o dodatkowe informacje związane ze zmianą warunków prowadzenia ich działalności gospodarczej. Bank w swojej ocenie ryzyka uwzględni także wyższą zmienność ww. parametrów zawierając nowe transakcje.

Bank nie obserwował dotychczas istotnych zmian w materializacji ryzyka kontrahenta.

55.4. Ryzyko rynkowe (ryzyko stopy procentowej w księdze handlowej i ryzyko walutowe)

Organizacja procesu zarządzania ryzykiem rynkowym

Działalność BNP Paribas Bank Polska S.A. jest podzielona na księgę handlową i bankową. W zakresie ryzyka rynkowego obejmującego ryzyko stopy procentowej w księdze handlowej i ryzyko walutowe Bank jest wrażliwy na zmiany rynkowych stóp procentowych, kursów walutowych, cen papierów wartościowych oraz zmienności implikowanej instrumentów opcyjnych powodujących zmiany w wyniku z wyceny wartości bieżącej instrumentów finansowych. Ryzyko niekorzystnej zmiany wartości na skutek zmian w/w czynników Bank rozpoznaje jako ryzyko rynkowe i jest ono monitorowane oraz zarządzane za pomocą zdefiniowanych i dedykowanych narzędzi i miar.

W celu właściwego odzwierciedlenia specyfiki transakcji rynku finansowego, tj. intencji ich zawarcia, dominujących ryzyk i sposobu ewidencji księgowej, Bank przyporządkowuje wszystkie pozycje bilansowe i transakcje pozabilansowe do księgi bankowej lub księgi handlowej. Precyzyjne kryteria tego podziału określają wprowadzone w życie uchwałami Zarządu Banku dokumenty („polityki” i „metodyki”), regulujące cel prowadzenia danej księgi, profil i typy podejmowanego ryzyka, metody ich pomiaru i limitowania oraz uprawnienia i umiejscowienie poszczególnych jednostek organizacyjnych Banku w procesie generowania, pomiaru, limitowania i raportowania ryzyka.

Proces zawierania transakcji, ich ewidencji, nadzoru nad poziomem ryzyka i stanowienia limitów ryzyka jest prowadzony przez niezależne jednostki. Rada Nadzorcza Banku, uwzględniając długoterminową strategię Banku oraz plan finansowy wyznacza tolerancję ryzyka czyli akceptowalny poziom i profil ryzyka, który dalej – w postaci limitów ryzyka – jest przypisywany przez Komitet Zarządzania Ryzykiem. Za bieżące zarządzanie ryzykiem księgi handlowej operacyjnie odpowiada Pion Rynków Finansowych, działający w ramach ustalonych limitów ryzyka rynkowego, obejmujących limity na ryzyko stopy procentowej w księdze handlowej oraz ryzyko walutowe, które zarządzane jest w sposób scentralizowany na poziomie całego Banku. Za pomiar i raportowanie wielkości ryzyka oraz przekroczeń limitów odpowiedzialny jest Pion Zintegrowanego Zarządzania Ryzykiem. Pion Zintegrowanego Zarządzania Ryzykiem zapewnia również poprawność wyceny instrumentów finansowych. Kalkulacja wyniku zarządczego prowadzona jest przez Biuro Monitorowania Transakcji Rynków Finansowych, a ewidencja księgowa i rozliczanie transakcji przez Departament Obsługi Transakcji Rynków Finansowych. System akceptacji przekroczeń limitów ma charakter hierarchiczny, zależnie od czasu trwania przekroczenia i jego wielkości jest on umiejscowiony na poziomie dyrektora Pionu lub członków Zarządu Banku nadzorujących Obszar Ryzyka i Obszar, w którym nastąpiło przekroczenie limitu. Niezależnie od ww. procesu, wszystkie przekroczenia są raportowane natychmiast po ich powstaniu oraz dyskutowane na comiesięcznych posiedzeniach Komitetu Zarządzania Ryzykiem.

Ryzyko stopy procentowej w księdze handlowej

Działalność handlowa ma charakter uzupełniający, wspierający sprzedaż produktów finansowych klientom korporacyjnym, finansowym niebankowym (bezpośrednio) i detalicznym (poprzez produkty strukturyzowane, formalnie klasyfikowane w księdze bankowej). Otwierając w tym celu własne pozycje, Bank generuje przychody z tytułu krótkoterminowych zmian parametrów cenowych (kursów walutowych czy stóp procentowych), przy zachowaniu wielkości ekspozycji w ramach ustalonych limitów ryzyka. Bank posiada w ofercie instrumenty towarowe, ale sam nie utrzymuje otwartych pozycji w tych instrumentach.

W ramach ekspozycji na ryzyko stopy procentowej, stanowiącej główną ekspozycję portfela handlowego, Bank mógł dokonywać transakcji IRS, OIS, CIRS, FRA, basis swap oraz zakupu i sprzedaży opcji walutowych i na stopę procentową. Na ryzyko stopy procentowej wpływ miały również pozycje wynikające z transakcji FX swap oraz FX Forward. Przez cały rok 2022, w ramach przyznanych wewnętrznie limitów ryzyka, Bank utrzymywał otwartą pozycję opcyjną w celu optymalizacji wyniku, tj. generowania dodatkowych korzyści z tytułu braku konieczności natychmiastowego domykania pozycji klientowskich transakcjami odwrotnymi na rynku międzybankowym. Priorytetem Banku pozostaje zabezpieczenie ryzyka stopy procentowej i ryzyka walutowego.

Głównymi miarami ryzyka stopy procentowej w portfelu handlowym są wrażliwość pozycji na przesunięcie krzywych stóp procentowych oraz wartość zagrożona (Value-at-Risk, VaR) – miara pozwalająca oszacować potencjalną stratę wynikającą ze zmiany wartości rynkowej portfela przy określonych założeniach dotyczących parametrów rynkowych, w ustalonym czasie i z zadaniem prawdopodobieństwem. Ponadto Bank przeprowadza analizy wrażliwości na warunki skrajne stosując znacznie większe niż zazwyczaj obserwowane zmiany stóp procentowych (testy warunków skrajnych).

Ryzyko stopy procentowej dla pozycji w PLN mierzone wrażliwością na zmianę krzywych stóp procentowych w portfelu handlowym było w 2022 roku niższe (średnio -4 tys. zł) niż w roku 2021 (25 tys. zł).

Poniższa tabela prezentuje ryzyko stopy procentowej w księdze handlowej w ujęciu BPV (ang. *Basis Point Value*, w tys. zł)

BPV*	31.12.2022		31.12.2021	
	PLN	EUR	PLN	EUR
31.12.	(2)	(18)	10	(14)
średnio	(4)	(37)	25	(38)
max	80	35	107	209
min	(139)	(87)	(40)	(87)

*miara wrażliwości wycen instrumentów na przesunięcie krzywych stóp procentowych o 1 punkt bazowy

Ekspozycja na ryzyko stopy procentowej w księdze handlowej opomiarowana wrażliwością na ruch krzywych stóp procentowych o 1 punkt bazowy oraz na ryzyko walutowe w 2022 roku była utrzymywana na relatywnie niskim poziomie w wyniku wojny na Ukrainie, utrzymywania się sytuacji kryzysowej wywołanej przez COVID-19 i zwiększającej niepewność co do przyszłych zachowań rynku. Natomiast ekspozycja opomiarowana za pomocą wykorzystania wewnętrznego limitu VaR wzrosła nieznacznie w porównaniu do poprzedniego roku i średnio wynosiła 19% przyznanego limitu (w porównaniu do 13% rok wcześniej). Ryzyko wynikało głównie z otwartej pozycji stopy procentowej, przy czym średnie wykorzystanie limitu VaR dla tego ryzyka kształtowało się na poziomie 23% przyznanego limitu.

Ryzyko walutowe

Bank przy pomiarze ryzyka walutowego limituje maksymalną dozwoloną otwartą pozycję walutową na poziomie poszczególnych walut oraz dla wszystkich walut łącznie oraz wykorzystuje metodę wartości zagrożonej. Dla potrzeb monitorowania ryzyka walutowego Bank wykorzystuje VaR wyznaczany z 99-procentowym poziomem ufności z jednodniowym terminem utrzymania pozycji. Metodologia VaR podlega rocznej walidacji, poprzez wykonywanie weryfikacji polegającej na porównaniu prognozowanych wartości i wartości wyznaczonych na bazie faktycznych zmian kursów wymiany walut, przy założeniu utrzymywania danej pozycji walutowej (weryfikacja historyczna lub tzw. „back testing”). Okres porównawczy to ostatnie 250 dni roboczych. Weryfikacje historyczne modelu VaR przeprowadzone za 2022 rok nie wykazały konieczności korekty modelu.

Obszar transakcji walutowych służący do zarządzania pozycją walutową Banku charakteryzowały stabilna ekspozycja i niskie ryzyko. Ryzyko wynikające z walutowych transakcji zawieranych z klientami było domykane na rynku międzybankowym. Poziom narażenia na ryzyko był utrzymany na niskim poziomie, tj. około 24% wykorzystania dostępnego limitu VaR i analogicznie jak w poprzednim roku ryzyko to nie wносиło znaczącej kontrybucji do ogólnego poziomu ryzyka. Bank utrzymywał niewielką pozycję otwartą w opcjach walutowych w celu zapewnienia możliwości serwisowania transakcji klientowskich, dla których to instrumentów ograniczono ekspozycję poprzez zestaw dodatkowych, dedykowanych limitów dla współczynników greckich gamma i vega.

Poniższa tabela prezentuje ryzyko walutowe Banku wyrażone przez FX VaR (w tys. PLN):

	31.12.2022	31.12.2021
FX VaR*		
średnio	596	354
max	2 739	1 725
min	58	71

* Bank stosuje metodę wykładniczą historyczną zakładającą 99% poziom ufności i 1-dniowy okres utrzymania pozycji

Poniższa tabela przedstawia strukturę walutową aktywów i zobowiązań w wartości bilansowej brutto wyrażonych w tys. zł:

Składniki pozycji walutowej	31.12.2022		31.12.2021	
	Aktywa	Pasywa	Aktywa	Pasywa
USD	1 454 668	5 520 888	682 208	4 168 325
GBP	153 577	544 393	104 101	353 606
CHF	4 650 940	3 073 266	4 441 889	2 160 495
EUR	24 321 080	20 690 592	11 539 478	16 057 536
Inne waluty	102 862	264 585	99 144	270 020
PLN	115 425 371	116 014 774	109 494 440	103 351 278
Razem	146 108 498	146 108 498	126 361 260	126 361 260

55.5. Ryzyko stopy procentowej w portfelu bankowym (ALM Treasury)

Księga bankowa BNP Paribas Bank Polska S.A. składa się z dwóch części: pierwsza z nich to portfel ALM, w ramach, którego są zarządzane strukturalne ryzyka: stopy procentowej, walutowe oraz płynności, wynikające ze struktury sprawozdania z sytuacji finansowej kształtowanej przez podstawową działalność kredytowo-depozytową oraz inwestycyjną Banku. Z kolei portfel Treasury stanowi centrum zarządzania płynnością bieżącą i krótkoterminową, równocześnie poprzez ten portfel Bank prowadzi działalność inwestycyjną i operacje zabezpieczające na rynku finansowym.

W skład portfela ALM wchodzi – przekazywane w zarządzanie do Pionu Zarządzania Aktywami i Pasywami poprzez system Transferowych Cen Funduszy (TCF) – rachunki, depozyty i kredyty, pozycje o charakterze strategicznym (inwestycje długoterminowe, własne emisje długu i pożyczki długoterminowe), operacje rynku finansowego o charakterze zabezpieczającym ten portfel (instrumenty pochodne) oraz pozycje bez odsetkowe (m.in. kapitał, aktywa rzeczowe, aktywa niematerialne, podatki i rezerwy, bieżący wynik).

Portfel Treasury obejmuje m.in. płynne papiery wartościowe (bufor płynnościowy), lokaty i depozyty międzybankowe, rachunki nostro i loro oraz zabezpieczające ryzyko rynkowe tego portfela operacje rynku finansowego (instrumenty pochodne).

Polityką Banku w zakresie księgi bankowej – portfeli ALM i Treasury zarządzanych łącznie – jest osiągnięcie dodatkowych, stabilnych przychodów ponad marżę produktową, bez narażania stabilności środków zdeponowanych przez klientów, kapitału i wyniku finansowego. Bank osiąga ten cel poprzez utrzymanie lub dopasowanie naturalnej ekspozycji, generowanej przez podstawową działalność depozytowo-kredytową Banku, w ramach obowiązujących limitów ryzyka gwarantujących ograniczoną wrażliwość wyniku Banku na zmiany czynników rynkowych, jednocześnie dostosowujące tę ekspozycję w kierunku zgodnym z przewidywanymi średnio- i długoterminowymi trendami rynku finansowego.

Warunki konkurencyjne lokalnego rynku finansowego i oczekiwania klientów są głównymi czynnikami kształtującymi politykę produktową Banku, w szczególności stosowanie zmiennego oprocentowania dla średnio- i długoterminowych produktów kredytowych oraz finansowanie tych aktywów krótkimi depozytami i nieoprocentowanymi rachunkami.

Podstawowymi miarami ryzyka rynkowego w księdze bankowej – obejmującym portfele ALM i Treasury łącznie – są: urealniona luka stopy procentowej, wrażliwość wyniku odsetkowego oraz wrażliwość kapitału ekonomicznego.

Główne założenia przyjęte do pomiaru ryzyka stopy procentowej w księdze bankowej są następujące:

- poszczególne pozycje aktywów, pasywów i transakcji pozabilansowych są uwzględniane w wartości nominalnej, od której naliczane są odsetki,
- pozycje i transakcje oparte o zmienne stopy referencyjne, np. WIBOR, stopę redyskonta weksli NBP itp. uwzględnia się w luce w najbliższym właściwym danemu kontraktowi terminie przeszacowania tej stawki,
- pozycje oparte o zmienne stopy referencyjne skalowane mnożnikiem, uwzględnia się w luce w najbliższym właściwym danemu kontraktowi terminie przeszacowania tej stawki w kwocie nominalnej przeskalowanej mnożnikiem, a kwotę nominalną przeskalowaną wartością (1 – mnożnik) uwzględnia się w dacie zapadalności lub proporcjonalnie w datach spłaty kapitału,
- pozycje i transakcje o stałym oprocentowaniu uwzględnia się w luce w terminach spłat kapitału, w kwotach kapitału spłacanego w danym terminie lub jednorazowo w dacie zapadalności dla pozycji bez spłaty kapitału (np. depozyty terminowe). Pozycje i transakcje o nieokreślonym terminie zapadalności, terminie zmiany oprocentowania lub nieoprocentowane uwzględnia się zgodnie z profilem uzyskanym w wyniku modelowania, którego celem jest najlepsze możliwe odzwierciedlenie zmienności przepływów odsetkowych i kapitałowych wynikających z zachowań behawioralnych klientów oraz w reakcji na czynniki zewnętrzne, w szczególności poziom rynkowych stóp procentowych.
- dla portfela kredytów co do których stwierdzono utratę wartości, dla kwot netto (pomniejszonych o utworzone rezerwy) stosuje się średnią zapadalność kontraktową dla ekspozycji bez utraty wartości (faza 1 oraz 2) powiększona o dwa lata,
- do kalkulacji kapitału ekonomicznego uwzględniane są pozycje według cen wewnętrznych.

W ramach zarządzania ryzykiem stopy procentowej w portfelu bankowym Bank wyróżnia elementy strukturalne składające się z nieoprocentowanych rachunków bieżących i kapitałów Banku oraz pozostałe pozycje komercyjne. W zakresie elementów strukturalnych Bank znaczną część zabezpiecza długoterminowymi pozycjami (obligacje, transakcje wymiany stóp procentowych). W zakresie pozostałych pozycji komercyjnych intencją Banku jest zamykanie ryzyka stopy procentowej.

W procesie budowy modeli wykorzystywanych do pomiaru ryzyka stopy procentowej Bank stosuje zapisy Rekomendacji W w zakresie weryfikacji działania modelu, kryteriów jakościowych, minimalnych kryteriów akceptacyjnych modelu oraz bieżącej kontroli poprawności działania modelu.

Modele portfeli replikacyjnych dla rachunków bez określonych dat zapadalności są to modele behawioralne, zbudowane na bazie historycznej zmienności sald depozytowych rachunków oraz na analizie współczynników zamknięć dla modelowanej pozycji. W ramach modelowania portfel dzielony jest na część stabilną oraz część zmienną, która jest w analizach stopy procentowej przypisywana do terminu ON. Część stabilna dzielona jest na część niewrażliwą na zmiany stop procentowych (część strukturalna) i wrażliwą na zmiany stop procentowych (niestrukturalna). Dla części strukturalnej wyznacza się długi profil przeszacowania stopy procentowej a dla części niestrukturalnej uzależniony od aktualnej sytuacji makroekonomicznej oraz prognoz dotyczących zachowania się stóp procentowych dla poszczególnych walut.

W przypadku kredytów o stałej stopie procentowej stosuje się współczynniki przedpłat wyznaczone zgodnie z obowiązującymi modelami w Banku, przedpłaty analizowane są oddzielnie dla poszczególnych rodzajów kredytów: gotówkowych, samochodowych, ze względu na różną charakterystykę tych produktów. Czynniki uwzględniane w analizie przedpłat: wiek kredytu, sezonowość, zachęta finansowa dla klienta, do przedpłacenia kredytu.

Poniższe tabele prezentują urealnioną lukę stopy procentowej Banku w ujęciu jednostkowym według stanu na 31 grudnia 2022 r. oraz 31 grudnia 2021 r. w tys. zł*:

31.12.2022						
Luka stopy procentowej	Do 1 miesiąca	1-3 miesiące	3-12 miesięcy	1-5 lat	Powyżej 5 lat	Razem
Kasa i środki w Banku Centralnym	2 718 242	-	-	-	-	2 718 242
Należności od banków	11 572 083	60 000	77 500	-	-	11 709 583
Kredyty udzielone klientom	26 577 537	29 216 808	17 903 066	9 563 459	1 306 402	84 567 271
Lokacyjne papiery wartościowe	10 046 000	190 700	3 105 909	13 322 460	13 722 315	40 387 384
Inne aktywa	1 702 759	48 747	219 359	1 169 917	584 958	3 725 740
Aktywa razem	52 616 620	29 516 255	21 305 835	24 055 836	15 613 674	143 108 220
Zobowiązania wobec banków	(1 989 484)	(3 802 272)	(439 111)	-	-	(6 230 867)
Zobowiązania wobec klientów	(47 767 879)	(13 265 387)	(23 941 192)	(22 274 193)	(11 854 695)	(119 103 346)
Pozostałe pożyczone środki	(307 534)	(76 883)	-	-	-	(384 417)
Kapitał	748 669	(288 288)	(1 297 295)	(6 918 907)	(3 459 453)	(11 215 274)
Pozostałe zobowiązania	(5 932 892)	-	-	-	-	(5 932 892)
Zobowiązania razem:	(55 249 120)	(17 432 831)	(25 677 598)	(29 193 100)	(15 314 148)	(142 866 796)
Zobowiązania pozabilansowe netto	(3 294 687)	(6 851 631)	1 197 001	5 138 881	3 807 269	(3 167)
Luka stopy procentowej	(5 927 186)	5 231 793	(3 174 762)	1 616	4 106 796	238 257

31.12.2021						
Luka stopy procentowej	Do 1 miesiąca	1-3 miesiące	3-12 miesięcy	1-5 lat	Powyżej 5 lat	Razem
Kasa i środki w Banku Centralnym	4 631 410	-	-	-	-	4 631 410
Należności od banków	2 175 621	69 000	10 000	-	-	2 254 621
Kredyty udzielone klientom	29 346 300	35 600 673	9 778 615	5 751 559	1 129 680	81 606 828
Lokacyjne papiery wartościowe	1 550 400	77 990	1 607 950	10 891 497	18 397 040	32 524 878
Inne aktywa	1 244 065	52 216	234 971	1 253 181	626 590	3 411 024
Aktywa razem	38 947 796	35 799 880	11 631 537	17 896 237	20 153 310	124 428 760
Zobowiązania wobec banków	(3 064 819)	(3 382 743)	(415 356)	-	-	(6 862 918)
Zobowiązania wobec klientów	(31 573 451)	(7 305 519)	(20 312 153)	(29 683 473)	(11 975 070)	(100 849 666)
Pozostałe pożyczone środki	(415 356)	(178 675)	(30 790)	-	(137 103)	(761 924)
Kapitał	(259 987)	(268 257)	(1 207 156)	(6 438 163)	(3 219 081)	(11 392 644)
Pozostałe zobowiązania	(4 391 074)	-	-	-	-	(4 391 074)
Zobowiązania razem:	(39 704 687)	(11 135 193)	(21 965 455)	(36 121 636)	(15 331 254)	(124 258 225)
Zobowiązania pozabilansowe netto	(6 146 153)	(6 107 753)	(7 079 780)	15 151 152	4 050 232	(132 303)
Luka stopy procentowej	(6 903 044)	18 556 934	(17 413 698)	(3 074 248)	8 872 288	38 231

*Dane finansowe zostały zaokrąglone i przedstawione w tysiącach złotych, w związku z tym, w niektórych wypadkach suma liczb może nie odpowiadać dokładnie łącznej sumie.

Miarą wrażliwości wyniku odsetkowego jest oszacowanie spadku lub wzrostu wyniku odsetkowego na portfelu bankowym w okresie od 1 do 3 lat, wywołanego zmianą rynkowych stóp procentowych. Dla celów zarządczych oraz kontroli ryzyka Bank kalkuluje wrażliwość na wiele różnych scenariuszy zmian parametrów rynkowych – przesunięcia: natychmiastowe i rozłożone w czasie, równoległe i nierównoległe, w warunkach normalnych i stresowych, zróżnicowane w zależności od waluty, rynku i instrumentu.

Poniżej zaprezentowano – w tys. zł – wrażliwość wyniku odsetkowego w okresie 1 roku na natychmiastowe przesunięcie stóp rynkowych o 100 punktów bazowych przy założeniu najbardziej prawdopodobnej zmiany struktury produktowej, zwłaszcza w segmencie klientów korporacyjnych.

Natychmiastowa zmiana stóp proc. 100 bps:	31.12.2022	31.12.2021
w górę	261 201	202 614
w dół	(194 348)	(195 403)

Wrażliwość wyniku odsetkowego w podziale na podstawowe waluty:

Natychmiastowa zmiana stóp proc. 100 bps:	PLN	EUR	USD	CHF
w górę	155 448	86 257	27 535	(7 874)
w dół	(88 595)	(86 257)	(27 535)	7 874

Wrażliwość ekonomiczna kapitału dla nagłego równoległego przesunięcia stóp rynkowych o +/-200 punktów bazowych w tys. zł oraz jako % funduszy własnych:

Natychmiastowa zmiana stóp proc. 200 bps:	w tys. zł	%
w górę	(408 481)	-2,75%
w dół	(382 627)	-2,57%

W zakresie ryzyka bazowego Bank analizuje pozycje oparte na różnych typach stawek z tym samym terminem przeszacowania stopy procentowej. Największa potencjalna zmiana wyniku odsetkowego Banku może wynikać ze zmiany spreadu pomiędzy stawkami Wibor 1M i stopą referencyjną NBP. Przy zmianie stopy rynkowej o 50 bp w stosunku do stopy referencyjnej zmiana wyniku będzie równa 3 796 tys. zł.

Epidemia COVID-19 oraz wojna w Ukrainie zasadniczo nie wpłynęła na sposób zarządzania ryzykiem stopy procentowej w portfelu bankowym.

Wpływ Reformy IBOR na BNP Paribas Bank Polska S.A.

W 2021 roku BNP Paribas Bank Polska S.A. („Bank”) zakończył projekt związany z wdrażaniem reformy IBOR oraz dostosowaniem do wymogów Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/1011 z dnia 8 czerwca 2016 r. w sprawie indeksów stosowanych jako wskaźniki referencyjne w instrumentach finansowych i umowach finansowych lub do pomiaru wyników funduszy inwestycyjnych i zmieniającego dyrektywy 2008/48/WE i 2014/17/UE oraz rozporządzenie (UE) nr 596/2014 („Rozporządzenie BMR”).

Projekt dotyczył likwidacji stawek LIBOR dla EUR, GBP, CHF, JPY i USD (ON, SW, 2M, 1Y) z końcem 2021 roku oraz LIBOR USD (1M, 3M, 6M) w dniu 30.06.2023 r.

Na dzień 31.12.2022 r. Bank posiadał:

- aktywa finansowe oparte o stawkę LIBOR USD na kwotę 51,7 mln USD, z czego 42,9 mln USD z datą zapadalności powyżej 30.06.2023 r.,
- zobowiązania finansowe oparte o stawkę LIBOR USD na kwotę 0,3 mln USD zapadające w całości przed 30.06.2023 r.,

Bank nie posiadał aktywów i zobowiązań finansowych opartych o stawkę LIBOR CHF jak również aktywów i zobowiązań finansowych opartych o stawkę LIBOR GBP.

Na dzień 31.12.2022 r. Bank posiadał również transakcje wymiany stopy procentowej (IRS) w ramach rachunkowości zabezpieczeń wartości godziwej oparte o stawkę LIBOR USD na kwotę 70,0 mln USD, z czego 55,0 mln USD zapada po 30.06.2023 r. Na dzień 31.12.2022 r. Bank nie posiadał powiązań zabezpieczających opartych na LIBOR CHF i LIBOR GBP ani walutowych transakcji zamiany stóp procentowych (CIRS), które wymagają zamiany stawek LIBOR na wskaźniki alternatywne.

Bank posiada Plan Awaryjny dotyczący ciągłości działania wskaźników referencyjnych stosowanych w umowach i instrumentach finansowych, stosuje tzw. klauzule fallback regulujące sposób ustalenia wskaźników zastępczych (alternatywnych) dla aktualnie stosowanych oraz opracował zmiany w bankowych systemach IT pozwalających na wielowariantowe zastosowanie wskaźników zastępczych w przypadku wystąpienia zdarzenia zaprzestania opracowywania danego wskaźnika referencyjnego.

W przypadku instrumentów zabezpieczających Bank zgodnie z zaleceniem KNF przystąpił do ISDA IBOR Fallbacks Supplement and Protocol i aktywnie współpracuje z kontrahentami w celu wprowadzenia zasad postępowania zgodnych z tą metodyką.

W związku z reformą wskaźników referencyjnych prowadzącą do zastąpienia wskaźnika referencyjnego stopy procentowej WIBOR nowym wskaźnikiem referencyjnym, powołano Narodową Grupę Roboczą („NGR”), której celem jest przygotowanie działań służących sprawnemu i bezpiecznemu wdrożeniu zmian w tym zakresie. Prace NGR nadzorowane i koordynowane są przez Komitet Sterujący. Komitet Sterujący NGR dokonał wyboru indeksu WIRON jako alternatywnego wskaźnika referencyjnego stopy procentowej. Danymi wejściowymi dla WIRON są informacje reprezentujące transakcje ON (overnight). Administratorem WIRON w rozumieniu Rozporządzenia BMR (Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE)) jest GPW Benchmark, wpisany do rejestru Europejskiego Urzędu Nadzoru Giełd i Papierów Wartościowych. Komitet Sterujący NGR zaakceptował Mapę Drogową procesu zastąpienia wskaźników referencyjnych WIBOR przez indeks WIRON. W dokumencie przedstawione zostały podstawowe założenia dotyczące prac NGR. Dalsze działania Komitetu Sterującego NGR związane są między innymi z wypracowaniem rekomendacji w zakresie standardów stosowania WIRON w produktach bankowych, leasingowych i faktoringowych oraz instrumentach finansowych. Zgodnie z przyjętymi założeniami zakłada się powszechne stosowanie WIRON i gotowość do zaprzestania kalkulacji i publikacji Stawek Referencyjnych WIBID i WIBOR w 2025 roku.

Bank powołał zespół odpowiedzialny za dostosowanie działalności do zmian związanych z zastąpieniem wskaźnika referencyjnego stopy procentowej WIBOR. Prace zespołu nadzoruje i koordynuje dedykowany Komitet Sterujący. W ramach zespołu wskazane zostały osoby delegowane do udziału w pracach NGR oraz odpowiedzialne za przeprowadzenie odpowiednich zmian w Banku w obrębie dokumentacji, komunikacji, systemów informatycznych. Zgodnie z założeniami, dostosowanie Banku w tym zakresie będzie przebiegać z uwzględnieniem decyzji i rekomendacji NGR.

Na dzień 31.12.2022 r. Bank zidentyfikował:

- aktywa finansowe oparte o stawkę WIBOR na kwotę 53 544,1 mln PLN,
- zobowiązania finansowe oparte o stawkę WIBOR i WIBID na kwotę 11 884,4 mln PLN.

Bank posiadał również transakcje wymiany stopy procentowej (CIRS/IRS) oparte o stawkę WIBOR w wysokości 10 732,5 mln PLN, z czego 8 637,5 mln PLN w ramach rachunkowości zabezpieczeń wartości godziwej.

W 2022 roku Bank nie posiadał w swojej ofercie produktów opartych o WIRON.

Bank zakłada, że zastąpienie wskaźnika referencyjnego stopy procentowej WIBOR nowym wskaźnikiem referencyjnym przeprowadzone zostanie w sposób uporządkowany, zgodnie z formalnymi wymogami Rozporządzenia BMR i obejmie wszystkie odniesienia do wskaźnika referencyjnego w umowach i instrumentach finansowych wskazanych w Rozporządzeniu BMR. W opinii Banku niezwykle istotne jest ustanowienie właściwej metody ustalania korekty spreadu oraz zastosowanie jej, w celu uwzględnienia skutków zmiany wskaźnika referencyjnego. W ocenie Banku, wszystkie wymienione powyżej aspekty gwarantowałyby ograniczenie szeregu ryzyk związanych z planowaną reformą. Pośpieszne i nieuporządkowane przeprowadzenie reformy może powodować:

- brak okresu przejściowego, który pozwoliłby na ukształtowanie się efektywnego rynku instrumentów pochodnych na nowy wskaźnik;
- dużą niepewność co do wyceny pozycji bilansowych i pozabilansowych,
- przedterminowe zamykanie kontraktów IRS przez centralne izby rozliczeniowe wobec braku możliwości ich wyceny,
- skokowe i trudne do zarządzania zmiany ekspozycji na ryzyko stopy procentowej instytucji finansowych,
- kwestionowanie przepływów powstałych na skutek zastosowania korekty spreadu niezapewniającej ekonomicznej ekwiwalentności w rozliczeniach między stronami.

Bank ocenia, że potencjalne ryzyka mogące zmaterializować się w czasie przeprowadzania reformy związanej z zastąpieniem wskaźnika referencyjnego stopy procentowej WIBOR, mogą w konsekwencji doprowadzić do istotnych systemowych zakłóceń funkcjonowania całej krajowej gospodarki.

Obecnie nie jest możliwe wskazanie przesłanek uzasadniających możliwość zakończenia publikacji wskaźnika EURIBOR. Tym samym przepływy wynikające z tego wskaźnika są wymieniane między kontrahentami na dotychczasowych zasadach.

55.6. Ryzyko płynności

Organizacja procesu zarządzania ryzykiem

Kompleksowy charakter zarządzania płynnością w Banku obejmuje zarówno płynność natychmiastową (śróddzienną) jak i przyszłą (bieżącą, krótkoterminową, jak również strukturalną płynność średnio- i długoterminową). Bank zarządza ryzykiem poprzez kształtowanie bilansu Banku i struktury finansowania odzwierciedlonymi w sprawozdaniu finansowym Banku obejmującym zarówno pozycje bilansowe jak i pozabilansowe w sposób zapewniający zachowanie płynności w każdym momencie, uwzględniając charakter prowadzonej działalności, specyfikę i zachowania klientów oraz potrzeby mogące się pojawić w wyniku zmian na rynku finansowym. Stosowane metody identyfikacji i pomiaru ryzyka umożliwiają również prognozowanie przyszłych poziomów płynności, w tym również w warunkach stresowych.

Bank zapewnia rozdzielenie i niezależność funkcji operacyjnych, zarządzania ryzykiem, kontrolnych i raportowych. W szczególności za zawieranie transakcji z kontrahentami i klientami Banku odpowiedzialne są pionary biznesowe, potwierdzanie i rozliczenie transakcji prowadzi Pion Operacji, za zarządzanie płynnością natychmiastową (śróddzienną) i przyszłą odpowiada Pion Zarządzania Aktywami i Pasywami, za bieżący nadzór nad poziomem ryzyka i dotrzymaniem limitów ryzyka czuwa Obszar Ryzyka, a za niezależne raportowanie nadzorczych miar płynności odpowiada Pion Finansów.

Obowiązujące w Banku limity ryzyka płynności ograniczają narażenie Banku na ryzyko. Monitoring i kontrola ryzyka prowadzone są w oparciu o wprowadzone uchwałą Zarządu Banku oraz pismem okólnym Wiceprezesa Zarządu dokumenty (politykę i metodologię dot. pomiaru i monitorowania ryzyka), opracowane zgodnie z wytycznymi zawartymi w Rekomendacji P Komisji Nadzoru Finansowego i Rozporządzeniem Delegowanym Komisji Europejskiej 2018/60 z dnia 13 lipca 2018 roku zmieniającym Rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2015/61 z dnia 10 października 2014 r. Bank posiada wewnętrzny system cen transferowych, który zapewnia właściwe odzwierciedlenie realnego kosztu finansowania dla poszczególnych rodzajów aktywów i pasywów, a struktura cen transferowych stymuluje optymalizację sprawozdania z sytuacji finansowej – w tym dywersyfikację źródeł finansowania – z punktu widzenia ryzyka płynności. Istotnym elementem uzupełniającym są limity wskaźnika kredytów do depozytów dla poszczególnych linii biznesowych, wspomagające utrzymanie bezpiecznego i adekwatnego do specyfiki danej linii poziomu relacji aktywów do pasywów.

Poziom apetytu na ryzyko płynności jest ustalany przez Radę Nadzorczą Banku, oparta o ten apetyt polityka zarządzania ryzykiem w tym określenie ogólnych miar ryzyka płynności zatwierdzane są przez Zarząd Banku, natomiast określenie konkretnych poziomów limitów ryzyka i monitorowanie ich dotrzymania są realizowane przez Komitet Zarządzania Aktywami i Pasywami. Zarząd Banku oraz Rada Nadzorcza sprawują nadzór nad skutecznością procesu zarządzania ryzykiem płynności w oparciu o okresowe informacje i bieżące raporty.

Zgodnie z wymogami Rekomendacji P, Bank przeprowadza szereg analiz dotyczących zdolności utrzymania płynności w sytuacjach kryzysowych. W ramach programu testów warunków skrajnych uwzględniane są przekrojowe scenariusze obejmujące uwarunkowania wewnętrzne, systemowe jak również stanowiące połączenie różnych wariantów z uwzględnieniem możliwych interakcji. Rezultaty testów warunków skrajnych uwzględniane są między innymi przy ustalaniu wysokości limitów płynności. Bank posiada również kompleksowy plan awaryjny zawierający scenariusze rozwoju wydarzeń oraz sposób postępowania w sytuacji kryzysu płynności wewnątrz Banku i w systemie bankowym. Wyniki testów warunków skrajnych skorelowane są z planem awaryjnym i w przypadku przekroczenia poziomów ostrzegawczych umożliwiają aktywację planu awaryjnego.

Miary ryzyka

W Banku obowiązują zewnętrzne i wewnętrzne miary ryzyka. Normy wewnętrzne obejmują m.in. analizę trendów i zmienności poszczególnych źródeł finansowania w relacji do portfela kredytowego (wskaźniki kredyty do depozytów), kontraktową oraz urealnioną o czynniki behawioralne lukę płynności i oparte na niej limity struktury niedopasowania, analizę nadwyżki płynności i dostępnych źródeł finansowania, analizę stabilności i koncentracji bazy depozytowej, przegląd struktury wolumenowej i terminowej środków złożonych w Banku przez największych deponentów. Dodatkowo prowadzony jest monitoring realizacji planów sprzedażowych – kredytów i depozytów – w układzie poszczególnych linii biznesowych oraz przygotowywane są analizy symulacyjne. Prowadzona jest również analiza kosztów bazy depozytowej, zmierzająca do optymalizacji wielkości bufora płynnościowego i racjonalizacji wykorzystania narzędzi takich jak marża płynności i polityka cenowa.

Normy zewnętrzne obejmują nadzorcze wskaźniki płynności długoterminowej i krótkoterminowej: wskaźnik pokrycia wypływów netto (LCR) określony w Rozporządzeniu Delegowanym Komisji Europejskiej 2018/60 z dnia 13 lipca 2018 roku zmieniającym Rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2015/61 z dnia 10 października 2014 r i wskaźnik stabilnego finansowania netto (NSFR) określony w Rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/876 z dnia 20 maja 2019 r. zmieniającym rozporządzenie (UE) nr 575/2013 oraz opracowany zgodnie z Rozporządzeniem Wykonawczym Komisji (UE) nr 680/2014 i dokumentem bazylejskim dotyczącym NSFR.

Jako narzędzie wczesnego ostrzegania w ramach bieżącego nadzoru, co miesiąc sprawozdawane są dodatkowe wskaźniki monitorowania płynności określone w Rozporządzeniu Wykonawczym Komisji (UE) 2016/313. Dodatkowo Bank prowadzi dzienną analizę różnych wskaźników płynnościowych, dla których wartości poziomów ostrzegawczych są zdefiniowane w Awaryjnym planie płynności i pozwalają w sytuacji osiągnięcia poziomów ostrzegawczych na wprowadzenie działań zaradczych i przywrócenie bezpiecznej sytuacji płynnościowej Banku we wszystkich terminach.

Profil ryzyka płynności

W 2022 roku Bank utrzymywał bezpieczny poziom płynności finansowej. Posiadane środki finansowe pozwalały na terminowe regulowanie wszystkich zobowiązań Banku. Portfel najbardziej płynnych papierów wartościowych utrzymywany był na wysokim poziomie, który zabezpieczał w pełni ewentualny odpływ środków największych deponentów.

Rok 2022 był rokiem kontynuacji sytuacji pandemii COVID-19, ale już w znacznie mniejszym zakresie. Na początku roku rozpoczęła się wojna w Ukrainie, co wymagało dodatkowych działań po stronie zarządzania płynnością. Działalność Pionu ALMT skoncentrowana była na szczególnym monitorowaniu sytuacji płynnościowej Banku w zakresie potrzeb i dostępu Klientów do gotówki. Bank utrzymał na portfelu zakup emisji obligacji rządowych oraz emitowanych przez Bank Gospodarstwa Krajowego w ramach wspierania działań walki z pandemią. Na bieżąco były dostosowywane wewnętrzne modele oraz wewnętrzne ceny transferowe. Pion ALMT koordynował działania z liniami biznesowymi poprzez regularnie organizowane spotkania i konsultacje omawiające sytuację płynnościową i zachowania Klientów.

Na koniec 2022 roku Bank utrzymywał nadwyżkę płynności na poziomie 34 234 mld zł:

	31.12.2022	31.12.2021
Środki na rachunku NBP (powyżej /poniżej rezerwy obowiązkowej)	(4 016 670)	(491 888)
Środki w innych bankach	10 497 447	2 078 986
Wysoko płynne papiery wartościowe	27 753 342	28 223 645
Nadwyżka płynności do 30 dni	34 234 119	29 810 743

Nadwyżka płynności uległa zwiększeniu w stosunku do końca 2021 r. głównie dzięki zwiększeniu środków w innych bankach ulokowanych w terminie do 30 dni.

	31.12.2022	31.12.2021	limit
Wskaźnik jednostkowy pokrycia wypływów netto (LCR)	169%	143%	100%

W 2022 r. Bank kontynuował optymalizację źródeł finansowania, której celem jest redukcja zbędnej, a jednocześnie kosztownej i mało stabilnej nadwyżki finansowania. W 2022 r. Bank utrzymywał poziom średnio i długoterminowych pożyczek od Grupy BNPP oraz jej spółek zależnych, w tym pożyczki podporządkowanej z Grupy BNP do spełnienia wymogu MREL. Bank pozyskał nowe finansowanie w kwocie PLN 450 mln od EBOiR jako finansowanie pod wymóg MREL do wykorzystania na finansowanie zielonych projektów.

Stabilność źródeł finansowania Banku utrzymywała się przez cały 2022 r. na porównywalnym poziomie do poprzedniego roku

	31.12.2022		31.12.2021	
	saldo	stabilne (%)	saldo	stabilne (%)
długoterminowe pożyczki z Grupy	4 413 155	100%	4 327 140	100%
inne długoterminowe pożyczki	492 266	100%	101 501	100%
zobowiązanie z tytułu sekurytyzacji	384 417	100%	761 925	100%
detal	61 004 974	93%	56 293 236	93%
przedsiębiorstwa	58 098 372	78%	44 556 433	82%
banki i inne niestabilne źródła	1 741 184	0%	2 598 201	0%
Razem	126 134 368	85,1%	108 638 436	86,6%

Zestawienie oczekiwanych – zgodnie z zawartymi umowami – wpływów i wypływów przedstawione jest w postaci kontraktowej luki płynności*

31.12.2022

Kontraktowa luka płynności	Do 1 miesiąca	1-3 miesięcy	3-12 miesięcy	1-5 lat	Powyżej 5 lat	Razem
Aktywa						
Kredyty udzielone klientom	13 580 048	2 274 055	9 631 631	31 230 956	26 204 999	82 921 690
Dłużne papiery wartościowe	8 500 000	1 700	1 105 914	16 432 455	14 347 315	40 387 384
Lokaty międzybankowe	11 373 064	60 000	77 500	-	-	11 510 564
Kasa i środki w NBP	2 783 709	-	-	-	-	2 783 709
Aktywa trwałe	-	-	-	-	1 059 703	1 059 703
Pozostałe aktywa	738 008	-	-	-	1 517 533	2 255 541
Zobowiązania pozabilansowe: pochodne	16 634 202	6 514 981	10 845 664	21 712 927	1 316 691	57 024 465
Zobowiązania						
Depozyty klientów detalicznych	47 606 507	6 942 979	6 136 082	319 405	-	61 004 974
Depozyty klientów korporacyjnych	53 919 998	2 687 623	1 331 949	146 055	12 747	58 098 372
Depozyty międzybankowe	1 731 184	-	-	-	-	1 731 184
Pożyczki od instytucji finansowych	68 935	44 704	164 017	599 023	3	876 683
Kapitały i zobowiązania podporządkowane	313 712	-	-	1 476 458	13 711 571	15 501 741
Pozostałe pasywa	4 073 364	-	-	-	-	4 073 364
Zobowiązania pozabilansowe: pochodne	16 615 317	6 491 816	10 758 931	21 799 715	1 351 877	57 017 656
Razem należności	53 609 031	8 850 737	21 660 709	69 376 338	44 446 241	197 943 056
Razem zobowiązania	124 329 017	16 167 123	18 390 979	24 340 656	15 076 199	198 303 973
Luka płynności	(70 719 986)	(7 316 386)	3 269 731	45 035 682	29 370 042	(360 917)

*Dane finansowe zostały zaokrąglone i przedstawione w tysiącach złotych, w związku z tym, w niektórych wypadkach suma liczb może nie odpowiadać dokładnie łącznej sumie.

31.12.2021

Kontraktowa luka płynności	Do 1 miesiąca	1-3 miesięcy	3-12 miesięcy	1-5 lat	Powyżej 5 lat	Razem
Aktywa						
Kredyty udzielone klientom	13 801 511	2 263 839	9 551 957	29 757 435	26 232 084	81 606 826
Dłużne papiery wartościowe	-	-	880 150	12 622 687	19 022 040	32 524 877
Lokaty międzybankowe	2 078 986	69 000	10 000	-	-	2 157 986
Kasa i środki w NBP	2 584 646	-	-	-	2 079 746	4 664 392
Aktywa trwałe	-	-	-	-	2 446 968	2 446 968
Pozostałe aktywa	1 010 509	-	-	-	269 983	1 280 492
Zobowiązania pozabilansowe: pochodne	12 804 974	7 603 928	11 549 988	22 210 695	2 104 088	56 273 673
Zobowiązania						
Depozyty klientów detalicznych	52 989 326	1 930 056	1 321 014	52 787	53	56 293 236
Depozyty klientów korporacyjnych	42 985 027	778 536	532 831	243 898	16 141	44 556 433
Depozyty międzybankowe	2 563 201	20 000	15 000	-	-	2 598 201
Pożyczki od instytucji finansowych	103 913	82 539	297 780	378 832	362	863 426
Kapitały i zobowiązania podporządkowane	577 946	-	-	899 940	14 783 875	16 261 761
Pozostałe pasywa	5 100 123	-	-	-	-	5 100 123
Zobowiązania pozabilansowe: pochodne	12 873 870	7 664 647	11 533 690	22 235 755	2 116 816	56 424 778
Razem należności	32 280 626	9 936 767	21 992 095	64 590 817	52 154 909	180 955 215
Razem zobowiązania	117 193 405	10 475 778	13 700 314	23 811 212	16 917 246	182 097 958
Luka płynności	(84 912 784)	(539 011)	8 291 781	40 779 605	35 237 663	(1 142 743)

*Dane finansowe zostały zaokrąglone i przedstawione w tysiącach złotych, w związku z tym, w niektórych wypadkach suma liczb może nie odpowiadać dokładnie łącznej sumie.

W porównaniu do roku 2021 zmniejszyła się wartość luki kontraktowej w terminie do 1m, co wynika ze zmian na produktach depozytowych Klientów: w środowisku wyższych znacznie stóp procentowych Klienci banku chętniej zakładają lokaty terminowe niż utrzymują środki na rachunkach bieżących. Stabilność środków klientów jest jednak cały czas bardzo wysoka (88% łącznego salda, lepsza niż w ubiegłym roku) ze średnim okresem zapadalności części stabilnych powyżej pięciu lat. Na koniec 2022 r. wartość zobowiązań pozabilansowych poza instrumentami pochodnymi wyniosła 13,004 mld złotych.

W trakcie całego roku następowała poprawa sytuacji płynnościowej Banku. Ze względu na znaczne wzrosty stóp procentowych, pomimo wygasającej pandemii Covid-19 zainteresowanie kredytami gwałtownie spadło od drugiego kwartału. Wybuch wojny w Ukrainie nie miał wpływu na ogólną sytuację płynnościową Banku i przejawiał się tylko w ciągu pierwszego miesiąca konfliktu wzmożonym zapotrzebowaniem na gotówkę, zarówno w oddziałach, jak i bankomatach, nie tylko Banku, ale całej sieci Euronet.. Ze względu na gwałtowny wzrost stóp procentowych NBP w ciągu roku nastąpiło znaczne ograniczenie akcji kredytowej Banku, szczególnie w zakresie kredytów hipotecznych. Obawy inflacyjne, presja płacowa, jak i znaczne podwyżki cen energii hamują również produkcję kredytów w segmencie korporacyjnym.

Cały czas podstawowym źródłem finansowania są środki pozyskane od Klientów niebankowych.

55.7. Ryzyko operacyjne

Bank definiuje ryzyko operacyjne zgodnie z wymogami Komisji Nadzoru Finansowego zawartymi w Rekomendacji M, jako ryzyko poniesienia straty, spowodowane przez niewłaściwe lub zawodne procesy wewnętrzne, ludzi, systemy techniczne lub wpływ czynników zewnętrznych. Określenie to obejmuje ryzyko prawne, natomiast nie obejmuje ryzyka strategicznego. Jako zdarzenia i straty ryzyka operacyjnego Bank rozpoznaje również konsekwencje materializacji ryzyka braku zgodności¹. Ryzyko operacyjne towarzyszy każdemu rodzajowi działalności bankowej. Bank identyfikuje ryzyko jako trwale istotne.

¹ Ryzyko braku zgodności oznacza ryzyko skutków nieprzestrzegania przepisów prawa, regulacji wewnętrznych oraz standardów rynkowych w procesach funkcjonujących w Banku.

Celem zarządzania ryzykiem operacyjnym jest ograniczenie strat i kosztów powodowanych przez to ryzyko, zapewnienie najwyższej jakości świadczonych przez Bank usług, a także bezpieczeństwo oraz zgodność działania Banku z przepisami prawa i obowiązującymi standardami.

Strategia i polityka zarządzania ryzykiem operacyjnym

Zarządzanie ryzykiem operacyjnym to podejmowanie działań ukierunkowanych na identyfikację, analizę, monitorowanie, kontrolę, raportowanie oraz podejmowanie działań ograniczających ryzyko operacyjne. Działania te uwzględniają struktury, procesy, zasoby i zakresy odpowiedzialności za te procesy na różnych szczeblach organizacyjnych, w ramach trzech linii obrony. Strategia zarządzania ryzykiem operacyjnym została opisana w dokumencie „Strategia zarządzania ryzykiem operacyjnym i kontrolą wewnętrzną w BNP Paribas Bank Polska S.A.”, który podlega corocznym przeglądom i jest zatwierdzony przez Zarząd Banku oraz zaakceptowany przez Radę Nadzorczą. Ramy organizacyjne oraz standardy zarządzania ryzykiem operacyjnym zostały opisane w dokumencie „Polityka ryzyka operacyjnego BNP Paribas Bank Polska S.A.”, przyjętym przez Komitet Zarządzania Ryzykiem Banku. Dokumenty te odnoszą się do wszystkich obszarów działalności Banku. Określają cele Banku i sposoby ich osiągnięcia w zakresie jakości zarządzania ryzykiem operacyjnym i dostosowania do wymogów prawnych wynikających z rekomendacji oraz uchwał wydanych przez krajowe organy nadzoru finansowego. Cele Banku w zakresie zarządzania ryzykiem operacyjnym to w szczególności utrzymanie wysokiego poziomu standardów zarządzania ryzykiem operacyjnym, zapewniających bezpieczeństwo depozytów klientów, kapitałów Banku, stabilność wyniku finansowego Banku oraz utrzymanie ryzyka operacyjnego w ramach przyjętego apetytu i tolerancji na ryzyko operacyjne. Rozwijając system zarządzania ryzykiem operacyjnym Bank kieruje się wymogami prawnymi, w tym w szczególności rekomendacjami i uchwałami krajowego nadzoru finansowego oraz standardami Grupy BNP Paribas.

Zgodnie z Polityką instrumenty zarządzania ryzykiem operacyjnym obejmują między innymi:

- identyfikację i ocenę ryzyka operacyjnego, w tym poprzez gromadzenie informacji o zdarzeniach operacyjnych, ocenę ryzyka w procesach i produktach, samoocenę ryzyka operacyjnego i kontroli, ocenę ryzyka operacyjnego dla umów z dostawcami zewnętrznymi (outsourcing) oraz wyznaczanie kluczowych wskaźników ryzyka;
- ustalanie apetytu i limitów ryzyka operacyjnego na poziomie całego Banku oraz poszczególnych obszarów biznesowych; analizę ryzyka operacyjnego, w tym analizę scenariuszy ryzyka operacyjnego oraz jego monitorowanie i bieżącą kontrolę;
- raportowanie na temat ryzyka operacyjnego.

Zarząd Banku dokonuje okresowej oceny realizacji założeń strategii ryzyka operacyjnego i – jeśli to konieczne – zleca wprowadzanie niezbędnych korekt w celu usprawnienia procesów zarządzania ryzykiem operacyjnym. W tym celu Zarząd Banku jest regularnie informowany o skali i rodzajach ryzyka operacyjnego, na które narażony jest Bank, jego skutkach i metodach zarządzania ryzykiem operacyjnym. W szczególności zarówno Zarząd Banku jak i Rada Nadzorczą są regularnie informowane o kształtowaniu się miar apetytu na ryzyko operacyjne określonych w Strategii zarządzania ryzykiem operacyjnym.

W ramach realizacji Strategii zarządzania ryzykiem operacyjnym i kontrolą wewnętrzną, Bank w 2022 r. podejmował i kontynuował szereg działań ograniczających ryzyko operacyjne, wzmocniających mechanizmy i procesy kontrolne nad tym rodzajem ryzyka. Wzmocniane były w szczególności procesy i narzędzia przeciwdziałania i zwalczania nadużyć na szkodę Banku, w tym m.in. zwalczania nadużyć kredytowych oraz phishingu. W Banku został ponadto wdrożony program ograniczający ryzyko nadużyć. Bank na bieżąco monitorował ekspozycję na ryzyko prawne, w tym ryzyko wynikające z toczących się spraw sądowych dotyczących kredytów denominowanych w CHF, w celu adekwatnej reakcji na zmiany poziomu ryzyka. W związku z wybuchem wojny w Ukrainie, Bank na bieżąco monitorował potencjalne zagrożenia dla Banku, w tym dotyczące bezpieczeństwa i zapewnienia ciągłości działania. O efektywności wdrażanych przez Bank rozwiązań w powyższym zakresie informowany jest Zarząd Banku i Komitet Ryzyka przy Radzie Nadzorczej.

Środowisko wewnętrzne

Bank precyzyjnie określa podział obowiązków w zakresie zarządzania ryzykiem operacyjnym, który jest dostosowany do struktury organizacyjnej. W ramach drugiej linii obrony kompleksowy nadzór nad organizacją standardów i metod zarządzania ryzykiem operacyjnym sprawuje Pion Ryzyka Operacyjnego, Kontroli Wewnętrznej i Zwalczania Nadużyć działający w ramach obszaru Ryzyka. Do zakresu odpowiedzialności Pionu należą m.in. kwestie dotyczące zarządzania ryzykiem operacyjnym, zwalczania nadużyć na szkodę Banku oraz nadzoru kontroli wewnętrznej, w tym kontroli procesów ochrony danych osobowych.

Określanie i realizacja strategii Banku w zakresie ubezpieczeń, jako metody ograniczania ryzyka, stanowi kompetencję Departamentu Nieruchomości i Administracji. Natomiast zarządzanie ciągłością działania znajduje się w gestii Pionu Bezpieczeństwa i Zarządzania Ciągłością Działania.

W ramach zarządzania ryzykiem prawnym Pion Prawny monitoruje, identyfikuje i analizuje zmiany prawa powszechnego oraz ich wpływ na działalność Banku, a także jest zaangażowany w postępowania sądowe i administracyjne, które dotyczą Banku. Bieżącym badaniem ryzyka braku zgodności oraz rozwojem i doskonaleniem adekwatnych technik jego kontroli zajmuje się Departament ds. Monitorowania Zgodności.

Zarządzanie ryzykiem

Bank przywiązuje szczególną uwagę do procesów identyfikacji i oceny przyczyn bieżącej ekspozycji na ryzyko operacyjne w obrębie produktów bankowych. Bank dąży do zmniejszania poziomu ryzyka operacyjnego poprzez poprawę procesów wewnętrznych, a także do ograniczania ryzyka operacyjnego, towarzyszącego wprowadzaniu nowych produktów i usług, oraz zlecenia czynności na zewnątrz (outsourcing).

Zgodnie z „Polityką Ryzyka Operacyjnego BNP Paribas Bank Polska S.A.”, analiza ryzyka operacyjnego ma na celu zrozumienie zależności występujących pomiędzy czynnikami generującymi to ryzyko i typami zdarzeń operacyjnych, a jej najważniejszym wynikiem jest określenie profilu ryzyka operacyjnego.

Profil ryzyka operacyjnego stanowi ocenę poziomu istotności tego ryzyka, rozumianego jako skala i struktura ekspozycji na ryzyko operacyjne, określająca stopień narażenia na to ryzyko (tj. na straty operacyjne), wyrażona w wybranych przez Bank wymiarach strukturalnych oraz wymiarach skali. Okresowa ocena i przegląd profilu ryzyka operacyjnego Banku przeprowadzane są w oparciu o analizę aktualnych parametrów ryzyka Banku, zmian i ryzyk występujących w otoczeniu Banku, realizacji strategii działalności biznesowej, jak również oceny adekwatności struktury organizacyjnej oraz efektywności funkcjonującego w Banku systemu zarządzania ryzykiem i kontroli wewnętrznej.

System kontroli wewnętrznej

Celem prowadzenia kontroli wewnętrznej jest efektywna kontrola ryzyka, w tym zapobieganie powstawaniu ryzyka lub też jego wczesne wykrycie. Rolą systemu kontroli wewnętrznej jest realizacja celów ogólnych i szczegółowych systemu kontroli wewnętrznej, które powinny być uwzględniane na etapie projektowania mechanizmów kontrolnych. Zasady systemu kontroli wewnętrznej określone zostały w dokumencie „Polityka sprawowania kontroli wewnętrznej w BNP Paribas Bank Polska S.A.”, zatwierdzonym przez Zarząd Banku. Dokument ten określa główne zasady, ramy organizacyjne i standardy funkcjonowania środowiska kontroli w Banku, zachowując zgodność z wymogami KNF określonymi w Rekomendacji H i Rozporządzeniu Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 8 czerwca 2021 roku w sprawie systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej oraz polityki wynagrodzeń w bankach. Szczegółowe uregulowania wewnętrzne, dotyczące poszczególnych obszarów działalności Banku dostosowane są do specyfiki prowadzonej przez Bank działalności. Za opracowanie szczegółowych regulacji odnoszących się do obszaru kontroli wewnętrznej, odpowiadają właściwe komórki organizacyjne Banku, zgodnie z zakresem przypisanych im zadań.

System kontroli wewnętrznej w Banku oparty jest na modelu 3 linii obrony, na które składają się:

- 1 linia obrony, którą stanowią komórki organizacyjne z poszczególnych obszarów bankowości i obszarów wsparcia,
- 2 linia obrony, którą stanowią komórki organizacyjne odpowiedzialne za zarządzanie ryzykiem niezależnie od zarządzania ryzykiem na pierwszej linii obrony oraz komórka do spraw zgodności,
- 3 linia obrony, którą stanowi niezależna i obiektywna komórka audytu wewnętrznego.

Bank zapewnia sprawowanie kontroli wewnętrznej poprzez niezależne monitorowanie przestrzegania mechanizmów kontrolnych, obejmujące weryfikację bieżącą i testowanie.

Monitoring i raportowanie

Bank dokonuje okresowej weryfikacji funkcjonowania wdrożonego systemu zarządzania ryzykiem operacyjnym oraz jego adekwatności do aktualnego profilu ryzyka Banku. Przeglądy organizacji systemu zarządzania ryzykiem operacyjnym są dokonywane w ramach kontroli okresowej przez Pion Audytu Wewnętrznego, który nie uczestniczy bezpośrednio w procesie zarządzania ryzykiem operacyjnym, natomiast dostarcza profesjonalnej i niezależnej opinii, wspierając osiągnięcie celów Banku. Rada Nadzorcza sprawuje nadzór nad kontrolą systemu zarządzania ryzykiem operacyjnym oraz ocenia jej adekwatność i skuteczność.

Wymogi kapitałowe z tytułu ryzyka operacyjnego

Bank zgodnie z obowiązującymi regulacjami wyznacza kapitał regulacyjny na pokrycie ryzyka operacyjnego. Do kalkulacji wymogu jednostkowego Bank stosuje metodę standardową (STA).

Ryzyka wynikające ze skutków pandemii

W zakresie zarządzania ryzykiem operacyjnym, Bank monitoruje ryzyko związane z występującym stanem zagrożenia epidemicznego wirusem COVID-19, będąc gotowym do podejmowania odpowiednich działań zaradczych dotyczących zapewnienia bezpieczeństwa zarówno pracowników, jak i klientów Banku oraz zapewnienia niezakłóconej realizacji procesów związanych z prowadzoną działalnością.

Ryzyka wynikające z wojny w Ukrainie

W zakresie zarządzania ryzykiem operacyjnym, Bank na bieżąco analizuje ryzyka związane z konsekwencjami działań wojennych w Ukrainie (w tym w szczególności ataki cybernetyczne lub fizyczne ukierunkowane na infrastrukturę płatniczą lub bankową mogące skutkować zakłóceniami ciągłości działania), oraz podejmuje stosowne działania dotyczące zapewnienia bezpieczeństwa zarówno pracowników, jak i klientów Banku oraz zapewnienia niezakłóconej realizacji procesów związanych z prowadzoną działalnością.

56. ZARZĄDZANIE ADEKWATNOŚCIĄ KAPITAŁOWĄ

Fundusze własne i wskaźniki kapitałowe

Celem zarządzania adekwatnością kapitałową jest spełnienie przez Bank regulacji ostrożnościowych w zakresie wymogów kapitałowych z tytułu ponoszonego ryzyka, skwantyfikowanych w postaci współczynnika kapitałowego.

Od 1 stycznia 2014 roku banki obowiązują zasady wyliczania współczynników kapitałowych, w związku z wejściem w życie Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 roku (CRR) w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i form inwestycyjnych, z późniejszymi zmianami wprowadzonymi Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/876 z dnia 20 maja 2019 roku (CRR2) w odniesieniu do wskaźnika dźwigni, wskaźnika stabilnego finansowania netto, wymogów w zakresie funduszy własnych i zobowiązań kwalifikowalnych, ryzyka kredytowego kontrahenta, ryzyka rynkowego, ekspozycji wobec kontrahentów centralnych, ekspozycji wobec przedsiębiorstw zbiorowego inwestowania, dużych ekspozycji, wymogów dotyczących sprawozdawczości i ujawniania informacji.

W dniu 27 czerwca 2020 r., weszło w życie Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2020/873 z dnia 24 czerwca 2020 r., zmieniające rozporządzenia (UE) nr 272/2013 i (UE) 2019/876 w odniesieniu do niektórych dostosowań w odpowiedzi na pandemię COVID-19, pozwalające m.in. na obniżenie wag ryzyka dla części kredytów MŚP, tymczasowe częściowe wyłączenie z obliczeń pozycji kapitału podstawowego Tier I kwoty niezrealizowanych zysków i strat wycenianych według wartości godziwej przez inne całkowite dochody w związku z pandemią COVID-19.

Na dzień 31 grudnia 2022 roku korekta związana z tymczasowym częściowym wyłączeniem z obliczeń pozycji kapitału podstawowego Tier I kwoty niezrealizowanych zysków i strat wycenianych według wartości godziwej przez inne całkowite dochody w związku z pandemią COVID-19 wyniosła 373 716 tys. zł.

W dniu 23 grudnia 2020 r., weszło w życie Rozporządzenie Delegowane Komisji (UE) 2020/2176 z dnia 12 listopada 2020 r., zmieniające rozporządzenia delegowane (UE) nr 241/2014 w odniesieniu do odliczenia aktywów będących oprogramowaniem od pozycji kapitału podstawowego Tier I.

Na dzień 31 grudnia 2022 roku korekta w kapitale podstawowym Tier I związana z innymi wartościami niematerialnymi i prawnymi wyniosła 388 016 tys. zł.

Współczynniki kapitałowe, wymogi kapitałowe oraz fundusze własne zostały policzone zgodnie z ww. Rozporządzeniem przy zastosowaniu opcji narodowych.

Zgodnie z ustawą z dnia 5 sierpnia 2015 r. o nadzorze makroostrożnościowym nad systemem finansowym i zarządzaniu kryzysowym w sektorze finansowym (Dz.U. 2015 poz. 1513 z późn. zmianami) został wprowadzony bufor zabezpieczający w wysokości 2,5% począwszy od 1 stycznia 2019 roku.

Komisja Nadzoru Finansowego w komunikacie z dnia 8 listopada 2021 roku, poinformowała iż, na podstawie przepisów ustawy z dnia 5 sierpnia 2015 r. o nadzorze makroostrożnościowym nad systemem finansowym i zarządzaniu kryzysowym w systemie finansowym i po uwzględnieniu opinii Komitetu Stabilności Finansowej, potwierdza identyfikację dziesięciu banków jako innych instytucji o znaczeniu systemowym (O-SII).

W rezultacie przeglądu Komisja stwierdziła, że nie zachodzą przesłanki uzasadniające uchylene lub zmianę decyzji Komisji z dnia 4 października 2016 roku, w brzmieniu ustalonej decyzją Komisji z dnia 19 grudnia 2017 roku w sprawie nałożenia na Bank (na zasadzie skonsolidowanej i indywidualnej) bufora innej instytucji o znaczeniu systemowym w wysokości równoważnej 0,25% łącznej kwoty ekspozycji na ryzyko obliczonej zgodnie z art. 92 ust. 3 Rozporządzenia (UE) nr 575/2013.

Komisja Nadzoru Finansowego pismem z dnia 23 grudnia 2022 roku, zaleciła ograniczenie ryzyka występującego w działalności Banku poprzez utrzymywanie przez Bank, funduszy własnych na pokrycie dodatkowego narzutu kapitałowego w celu zaabsorbowania potencjalnych strat wynikających z wystąpienia warunków skrajnych, w wysokości 0,80 p.p. na poziomie jednostkowym oraz 0,77 p.p. na poziomie skonsolidowanym ponad wartość łącznego współczynnika kapitałowego, o którym mowa w art. 92 ust. 1 lit. c Rozporządzenia (UE) nr 575/2013, powiększonego o dodatkowy wymóg w zakresie funduszy własnych, o którym mowa w art. 138 ust. 2 pkt 2 ustawy Prawo bankowe oraz o wymóg połączonego bufora, o którym mowa w art. 55 ust. 4 ustawy o nadzorze makroostrożnościowym. Dodatkowy narzut powinien składać się w całości z kapitału podstawowego Tier I.

Poziom współczynników kapitału Tier I oraz łącznego współczynnika kapitałowego (TCR) w ujęciu jednostkowym ukształtowały się powyżej wymogów obowiązujących Bank na dzień 31 grudnia 2022 roku.

Jednocześnie Bank spełnia wymogi prawa wynikające z Ustawy z dnia 5 sierpnia 2015 roku o nadzorze makroostrożnościowym nad systemem finansowym i zarządzaniu kryzysowym w sektorze finansowym.

31.12.2022	Minimalne nadzorcze jednostkowe współczynniki wypłacalności dla Banku	Jednostkowe współczynniki wypłacalności Banku
CET I	8,05%	11,80%
Tier I	9,55%	11,80%
Total Capital Ratio	11,55%	16,25%
31.12.2021		
CET I	7,25%	12,96%
Tier I	8,75%	12,96%
Total Capital Ratio	10,75%	17,77%

Wymóg minimalnego poziomu funduszy własnych i zobowiązań kwalifikowanych (MREL)

W dniu 3 czerwca 2022 roku Bank otrzymał pismo od Bankowego Funduszu Gwarancyjnego („BFG”) dotyczące wspólnej decyzji organów ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji, tj. Jednolitej Rady ds. Restrukturyzacji i Uporządkowanej Likwidacji (Single Resolution Board, SRB), Central Bank of Hungary, Finanstilsynet, Bank of England oraz BFG, w sprawie wysokości minimalnego poziomu funduszy własnych i zobowiązań kwalifikowanych („MREL”).

Wspólna decyzja wskazuje, że w grupowym planie przymusowej restrukturyzacji przewidziana została strategia przymusowej restrukturyzacji zakładająca pojedynczy punkt kontaktowy w przypadku wszczęcia przymusowej restrukturyzacji (z ang. Single Point of Entry, SPE). Preferowanym narzędziem przymusowej restrukturyzacji dla Banku jest instrument umorzenia lub konwersji zobowiązań (z ang. open bank bail-in).

Docelowy wymóg MREL wyznaczony przez Fundusz w dniu 3 czerwca 2022 roku, w porozumieniu z SRB, dla BNP Paribas Bank Polska S.A. wynosi:

- 15,99% TREA, łącznej kwoty ekspozycji na ryzyko (TREA) obliczonej zgodnie z art. 92 ust. 3 i ust. 4 rozporządzenia (UE) nr 575/2013 (dalej zwanym MREL-TREA) oraz
- 5,91% TEM, miary ekspozycji całkowitej (TEM) obliczonej zgodnie z art. 429 i art. 429a rozporządzenia (UE) nr 575/2013 (dalej MREL-TEM)

na poziomie indywidualnym.

Bank jest zobowiązany do spełnienia wymogu MREL od 31 grudnia 2023 r.

Równocześnie Fundusz, w porozumieniu z SRB, określił 3 czerwca 2022 cele śródkresowe, które Bank powinien spełnić do końca każdego roku kalendarzowego w okresie dojścia do docelowego poziomu MREL:

- w relacji do TREA wynoszą: 11,99 % na moment zakomunikowania Bankowi o uzgodnieniu i podjęciu wspólnej decyzji w sprawie MREL oraz 13,99 % na koniec 2022 roku,
- w relacji do TEM wynoszą: 3,00 % na moment zakomunikowania Bankowi o uzgodnieniu i podjęciu wspólnej decyzji w sprawie MREL oraz 4,46 % na koniec 2022 roku,

22 września 2022 Fundusz poinformował o aktualizacji Metodyki wyznaczania MREL, a w szczególności o aktualizacji przebiegu ścieżki dojścia do docelowego minimalnego poziomu funduszy własnych i zobowiązań kwalifikowalnych wyrażonego jako odsetek łącznej kwoty ekspozycji na ryzyko (MREL-TREA). Fundusz przyjął nowe założenia dotyczące wyznaczania śródkresowego wymogu MREL-TREA dla podmiotów, w przypadku których w planach przymusowej restrukturyzacji lub grupowych planach przymusowej restrukturyzacji („plany”) zakłada się użycie instrumentu przymusowej restrukturyzacji. W bieżącym cyklu planistycznym, Fundusz będzie określał śródkresowy wymóg MREL-TREA, który podmioty powinny spełnić do 31 grudnia 2022 r., w oparciu o tę samą formułę co w przypadku śródkresowego wymogu MREL-TREA, który podmioty są obowiązane spełniać od 1 stycznia br.

Fundusz poinformował, iż będzie stosował zmienione zasady wyznaczania śródkresowego wymogu MREL zgodnie z harmonogramem przyjmowania przeglądów i aktualizacji planów przymusowej restrukturyzacji i grupowych planów przymusowej restrukturyzacji. W przypadku podmiotów krajowych będących podmiotami zależnymi w grupach transgranicznych, dla których przyjęcie planów oraz wyznaczenie minimalnych poziomów funduszy własnych i zobowiązań kwalifikowalnych następuje w formie wspólnej decyzji, może się zdarzyć, że przyjęcie wspólnych decyzji uwzględniających zmienioną ścieżkę dojścia do docelowego poziomu MREL-TREA nastąpi po 1 stycznia 2023 r.

W takich przypadkach do czasu przyjęcia nowych wspólnych decyzji uwzględniających zaktualizowane śródkresowe wymogi MREL-TREA Fundusz, monitorując spełnienie śródkresowego wymogu MREL-TREA, będzie brał pod uwagę fakt procedowanych zmian poziomu śródkresowego MREL-TREA.

W kontekście powyższego Bank przyjął iż wymóg MREL w relacji do TREA wynosił 11,99% na koniec 2022 roku do momentu uzyskania nowej wspólnej decyzji organów ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji, tj. Jednolitej Rady ds. Restrukturyzacji i Uporządkowanej Likwidacji (Single Resolution Board, SRB), Central Bank of Hungary, Finanstilsynet, Bank of England oraz BFG, w sprawie wysokości minimalnego poziomu funduszy własnych i zobowiązań kwalifikowanych („MREL”).

Całość wymogu MREL powinna być spełniona w formie funduszy własnych i zobowiązań spełniających kryteria określone w art. 98 ustawy o BFG, stanowiącym transpozycję art. 45f(2) BRRD2. Zgodnie z decyzją część MREL odpowiadająca kwocie rekapitalizacji (RCA) będzie spełniona w formie instrumentów AT1, T2 oraz innych podporządkowanych zobowiązań kwalifikowalnych nabytych bezpośrednio bądź pośrednio przez jednostkę dominującą.

Bank wypełnia zdefiniowane wymogi MREL-TREA oraz MREL-TEM na dzień 31 grudnia 2022 i 2021 roku.

31.12.2022	Minimalne nadzorcze jednostkowe wymogi MREL dla Banku	Jednostkowe wymogi MREL Banku
MREL-TREA	11,99%	17,09%
MREL-TEM	3,00%	9,82%

31.12.2021

MREL-TREA	11,95%	17,91%
MREL-TEM	3,00%	11,19%

System Ochrony Banków Komercyjnych

Grupa 8 banków komercyjnych („Banki Uczestnicy”): BNP Paribas Bank Polska S.A. („Bank”), ING Bank Śląski S.A., Alior Bank S.A., Bank Millennium S.A., Bank Polska Kasa Opieki S.A., mBank S.A., Powszechna Kasa Oszczędności Bank Polski S.A. i Santander Bank Polska S.A. zdecydowała o utworzeniu System Ochrony Banków Komercyjnych („SOBK”). 14 czerwca 2022 roku Banki Uczestnicy utworzyły spółkę akcyjną będącą jednostką zarządzającą systemem ochrony („Jednostka Zarządzająca”). Utworzenie Jednostki Zarządzającej uzyskało zgodę Komisji Nadzoru Finansowego oraz zgodę na dokonanie koncentracji wydaną przez Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów. W dniu 1 sierpnia 2022 roku spółka została zarejestrowana w KRS.

Kapitał zakładowy Jednostki Zarządzającej wynosi 1 000 000 zł. Bank objął 9 441 akcji Jednostki Zarządzającej, o łącznej wartości nominalnej 94 410 zł, co stanowi 9,4% jej kapitału zakładowego. Inwestycje w SOBK, Bank wycenia do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat i rozpoznaje w pozycji papiery wartościowe wyceniane przez rachunek zysków i start.

Celem systemu ochrony jest:

- a) zapewnienie płynności i wypłacalności Banków Uczestników na warunkach i w zakresie określonym w umowie systemu ochrony; oraz
- b) wspieranie:
 - (i) przymusowej restrukturyzacji prowadzonej przez Bankowy Fundusz Gwarancyjny („BFG”) banku będącego spółką akcyjną; oraz
 - (ii) przejęcia banku będącego spółką akcyjną na podstawie Art. 146b ust. 1 Prawa Bankowego.

Do SOBK mogą przystąpić inne banki krajowe, o ile spełnią warunki określone w obowiązujących przepisach prawa oraz w umowie systemu ochrony.

W Jednostce Zarządzającej został utworzony fundusz pomocowy („Fundusz Pomocowy”) w celu zapewnienia środków na finansowanie zadań systemu ochrony. Fundusz Pomocowy jest tworzony z wpłat Banków Uczestników w wysokości 0,4% kwoty środków gwarantowanych danego banku objętego obowiązkowym systemem gwarantowania depozytów, o którym mowa w Art. 2 pkt 34 ustawy z dnia 10 czerwca 2016 r. o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym, systemie gwarantowania depozytów oraz przymusowej restrukturyzacji („Ustawa o BFG”).

W oparciu o poziom środków gwarantowanych Banku na koniec pierwszego kwartału 2022 r., który wynosił 47 004 279 tys. zł, Bank w dniu 5 sierpnia 2022 roku wpłacił do Funduszu Pomocowego 188 017 tys. zł, co obciążało wyniki (ogólne koszty administracyjne) Banku w drugim kwartale 2022 r.

Na podstawie jednogłośnie przyjętej uchwały walnego zgromadzenia Jednostki Zarządzającej, Bank w dniu 15 września 2022 roku wpłacił do Funduszu Pomocowego 18 513 tys. zł, co obciążało wyniki (ogólne koszty administracyjne) Banku w trzecim kwartale 2022 r.

Zgodnie z przepisem Art. 287 ust. 2 i nast. Ustawy o BFG Rada BFG może podjąć decyzję o obniżeniu poziomu środków systemu gwarantowania depozytów w bankach biorąc pod uwagę między innymi wysokość środków zgromadzonych przez system ochrony. Ponadto, zgodnie z przepisem Art. 15 ust. 1h pkt 5 ustawy z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych, wpłaty uczestników systemu ochrony na Fundusz Pomocowy stanowią koszt uzyskania przychodów.

Odpowiedzialność każdego Banku Uczestnika, w tym BNP Paribas Bank Polska S.A. za zobowiązania związane z jego uczestnictwem w systemie ochrony ograniczona jest do wysokości wkładów, które dany Bank Uczestnik jest zobowiązany wnieść na objęcie akcji Jednostki Zarządzającej oraz wpłat, które dany Bank Uczestnika jest zobowiązany wnieść do Funduszu Pomocowego.

Każdy Bank Uczestnik będzie mógł wypowiedzieć umowę systemu ochrony z zachowaniem 24-miesięcznego okresu wypowiedzenia. Po wypowiedzeniu umowa będzie nadal obowiązywać w stosunku do pozostałych Banków Uczestników.

57. WAŻNIEJSZE WYDARZENIA W BNP PARIBAS BANK POLSKA S.A. W 2022 ROKU

4.01.2022	<p>Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy - podjęcie uchwał m.in. w sprawie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • przyjęcia do stosowania przez Bank zasad zawartych w „Dobrych Praktykach Spółek Notowanych na GPW 2021” • przyjęcia Polityki powoływania i odwoływania członków Rady Nadzorczej Banku oraz Polityki oceny adekwatności członków Rady Nadzorczej Banku • zmian w Statucie Banku oraz przyjęcia Regulaminu Walnego Zgromadzenia
18.01.2022	<p>Nadanie Bankowi ocen ratingowych przez Agencję Fitch Ratings</p> <ul style="list-style-type: none"> • Long-Term Issuer Default Rating (IDR) na poziomie „A+” z perspektywą stabilną • Viability Rating (VR) na poziomie „bbb-” • Shareholder Support Rating (SSR) na poziomie „a+”
28.01.2022	<p>Uchwała Nadzwyczajnego Zgromadzenia Wspólników BFN ACTUS Sp. z o.o. o rozwiązaniu spółki w drodze likwidacji</p> <p>Od 1 lutego 2022 r. spółka zmieniła nazwę na Bankowy Fundusz Nieruchomościowy Actus Sp. z o.o. w likwidacji.</p>
11.02.2022	<p>Nałożenie przez Komisję Nadzoru Finansowego (KNF) narzutu kapitałowego zalecanego w ramach filara II (P2G)</p> <p>KNF zaleciła Bankowi utrzymywanie na poziomie jednostkowym i skonsolidowanym funduszy własnych na pokrycie dodatkowego narzutu kapitałowego (P2G) na poziomie 0,61 p.p. w celu zaabsorbowania potencjalnych strat wynikających z wystąpienia warunków skrajnych.</p>
1.03.2022	<p>Wpisanie do Krajowego Rejestru Sądowego części zmian Statutu BNP Paribas Bank Polska S.A. przyjętych przez Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Banku 4 stycznia 2022 r.</p>
1.03.2022	<p>Likwidacja spółki zależnej BNP Paribas Solution Sp. z o.o.</p> <p>Nadzwyczajne Zgromadzenie Wspólników BNP Paribas Solutions Sp. z o.o. podjęło uchwałę o otwarciu likwidacji spółki.</p>

21.03.2022	<p>Strategia BNP Paribas Bank Polska S.A. na lata 2022-2025</p> <p>Zarząd Banku poinformował o głównych celach strategii rozwoju Banku i Grupy Kapitałowej BNP Paribas Bank Polska S.A. na lata 2022-25 przyjętej przez Radę Nadzorczą Banku 21 marca 2022 r.</p> <p><u>Kluczowe cele finansowe 2025:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • wskaźnik zwrotu na kapitale (ROE): ~12% • wskaźnik kosztów do dochodów: max. 48% • udział zrównoważonego finansowania: 10%
4.04.2022	<p>Wydanie akcji serii M w ramach warunkowego podwyższenia kapitału zakładowego i zmiana wartości kapitału zakładowego BNP Paribas Bank Polska S.A.</p> <p>Zgodnie z oświadczeniami Krajowego Depozytu Papierów Wartościowych S.A. (nr 513/2021 z 31 marca 2021 r. i nr 311/2022 z 31 marca 2022 r.) oraz uchwałą Zarządu Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie S.A. (nr 348/2021 z 31 marca 2021 r.), 4 kwietnia 2022 r. na podstawie zleceń rozrachunku, o których mowa w § 6 Szczegółowych Zasad Działania KDPW, nastąpiła rejestracja w KDPW oraz dopuszczenie do obrotu przez GPW 74 368 akcji zwykłych Banku na okaziciela serii M o wartości nominalnej 1 zł każda oraz zapisanie akcji serii M na rachunkach papierów wartościowych osób uprawnionych.</p> <p>Akcje serii M zostały objęte w wykonaniu praw z objętych wcześniej imiennych warrantów subskrypcyjnych serii A2, z których każdy uprawniał do objęcia jednej akcji serii M.</p> <p>Jednocześnie nastąpiło podwyższenie kapitału zakładowego Banku z kwoty 147 518 782 zł do kwoty 147 593 150 zł, który dzieli się na 147 593 150 akcji o wartości nominalnej 1 zł.</p>
14.04.2022	<p>Ustalenie przez Bankowy Fundusz Gwarancyjny (BFG) dla BNP Paribas Bank Polska S.A. wysokości składki rocznej na fundusz przymusowej restrukturyzacji banków za rok 2022 w kwocie 125 919 tys. zł</p>
19.05.2022	<p>Wpisanie do Krajowego Rejestru Sądowego części zmian Statutu BNP Paribas Bank Polska S.A. przyjętych przez Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Banku 17 czerwca 2021 r.</p>
23.05.2022	<p>Decyzje Komisji Nadzoru Finansowego o wyrażeniu zgody na włączenie do kapitału podstawowego Tier 1 zysku netto za 2021 r., na poziomie jednostkowym (184 526 tys. zł) i skonsolidowanym (176 298 tys. zł).</p>
3.06.2022	<p>Wyznaczenie przez BFG minimalnego poziomu funduszy własnych i zobowiązań kwalifikowalnych (MREL) dla Banku na poziomie indywidualnym:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 15,99% wartości całkowitej ekspozycji na ryzyko (TREA) oraz • 5,91% miary ekspozycji całkowitej (TEM). <p>Wymóg ten powinien zostać osiągnięty do 31 grudnia 2023 r.</p> <p>Cele śródkresowe MREL: w relacji do TREA wynoszą: 11,99% od momentu otrzymania pisma BFG oraz 13,99% na koniec 2022 r., oraz w relacji do TEM wynoszą: 3,00% od momentu otrzymania pisma BFG oraz 4,46% na koniec 2022 r.</p>
7.06.2022	<p>Zgoda na udział w utworzeniu Systemu Ochrony Banków Komercyjnych (SOBK), o którym mowa w Art. 4 ust. 1 pkt 9a ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe</p>
27.06.2022	<p>Zwyczajne Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy</p>
15.07.2022	<p>Przyjęcie Ustawy o finansowaniu społecznościowym dla przedsięwzięć gospodarczych i pomocy kredytobiorcom</p> <p>Ustawa ta umożliwiła osobom spłacającym kredyty hipoteczne w PLN zawieszenie spłat rat kredytowych wraz odsetkami na okres czterech miesięcy w bieżącym i kolejnym roku (po dwa miesiące w III i IV kw. 2022 r. oraz po jednym miesiącu w każdym kwartale 2023 r.).</p> <p>Bank rozpoznał w wyniku odsetkowym 2022 r. kwotę 895 mln zł kosztów wakacji kredytowych.</p>
29.07.2022	<p>Wpisanie do Krajowego Rejestru Sądowego zmian Statutu BNP Paribas Bank Polska S.A. dot. podwyższenia kapitału zakładowego Banku do kwoty 147 593 150 zł w wyniku objęcia przez uprawnione osoby akcji serii M</p>
5.08.2022	<p>Akcja ratingowa podjęta przez agencję Fitch Ratings</p> <p>Agencja ratingowa Fitch Ratings umieściła Viability Rating (VR) Banku (bbb-) na liście obserwacyjnej ze wskazaniem negatywnym (Rating Watch Negative).</p> <p>Niniejsza akcja ratingowa nie ma wpływu na pozostałe oceny ratingowe Banku.</p>
9.09.2022	<p>Wpisanie do Krajowego Rejestru Sądowego zmian Statutu BNP Paribas Bank Polska S.A. przyjętych na Zwyczajnym Walnym Zgromadzeniu Banku 27 czerwca 2022 r. dot. warunkowego podwyższenia kapitału zakładowego Banku w drodze emisji nie więcej niż 1 200 000 akcji zwykłych na okaziciela serii N</p>
24.11.2022	<p>Uprawomocnione wykreślenia z KRS spółki BNP Paribas Solutions Sp. z o.o. kończące proces likwidacji.</p>
16.12.2022	<p>Akcje ratingowe podjęte przez agencję Fitch Ratings</p>

Agencja potwierdziła Long-Term Issuer Default Rating (IDR) Banku na poziomie „A+” z perspektywą stabilną oraz Shareholder Support Rating (SSR) na poziomie „a+”. Viability Rating (VR) został potwierdzony na poziomie „bbb-” oraz usunięty z listy obserwacyjnej ze wskazaniem negatywnym (Rating Watch Negative).

27.12.2022	<p>Wyznaczenie przez KNF narzutu kapitałowego w ramach filara II (P2G)</p> <p>KNF zaleciła Bankowi utrzymywanie funduszy własnych na pokrycie dodatkowego narzutu kapitałowego (P2G) - w wysokości 0,77 p.p. na poziomie skonsolidowanym oraz 0,80 p.p. na poziomie jednostkowym – w celu zaabsorbowania potencjalnych strat wynikających z wystąpienia warunków skrajnych.</p>
-------------------	--

58. ISTOTNE ZDARZENIA PO DNIU BILANSOWYM

17.01.2023	<p>Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy - podjęcie uchwał m.in. w sprawie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • oceny adekwatności zbiorowej Rady Nadzorczej Banku w związku ze zmianą w składzie Rady Nadzorczej, • powołania Pana Grégory Raison na członka Rady Nadzorczej Banku z dniem 17 stycznia 2023 r. do końca bieżącej, pięcioletniej, wspólnej kadencji członków Rady Nadzorczej Banku, • zatwierdzenia Polityki oceny odpowiedzialności członków Rady Nadzorczej Banku, • zmian w Statucie Banku.
-------------------	--

W dniu 17 stycznia 2023 r. Bank otrzymał Decyzję UOKiK o nałożonej na Bank karze w związku z praktykami naruszającymi zbiorowe interesy konsumentów w zakresie wakacji kredytowych, szczegóły zostały zaprezentowane w Nocie 54.

W dniu 16 lutego 2023 r. została wydana opinia Rzecznika Generalnego TSUE w sprawie tego czy w razie unieważnienia umowy kredytowej stronom przysługuje jakiegokolwiek roszczenie z tytułu korzystania z kapitału przez drugą stronę (przedsiębiorcę, jak i konsumenta), szczegóły zostały zaprezentowane w Nocie 54.

28.02.2023	Przemysław Gdański Prezes Zarządu	<i>podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym</i>
28.02.2023	Jean-Charles Aranda Wiceprezes Zarządu	<i>podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym</i>
28.02.2023	André Boulanger Wiceprezes Zarządu	<i>podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym</i>
28.02.2023	Przemysław Furlepa Wiceprezes Zarządu	<i>podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym</i>
28.02.2023	Wojciech Kemblowski Wiceprezes Zarządu	<i>podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym</i>
28.02.2023	Kazimierz Łabno Wiceprezes Zarządu	<i>podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym</i>
28.02.2023	Magdalena Nowicka Wiceprezes Zarządu	<i>podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym</i>
28.02.2023	Volodymyr Radin Wiceprezes Zarządu	<i>podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym</i>
28.02.2023	Agnieszka Wolska Wiceprezes Zarządu	<i>podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym</i>

Warszawa, dnia 28 lutego 2023 roku